

AZƏRBAYCAN MİLLİ ELMLƏR AKADEMİYASI
MƏHƏMMƏD FÜZULİ adına ƏLYAZMALAR İNSTİTUTU

VÜSALƏ MUSALI

TÜRK TƏZKİRƏÇİLİYİ

BİBLİOQRAFIYA

«Elm və təhsil»

BAKİ –2011

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutu elmi şurasının 6 iyul 2011-ci il 7 sayılı iclasının qərarı ilə nəşr edilir.

Elmi redaktoru: Azadə Musayeva,
filologiya elmləri doktoru,
professor

Musalı (Səmədova) Vüsalə Azər qızı. Türk təzkiyəçiliyi (biblioqrafiya). – Bakı, "Elm və təhsil", 2011, 381 s.

Kitabda Türk xalqlarının təzkiyəçilik ənənəsindən bəhs olunmuş, təzkiyələrin mənşəyi və strukturu haqqında məlumat verilmiş, Herat təzkiyəçilik məktəbi, İran, Osmanlı və Azərbaycan təzkiyəçiliyi tarixinə nəzər salınmışdır. Əsərdə Azərbaycan və Osmanlı şair təzkiyələrinin dünyanın müxtəlif əlyazma xəzinələrinə səpələnmiş əlyazma nüsxələrinin elmi-paleoqrafik xüsusiyyətləri verilmiş, təzkiyələrə həsr olunmuş kitab, məqalə və dissertasiyaların biblioqrafik təsviri yer almışdır.

© AMEA Əlyazmalar İnstitutu

Uşaqlığımın ən gözəl illərini yanında keçirdiyim, köhnə Bakı haqqında söhbətlərdən doymadığım və bu kitabı hazırlayarkən dünyadan köçən çox hörmətli babam Böyükağa Kərim oğlu Məmmədovun əziz xatirəsinə ithaf edirəm.

ÖN SÖZ

Şair təzkirələri ədəbiyyat tarixinin çox dəyərli və əvəzsiz qaynaqlarındandır. Sözüün həqiqi mənasında, əgər təzkirələr qələmə alınmasaydı, bu gün bir çox şairin adı ədəbiyyat tarixindən silinəcəkdə. Məsələn, Sam mirzənin “Töhfeyi-Sami” və Sadiq bəy Əfşarın “Məcmül-xəvas” təzkirələri Səfəvi dövrü Azərbaycan ədəbiyyatı tarixinin önəmli mənbələrindəndir. Əhdi Bağdadinin “Gülşəni-şüəra”-sı isə Bağdadda yaşayıb-yaratmış azərbaycanlıların, eləcə də Osmanlı ölkəsinə mühacirət etmiş şairlərimizin həyat və yaradıcılığını öyrənmək baxımından böyük əhəmiyyət kəsb edir. Yalnız azərbaycanlı təzkirəçilərin deyil, həm də Orta Asiya və Osmanlı müəlliflərinin qələmə aldığı təzkirələr Azərbaycan ədəbiyyatı tarixinin mühüm mənbələrindən hesab oluna bilər. Osmanlı təzkirələri üzərində apardığımız araşdırmalar bunu bir daha təsdiq edir. Belə ki, tədqiqatlar nəticəsində məlum olmuşdur ki, XVI-XX əsrlərdə qələmə alınmış Osmanlı təzkirələrində təxminən 60 nəfərə yaxın Azərbaycan şairinin həyatı, yaradıcılığı və əsərlərindən nümunələr öz əksini tapmışdır. Bu şairlərin yarıya qədəri məhz Osmanlı təzkirələrində xatırlanmış, fəqət Azərbaycanda tədqiq olunmamışdır¹.

¹ Bax: Musalı V. Osmanlı təzkirələrində Azərbaycan şairləri. Bakı, Nurlan, 2009, 368 s.

İndiyə kimi bəzi Azərbaycan təzkiyələri - "Məcməül-xəvas", Seyid Əzim Şirvani "Təzkiyə"si, "Riyazül-əşiqin", "Dənişməndən-i Azərbaycan", "Təzkire-yi Nəvvab", "Təzkire-yi Şahin" respublikamızda işıq üzü görmüşdür. Bu qeyd olunanlardan əlavə, AMEA Əlyazmalar İnstitutunun əməkdaşları tərəfindən Sam mirzənin "Töhfə-yi Sami"si, Əziz Dövlətabadinin "Süxənvəran-i Azərbaycan"ı və Qulam Məmmədlinin "Təzkiyə"si nəşrə hazırlanmaqdadır. Əhdi Bağdadinin "Gülşəni-şüəra"sının Sankt-Peterburq nüsxəsi Ədəbiyyat İnstitutunun əməkdaşı Vəcihə xanım Feyzullayeva tərəfindən nəşrə hazırlanmış, ancaq çap olunmamışdır.

Azərbaycan təzkiyələrinin bəziləri ayrı-ayrılıqda tədqiqata cəlb olunsada, Azərbaycan təzkiyəçilik tarixi sistemli şəkildə araşdırılmamışdır. Hətta Azərbaycan təzkiyələrinin sayı belə dəqiq müəyyənləşdirilməmişdir. Bunun üçün isə ilk öncə Azərbaycan təzkiyələri müəyyən olunmalı, onların əlyazmaları haqqında bilgilər əldə edilməli, bu təzkiyələrə dair tədqiqatlar toplanılmalıdır. Bundan sonra Azərbaycan təzkiyəçilik tarixini araşdırmaq mümkündür...

Aparığımız araşdırmalar nəticəsində Türkiyədə Osmanlı təzkiyəçiliyinin nəzəriyyəsinin öyrənildiyini, təzkiyəçilik tarixinin yazıldığını, təzkiyələrin böyük bir qisminin elmi-tənqidi mətninin nəşr olunduğunu və təzkiyəşünaslar nəslinin yetişdiyini söyləmək mümkündür.

Türkiyə təzkiyəçiliyini nəzərdən keçirdikdə məlum olur ki, hələ Osmanlı dönəmində 9 şair təzkiyəsi çap olunmuşdur. Bunlar Dövlətşah Səmərqəndinin "Təzkiyətüş-şüəra"sının türkcəyə ixtisarla tərcüməsi, Səhi, Lətfi, Rza, Salim, Mehmed Təvfiq, Fatin, Əli Əmiri və nəhayət, Azərbaycan təzkiyəçisi

Müctəhidzadənin təzkiyəsi idi². Cümhuriyyət dövründə isə Osmanlı təzkiyələrindən 23-ü nəşr olunmuşdur.

Türkiyədə hətta təzkiyələrin araşdırılmasına istiqamətlənmiş elmi konfrans da təşkil olunmuşdur. 6-8 may 2010-cu ildə Nevşehir Universitetində Türkiyə Respublikası Prezident Aparatının baş katibi, görkəmli təzkiyəşünas alim Prof. Dr. Mustafa İsenin 60 illik yubileyinə həsr olunmuş “Uluslararası Klassik Türk Ədəbiyyatında biyoqrafiya” simpoziumu keçirilmiş və burada türk təzkiyəçiliyini araşdıran tədqiqatçıların böyük bir qismi təzkiyələrlə bağlı məruzələrlə çıxış etmişdir³.

Təzkiyələrlə tanışlığımın tarixçəsi Bakı Dövlət Universitetində oxuduğum illərə təsadüf edir. Magistraturada təhsil alarkən (2001-2004) mərhum biblioqraf alim Dos.Əsrəf Xələfovun rəhbərliyi ilə “XX əsr Azərbaycan təzkiyəçiliyi” mövzusunı araşdırmağa başlamışdım. Təzkiyələr üzərində araşdırmalar məni AMEA Əlyazmalar İnstitutuna gətirib çıxardı. “Türkdilli əlyazmaların tədqiqi” şöbəsinin müdiri Prof. Azadə Musayevadan bu mövzuda dəyərli məsləhətlər aldım və bu şöbədə əmək fəaliyyətinə başladım.

Prof. A. Musayevanın rəhbərliyi altında 2006-cı ildə tərəfimizdən “XV-XVII əsrlər türk təzkiyələrinin strukturu və spesifikasi (əlyazma qaynaqları əsasında)” mövzusunda namizədlik dissertasiyası müdafiə olunmuşdur. Təzkiyələr üzərində apardığımız araşdırmalar iki monoqrafiya, 30-a yaxın məqalə və beynəlxalq konfranslardakı məruzələrdə öz əksini tapmışdır. Hal-hazırda isə Azərbaycan təzkiyəçilik tarixi və türk təz-

² Bax: Musalı V. Türkiye'de şura tezkirelerinin neşrine dair // YOM, Türk Dünyası Kültür Dergisi, Sayı 16, İstanbul, 2009. - s. 67 – 79.

³ Klasik Türk edebiyatında biyografi sempozyumu bildiriler kitabı. Ankara: AKMBY, 2011.

kiyəçiliyinin inkişaf mərhələləri tərəfimizdən araşdırılmaqdadır.

Təzkiyələrin biblioqrafiyasının hazırlanmasına gəlinə, bu işə 2002-ci ildə Prof. A. Musayevanın təşəbbüsü ilə başlamışdım.

Təzkiyələr biblioqrafiyasını hazırlayarkən Şərq əlyazma kataloqlarını, əski çap kitabları kataloqlarını bir-bir nəzərdən keçirərək oradakı təzkiyələri toplamışıq. Bundan başqa, jurnallar, ədəbiyyat tarixinə dair yazılmış kitablar, ensiklopediya və dissertasiyaları nəzərdən keçirmişik. Bu vəsaitin hazırlanmasında internetdə yerləşdirilmiş elektron materialların da rolu danılmazdır.

Tərəfimizdən hazırlanan biblioqrafiya bu sahədə görülmüş ilk iş deyil. Belə ki, bizə qədər Türkiyənin Ahi Evran Universitetinin müəllimi Prof. Dr. Mehmet Fatih Köksal Türkiyə təzkiyələrinə dair kitab, məqalə və dissertasiyaları əhatə edən "Türkçe şüara tezkireleri üzerine yapılan çalışmalar bibliyoqrafiyası" adlı məqalə dərc etdirmişdir⁴. Bu biblioqrafiya Osmanlı təzkiyələri, təzkiyələrə dair məqalə və dissertasiyaları əhatə edirdi. Burada toplam 259 əsərin adı yer almışdır.

Hazırladığımız "Türk təzkiyəçiliyi" biblioqrafiyası isə əsas etibarilə Azərbaycan və Türkiyə təzkiyələrini əhatə edir. Herat təzkiyəçilik məktəbinin ən önəmli nümayəndələri olan Dövlətsah Səmərqəndinin və Əlişir Nəvainin təzkiyələri Azərbaycan və Osmanlı təzkiyələrinə nümunə olduqları üçün biblioqrafiyada bu əsərlər haqqında da məlumat verməyi məqsədəuyğun hesab etmişik. Özbək ədəbiyyatında sonrakı əsərlərdə qələmə alınmış təzkiyə nümunələri Azərbaycan və Türkiyə təzkiyələri üzərində önəmli təsir buraxmadıqları üçün onları bib-

⁴ Bax: Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. Dr. Himmet Biray Özel Sayısı 1999, s. 544-567.

lioqrafiyaya daxil etməmişik. Çünki daha öncə qeyd etdiyimiz kimi hazırkı kitabımızın tərtib olunmasında əsas məqsəd Azərbaycan və Türkiyə təzkirələrinin əlyazmalarının, nəşrlərinin, onlara həsr olunmuş tədqiqatların haqqında sistemli şəkildə bilgi verməkdən ibarətdir. Lakin ümumtürk təzkirəçilik ənənəsinin daha zəngin olduğu şübhə doğurmur.

Biblioqrafiyada təzkirələrin əlyazmalarının, çap kitablarının, məqalələrin, dissertasiyaların, təzkirələr haqqında məlumat verən kitabların (məs. ədəbiyyat tarixləri, ensiklopediyalar və s.) biblioqrafik təsviri verilmişdir. Biblioqrafiyada materiallar dillər üzrə təqdim olunmuşdur. Əsərlərin dillər üzrə təqdimi zamanı sənəd növləri əsas götürülmüşdür.

Sonda hələ 2002-ci ildə təzkirələrin biblioqrafiyasını hazırlamaq təşəbbüsünü irəli sürmüş və məni bu işə istiqamətləndirmiş mətnşünas alim Prof. Azadə Musayevaya minnətdarlıq etməyi özümə borc bilirəm.

Bu işdə mənə dəstək olmuş AMEA Əlyazmalar İnstitutunun direktoru Prof. Məmməd Adilov cənablarına və institutun çox dəyərli kollektivinə xüsusi təşəkkürümü bildirirəm.

Dərin hörmət bəslədiyim müəllimim, əməkdar mədəniyyət işçisi Prof. Zöhrab Əliyevə, Şərqşünaslıq İnstitutunun böyük elmi işçisi, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Səadət Şıxıyevaya, BDU-nun Biblioqrafiyaşünaslıq kafedrasının müdiri Dos. Nadir İsmayılova təşəkkür edirəm.

Türkiyədə işıq üzü görmüş kitab və məqalələr haqqında məlumatların əldə edilməsinə köməklik göstərmiş çox dəyərli təzkirəşünaslar – Nevşehir Universitetinin rektoru Prof. Dr. Filiz Kılıça, Muğla Universitetinin Türk dili və ədəbiyyatı bölümünün müəllimi Prof. Dr. Namık Açıqgözü, Prof. Dr. Pervin Çapana, Adnan Menderes Universiteti Əski Türk ədəbiy-

yatı bölümünün müdiri Yrd. Doç. Dr. Aysun Eydurana, Osmanqazi Universitetinin müəllimi Prof. Dr. Ahmet Kartala, Nevşehir Universitetinin Türk dili və ədəbiyyatı bölümünün müdiri Yrd. Doç. Dr. Ömər Bayram və onun xanımı Yrd. Doç. Dr. Pərvanə Bayrama, Qazi Universitetinin müəllimi Yrd. Doç. Dr. Orhan Kurtoğluna, Yrd. Doç. Dr. Mustafa Tatçıya, Ahi Evren Universitetinin Türk dili və ədəbiyyatı bölümünün müəllimi Prof. Dr. Mehmet Fatih Köksala, Kocaeli Universitetinin Türk dili və ədəbiyyatı bölümünün müəllimi Doç. Dr. Gencay Zavotçuya, Giresun Universitetinin müəllimi Yrd. Doç. Dr. İsrail Babacana dərin təşəkkürümü bildirirəm.

Təzkiyələrə həsr olunmuş çoxsaylı araşdırmaların müəllifi olan mərhum müəllimim Dos. Əşrəf Xələfovə hörmətlə yad edir və ona Allahdan rəhmət diləyirəm.

İlk dəfə olaraq bu səpkidə geniş həcmli təzkiyələr bibliografiyasının hazırlandığını diqqətə alsaq, burada gözdən qaçan məqamların olması mümkündür. Mütəxəssislərin bu amili nəzərə almalarını xahiş edir və söyləyəcəkləri irad və təkliflərə görə onlara əvvəlcədən minnətdarlığımızı bildiririk. Kitabın ədəbiyyatşünaslığımıza və təzkiyəşünaslığımıza faydalı olması ümidi və arzusu ilə...

Vüsalə Musalı

filologiya üzrə fəlsəfə
doktoru

www.tezkire.info
tezkireshinas@gmail.com

TÜRK XALQLARI ƏDƏBİYYATINDA TƏZKİRƏÇİLİK ƏNƏNƏSİ

Təzkirələrin mənşəyi. Təzkirələr orta əsrlərdən etibarən İslam Şərqində geniş yayılmış, tarixçi və ədəbiyyatçılar tərəfindən yazılan bio-bibliografik mənbələrdir. Təzkirələrdə əsasən din, təsəvvüf, ədəbiyyat, musiqi və başqa sahələrdə şöhrət qazanan şəxslər yad olunurdu. İslamın qəbulundan əvvəl tarixi əsərlər daxilində yer alan bu janr zaman keçdikcə müstəqil bir ədəbi növ kimi inkişaf etmişdir. Hələ XIX əsrin sonlarında ingilis şərqşünası E.C.V.Gibb «Osmanlı şeiri tarixi» adlı əsərini qələmə alarkən təzkirələrin çox qiymətli mənbə olduğunu xüsusi vurğulayırdı⁵. Müəllif bunu belə əsaslandırır ki, təzkirəçilər əksərən öz müasirləri və tanıdıqları şairlər haqqında məlumat verirdilər və bu məlumatlar daha əhəmiyyətli hesab olunurdu.

Təzkirələrin yaranma tarixi, strukturu və digər məsələlərin təhlilinə keçməzdən əvvəl, bu əsərlərin mənşəyindən danışmaq vacibdir. Belə ki, təzkirələrin mənşəyi ərəblərin «təbəqat» kitablarına qədər gedib çıxır. «Təbəqat» – təbəqə sözünün cəm şəkli olub, «təbəqələr», «qatlar» kimi mənaları ifadə edir. Ərəblər eyni nəsilədən olan şəxslərin tərcümeyi-hallarını əhatə edən əsərləri, daha sonralar isə eyni dövrdə yaşayan və müəyyən sahədə şöhrət tapanlar haqqında məlumat verən

⁵ Gibb V. Osmanlı şiir tarihi / tercüme A.Çavuşoğlu. Ankara, 1999, c.3-5, s.582.

əsərləri əsasən «təbəqat» kitabları adlandırırdılar. Ərəb təbəqat kitablarından və təzkiyələrindən bəhs edərkən M. Mahmudov yazır: "Azərbaycan ərazisində yaranan ərəbdilli poeziyanın ilk nümunələri X əsrə aiddir. Şübhəsiz ki, bundan əvvəllər də Azərbaycanda şeir yazmaq təşəbbüsləri olmuşdur. Lakin bu nümunələr təzkiyələrə yol tapmadığından itib-batmış, tarixin keçmiş əsrlərinin zülmətli dünyasında yox olmuşdur. İlk vaxtlarda ərəblər təbəqat kitablarında bir qəbilənin məşhurlarını xatırlayırdılar"⁶. Bu fikirlər bir daha sübut edir ki, təbəqat kitabları və təzkiyələrsiz ədəbi nümunələr dövrümüzə çatma bilməzdi.

Y.Çetindağ Şərqdə şair təzkiyələrindən öncə antologiya və bioqrafya əhəmiyyətinin yarandığını, bu iki qolun bir-birinə yaxınlaşması ilə təzkiyətüş-şüəraların meydana çıxdığını qeyd edir. Daha sonra Şərqdə şüəra təzkiyəçiliyinin Ərəblərdə yarandığı və onlarda bioqrafik əsərlərdən çox əvvəl şeir antologiyalarının tərtib olunmasına diqqəti cəlb edir⁷.

Bu kitabların bir nümunəsi kimi Əbu Nuaym əl-İsfahaninin (?-h.430/1038) «Hilyətül-övliya» adlı səkkiz yüzə yaxın sufi və zahidin bioqrafiyasını xronologiya əsasında əhatə edən əsərini göstərmək olar⁸. Məşhur tarixçi Xətib Bağdadinin h.444/ 1052-ci ildə tamamladığı «Tarixi-Bağdad» əsəri Bağdadda yaşayan və ya buraya gələn şəxsləri – xəlifə, vəzir kimi dövlət adamları, qazi, şair və başqa sənət sahiblərindən 7831 nəfərinin həyatına dair əlifba sırası əsasında məlumat verir. O, əsərinə Məhəmməd adını daşıyanlarla başlamışdır⁹. Za-

⁶ Mahmudov M. Piyada...Təbrizdən Şama qədər. Bakı, 1982, s.24.

⁷ Çetindağ Y. Şiir və tenkit (Türk, İran və Türk tezkirelerinde). İstanbul, 2010, s. 1.

⁸ Türer O. Ebu Nuaym el-İsfahani. DİA, X. c., İstanbul, 1994, s.201-203.

⁹ Kandemir Y. Hatib el-Bağdadi. DİA, c.XVI, İstanbul, 1997, s.452-454.

man ötdükcə bu əsərlər bütünlüklə şairləri, həkimləri və digər sahələrin məşhurlarını əhatə etməyə başlamışdır.

Bütünlüklə şairləri əhatə edən ilk nümunəni İbn Səllam əl-Cümahi (m. 756 - 847) ortaya qoyulmuşdur.

İbnül-Mutəz (? - m. 908) Abbasi dövründə yetişən şairlər haqqında ən mühüm məlumatı əks etdirən «Təbəqatüş-şüərail-mühdəsin»i bu janrda yazılan əsərlərdən biridir¹⁰. Bu əsərlərin arasında İbn Qüteybənin (? - h. 276 / 890) şeirin və şairliyin mahiyyəti haqqında dövrümüzdə belə dəyərini itirməyən fikirləri özündə əks etdirən, çox əhəmiyyətli uzun bir müqəddimədən sonra, başlanğıcdan h. III əsrin ortalarına (m. IX əsr) qədər yetişən şairlərin tərcümeyi-halına dair məlumat və əsərlərindən örnəkləri əhatə edən «Əş-şe'r vəş-şüəra» adlı əsəridir. Bu əsər iki bölmədən ibarət olub, birinci hissədə şeir janrları, ikincidə isə IX əsrin ortalarına qədər yetişən şairlər haqqında məlumat verir¹¹. Əbül-Fərəc əl-İsfahaninin (? - h.356 /967) başlanğıcdan h. III əsrə qədərki dövrün ədəbiyyat tarixi üçün qiymətli bir qaynaq olan «Kitabül-əğani» adlı əsərini də xatırlamaq lazımdır. Əl-Mərzubaninin (? - h.384/994) «Mucə-müş-şüəra» adlı əsəri də bu xarakterli nümunələrdəndir.

Əs-Səalibi (? - h.429/1038) isə “Yətimətüd-dəhr” adlı əsərində özündən əvvəlki nəslin şairləri, Xarəzm, Xorasan, Sicistan və Əndəlusə qədər ölkələrə görə qruplaşdıraraq tərcümeyi-halları və əsərlərindən nümunələr verir¹².

¹⁰ Çetin N. Arap. DİA, III. c., İstanbul, 1991, s.288.

¹¹ Yazıcı H. Küteybə. DİA. XX c., İstanbul, 1998, s. 147; Çetin N. Arap. DİA, III. c., İstanbul, 1991, s. 288.

¹² Çetin N. Arap. DİA, 3. c., İstanbul, 1991, s. 289.

Y.Çetindağ Ərəb təzkirələrinin səciyyəvi xüsusiyyətlərini aşağıdakı şəkildə sıralamışdır. Onlardan bəzilərini təqdim edirik:

1. Ərəb təzkirələrindən ilk üçü (Əl-Cümahi, İbn Qüteybə və İbnül-Mutəz) təbəqat üsuluna görə hazırlanmışdır. Ancaq Mərzubaninin “Mücəmmüş-şüəra”sı ilə ilk dəfə şairlərin əlifba sırası ilə yerləşdirmə ənənəsi başlamışdır.

2. İlk Ərəb təzkirələrində əsas olan qədim şairlərdir, müasir şairlərə və ya təzkirəçinin çağdaşı olan şairlərə əsasən yer verilmir.

3. İlk ərəb təzkirələri antologiyaları xatırladır. Təzkirəçilər şairin həyatından ziyadə örnək şeirlərini vermək istəmişlər. Bu təzkirələrin əsl hədəfi unudulmağa başlayan qədim şeirlərdir.

4. Ərəb təzkirələri şair haqqında bioqrafik məlumat verərək daha çox şairin kimliyi və soyu ilə bağlı bilgi verirdilər. Hətta bu şairlərin on beş – iyirmi nəsil əcdadlarının təsbit edildiyinə də rast gəlmək mümkündür.

5. Ərəb təzkirələrində əsasən şeir tənqidinə rast gəlinmir. Sadəcə müqəddimələrdə şeir, ya da beytlərin ədəbi yönələri haqqında bilgilər verilir.

6. Ərəb təzkirələrində müqəddimə çox önəmlidir. Məsələn, İbn Qüteybə yüz səhifəlik müqəddimə yazmışdır...¹³.

Araşdırmalar nəticəsində məlum olmuşdur ki, tarixi əsərlərdə də şairlərə xüsusi yer ayrılmışdır. Məsələn, Hülakular dövrünün tarixçisi Həmdullah Mustovfi Qəzvininin h. 730/1330-cu ildə yazdığı “Tarix-i qozide” əsərinin beşinci ba-

¹³ Çetindağ Y. Şiir ve tenkit (Türk, İran ve Arap tezkirelerinde). İstanbul, 2010, s. 20-21.

bının altıncı fəslə şairlərin tərcümeyi-hallarına həsr olunmuşdur¹⁴.

I Şah Abbasın saray tarixçisi İsgəndər bəy Türkman «Tarix-i aləmə-yi Abbasi» əsərində I Şah Təhmasib zamanının şairlərinə xüsusi bir fəsil ayırmış, onların həyatlarını təsvir etmiş və əsərlərindən nümunələr vermişdir¹⁵. Əsərin birinci cildində XVI əsr tariximizə dair qiymətli bilgilərin verilməsi ilə yanaşı, Azərbaycan ədəbiyyatının həmin dövrdə yaşamış bəzi nümayəndələrinin – Şah İsmayıl Xətəinin, İbrahim mirzə Cahinin, Xoca Cəlaləddin Məhəmməd Keçəçinin, Müseyib xan Şərəfəddinoğlu Təkəlinin, Şahqulu bəy Rumlunun, Qasım bəy Halətinin, Sadıq bəy Əfşarın, Xoca Əmir bəy Keçəçinin, Vüqi Təbrizinin və başqalarının yaradıcılığı haqqında da müəyyən məlumatlar yer almış və onların bəzilərinin şeirlərindən nümunələr əksini tapmışdır¹⁶.

Gelibolulu Mustafa Alinin “Künxül-əxbar” adlı tarixi əsəri 305 nəfər şairin həyat və yaradıcılığı haqqında məlumatı əhatə etməsi baxımından dəyərlidir. Əsərin şairləri əhatə edən hissəsi ayrıca kitab şəklində Prof. M.İsen tərəfindən tədqiqatə cəlb olunmuşdur¹⁷.

Təzkirə ərəb sözü olub, “xatırlamaq, anmaq” mənasını ifadə edir. “Təzkirə” termininin bir çox lüğəvi mənası vardır.

¹⁴ Əhməd Qolçin Məani. Tarix-e təzkireha-ye fars. II c., Tehran, 1350, s. 549.

¹⁵ Türkman İsgəndər bəy Münşi. Tarix-i aləmə-yi Abbasi. I cild / farscadan tərcümənin, ön sözün, şərhlərin və göstəricilərin müəllifləri: O.Ə.Əfəndiyev və N.S.Musalı). Bakı: Təhsil, 2009, 792 s.

¹⁶ Musalı N. “Tarix-i aləmə-yi Abbasi” əsərində XVI əsr Azərbaycan ədəbiyyatı məsələləri / “Azərbaycan Dünya ədəbiyyatında” Beynəlxalq konfrans. 27 – 28 may 2011. (məruzə).

¹⁷ Ali Mustafa. Künhül-ahbarın tezkire kısmı / hazır.: Dr. M. İsen. Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, 1994, 396 s.

Hələ orta əsrlərdə hər hansı bir hadisəni bildirən məktubə bənzər yazılara təzkiyə deyilirdi və olduqca geniş bir istifadə dairəsi vardı: rəsmi dairələrin şəhərdaxili yazışmaları, müxtəlif şəxslərin bir-birinə göndərdikləri məktub, icazə kağızları təzkiyə adlandırılırdı. Osmanlı dövlət təşkilatlarında dəftərdarlıqla bağlı olub, “mali hökm” və şikayətlərə baxan məmur-lara “təzkiyəçi” adı verilirdi. Bundan başqa, Osmanlı dövlətində sədrəzəmin və bəzi vəzirlərin yazı işlərini aparanlara və bu vəzifə çərçivəsindəki müxtəlif toplantılarda iştirak edən şəxslərə də “təzkiyəçi” deyilirdi və “birinci təzkiyəçi”, “ikinci təzkiyəçi” və s. dərəcələrə ayrılırdı. Əsgəri xidmətdən tərxis olunmağı əks etdirən vəərəqəyə, hər hansı iş üçün icazə verildiyini bildirən və hökumət tərəfindən təqdim olunan rəsmi kağıza da təzkiyə adı verilirdi. Təzkiyə məcazi mənada «ölüm kağızı» mənasını da ifadə edir. Məsələn: Aşiq Hüseynin qitə-sindəki «təzkiyə» ifadəsi bu mənayı verir:

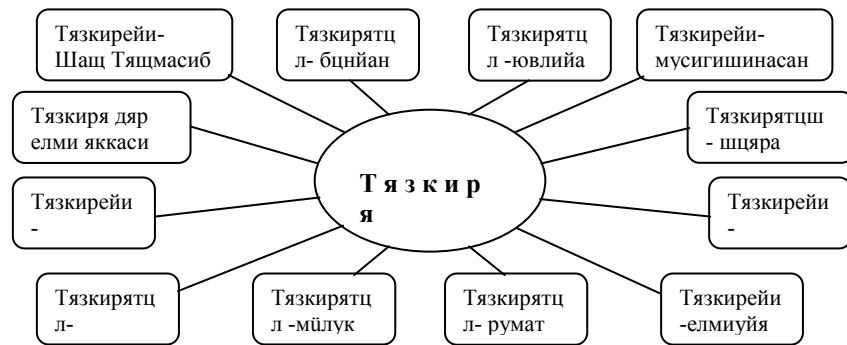
Nişanlanıp, gitmiş idim askere,
Ne deyeyim Allahımın emrine.
Ben almadan, o yar almış tezkere,
Ne deyeyim, Allahımın emrine¹⁸.

Hələ XV əsrdə ilk türk əsilli təzkiyəçi Dövlətsah Səmərqəndi təzkiyələrin mənşəyindən bəhs edərkən yazırdı: "Din alimləri keçmişdəki əsərlərlə vəqiələri bildirmək xüsusunda işlərini layiqincə yerinə yetirmişlər və peyğəmbərlərin qissələrinin qapılarını xalqa açmışlar. Məsələn, Şeyx Əttar "Təzkiyə-rətül-övliya"sında həqiqətən Musa kimi bir möcüzə göstərmişdir. Alim müvərrixlər də tarixə, qüdrət, qüvvət sahibi sultanların mənqibələrinə aid bir çox əsərlər yazaraq, cildlər ya-

¹⁸ Pala İ. Türkiyə gündemini işğal eden bir kelime: Tezkere. «Zaman» qəz., Türkiyə, 2003, 4 may.

ratmışlar. Eynən bunun kimi fazillər də coğrafiya və siyasət haqqında lazım olan məlumatları bildirmək üçün əsərlər və bir çox yadigarlar buraxmışlar" ¹⁹.

"Təzkirə" sözü daha çox tarixi və ədəbi termin kimi işlədilir. İslamın qəbulundan XX əsrəqədərki mədəni həyatımızda din, təsəvvüf, tarix, ədəbiyyat, musiqi və başqa sahələrin tanınmış şəxslərinin həyatlarından bəhs edən bio-bibliografik əsərlər təzkirə adlandırılırdı. Məsələn, "Təzkirətüş-şüəra", "Təzkireyi-xəttatin", "Təzkireyi-elmiyyə", "Təzkireyi-xəlvətiyyə", "Təzkireyi-musiqişinasan" və s. Bu əsərlərin böyük qismi müəyyən bir sahədə tanınmış şəxsləri əhatə edir və həmin məsləyin və ya sahənin adı ilə anılırdı. Aşağıda verilən sxemdə bunu aydın təsəvvür etmək olar.

Sxem 1.1 Müxtəlif sahələrə dair təzkirələrin sxemi

Şüəra təzkirələrindən savayı, təzkirə adı daşıyan, lakin şair təzkirələrindən ciddi fərqlənən əsərlər də qələmə alınmış-

¹⁹ Devletşah tezkiresi / çeviren Necati Luğal. İstanbul, 1990, s.26-27.

dır. Məsələn, Şərafəddin Əli bin İsanın (?- 430 / 1038-39) “Təzkirəyi-kəhhalin” kimi tanınan əsəri göz və göz xəstəlikləri haqqında yazılmış və günümüzə qədər bu sahədə gəlib çatmış ərəbcə əsərlərdən ən geniş və qədimidir²⁰.

Övliyələrin həyat və fəaliyyətlərindən bəhs edən əsərlərin “təzkirətül-övliyə” adı ilə anılması tanınmış İran şairi Fəridəddin Əttarın (?- h.618/1221) adı ilə bağlıdır. Tədqiqatçılar “təzkirə” kəlməsini ilk dəfə Əttarın “Təzkirətül-övliyə”sində işlətdiyini yazırlar²¹. Əttardan sonra bir çox müəlliflər təzkirəni türk dilinə tərcümə etmişlər²². Bunlardan ən məşhuru Sinan paşaya (h.891/1486) aiddir²³.

Bəşəriyyətin fikir tarixində danılmaz rolu olmuş, dövrünün görkəmli filosofu, alimi və dövlət xadimi Nəsirəddin Tusinin mətni ərəb və fars dillərində olub “Məbdə və məad” və ya “Ağazü əncam” adları ilə də tanınan “Təzkirə” əsəri müəllifin dini-fəlsəfi görüşlərini və İslam dininin fəlsəfəsini öyrənmək üçün qiymətli qaynaqdır²⁴.

“Şeyx Səfi təzkirəsi” klassik Azərbaycan tərcümə ədəbiyyatının və ədəbi dil tarixinin ən dəyərli abidələrindən biridir²⁵.

I Şah İsmayılın oğlu Şah Təhmasib otuz beş il ardı-arası kəsilməyən savaşlardan baş açdığı zamanda, padşahlığı döv-

²⁰ Manisa İl Halk Kütüphanesi № 45 Hk 1816; Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi, Burdur İl Kütüphanesi № 15 Hk 819.

²¹ Tolasa H. Tezkire. Türk ansiklopedisi. c. XXXI. İstanbul, 1982, s.162.

²² Yenə orada, s.42-51.

²³ Sinan Paşa. Tezkiretül-evliya. Ankara, 1987, 434 s.

²⁴ Xacə Nəsrəddin Tusi. Təzkirə («Ağazü əncam», «Məbdə və məad»- «Başlanğıc və son»). Bakı, 2002, 70 s.

²⁵ Şeyx Səfi təzkirəsi («Səfvətüs-səfa»nın XVI əsr türk tərcüməsi). Bakı: 2006, 932 s.

ründə yaşadığı hadisələrdən “Təzkireyi-Şah Təhmasib” adlı əsərində bəhs etmişdir ²⁶.

Ərəblərin əsasən “təbəqat” adı verdikləri əsərləri, iranlılar və türklər təkmilləşdirərək “təzkirə” adlandırmağa başlamışdılar.

Prof.Dr. Mustafa İsen XVI əsr Osmanlı bioqrafya ənənəsini dəyərləndirərkən 3 fərqli tərtibin qarşıya çıxdığını qeyd edir:

1. Ümumi tarixlərdə yer alan bioqrafyalar;
2. Şəqaiq, təlif, tərcümə və zeyllərində verilən bioqrafyalar;
3. Şüəra təzkirələrində yer alan bioqrafyalar²⁷.

Türk alimi, prof. H. Tolasa şüəra təzkirələrini ədəbiyyat tarixi baxımından yeri doldurulmayacaq yeganə qaynaq sayır²⁸. Təzkirəçilər dövrlərinin şairlərinin unudulmaması və xatırlanmalarına vəsilə olmaq üçün təzkirə yazmış və ya tərtibləmişlər. Belə ki, bəzi təzkirəçilər həqiqətən təzkirə yazmış, bəziləri isə yazılan təzkirələr əsasında təzkirə tərtibləmişlər. Məsələn, XVI əsr türk təzkirəçisi Kınalızadə Həsən Çələbi təzkirə qələmə almış, həmin əsrin digər təzkirəçisi Bəyani isə bu təzkirədəki şairlər haqqındakı məlumatı qısaldaraq bir təzkirə tərtibləmişdir. Qeyd olunan bu fərqi nəzərə almaq, «yazılmışdır» və «tərtiblənmişdir» ifadələrini fərqləndirmək lazımdır.

²⁶ Şah Təhmasibin təzkirəsi / Çapa haz. Ə.Rəcəbov. Bakı: 1996, 128 s.; Xəlilova S.Ə. «Təzkireyi-Şah Təhmasib əsərində XVI əsr Azərbaycan tarixi ilə bağlı bəzi məsələlər haqqında // Azərb. SSR EA, Məruzələr, 1978, № 7, s.77-86.

²⁷ İsen M. Tezkireden biyografiye. İstanbul, 2010, s. 8.

²⁸ Tolasa H. Tezkire. Türk ansiklopedisi. c. XXXI. İstanbul, 1982, s.182.

Bəzən təzkiyələrə zeyl də yazılmışdır. «Zeyl» ərəb sözü olub, «artırma, qeyd, əlavə» mənasını ifadə edir. Məsələn, Bursalı İsmayıl Bəliq «Nuxbətül-əsar li zeyli-zübdətül-əşar» (h.1139/1727) adlı əsərini Qafzadə Faizin «Zübdətül-əşar»ına (h.1031/1622) zeyl yazmışdır.

Filol.e.d. Ə. Rəsulov müasir türk sənədli nəsrinin klassik qaynaqları içərisində təzkiyələrin də olduğunu vurğulayır, təzkiyə hal tərcümələri ilə müasir bədii-publisistik əsərlər – bioqrafiyalar, ədəbi portretlər və oçerklər arasında ənənə və varislilik bağlarının olduğunu diqqətə çatdırır²⁹.

Təzkiyələrin strukturu. Təzkiyələrin strukturuna gəlincə, hələ orta əsrlərdən başlayaraq təzkiyələr ya təbəqə üsulu, ya əlifba prinsipi, ya da tarixi-xronoloji ardıcılıqla yazılırdı. Çex şərqşünası Yan Ripka təzkiyələrin ümumi və ya məhəlli xarakter daşdığını, bəzən müasirləri haqqında məlumat verdiyini, bəzən isə məlumatın xronoloji ardıcılıqla təqdim olduğunu yazır³⁰. İran almi prof. Qulamrza Sütudə təzkiyələri strukturuna görə üç qrupa ayırır: ümumi təzkiyələr, əsrlərə görə tərtiblənmiş təzkiyələr, xüsusi (xəttat, şeyx, padşah və başqa sahələrin məşhurlarını əhatə edən) təzkiyələr. Y.Bertels təzkiyələrin xronoloji ardıcılıq, coğrafi prinsip və əlifba sırası ilə verildiyini göstərir³¹. Ə. Rəsulov müəyyən yazılma üsul və qaydaları olan təzkiyələrin, əsasən əlifba sırasına görə və ya ədiblərin yaşadıkları dövrə müvafiq şəkildə tərtib edildiyini yazır³².

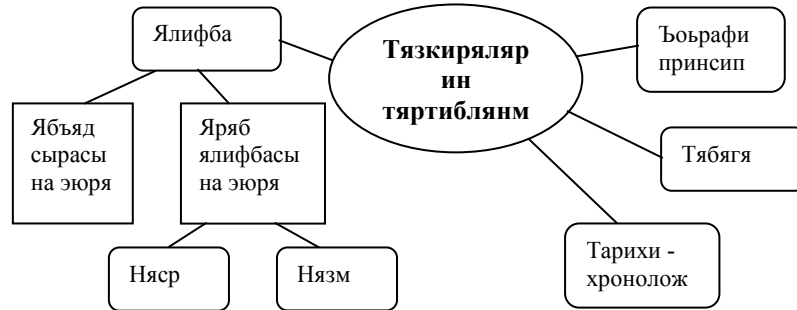
²⁹ Rəsulov Ə. Türk ədəbiyyatında bədii-publisistik janrların yaranması və inkişaf yolları: Filol. elm. dokt...dis. avtoref. Bakı, 2005, s.21.

³⁰ Рипка Я., История персидской и таджикской литературы, Москва, 1970, с. 295-296.

³¹ Бертельс Е. Низами. Творческий путь поэта. Москва, 1956, с. 8.

³² Rəsulov Ə. Türk ədəbiyyatında bədii-publisistik janrların yaranması və inkişaf yolları: Filol. elm. dokt...dis. avtoref. Bakı, 2005, s. 21.

Məsələn, Dövlətşah Səmərqəndi təzkirəsində şairləri göy qurşağına bənzədərək yeddi təbəqəyə, Əlişir Nəvai səkkiz məclisə, Sam mirzə şairləri çıxdıqları təbəqələrə görə yeddi səhifəyə, Əmin Əhməd Razi isə ölkələrə görə yeddi iqlimə ayırmışdır. Aşağıdakı sxem bunu əyani şəkildə nəzərə çatdırır:

Sxem 1.2 Təzkirələrin tərtiblənmə prinsipinin sxemi

Türk təzkirəçiliyində əlifba prinsipinə uyğun sıralamanı ilk dəfə XVI əsr təzkirəçisi Lətifi tətbiq etmişdir. Aşıq Çələbi isə Şərq təzkirəçiliyi tarixində şairləri əbcəd hərfləri əsasında sıralayan yeganə təzkirəçidir. Digər Osmanlı təzkirəçisi Güftinin qələmə aldığı «Təşrifatüş-şüəra» adlı əsər yeganə mənzum təzkirədir.

Y.Çetindağ təzkirələrin hazırlanma metodu mövzusunə toxunarkən qeyd edir: “İdeal bir tezkirenin nasıl olması gerektiği konusunda kafa yoran tezkirecilerden birisi de Latifidir”³³. Və sonra Lətifinin bir təzkirəçinin əməl edəcəyi məqamları sıralayır:

³³ Çetindağ Y. Şiir ve tenkit (Türk, İran ve Arap tezkirelerinde). İstanbul, 2010, s. 47.

təzkiyəyə daxil ediləcək şairlərə xalqın və şeiri anlayanların rəğbəti;

təzkiyəçinin qədim və yeni bütün əsərləri gözdən keçirməsi;

yaşlı və bilginlərlə görüşməsi;

məclis adamı olması;

incə mənalı və faydalı şeirləri seçməsi.

Təzkiyələri məzmun baxımından bioqrafik əsərlər sırasına aid edən Prof. Namiq Açıqgöz bu əsərləri üslub, məna və funksiya etibarilə ədəbi əsər hesab edir³⁴. Tədqiqatçı təzkiyələrin quruluşu və spesifikasiyasını öyrənərkən çox maraqlı məqamlara toxunur. Belə ki, alim təzkiyələrdəki maddələrin strukturunu 3 qrupa ayırır:

1. kalliqrafik tərtib – bəzi əlyazmalarda mənzum və mənsur hissələrin qarışıq, bəzilərində isə ayrı verilməsi. Yəni nəsr hissəsini təşkil edən cümlələr bir-birinin ardınca verilir, nəzm hissəsini təşkil edən beyt, qəzəl və s. nümunələr yeni sətirə yer alırdı. Hər hansı bir şairdən iqtibas verildikən “və ləhu, bu dəxi” və s. ifadələrdən istifadə olunurdu.

2. kitabın quruluşu baxımından struktur – müqəddimə, əsas mətn, xatimə.

3. maddələrin müstəqil strukturu – təxəllüs, ad, məmləkət, qohumluq, təhsil, peşə, sosial mühit, əsər, lətifə, vəfatı və s. haqqında məlumatlar.

Təzkiyələr əsasən ön sözlə başlayır. Burada təzkiyəçi Allaha həmd, peyğəmbərə dua etdikdən sonra, sözün əhəmiyyətinə diqqət yetirir, şairlik haqqındakı fikirlərini, şairliyin uca mərtəbə olduğunu isbat etməyə çalışır. Bəzən təzkiyəçilər ön sözdə əsərlərini hansı mənbələrdən istifadə edərək yazdıqları

³⁴ Açıqgöz N. Tezkirelerde yapı ve yapı terminolojisi // İlmi araştırmalar, №9, İstanbul, 2000, s. 7-23.

nı və oraya daxil etdikləri şairləri necə seçdiklərini də qeyd edirdilər³⁵.

Təzkiyəçilər onlara qədər yazılmış təzkiyələri də ön sözdə xatırlayırlar. XVI əsrdə qələmə alınmış Azərbaycan və Osmanlı təzkiyələrini nəzərdən keçirdikdə məlum olur ki, təzkiyəçilərin əksəriyyəti Dövlətşah Səmərqəndi və Əlişir Nəvai təzkiyələrini nümunə götürmüşlər.

Hər bir təzkiyənin özünəməxsus yazılma səbəbi vardır. Y.Çetindağ "her tezkirenin kimi zaman kurmaca, kimi zaman da gerçek olmak üzere kaleme alınış sebebi" olduğunu qeyd edir³⁶. Məsələn, Səhi bəy "Keşke Anadoluda mevcut olup şöhrət bulan değerli şairlerin adına da bir kitap yazılsa ve zamanın geçmesiyle bunların adları unutulmasa diye düşündüm" deyərək təzkiyəsinin yazılma səbəbini bəyan etmişdir. Lətifi, əsərini hazırlama fikrini dostu Zəifidən aldığı, Qınalızadə Həsən Çələbi isə şeirə və şairə olan sevgisiylə izah edir.

Ön sözdən sonra təzkiyənin əsas hissəsi, yəni, bio-bibliografik məlumatları əhatə edən mətn verilir. Burada şairin adı, ləqəbi, təxəllüsü, doğulduğu, yetişdiyi, vəfat etdiyi yer, təhsili, görünüşü, əsərləri, şairin əsərini kimə ithaf etməsi, həcmi, janrı və başqa məlumatlar verilir. Məsələn, Lətifi, təzkiyəsində Liqayidən bəhs edərkən yazır: "Şəhr-i İstanbuldan Sultan Səlim xan vəssaflarından, bəzzazistan səhhaflarından idi. Ol dövrə fəvve oldu. Bab-i təsəllüfdə xeyli ləffaf və halincə şair-ü vəssaf idi. Təbiət-i şəriyyəsi çəndən və pəsəndide-yi əhl-i

³⁵ Bax: Kılıç F., Macit M. Divan edebiyatında poetika denemeleri: tezkire ön-sözleri // Yedi iklim, 1992, s. 3, s. 28 – 33.

³⁶ Çetindağ Y. Şiir ve tenkit (Türk, İran ve Arap tezkirelerinde). İstanbul, 2010, s. 43.

irfan degüldi. Şani əcayibdən və şeiri qərayibdən idi. Bu mətlə
anun əşarundandır:

Tir-i qəmzən ya qaşundan yadigarumdur bənüm,
Saklarum sinəmdə anı razdarumdur bənüm.

Nəsr: Qərabət bundadır ki, bu təbiət-i qəribə birlə Əhmə-
dinin "Yusif ü Züleyxa"sına nəzirə dimişdür. Bəlkə nəzirə
yüzindən nakizə dimişdür. Ayıbını hünər zənn idüb ol xaqan-
i səid və xan-i şəhidə, anı Sultan Bayəzidə həzar sürur-u qü-
rur ilə sunduqda ənbiya mənəqibidür diyü bi-təəmmül təfaül
qılacaq üxüvvət-i Yusif haqqında bu beyt gəlür.

Yusufun qardaşları ol qövm-i şum,
Ana zülm eylədi qövm-i zulum.

Vəqtəkim ol şah-i fəsih bu xətai-sarihi gördükdə ol kitabı
na-savab görüb ihrak əmr etdi. Və əhli olmayan bu günə əmr-
i müəzzəmə mübaşərət itməsün didi.

Hər işün ma-hasal əhli gərək ey can əhli.

Səfayi nam şair Liqayiyə xəbər göndərüb ol diyarda bizüm
divanumuzun yaran beynində fil-cümlə şöhrəti və şeirşünas-
lar miyanında qəbula qərin olacaq xəyyiz-ü rəğbəti varmı di-
yü sual idəcək mərhum Liqayi dəxi bu qitəyi cavab göndər-
miş.

Qite-yi Liqayi:

Sizün divanunuz dastan olubdur,
Şəhirli-köylü okur, şöhrəti var.
Gözi ahularun vəsfiylə şimdi,
Gəyük dastanı dənli rəğbəti var.

Cəvab-i Səfayi:

Sənün gibi diyəydüm şeiri bən də,

Məzə olur ilə şöhrət bulurdu.
Əgər əvsafını divana yazsam,
Gəyük dastanı ol vəqtin olurdu”³⁷

Təzkiyələrdə bir və ya bir neçə şair deyil, bir və ya daha çox əsrin şairlərindən bəhs olunduğu üçün, hər şair haqqında eyni dəyər və ölçüdə məlumat vermək qeyri-mümkün idi. Bunu doğuran bir neçə səbəb var idi. Belə ki, bir çox hallarda təzkiyələr yüzlərlə şairi əhatə edirdi və o dövrdə məlumat toplama imkanları da məhduddu idi. Bunlardan əlavə, təzkiyəçilər öz dövrlərinin ədəbiyyat tarixçilərindən çox, ədəbiyyat tənqidçiləri hesab olunurdular. Onlar öz zövqlərinə görə şairi və əsərini seçir və təzkiyələrinə daxil edirdilər. Bu zaman təzkiyəçinin subyektiv dəyərləndirməsinə görə şairin məşhur və ya az tanınmış olması nəzərə alınır, bəzi ədiblərin əsərlərindən nümunələr verildiyi halda, digərlərindən belə örnəklərin verilməsi “yaddan çıxırdı”. Təzkiyələrdəki bu xüsusa toxunan H. Tolasa yazır: “Şairlərin gerek tezkireye alınışlarında, gerekse eser ve ya şiirlerinden verilen örnəklerde bir seçme durumunun sözkonusu olduğunu ve çeşitli etkenlerin rol oynamasına rağmen bu seçimin tezkirecinin zevk ve tercihinə dayandığını da bu arada belirtmiş olalım”³⁸. Buraya təzkiyəçilərin qabiliyyət fərqlərini, şairə zaman və mühit baxımından yaxınlıq və uzaqlığını da əlavə etmək lazımdır.

Təzkiyələrin sonunda isə əsərin yekun bölməsi olan “xatimə” verilir. Xatimədə təzkiyəçi əsərini yazarkən qarşılaşdığı

³⁷ Latifi. Tezkiretüş-şuara ve Tabsiratün-nuzama (İnceleme-metin). - Ankara, 2000, s. 492.

³⁸ Tolasa H. Sehi, Latifi, Aşık Çelebi tezkirelerine göre 16. yüzyılda edebiyat araştırma ve eleştirisi. İzmir, 1983, s.VIII.

çətinliklərdən bəhs edir və əsərinin uğur qazanması, bəyənilməsi üçün Allaha yalvarır.

Türk alimi S. Solmaz təzkiyələri təhlil edərkən yazır: “Tezkiyələr manzum və mensur qarışıq eserlərdir. Nesir kısmı tamamen müəllifə aittir. Manzum kısmında ise yazar genellikle eserine aldığı şairlərin şiirlerinden örnek verdikten sonra yer yer bir fırsat bulurak kendi şiirlerini de esere katmaktadır”³⁹. Qeyd etməliyik ki, həqiqətən, bəzən təzkiyəçilər öz şeirlərindən bir misra, beyt, qitə, məsnəvi və ya nəzirələrini təzkiyələrinə əlavə edirdilər.

İran təzkiyəçiliyi. Şərqdə təzkiyəçilik ənənəsinə gəlincə, tarix kitablarında və lüğətlərdə şairlərdən bəhs edən iranlı müəlliflər içərisində təzkiyə xarakterli ilk əsərin müəllifi Nizami Əruzidir (?- h. 552 / 1157). Onun qələmə aldığı “Məcmuə-ün-nəvadır” adlı əsər dörd bölmədən ibarət olduğu üçün “Çəhar məqalə” adı ilə məşhurlaşmışdır. Əruzi əsərində dövrünün münşi, şair, münəccim və təbiblərindən bəhs etmiş və bu sahələrə aid hekayələr nəql etmişdir. Ümumilikdə “Çəhar məqalə”də qırx hekayə verilmişdir. Müəllif əsərinin ön sözündə “Çəhar məqalə”ni Əbül Həsən Hüsəməddin adlı bir şahzadə üçün yazdığını bildirir. Əsərin birinci məqaləsində katiblik və bu sahənin xüsusiyyətlərindən, ikincidə öncə şeir və şairlə bağlı məlumatlar verildikdən sonra, şeirin insana təsiri, xüsusilə hökmdarların adlarının unudulmamasını təmin etməsi baxımından əhəmiyyətindən bəhs edir. Üçüncü məqalə astronomiyaya ayrılmışdır. Dördüncü məqalədə isə tibb elmindən danışılmışdır ⁴⁰.

³⁹ Ahdi ve Gülşen-i şuarası (İnceleme-metin). Ankara, 2005, s.15.

⁴⁰ Низами Арузи. Собрание редкостей или четыре беседы. Москва, 1963, 173 с.

İran ədəbiyyatında həqiqi mənada ilk şüəra təzkirəsini Məhəmməd Övfi (?- h.629 / 1232) yazmışdır. Belə ki, XIII əsrin ilk onilliklərində şöhrət qazanmış İran ədibi Övfi “Lübabül-əlbab” adlı təzkirə yazaraq h. 618 / 1221-ci ildə Eynülmülk Fəxrəddin Hüseynə təqdim etmişdir. Bu əsər İslamın qəbulundan sonrakı dövrün əsasən iranlı şairlərini əhatə edən «təzkirətüş-şüəra» olması baxımından böyük əhəmiyyət kəsb edir. Təzkirə 300-ə yaxın şairin tərcümeyi-halı və əsərlərindən nümunələri əhatə edir. Bir müqəddimə və on iki babdan ibarət olan əsərdə şeirin fəzilətindən, ümumiyyətlə şeirin və İran poeziyasının başlanğıcından bəhs edildikdən sonra, şeir yazan hökmdarlar, dövlət adamları və alimlər haqqında məlumat verilmişdir. Səkkizinci babdan başlayaraq Tahirilər, Samanilər, Qəznəvilər və Səlcuqlar dövründə, son iki babda isə Səncər dövrünün sonundan müəllifin dövrünə qədər şöhrət qazanmış şairlərdən bəhs edilmişdir. Ancaq Dövlətşah Səmərqəndi təzkirəsinin müqəddiməsində bu əsərin mövcudluğu barədə heç bir məlumat verməmişdir. Bundan əlavə, Seyid Əli bin Mahmud əl-Hüseyni «Bəzm-aray» adlı şairlər təzkirəsində, demək olar ki, bütünlüklə «Lübabül-əlbab»dan istifadə etməsinə baxmayaraq, əsərində Övfinin adını belə çəkməmişdir. Türk alimi F. Köprülü Övfinin bu əsərini Səffarilər, Səmanilər və Səlcuqlar dövründə yetişən bir çox şair və alimlər haqqında yeganə qaynaq hesab edir⁴¹.

Övfidən sonra Əbdürrəhman Cami (?-h.898/1492) «Baharistan» adlı əsərini qələmə almışdır. Bu əsər giriş, səkkiz rövzə və xatimədən ibarətdir. Əsərin yalnız yeddinci fəslində şairlərdən bəhs olunmuşdur.

⁴¹ Köprülü F. Avfi. İA. II c., İstanbul, 1970, s.23.

XVI əsrin sonlarında qələmə alınmış qiymətli bir təzkiyə Əmin Əhməd Razinin «Həft iqlim» adlı əsəridir. Razi ona şöhrət qazandıran bu əsərini h.996/1588-ci ildə Hindistanda yazmağa başlamış, h.1002/1594-cü ildə tamamlamışdır. «Həft iqlim» yeddi coğrafi bölgə əsasında hazırlanmışdır. Hər bölmə öz daxilində ölkələrə və şəhərlərə ayrılır. Hər bir vilayətin, ölkənin tarix və coğrafiyası haqqında məlumat verən girişdən sonra, orada yetişən böyük şəxsiyyətlərdən bəhs edilir. Bu təzkiyənin dördüncü iqlimində Azərbaycanın cənub vilayətləri, beşinci iqlimində Şirvan, Gəncə haqqında məlumat verilmişdir. Təzkiyədə ümumilikdə 1560 şair, alim, əmir və hökmdarlardan bəhs olunmuş, əsərlərindən nümunələr yer almışdır⁴².

Apardığımız araşdırmalar nəticəsində məlum olmuşdur ki, Şərqdə ən çox təzkiyə nümunələri İranda yaradılmış və orada təzkiyəçilik ənənəsi indiyədək davam etməkdədir. Bu günə qədər iranlı təzkiyəçilər təqribən 400-ə yaxın təzkiyə qələmə almışlar. Məşhur İran alimi Əhməd Gülçin Məani özünün «Tarixi-təzkiyəhayı-farsi» adlı iki cildli, sanballı tədqiqatında fars dilində qələmə alınmış, demək olar ki, bütün təzkiyələrdən bəhs etməklə farsdilli təzkiyəçiliyin tarixini yaratmışdır⁴³.

Herat təzkiyəçilik məktəbi. Herat təzkiyəçilik məktəbinin ilk nümunəsini XV əsrdə Əmir Dövlətsah Səmərqəndi yaratmışdır. Teymurilər dövründə böyük nüfuz qazanmış aristokrat bir türk ailəsinə mənsub olduğu üçün Əmir ləqəbini daşıyan Dövlətsah, Şahrux zamanının ən qüdrətli şəxsiyyətlərindən biri olub uzun müddət əmirülüməralıq (bəylərbəyi- V.M.)

⁴² Bertels E. Razi Amin Ahmet. İA. 9.c., İstanbul, 1964, s.545.;

⁴³ Əhməd Qolçin Məani. Tarix-e təzkireha-ye fars. c.I-II. Tehran, 1350, 1029 s.

vəzifəsində çalışan böyük əmir Cəlaləddin Firuzşahın əmisi oğlu Əmir Əlaüddövlə İsfərayinin oğludur. Orta əsrlərin bir sıra türk dövlətlərində olduğu kimi, Teymurilər dövlətində də əmir titulu yalnız türk tayfa əyanlarına verilən mənəb idi.

Ədəbiyyat bilicisi və şair olan Dövlətşah Səmərqəndiyə şöhrət gətirən əsəri h.892/1487-ci ildə tamamladığı «Təzkirətüş-şüəra»sıdır. Dövlətşahın «Təzkirətüş-şüəra»sı Şərq xalqlarının klassik ədəbiyyatını, o cümlədən də orta əsrlər Azərbaycan ədəbiyyatı tarixini araşdıran mütəxəssislərin dönə-dönə istinad etdikləri ilkin mənbələrdən biridir.

Dövlətşah təzkirəsinin yazılma səbəbindən bəhs edərkən qeyd edir: «Mən həyatım boyunca gördüklərimi, böyüklərin xırmanından topladıqlarımı, etibar görən tarixlərdən, keçmişdəki ustaların divanlarından, öncə və sonra gələnlərin şeirlərindən, müxtəlif risalələrdən, siyər kitablarından, şeirləri hər bir ölkədə tanınan və anılan böyük şairlərin tərcümeyi-halına aid məlumatlardan bir qismini bu təzkirəyə topladım»⁴⁴.

Təzkirə bir müqəddimə, yeddi təbəqə və xatimədən ibarət olub, Əlişir Nəvaiyə həsr edilmişdir. Təzkirənin müqəddiməsində Dövlətşah Allaha həmd etdikdən sonra, insanın yaradılmasından bəhs edir. Daha sonra peyğəmbəri və dörd xəlifəni, Hüseyn Bayqaranı tərif edir. Mədhiiyələr bitdikdən sonra Dövlətşah şeir və poeziya haqqında məlumat verir. Müəllif müqəddimədə əsərin strukturundan da bəhs edir: «Bu kitabı göylər kimi yeddi təbəqəyə ayırdım. Bunun hər təbəqəsində təxminən iyirmiyə qədər fazildən bəhs olunmaqdadır. Bundan başqa bu təbəqələrə bəzi ərəb şairlərinin həyatlarından bəhs edən bir müqəddimə və bu gün şərəfli şəxsiyyətləri ilə

⁴⁴ Девлетшах тезкиресі / чевирен Неъати Луъал. Истанбул, 1990, с.28.

cahanı bəzəyən fazil və şairlərə dair bir xatimə əlavə etdim»⁴⁵. Dövlətşah əsərini hansı prinsip əsasında yazdığını qeyd etməmişdir. Ancaq təzkiyəni araşdırdıqda məlum olur ki, müəllif şairlər haqqındakı məlumatı xronoloji prinsip əsasında verməyə çalışmışdır.

Dövlətşah şairlərin mühitlərini təsvir etmək üçün bəzən tarixi təfəsilat da yer vermişdir. Əsərin ən mühüm qismini XV əsrdə yaşamış şairlər haqqındakı məlumat təşkil edir.

Dövlətşah Səmərqəndinin təzkiyəsi Şərqdə geniş yayılsa da, mütəxəssislər göstərir ki, bu əsərdə təhrif olunmuş faktlar çoxdur və ya həddindən artıq şişirdilmiş məlumatlar vardır. Fuad Köprülü Dövlətşah təzkiyəsinin qiymətli əsər olduğunu vurğulayır, fəqət bu əsərdə ara-sıra çox böyük tarixi yanlışlıqlara rast gəldiyi də qeyd edir⁴⁶.

Əlişir Nəvai tərəfindən qələmə alınan "Məcalisün-nəfais" h.903-cü ildə tamamlanmışdır. «Məcalisün-nəfais» müqəddimə, səkkiz fəsil və xatimədən ibarətdir. «Məcalisün-nəfais»i təşkil edən 8 təbəqədə daha çox Herat, Xorasan və Azərbaycanda yaşayan təxminən 469 nəfər şair yer almışdır. Bunlardan 46-sı türk və ya türkcə şeir söyləyənlərdir. Nəvai demək olar ki, heç bir şairin təvəllüd tarixini verməmişdir. Nadir hallarda şairlərin ölüm tarixi və ya kimin dövründə yaşadığı qeyd olunur.

Dövlətşah Səmərqəndi və Əlişir Nəvai tərəfindən qələmə alınan və «Herat təzkiyəçilik məktəbi» nümunələri kimi anılan bu əsərlər Türkiyə və Azərbaycan təzkiyələrinin yazılmasına böyük təsir göstərmişlər.

Azərbaycan təzkiyəçiliyi. Azərbaycan təzkiyəçilik tarixini araşdırdıqda azərbaycanlı təzkiyəçilərin də çox sayda əsərlər

⁴⁵ Devletşah tezkiresi / çeviren Necati Luğal. İstanbul, 1990, s.32.

⁴⁶ Köprülü F. Devletşah. İA. 3. c., İstanbul, 1971, s. 36.

qələmə aldığı məlum olur. Azərbaycan ərazisində qələmə alınmış ilk təzkirə Qəribinin “Təzkireyi-Qəribi”sidir. Təzkirə təqribən 1524-cü ildə qələmə alınmışdır. Cəmi 12 vərəqdən ibarət olan bu təzkirədə 54 şair haqqında məlumat verilir⁴⁷.

İlk Azərbaycan təzkirəsi Şah İsmayıl Xətəinin oğlu Sam mirzə Səfəvi tərəfindən farsca qələmə alınmışdır. Şeirlərini Sami təxəllüsü ilə yazan Səfəvi şahzadəsinin ən mühüm əsəri “Töhfeyi-Sami” adlı təzkirəsidir. Təzkirə ilə tanış olan ingilis şərqşünası E. Broun əsərin təcili çap olunmasının vacibliyini yazır⁴⁸. “Töhfeyi-Sami”nin nə vaxt, harada yazılması haqda təzkirəçinin özünün qeydi yoxdur. Bir çox tədqiqatçılar əsərin h.957/1550 - h.968 /1561-ci illər arasında tərtib olunduğunu yazırlar⁴⁹. Buradan belə qənaətə gəlmək olar ki, əsər Sam mirzə Ərdəbildə hakim olarkən qələmə alınmışdır. Təzkirə müqəddimə, “səhifə” adı verilən yeddi fəsil və xatimədən ibarətdir. “Töhfeyi-Sami”nin birinci fəsli şah nəslindən olan şairlərə, ikinci fəsli seyyid və alim nəslindən olan şairlərə, üçüncü fəsil peşəkar şair olmayıb, bəzən şeir söyləyənlərə, dördüncü fəsil vəzirlər və şeir yazan başqa qələm sahiblərinə, beşinci fəsil əsl şairlər və yüksək qələm sahiblərinə, altıncı fəsil türk təbəqəsi və onların ən böyük şairlərinə, yeddinci fəsil isə xalq təbəqəsindən olan digər şairlərə ayrılmışdır.

XVI əsr Azərbaycan ədəbiyyatının görkəmli nümayəndələrindən olan Əhdi Bağdadi Azərbaycan türkcəsində qələmə

⁴⁷ Bax: Babacan İ. Tezkire-i mecâlis-i şu'arâ-yi Rum - Garîbî Tezkiresi. - Ankara: Ankara Vizyon Yayınevi, 2010.

⁴⁸ A descriptive catalogue of the arabic, persian and urdu manuscripts in the library of the University of Bombay. Bombay, 1935, p.41.

⁴⁹ Əhməd Qolçin Məani. Tarixə təzkireha-ye farsî. Celdi əvvəl. Tehran, 1350, s.155.

aldığı «Gülşəni-şüəra» təzkirəsi ilə məşhurlaşmışdır. Təzkirə XVI əsrdə Bağdad ədəbi mühitinin yetişdirdiyi azərbaycanlı şair və alimləri - Şəmsi, Hüsni, Rindi, Zöhdi, Muradi, Hüsni, Fəzli, Elmi, Kəlayi, Zaeyi və başqalarının həyat və yaradıcılığı haqqında ilkin məlumatlar verdiyi üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir. Türk təzkirəçilik tarixini araşdırdıqda məlum olur ki, Azərbaycan dilində ilk şüəra təzkirəsini Əhdi Bağdadi yazmışdır. Tarixçi Mustafa Ali «Kühül-əxbar»-ında Əhdinin azərbaycanlı olduğunu xüsusi vurğulayır: «...hətta bir zaman əməliyyatı bilmədi. Əməliyyatı halında şüəra-yi Rum təzkirəsini yazmağa meyilləndi»⁵⁰.

Əhdi təzkirəsini h.971/1563-64-cü ildə tamamlamışdır. Müəllif bu tarixdə yazdığı təzkirəsini üç rövzəyə ayırmışdır. Təzkirəçi sonralar əsəri yenidən gözdən keçirərək h.1001-ci ilə qədər yetişmiş şairlər haqqında topladığı məlumatları əlavə edərək, təzkirəsinə bir rövzə də artırmışdır. Beləliklə, «Gülşəni-şüəra»nın ilk variantı müqəddimə, üç rövzə və bir xatimədən ibarətdir. Təzkirənin tam nüsxəsi isə dörd rövzədir. İlkin variantda təzkirədə Qanuni dövrü şairlərindən bəhs olunmuşdursa, əlavələr zamanı əsərdə II Səlim və III Murad dövrü şairləri də xatırlanmışdır⁵¹.

I Şah İsmayılın nəvəsi İbrahim mirzənin “Fərhəngi-İbrahim” adlı təzkirə qələmə alması mənbələrdə qeyd olunmuşdur. Ancaq əsər dövrümüzə gəlib çatmamışdır.

XVII əsrdə Azərbaycan təzkirəçiliyinə yeganə nümunəni Sadıq bəy Sadıqi vermişdir. Görkəmli Azərbaycan şairi, xəttatı, rəssam-nəqqəş, musiqişünası olan Sadıq bəy Əfşar XVII

⁵⁰ İsen M. Mustafa Ali, Kühül-ahbarın tezkire kısmı. – Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, 1994, s. 319.

⁵¹ Ahdi ve Gülşen-i şuarası (İnceleme-metin), (Haz.: S. Solmaz): Ankara 2005.

əsrin ilk azərbaycanlı təzkiyəçisidir. “Məcməül-xəvas”ın yazılma ili məlum olmasa da, tədqiqatçılar bu tarixi təxmini olaraq 1607-1608-ci ilə təsadüf etdiyini müəyyənləşdirmişlər⁵². Təzkiyə ön söz, səkkiz “məcmə” və xatimədən ibarətdir.

XVI-XVII əsrlər Azərbaycan təzkiyəçiliyini araşdırdıqda məlum olur ki, Sam mirzə və Sadıq bəy Sadiqinin qələmə aldığı təzkiyələr struktur baxımından Herat təzkiyələrini xatırladır. Əhdi «Gülşəni-şüəra»sı isə daha çox Osmanlı təzkiyələrinin təsiri altında yazılmışdır.

XVIII əsrin ilk Azərbaycan təzkiyəçisi Səfəvilər sülaləsinə mənsub olan Əliqulu xan Valeh Dağıstanidir (h.1124/1712-h.1170/1765). Valeh Dağıstani Hindistanda olarkən Aqra, Dehli, Cahanşahabad, Lahor və başqa şəhərləri gəzmiş, materiallar toplamış və h.1160/1747-ci ildə “Riyazüş-şüəra” adlı təzkiyəsini tamamlamışdır. Əsər fars dilində qələmə alınmışdır. Təzkiyəçinin həyatı haqqında ən dəqiq və ətraflı məlumatı “Riyazüş-şüəra”nın sonundan alırıq. Bu təzkiyədə 2540 şair haqqında məlumat təxəllüslərinə görə əlifba sırası ilə verilmişdir. Əsərin müqəddiməsindən aydın olur ki, bu təzkiyəni yazmaqda təzkiyəçinin məqsədi az tanınan və ya unudulmuş şairlərin adlarını əbədləşdirmək olmuşdur. Təzkiyədə yüzdən artıq azərbaycanlı şair haqqında məlumat verilir. Burada Nizami, Xaqani, Əbülülə Gəncəvi, Nəsimi, Saib Təbrizi və başqa məşhurlarla yanaşı, Heydəri Təbrizi, Bəxşi Təbrizi, Cəfər Təbrizi, Həqiri Təbrizi, Məhvi Ərdəbili və başqa anılma-

⁵² Kəndli-Hərişçi Q. Sadıq bəy Sadiqinin həyat və yaradıcılığı haqqında bəzi qeydlər // Azərbaycan ədəbiyyatı məsələləri. Bakı: 1964, s. 233; Levend A.S. Türk edebiyatı tarihi. Ankara, 1984, s. 257; İsen M., Kılıç F., Aksoyak İ., Eyduran A. Şair tezkireleri, Ankara, 2002, s. 78; Kılıç F. XVII. yüzyl tezkirelerinde şair ve eser üzerine deęerlendirmeler. - Ankara, 1998, s. XXX.

muş şairlər də xatırlanmışdır. Valeh Dağıstani əsərini yazarkən Dövlətşahın, Nəvainin, Sam mirzənin təzkiyələrindən istifadə etmiş və sözügedən mənbələrdəki məlumatları sadəcə köçürməmiş, oradakı yanlışlıqları düzəltmişdir⁵³.

Azərbaycan alimi və şairi Lütfuli bəy Azər Bəydilinin qələmə aldığı “Atəşkədə” XVIII əsrin digər təzkiyə nümunəsidir. Təzkiyə 1760-1779-cu illərdə qələmə alınmışdır. “Atəşkədə» İran, Orta Asiya, Azərbaycan və Hindistanda yaşayan 842 şairi əhatə edir⁵⁴.

Fətəli şah Qacarın nəvəsi, Naibüs-səltənə Abbas mirzənin oğlu olan Bəhmən mirzə 1842-ci ildən 1848-ci ilə qədər Cənubi Azərbaycana hakimlik etmişdir. Bəhmən mirzədən bəhs edən müəlliflər onun iki əsərini xatırlayırlar. Bunlardan birincisi “Şükürnameyi-şahənşahi”, ikincisi isə “Təzkireyi-Məhəmmədsahi”dir. Belə ki, Bəhmən mirzə qardaşı Məhəmməd şahın xahişi ilə 1831-ci ildə təzkiyəsini yazmışdır. Təzkiyə üç rüştdən ibarət olub, əlifba prinsipi ilə hazırlanmışdır. Birinci hissə “mütəqəddimlər”ə* ayrılmışdır. Burada 123 şairdən bəhs olunmuşdur. İkinci hissə şahzadələr, görkəmli tacirlər və əmirlərə həsr edilmişdir. Üçüncü hissədə təzkiyəçinin müasiri olan şairlər xatırlanmışdır⁵⁵. F.ə.n. T. Nurəliyeva Bəhmən mirzənin kolleksiyasından bəhs edərkən təzkiyəsinin AMEA Əlyazmalar İnstitutundakı nüsxəsi haqqında məlumat verir və əhəmiyyətini vurğulayır: «...Əlyazma yalnız məşhur şair və

⁵³ Qəhrəmanov C. Valeh Dağıstani və onun “Riyazüş-şüəra” əsəri / “Ədəbiyyat və incəsənət» qəz., Bakı, 1982, 17 sentyabr.

⁵⁴ Bax: Məmmədova M. Lütfuli bəy Azər və Azərbaycan ədəbiyyatı. Bakı, 2001, 139 s.

* Mütəqəddim – “öndə gedən”, “irəlidə gedən” və ya “keçmiş”, “əvvəlki” mənalarını ifadə edir.

⁵⁵ Bəhmən mirzə Qacar. Təzkireyi Məhəmmədsahi. Əlyazmalar İnstitutu, M - 24.

ədiblər haqqında qısa məlumat vermək baxımından deyil, eyni zamanda Azərbaycan paleoqrafiyasının, rəssamlıq sənətinin, onun tarixinin öyrənilməsində böyük əhəmiyyət kəsb edir»⁵⁶.

XIX - XX əsrlərdə Azərbaycan təzkiyəçiliyinin inkişafında özünəməxsus, xüsusi cəhətlərin formalaşdığı, yeni mərhələnin başladığı nəzərə çarpır. Belə ki, bu dövrdə Məhəmmədli Tərbiyə və Qulam Məmmədli dövr məhdudiyyəti qoymadan, bir çox sahələrdə məşhur olan şəxslər haqqında məlumatı toplayaraq universal xarakterli, Mir Möhsün Nəvvab və Məhəmməd ağa Müctəhidzadə ərazi prinsipini əsas götürərək bir növ məhəlli, Ziyai təzkiyəçilik və zeyl ənənəsini birləşdirərək fərdi istiqamətdə təzkiyə tərtib etmişlər. F.ə.n. A. Hacıyeva XIX əsr Azərbaycan təzkiyəçiliyinin səciyyəvi xüsusiyyətlərindən söz açarkən «həmin dövr təzkiyələri, əsasən, məhəlli səciyyə daşıyaraq az zaman fərqi ilə tərtibçinin yaşadığı ərazinin sakini olmuş ədiblərin yaradıcılığı haqqında məlumatları əhatə etdiyini» yazır⁵⁷.

“Məclisi-üns” üzvlərindən olan Həsənəli xan Qaradaği (1850-1929) “Təzkireyi-Qaradaği” adlı təzkiyə qələmə almışdır. Akademik F. Qasımzadə XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı tarixindən bəhs edərkən bu təzkiyənin adını çəkir⁵⁸.

Seyid Əzim Şirvaninin 1882-ci ildə tərtib etdiyi “Təzkiyə” dibiçə, müqəddimə və dörd fəsildən ibarətdir. Təzkiyəçi əsərinin strukturunu belə açıqlayır: “Bu məcmuə dörd fəsil üzrə,

⁵⁶ Nurəliyeva T. Azərbaycan ədəbiyyatının tədqiqində əlyazma kolleksiyalarının əhəmiyyəti. Bakı, 1998, 80 s.

⁵⁷ Hacıyeva A. Mir Möhsün Nəvvabın ədəbi-bədii irsi. Bakı, 2004, s.49.

⁵⁸ Qasımzadə F. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi. Bakı, 1974, s.50.

hər fəsil üç bürc otuz dərəcə üzrə bəyan olunmuşdur⁵⁹. Təzkiyə 280-ə yaxın şairin həyat və yaradıcılığını əhatə edir. Sözügedən əsər türkiyəli ədəbiyyatşünas Ö. Bayram tərəfindən geniş şəkildə tədqiqata cəlb olunmuşdur⁶⁰.

XIX əsrin sonu - XX əsrin əvvəllərində yaşayıb-yaratmış Ziyai İsa ibn Məhəmməd Sərraf da təzkiyə tərtibləmişdir. "Təzkireyi-Ziyai" adlı bu əsərin birinci hissəsini Lütfəli bəy Azərin "Atəşkədə" təzkiyəsini, ikinci hissəsi isə müəllifin müasirlərini əhatə edir. Əsər farsca qələmə alınmışdır.

Mir Möhsün Nəvvab tərəfindən 1891-ci ildə fars dilində qələmə alınan "Təzkireyi-Nəvvab" iki hissədən ibarət olub, məhəlli xarakter daşıyır və müəyyən mənada systemsiz tərtib olunmuşdur. Birinci hissədə təzkiyə tərtib olunan zaman vəfat etmiş 35 şair, ikinci hissədə isə həyatda olan 56 şairdən bəhs edilir. "Təzkireyi-Nəvvab"-ın spesifik cəhəti də vardır ki, bu da indiyədək təzkiyələrin heç birində rast gəlmədiyimiz avtoqraf toplamaqdır. Belə ki, müəllif təzkiyəni yazarkən bir çox şairləri yanına dəvət etmiş və şeirlərini xatirə olaraq, avtoqraf kimi həmin kitaba yazdırmışdır. Təzkiyə Qarabağ şairlərinin həyat və yaradıcılığını əhatə edir.

Məhəmməd ağa Müctəhidzadənin tərtiblədiyi "Riyazül-əşiqin" təzkiyəsi Qarabağda yaşayan 78 şairdən bəhs edir. Təzkiyə iki hissədən ibarətdir. Birinci hissədə təzkiyə tərtiblə-nərkən dünyasını dəyişmiş şairlərdən bəhs edilmişdir. İkinci hissədə isə müəllifin müasiri olan ədiblər və onların əsərlərindən nümunələr verilmişdir. Əsər hələ müəllifin sağlığında 1910-cu ildə İstanbulda, 1995-ci ildə isə ərəb əlifbasından çevrilərək Bakıda nəşr olunmuşdur. Sədi Çögənli və Rəcəb To-

⁵⁹ Seyid Əzim Şirvani. Seçilmiş əsərləri. III c., Bakı: 1974, 448 s.

⁶⁰ Bayram Ö. Azərbaycan sahası tezkireleri ve Seyid Azim Şirvaninin tezkiresi. Doktora tezi. Ankara, 2005. XCIX+519 s.

parlı isə təzkirənin 1910-cu il nəşrini, ön söz əlavə olunmaqla 1992-ci ildə Ərzurumda çap etdirmişlər. A. Topalova Müctəhidzadə təzkirəsini namizədlik dissertasiyası səviyyəsində tədqiqat obyektinə çevirmişdir⁶¹.

Məhəmmədəli Tərbiyətin əlifba prinsipi əsasında hazırladığı «Danışməndani-Azərbaycan» 1935-ci ildə Tehranda nəşr olunmuşdur. Tərbiyətin uzun illər apardığı araşdırmaların nəticəsi olan bu təzkirədə Azərbaycanın tanınmış şair, yazıçı, filosof və təbiblərin həyatı haqqında məlumat verilmiş və əsərlərindən nümunələr təqdim olunmuşdur. «Danışməndani-Azərbaycan»ı təzkirələr təzkirəsi hesab etmək olar. Çünki Məhəmmədəli Tərbiyət əsərini hazırlayarkən bir sıra dəyərli təzkirələrdən bəhrələnmiş və demək olar ki, təzkirədəki məlumatların çoxunu olduğu şəkildə vermişdir (Məsələn, Sam mirzə təzkirəsi, Sadiqi təzkirəsi, Nəsrəbadi təzkirəsi və s.). Bu əsər Qafar Kəndli və İsmayıl Şəms tərəfindən fars dilindən Azərbaycan dilinə tərcümə edilmişdir⁶². K. Məmmədova «Danışməndani-Azərbaycan» təzkirəsini namizədlik dissertasiyası səviyyəsində tədqiqata cəlb etmişdir⁶³.

Səadət mədrəsəsinin müdərrisi olan Hacı Şıxəli Feyzullazadə tərəfindən «Təzkirətül-övliya» adlı əsər tərtibləmiş və 1917-ci ildə «Açıq söz» qəzetinin elektrik mətbəəsində çap olunmuşdur. 61 səhifə həcmində olan təzkirədə Məhəmməd peyğəmbər və on iki imamın tərcümeyi-halı verilmişdir.

⁶¹ Topalova A. Ədəbiyyat tarixinin öyrənilməsində təzkirələrin rolu və Ağə Məhəmməd Müctəhidzadənin «Riyazül-əşiqin» təzkirəsi. Bakı, 2001, 97 s.

⁶² Tərbiyət Məhəmmədəli. Danışməndani-Azərbaycan: Azərbaycanın görkəmli elm, sənət adamları Bakı, 1987, 464 s.

⁶³ Məmmədova K. Azərbaycanda təzkirəçilik ənənəsi və Məhəmmədəli Tərbiyətin «Danışməndani-Azərbaycan» təzkirəsi: Filol. elm. nam...dis. avtoref. Bakı, 2005, 30 s.

XX əsrdə tərtib olunmuş təzkiyələr sırasına İbrahim Tahir Musayevin 1918-ci ildə qələmə aldığı «Riyazül-arifin» təzkiyəsi daxildir. Əsər Rzaqulu xan Hidayətin «Məcməül-füsəha»sının, demək olar ki, Azərbaycan dilinə qısa tərcüməsidir. Azərb. MEA Əlyazmalar İnstitutunda D-207 şifrəsi altında mühafizə olunan təzkiyənin həcmi 52 vərəqdir ⁶⁴.

Güney Azərbaycandan olan soydaşımız Məhəmməd Dəyhim öz təzkiyəsini dövr məhdudiyyəti qoymadan, coğrafi prinsip əsasında tərtib etmişdir. Təzkiyə 1989-1992-ci illərdə «Təzkireyi-şüərayi-Azərbaycan» adı altında Təbrizdə beş cild-də nəşr olunmuşdur. Əsərin birinci cildi Ərdəbil, Arazbar, Urmiya, Ərvənəq şairlərinə, ikinci və üçüncü cildləri Təbriz şairlərinə, dördüncü cildi Xalxal, Xoy, Sərab, Səlməs, Mərənd, Marağa, Qoşaçay (Miyandüab), Miyanə və Savucbulaq (Mehabad) şairlərinə, beşinci cildi isə əsas etibarilə Şimali Azərbaycan şairlərinə həsr olunmuşdur. Qeyd edək ki, bu təzkiyədə həm Azərbaycan türkcəsində, həm də farsca şeirlərdən örnəklər yer almışdır. Əsərin ilk dörd cildinin nəşr hissəsi farsca yazıldığı halda, sonuncu cildin nəsrində daha çox doğma dilimizə üstünlük verilmişdir.

Qulam Məmmədli «Təzkiyə»si «Dənisməndani-Azərbaycan»dan sonra tərtib olunmuş digər universal xarakterli təzkiyədir. O, «Azərbaycanın alim, yazıçı, şair və başqa görkəmli xadimləri haqqında biblioqrafik materiallar» adlı təzkiyəsini 1954-cü ildə tərtibləmişdir. Təzkiyə Azərb. MEA Əlyazmalar İnstitutunda B-2701 şifrəsi altında mühafizə olunur. 1418 vərəq həcmində olan əsər təxminən mindən artıq tanınmış şəxsiyyətin tərcümeyi-halı və əsərlərindən nümunələri əhatə edir⁶⁵.

⁶⁴ İbrahim Tahir Musayev. Riyazül-arifin. Əlyazmalar İnstitutu, D-207.

⁶⁵ Qulam Məmmədli. Təzkiyə. Əlyazmalar İnstitutu, B-2701.

Bəhs olunan bu istiqamətlərdən əlavə, Azərbaycanda XX əsrin ortalarından başlayaraq təzkirə xarakterli nümunələr yaradılmışdır⁶⁶.

XXI əsrdə ilk təzkirəni Şahin Fazil qələmə almışdır⁶⁷. Təzkirədə XIX əsrin 80-ci illərində yaradılmış, 43 il fəaliyyət göstərən, 1980-ci ildə yenidən bərpa olunan "Məcməüş-şüəra" və onun üzvlərindən bəhs olunur.

Osmanlı təzkirəçiliyi. Dövlətşah Səmərqəndi və Əlişir Nəvai təzkirələrinin qazandığı şöhrət səbəbi ilə XVI əsrdən etibarən bu klassik nümunələrin təsiri altında Osmanlı ədəbiyyatında da təzkirələr yazılmağa başlamışdı.

Osmanlı ölkəsində təzkirə janrının təməlini Səhi bəy (?- h. 955/1548) h. 945 / 1538-ci ildə tamamladığı «Həşt behişt»i ilə qoymuşdur. «Həşt behişt» ön söz, hər birinə «behişt» adı verilən 8 təbəqə və bir xatimədən ibarətdir⁶⁸. Ümumilikdə təzkirədə 241 nəfər şair xatırlanmışdır. Bu təzkirə üslub və struktur baxımından Herat təzkirələrini izləyir. «Həşt behişt»in ən önəmli cəhəti Anadoluda yeni bir ədəbi janrın əsasını qoymasındır.

«Həşt behişt»dən sonra, Anadolu sahəsində yazılmış ikinci təzkirənin müəllifi Qəstimönulu Lətifidir (h.896/ 1491-h.990/1582). «Təzkirətüş-şüəra və təbsirətün-nüzəma» adlı bu əsər müqəddimə, 3 fəsil və xatimədən ibarətdir. Lətfi təzkirəsini h.953/1546-cı ildə tamamlayıb, Qanuni Sultan Süleymana

⁶⁶ Azərbaycanın şair və aşiq qadınları /Tərt. ed.: Ə. Cəfərzadə. Bakı, 1991, 288 s; Azərbaycan qəzəlləri / Tərt. ed.: Məmməd Nuruoğlu. Bakı, 1991, 240 s; Deyilən söz yadigardır / Tərt. ed.: C. Rəmzi. Bakı, 1987, 433 s.

⁶⁷ Şahin Fazil. Təzkireyi-Şahin. Bakı, 2006, 818 s.

⁶⁸ Sehi Bey. Tezkire «Heşt bihişt» / hazır: Doç., Dr. M. İsen. İstanbul: Tercüman qazetesi, 1980, 260 s.; Heşt bihişt: The tezkire by Sehi Beg. Work on ottoman poets witha critical edition based Mus. Suleymaniye Library, Ayasofya O.3545 by Gunay Kit. Harward-Cambridge, 1978.

təqdim etmişdir⁶⁹. I fəsildə, Anadoluda yaşayan və ya buraya gəlib, «Rumi» kimi tanınan 13 şeyx şairdən bəhs olunmuşdur. Təzkiyənin II fəslində Osmanlı ölkəsində şeir yazan sultan və şahzadə şairlərə yer verilmişdir. Əsərin ən önəmli hissəsini təşkil edən III fəsildə II Muradın hakimiyyəti dövründən h.950-ci ilə qədər Anadolu və Balkanlarda yaşayıb-yaradan şairlərdən 314 nəfəri haqqında məlumat əlifba sırası ilə verilmişdir.

XVI əsrdə tərtib olunmuş təzkiyə müəlliflərindən biri də Aşiq Çələbidir (h. 926/1520 - h. 979/1572). Tanınmış türk şairi və münşilərindən olan və tərtib etdiyi təzkiyəsi ilə şöhrət qazanan Aşiq Çələbinin ədəbi yaradıcılığı təzkiyə, tərcümələr və mənzum əsərlərindən ibarətdir. «Məşairü-şüəra»⁷⁰ Aşiq Çələbinin ən məşhur əsəri olub, h.976/1568-ci ildə tamamlanmış və dövrün padşahı II Səlimə təqdim olunmuşdur. «Məşairü-şüəra» müqəddimə və şairlərdən bəhs edən hissədən ibarətdir. Təzkiyədəki şair sayı müxtəlif əlyazma nüsxələrinə görə 360 ilə 427 nəfər arasında dəyişir. «Məşairü-şüəra»-nı daha əvvəl və sonra bu janrda yazılan təzkiyələrdən fərqləndirən spesifik cəhət, müasiri olan şairlərə geniş yer verməsi, onları dostları, yaşayış tərzləri, məişətləri, əyləncələri və xarakterləri ilə canlandırmasıdır. Müəllif şairlərdən bəhs edərkən öz fikirlərini, lətifə və hekayələri də bura əlavə etmiş və beləliklə, əsərə digər təzkiyələrdə olmayan cəhətləri artırmışdır. Bundan əlavə, bu təzkiyə Şərq təzkiyəçilik tarixində əbcəd ardıcılığı əsasında tərtiblənmiş yeganə təzkiyə kimi xatırlanır.

⁶⁹ Latifi. Latifi tezkiresi / hazırl. Doç. Dr. M.İsen. Ankara: Kültür Bakanlığı, 1990, 513 s; Latifi Tezkiretü-şüəra ve Tabsiratün-nuzama (İnceleme-metin) / haz.R.Canım. Ankara: 2000, IX+ 935 s.

⁷⁰ Aşık Çelebi. Meş'irü-şü'ara / hazır.: Prof. Dr. F. Kılıç. 3 cildde. – İstanbul: İstanbul Araştırmaları Enstitüsü, 2010; Aşık Çelebi ve şairler tezkiresi üzerine yazılar / Derleyenler: Aynur H., Niyazioğlu A. – İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2011. – 192 s.

XVI əsrdə yazılmış təzkirələrdən digər birinin müəllifi Qınalızadə Həsən Çələbidir (h.953/1546-h.1012 /1604). Həsən Çələbi dövrünün tanınmış alimlərindən biri olmuşdur. «Təzkirətüş-şüəra» adlı əsərini h.994 /1586-cı ildə qələmə almışdır⁷¹. Təzkirənin strukturuna gəlincə, əsər müqəddimə, sultan, şahzadə və əsil şairlər olmaqla 3 fəsildən ibarətdir. I və II fəsildəki padşah və şahzadələr xronoloji prinsipə, III fəsildəki şairlər isə əlifba sırasına uyğun sıralanmışlar. Təzkirənin I fəslində 6 padşahdan, II fəslində 5 şahzadədən, III fəsildə isə 627 nəfər şairlərdən bəhs olunmuşdur. Bu təzkirədə özündən əvvəl yazılmış təzkirələrdə rast gəlmədiyimiz 122 nəfər şair ilk dəfə xatırlanmışdır. Qınalızadə təzkirəsinin 600-dən artıq şairi əhatə etməsini nəzərə alsaq, bu əsəri türk təzkirəçiliyi tarixində ən iri həcmli təzkirələrdən hesab etmək olar. Təzkirə ağır, çətin üslubda qələmə alınmışdır.

XVI əsrdə Osmanlı sahəsində təzkirə tərtib etmiş digər bir təzkirəçi Mustafa Bəyanidir. Bəyani ədəbi mühitdə «Təzkirətüş-şüəra»sı (h.1006/1597) ilə tanınmışdır⁷². Təzkirə müqəddimə və iki bölmədən ibarətdir. «Təzkirətüş-şüəra»nın birinci bölməsində 5 padşah və 4 şahzadədən bəhs olunmuşdur. Əsərin ikinci bölməsində isə XV-XVI əsrdə yaşamış 377 nəfər şairə yer verilmişdir. Bu əsər Qınalızadə təzkirəsinin xülasəsidir və müqəddimədən də məlum olduğu kimi, Bəyani, Qınalızadə təzkirəsinə tamliqlə köçürə bilmədiyi üçün yalnız tanınmış şairləri seçib əsərinə daxil etmişdir. Bəyani əsərinə Qınalızadə təzkirəsində olmayan şairləri də əlavə etmişdir. Bunların arasında Xaqani, Xəlvəti, Xıdri, Müidi, Meyli kimi şairlərin adını çəkmək olar. Bəyani təzkirəsi Qınalızadə təzkirəsinin xülasəsi olmaqla bərabər, şairlərin həyatlarına əlavələr olun-

⁷¹ Kınalızade Hasan Çelebi. Tezkiretüş-şuara. C.I-II, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1978 - 1989, 1094 s.

⁷² Beyani Mustafa bin Carullah Tezkiretüş-şuara / eleştirmeli baskıya hazırlayan Dr. İ.Kutluk. Ankara: TDK, 1997, 90 + 345s.

ması və bir neçə yeni şairi əhatə etməsi baxımından tamamlayıcı xarakter daşıyır.

Türkiyə ədəbiyyatında XVII əsrdə də təzkiyəçilik ənənəsi davam etmişdir. Bu əsərlər XVI əsrdə yazılmış təzkiyələrin demək olar ki, zeylidir və XVI əsrdə təməli qoyulan və bir-birinin ardınca qiymətli nümunələr verən Türkiyə təzkiyəçiliyini fasiləsiz davam etdirən əsərlərdir. XVII əsr təzkiyəçilərinə Riyazi, Faizi, Rza, Yümni, Asim və Güftinin adlarını çəkə bilərik.

XVII əsrdə də Osmanlı təzkiyəçiləri təzkiyəçilik ənənəsini davam etdirmişlər. Ancaq XVII əsr təzkiyələri XVI əsrdə bu janrda tərtiblənmiş əsərlərdən müəyyən cəhətlərinə görə fərqlənmişdir. Belə ki, XVI əsr təzkiyəçiləri öz dövrlərindən əvvəl yaşayan şairləri əsərlərində xatırlamışdılar. Bu səbəbdən təzkiyələrdəki bio-biblioqrafik məlumatı da çox geniş olurdu və bu təzkiyələrin həcmində də təsir etmişdir. XVII əsr təzkiyəçiləri isə daha çox öz dövrlərində yaşayıb-yaradan şairlərdən bəhs edir və bio-biblioqrafik məlumatı çox qısa verirdilər. Əvəzində isə şairlərdən nümunələr artırılırdı. Beləliklə, qeyd olunan bu dəyişikliklər nəticəsində XVII əsrdən etibarən Osmanlı təzkiyəçiliyi tarixində antologiya xarakterli təzkiyələr tərtiblənməyə başladı.

Riyazi təzkiyəsi bu iki əsr arasında keçid dövrünün məhsuludur. Riyazi təzkiyəsini h.1016/1607-ci ildə yazmağa başlayıb, h.1018/1609-cu ilin rəcəb ayında bitirdiyini əsərin sonunda yazdığı tarixdən öyrənirik. Təzkiyə tərtiblənmərkən daha əvvəl yazılmış təzkiyələrdən istifadə edilmişdir. Əsər müqəddimə və 2 rövzədən ibarətdir. Təzkiyədə ümumilikdə 424 şair haqqında məlumat verilmişdir. Riyazi özündən əvvəlki təzkiyəçiləri tənqid etsə də, ikinci rövzədəki şairlər haqqında məlumat verərkən bu əsərlərdən bəhrələnmişdir. «Riyazü-şüəra» XVII əsrin ən diqqətəlayiq təzkiyəsidir. Əsərin ən önəmli cəhəti bütün şairlərin vəfat tarixlərini əks etdirməsidir. Riyazi təzkiyəsinə daxil etdiyi bütün şairlərin demək olar ki, əsərlərinin hamısını nəzərdən keçirmiş və yalnız tərifi layiq

olan şeirləri seçmişdir. Ancaq digər təzkiyəçilər bu çətinliyi öz üzərlərinə götürməmişlər ⁷³.

Qafzadə Faizi (h.998/1589-h.1031/1622) «Zübdətül-əşar» adlı antologiya xarakterli təzkiyəsi ilə tanınmışdır. Təzkiyədə XV əsrin ortalarından başlayaraq, yazıldığı 1621-ci ilə qədər yaşamış 14-ü qadın olmaqla, 515 nəfər şairdən bəhs edilmişdir. Bunlardan 57-si ancaq bu təzkiyədə xatırlanmışdır. Əsərdə şairlər haqqındakı bio-bibliografik məlumat iki-üç cümlədən artıq deyildir. Faizi təzkiyəsinə daxil etdiyi şairlərin vəfat tarixlərini verməyə diqqət yetirmiş, dəqiq bilmədiyi tarixləri isə şairlərin yaşadığı dövrü əks etdirən ifadələrdən istifadə etməklə vermişdir. Faizinin «Zübdətül-əşar»ı təzkiyədən çox antologiyanı xatırladır.

Əsrin digər bir təzkiyəçisi Zəhrimarzadə Rzadır (?/1671). Divan müəllifi olan Rza h. 1050/1640-cı ildə təzkiyəsinə tamamlayıb, Sultan İbrahimə təqdim etmişdir. Təzkiyə qısa bir ön söz, 2 fəsil və xatimədən ibarətdir. Təzkiyəçi ön sözdə əsərinə əvvəlki dövr padşahları ilə yanaşı, h.1000/1591-ci ildən sonra yetişən şairləri daxil etdiyini yazır⁷⁴. Təzkiyənin «Zikr-i şüəra-yi səlatin-i maziyyə» başlıqlı birinci bölməsində 9 şair padşahdan bəhs olunmuşdur. Onlardan hər birinin təxəllüsü, səltənət tarixləri və müddəti, şeirlərindən iki-üç beyt nümunə verilmişdir. Əsərin II bölməsində əlifba sırası ilə h.1000/ 1591-1050/1640-cı illər arasında yetişən 257 şair haqqında məlumat yer almışdır. Padşahlarla birlikdə təzkiyədəki şair sayı 266-ya çatır.

⁷³ Gibb V. Osmanlı şiir tarihi / terc. A.Çavuşoğlu. 3-4-5. c. Ankara: Akçağ, 1999, s. 149.

⁷⁴ Zavotçu G. Rıza tezkiresi (inceleme-metin). – İstanbul: Sahhaflar Kitap Sarayı, 2009; Rıza. Tezkire-i Rıza, İstanbul: Dersaadat, 1316; Seyyid Rıza Zəhrimarzadə. Rıza tezkiresi / nəşreden. Dr.S.Erdağı. Ankara: Türk dili və edebiyatı kitabları, 2002, VII+109 s.

Riyazi və Rza təzkirələrini qarşılaşdırdıqda məlum olur ki, bu iki əsər XVI əsr klassik təzkirələri ilə antologiya xarakteri daşıyan təzkirələr arasında yer almışdır.

XVII əsrdə tərtiblənmiş başqa bir təzkirənin müəllifi Yümnidir (?/1662). O, Qafzadə Faizinin təzkirəsinə zeyl yazaraq «təzkirənevislər» sırasına düşmüşdür. Yümninin qələmə aldığı yeganə əsər «Təzkireyi-şüəra-yi Yümni» adlı təzkirəsidir⁷⁵. Təzkirə 1621-1622-ci illərdə yaşayıb-yaratmış 29 şairi əhatə edir. Əsər 1622-ci ildə təzkirəçinin vəfatı səbəbi ilə yarımçıq qalmışdır. Yümni şairlər haqqında bir-iki sətirlək, çox qısa məlumat və şeirlərindən iki beytlə üç qəzəl arasında nümunə verir. Yümni təzkirəsi digər təzkirələrdə rast gəlmədiyimiz 11 nəfər şair haqqında məlumat verən ilkin mənbə kimi dəyərlidir.

Faizinin «Zübdətül-əşar»ına Yümnidən sonra ikinci zeyli Seyrəxzadə Mehmed Asim (?-1675) yazmış və əsərini «Zeyli-zübdətül-əşar» adı vermişdir. Əsər antologiya xarakterlidir. Təzkirəçi əsərinə h. 1030 - ci ildən ölümünə qədər 55 il ərzində yaşayıb-yaratmış şairləri toplamışdır. Asim əlifba sırasına görə verdiyi 123 şairdən sonra, əsərin Qafzadə Faizinin təzkirəsinə zeyl olduğunu və «Zeyli-zübdətül-əşar» adlandırdığını yazır. Antologiya xarakterli təzkirələr içərisində ən az məlumatı əhatə edib, ən çox nümunəni əks etdirən Asim təzkirəsidir.

XVII əsrin ikinci dərəcəli şairi hesab olunan Ədirnəli Əli Güfti (?- h.1088 / 1677) orijinal əsərləri ilə diqqəti cəlb etmişdir. Güftinin 2400 beytdən ibarət olan «Təşrifatüş-şüəra» adlı təzkirəsi türk ədəbiyyatında nəzmlə qələmə alınmış yeganə təzkirədir⁷⁶. Güftidən başqa heç bir təzkirəçi mənzum təzkirə qələmə almamışdır. Təzkirədə 106 şairdən bəhs olunmuşdur.

⁷⁵ Erdem S. Mehmet Salih Yumni-Tezkire-i şuarayı - Yümni // Türk dünyası araştırmaları, 1988 Ağustos, № 55, s.85 – 112.

⁷⁶ Güfti ve Teşrifatüş-şuarası / hazır.: K.Yılmaz. - Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, 2001,. - 300 s.

Digər təzkiyələrdə rast gəlmədiyimiz 25 şair haqqında məlumatı məhz bu əsərdən alırıq.

Prof.Dr. F.Kılıç apardığı araşdırmalara əsasən XVII əsr təzkiyələrinin forma və məzmun baxımından XVI və XVIII əsr təzkiyələrindən fərqli quruluşa malik olduğunu, lakin məlumatların verilmə sistemində, istifadə olunan terminologiyada fərqlilik təsbit edilmədiyini yazır. Alim XVI və XVIII əsr təzkiyələrinin həcm etibarilə XVII əsrdən daha böyük olduğundan bunlarda istifadə olunan terminlərin çox və çeşidli olduğunu vurğulayır⁷⁷.

XVIII əsrdə də Osmanlı ədəbiyyatında təcrübəli təzkiyəçilər yetişmişdir. Mustafa Mücib Əfəndi XVIII əsrin ilk təzkiyəçisidir. O, gəncliyində şairlərin şeirlərindən ibarət məcmuə tərtibləmiş, daha sonra əsəri genişləndirərək h. 1120/1710-cu ildə təzkiyəsini yaratmışdır. Təzkiyəsinə qısa bir giriş və IV Muradın bioqrafiyası ilə başlayan Mücib Əfəndi, əvvəlki təzkiyəçilər kimi sultanları, müəyyən məslək sahiblərini bir qrupda sistemləşdirməyərək, sadəcə müasiri olan şairləri əlifba sırası ilə vermişdir. Təzkiyə XVI əsrin sonlarından başlayaraq müəllifin çağdaşı olan şairlərdən 107-sini əhatə edir⁷⁸.

Dövrünün tanınmış təzkiyəçilərindən biri də Mustafa Səfəyidir. Səfəyi, Rza təzkiyəsinin qaldığı 1640-cı ildən öz dövrünə qədər yetişən şairləri təzkiyəsinə daxil etmişdir. Onun h.1132/ 1720-ci ildə tamamladığı «Nüxbətül-əsar min fəvaidil-əşair» bir ön söz, on səkkiz təqriz (rəy) və əlifba sırası ilə 476 nəfər şair haqqında verilən bilgilərdən ibarətdir⁷⁹. Müəllif təz-

⁷⁷ Kılıç F. XVII. yüzyl tezkiyelerinde şair ve eser üzerine değerlendirmeler. Ankara, 1998, s. 353.

⁷⁸ Mücib Mustafa. Tezkire-i Mücib. Ankara, 1997, 84 s.

⁷⁹ Mustafa Safai Efendi. Tezkire-i Safayi / haz.: P.Çapan. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları, 2005, 750 s.

kirəsini dövrünün sədrəzəmi Damad İbrahim paşaya təqdim etmişdir. Səfayi təzkiyəsini tamamladıqdan sonra dövrünün tanınmış on səkkiz elm adamına göstərib, onlardan əsər haqqında rəy almışdır və həmin rəyləri əsərin əvvəlinə əlavə etmişdir. Təzkiyəçilik tarixində Səfayiyyə qədər belə bir ənənəyə rast gəlinməmişdir. Səfvət Əfəndi XVIII əsrin sonlarında Səfayi təzkiyəsini qısaldaraq yeni bir təzkiyə tərtibləmişdir ⁸⁰.

Salim adlı təzkiyəçi h.1134/1722-ci ildə təzkiyəsini tamamlamışdır⁸¹. Giriş və iki fəsildən ibarət olan təzkiyədə 428 şairdən bəhs olunmuşdur. Bursalı İsmayıl Bəliq h.1139/1727-ci ildə tamamladığı «Nüxbətül-əsar li zeyli-Zübdətül-əşar» adlı əsərini Qafzadə Faizinin «Zübdətül-əşar»ına zeyl yazmışdır⁸². «Ədəbi-zürəfa» müəllifi Hüseyn Ramizin h.1198/1784-cü ildə tamamladığı və “Ramiz təzkiyəsi” kimi məşhurlaşan əsəri h.1132/1720-h.1198/1784-cü illər arasında yaşayıb-yaratmış 375 şair haqqında məlumat verir⁸³. XVIII əsrin ikinci yarısında yaşayan Silahzadə Mehmed Əminin h.1204/1790-cu ildə sistemli şəkildə tərtiblədiyi “Təzkiyətüş-şüəra”sı h.1164 /1751-h.1204/1790-cı illər arasında yaşayan 127 şairin həyat və yaradıcılığını əhatə edir. Bu təzkiyə Bəliq təzkiyəsinin zeylidir. Əsl adı Səfvət olub, Kəmişzadə kimi tanınan XVIII əsr təzkiyəçisi h.1137/1783-cü ildə Səfayi təzkiyəsini ixtisar edərək təzkiyə tərtibləmişdir. Bu təzkiyə Səfayi təzkiyəsinin əvvəlindəki rəylərin qısaldılmış şəkildən, həmin əsərdən seçilmiş 326 şair

⁸⁰ İsen M., Kılıç F., Aksoyak İ., Eydoğan A. Şair tezkireleri, Ankara, 2002, s. 106.

⁸¹ Salim Efendi. Tezkiretüş-şüəra. İnceleme-metin/ haz: A.İnce. Ankara: AKMY, 2005, 756 s.

⁸² İsmail Bəliq. Nuhbetül-əsar li-zeyli Zübdetül-əşar. Ankara, 1985, XXII +718s.

⁸³ Ramiz ve Adab-ı Zürafası. Ankara, 1994, XLVII+401 s.

haqqında məlumatdan və sona əlavə olunmuş «Teyzil-kitab» hissəsindən ibarətdir.

XVIII əsrdə mövləvilər arasında tanınmış şairlərdən biri Əsrar Dədədir. Onun tərtiblədiyi «Təzkireyi-şüərayi mövləviyyə» h.1211/1797-ci ilə qədər yaşayan 212 mövləvi şairi əhatə edir⁸⁴. Əndərunlu Akif isə «Miratül-şeyr» adlı təzkirə tərtibləmişdir⁸⁵.

XVIII əsr təzkirələri üzərində araşdırma aparmış Prof.Dr. P.Çapan bu əsərləri aşağıdakı şəkildə xarakterizə edir: “XVIII yüzillik təzkirələrinin iddia edilən aksine, bir özentidən ziyadə ananınin gelişip olgunlaşmasının ürünü oldukları kanaatindeyiz⁸⁶”.

XIX əsrdə Osmanlı ədəbiyyatında təzkirəçilik əvvəlki əhəmiyyətini itirməyə başlamışdı. Bu əsrin ilk təzkirəçisi Seyid Əbdülfəttah Şəfqətdir. Onun h. 1229 / 1814-cü ildə yazdığı «Təzkirətüş-şüəra» 1730-1814-cü illər arasında yetişmiş 125 şair haqqında məlumatı əhatə edir.

Əsad Əfəndinin h. 1251/1835-ci ildə qələmə aldığı «Bağçe-yi səfa-ənduz» adlı təzkirəsində h.1135/1722–1251/ 1835-ci illərdə yaşayıb yaradan 209 şairdən bəhs olunmuşdur. Əsər Salim təzkirəsinə zeyl olaraq yazılmışdır.

Dövrünün tanınmış alimi və şeyxülislamı olan Arif Hikmətin tərtib etdiyi təzkirə h. 1000/1592 - 1252/1837-ci illərdə həm Osmanlı ölkəsində, həm də Azərbaycanda, Krımda yaşayıb-yaratmış 203 şair haqqında məlumatı əhatə edir. Əsərin

⁸⁴ Əsrar Dede. Tezkire-i Şuara-yi Mevleviye. Ankara, 2000, VI+596 s.

⁸⁵ İsen M., Kılıç F., Aksoyak İ., Eydoğan A. Şair tezkireleri. Ankara, 2002, s.129.

⁸⁶ Çapan P. 18.yy. tezkirelerinde edebiyat araştırma ve eleştirisi. Fırat Üniversitesi, SBE, yayımlanmamış doktora tezi. Elazığ, 1993, s. 541.

dövrümüzə gəlib çatmış yeganə nüsxəsi Millət Kitabxanası Əli Əmiri bölməsində 789 şifrəsi ilə mühafizə olunmaqdadır.

XIX əsr şairi Fətin Əfəndinin (1814-1866) qələmə aldığı «Xatimətül-əşar» adlı təzkiyəsində h.1134/ 1721-ci ildən h.1269 / 1853-cü ilə qədər yetişən 683 nəfər şair haqqında məlumat vermişdir⁸⁷. Əsər Salim və Səfayi təzkiyəsinə zeyl olaraq yazılmışdır. Əsərin əvvəlində təzkiyənin tamamlandığına dair beş təqriz və altı tarix yer almışdır. Təzkiyədə şairlər təxəllüslərinə görə deyil, adlarına görə əlifba prinsipi əsasında sıralanmışdır. «Xatimətül-əşar»ın digər təzkiyələrdən fərqləndirən cəhəti əsərlərdən nümunələrin əvvəldə, tərcümeyi-halların isə ondan sonra verilməsidir.

Ədəbiyyat tarixçisi və tədqiqatçısı Mahmud Kamal İnalın «Kamalüş-şüəra» adlı əsəri Fətin təzkiyəsinə zeyl olaraq yazılmışdır. Əsər 1800-1941-ci illər arasında yaşayıb-yaratmış 556 nəfər şairin tərcümeyi-halını və əsərlərindən nümunələri əhatə etməkdədir. İndiyə kimi əsərin dörd cildi nəşr olunmuşdur⁸⁸. Sadəcə beşinci cild işıq üzünə çıkmamışdır. Bu təzkiyə XIX əsr mühacir Azərbaycan şairləri haqqında məlumatı əhatə etməsi baxımından önəmli yerə sahibdir⁸⁹.

XX əsrdə yazılan təzkiyələrdən birincisi «Təzkiyəyi-şüərayi-Amid»dir. Əli Əmiri tərəfindən qələmə alınan bu təzkiyə Diyarbəkərdə yetişən 73 şair haqqında məlumat verir. Sonuncu

⁸⁷ Fətin Davud - Hâtimetü'l-Eş'ar. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay. (e-kitap), Ankara; Fətin Davud. Xatimətül-əşar. İstanbul, 1271.

⁸⁸ İnal İbnül-Emin Mahmud Kemal. Son asır Türk şairleri (Kemalüş-şuara) 4 cildde. 1. c. Haz: M. Cünbur. Ankara: AKMY, 1999, X+678; 2.c., haz: M.Kayahan Özgül. AKMBY, 2000, 544; 3. c., haz: H.Özcan, AKMBY, 2000, VII+493; 4. c., haz: İ.Baştuğ, AKMBY, 2002, VIII+490.

⁸⁹ Musalı V. Mahmud Kamal İnal təzkiyəsində azərbaycanlı şairlər / "Azərbaycan dünya ədəbiyyatında" Beynəlxalq konfrans. 27 – 28 may 2011. məruzə.

Türkiyə təzkiyəçisi Naili Tumannır. O, «Töhfeyi-Naili» adlı təzkiyəsinə 1949-cu ildə tamamlamışdır. Bu əsəri “təzkiyələr təzkiyəsi” də adlandırmaq olar. Çünki, Nail Tuman digər təzkiyələrdəki məlumatları bir yerə toplayaraq təzkiyə tərtibləmişdir.

Türkiyədə təzkiyəçilik ənənəsi dörd yüz ilə qədər davam etmiş, elmi və ədəbi örnəklərin zirvədə olduğu dövrlərdə ən gözəl nümunələri yaradılmış, bəzən bu ənənə zəifləmiş, XVIII əsrdə xüsusilə Səfai və Salimin tərtiblədikləri təzkiyələrlə yenidən inkişafa başlasa da, getdikcə zəifləmiş, tənziatdan sonra isə ədəbiyyat tarixi ehtiyacına cavab verəcək yeni ədəbiyyatşünaslıq əsərlərinin yazılması ilə demək olar ki, unudulmuşdur.

Osmanlı təzkiyələri XV-XX əsrlərdə Türkiyəyə müxtəlif səbəblərlə mühacirət etmiş Azərbaycan ədəbiyyatının nümayəndələrinin və ümumiyyətlə, azərbaycanlı şairlərin həyat və yaradıcılığını araşdırmaq üçün mühüm qaynaqlardandır.

Apardığımız araşdırmalar nəticəsində məlum olmuşdur ki, Türkiyədə təzkiyələr və təzkiyələrə həsr olunmuş kitabların sayı 74-dür. Bundan əlavə şair təzkiyələri mövzusunda 326 məqalə nəşr olunmuş, 114 dissertasiya müdafiə edilmişdir. Azərbaycan dilində isə 25 kitab, 113 məqalə işıq üzü görmüşdür. Dissertasiyaların sayı isə 6-dır. Ona görə də, Azərbaycan təzkiyəçilik tarixinin öyrənilməsində görülməli çox işlərin olduğunu xüsusi qeyd etmək lazımdır.

ƏLYAZMALAR

Fars dilində

**1. Bəhmən Mirzə. Təzkireyi-Məhəmməd Şahi
AMEA Əlyazmalar İnstitutu M - 24**

Həcmi: 287 vərəq

Ölçüsü: 10x18 sm

Xətti: incə nəstəliq

Tarixi: h.1248/1832

Katibi: Məhəmmədhüseyn Təbrizi

Yer: Ərdəbil

Zərli ornamentlə bəzədilmiş bu əlyazmasının ərəbcə olan bütün mətnlərinin altında farsca tərcüməsi verilmişdir. H.1250-ci ildə Məhəmmədkərim Şirazi tərəfindən yoxlanılmışdır.

**2. Dövlətşah Səmərqəndi. Təzkirətüş-şüəra
Topqapı Sarayı Muzeyi K/X. EH 1225**

Həcmi: 130 vərəq

Ölçüsü: 240 x 144 mm

Tarixi: h. 986/1578

Sətir sayı: 25

3. Yenə həmin əsər

Topqapı Sarayı Muzeyi K/X. H 1267

Həcmi: 288 vərəq
Ölçüsü: 250 x 157 mm
Tarixi: XVII əsrin əvvəlləri
Xətti: təliq
Sətir sayı: 17
Kağızı: abadi
Cild: dəri

4. Yenə həmin əsər

Topqapı Sarayı Muzeyi K/X. H 1268

Həcmi: 322 vərəq
Ölçüsü: 245x155 mm
Tarixi: h.1108/1697
Katibi: Musa bin Rəhmanqulu xan
Yeri: İsfahan
Sətir sayı: 15
Cild: dəri

5. Yenə həmin əsər

Milli Kitabxana,

Afyon Gedik Əhməd Paşa El K/X. № 03 Gedik 18281

Bu nüsxənin paleoqrafik xüsusiyyətləri haqqında məlumat verilməmişdir. Yalnız əlyazmanın əvvəlində Şeyx Əhməd Kəmaləddin Çələbinin h.1289/1872-ci il tarixli vəqf qeydi və möhür olduğu qeyd olunmuşdur.

6. Yenə həmin əsər

Kütahya Vahid Paşa El Xalq K/X. № 43 Va 1133

Həcmi: 156 vərəq
Ölçüsü: 180x105 (145x150) mm
Xətti: təliq
Sətir sayı: 17
Kağızı: abadi
Cild: qara meşin cild

7. Yenə həmin əsər

**İstanbul Süleymaniyə Yazma Əsər K/X.
Süleymaniyə Aşir Əfəndi kolleksiyası № 34 Şü-Aşir 242**

Həcmi: 216 vərəq
Ölçüsü: 238x153 (163x101) mm
Xətti: nəstəliq
Katibi: Mehdi bin Əli
Sətir sayı: 19
Kağızı: abadi
Cild: meşin cild

8. Yenə həmin əsər

**Milli Kitabxana
Yazmalar Kolleksiyası № 06 Mil Yz B 67**

Həcmi: 315 vərəq
Ölçüsü: 255 x 175 (160x105) mm
Xətti: təliq
Katibi: Məhəmməd Kamil bin Əlişir

Sətir sayı: 15
Kağızı: abadi
Cild: meşin cild

9. Yenə həmin əsər
Türkiyə Universitet K/X. Fy - 705

Həcmi: 238 vərəq
Ölçüsü: 15,4 x 24,7 sm
Xətti: nəstəliq
Cild: açıq qəhvəyi meşin

10. Yenə həmin əsər
Konya Mövlana Muzeyi K/X. 1510

Həcmi: 249 vərəq
Ölçüsü: 22,8 x 12,5 sm
Xətti: təliq

11. Yenə həmin əsər
Vyana Milli K/X. Nr. 65 Mxt 350

Həcmi: 262 vərəq
Xətti: təliq
Sətir sayı: 17
Tarixi: h. 892/1487

12. Yenə həmin əsər
Vyana Milli K/X. Mxt. 395

Həcmi: 209 vərəq

Xətti: təliq
Katibi: Yusif Bosnəvi
Sətir sayı: 21
Tarixi: h. 892/1487

13. Yenə həmin əsər
Berlin K/X. 638

Həcmi: 201 vərəq
Ölçüsü: 24,5 x 16,5 sm
Xətti: təliq
Sətir sayı: 19
Tarixi: h. 974/1567

14. Yenə həmin əsər
Berlin K/X. 639

Həcmi: 236 vərəq
Ölçüsü: 24x11 sm
Katibi: Ziyaəddin Məhəmməd ibn Həqqi
Sətir sayı: 19
Tarixi: h.1078/1667

15. Yenə həmin əsər
Berlin K/X. 640

Həcmi: 195 vərəq
Ölçüsü: 23x15 sm
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 21

16. Yenə həmin əsər
Berlin K/X. 641

Həcmi: 200 vərəq
Ölçüsü: 25x14 sm
Xətti: təliq
Tarixi: h.1009/1600

17. Yenə həmin əsər
Berlin K/X. 642

Həcmi: 41 vərəq
Xətti: nəstəliq

18. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. 984

Həcmi: 125 vərəq
Ölçüsü: 13 sm
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı:23
Tarixi: h. 967/1560

19. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. 1170

Həcmi: 202 vərəq
Ölçüsü: 15 sm
Katibi: Baba şah İsfahani
Xətti: nəstəliq

Sətir sayı: 24
Tarixi: h. 974/1566

20. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. 246

Həcmi: 252 vərəq
Ölçüsü: 16 sm
Katibi: Şeyx Heydər ibn Şeyx Məhəmməd
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 24
Tarixi: h.981/1573

21. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. 83

Həcmi: 263 vərəq
Ölçüsü: 12 sm
Katibi: Mustafa bin Məhəmməd
Xətti: təliq
Sətir sayı: 20
Tarixi: h.983/1575

22. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. 250

Həcmi: 201 vərəq
Ölçüsü: 14 sm
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 21

Tarixi: h.987/1579

23. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. 831

Həcmi: 158 vərəq

Ölçüsü: 15 sm

Xətti: nəsx

Sətir sayı: 21

Tarixi: h.993/1585

24. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. 249

Həcmi: 251 vərəq

Ölçüsü: 14 sm

Katibi: Həsən ibn Nurəddin

Xətti: nəstəliq

Sətir sayı: 21

Tarixi: h.1006/1597

25. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. 829

Həcmi: 208 vərəq

Ölçüsü: 17 sm

Xətti: nəstəliq

Sətir sayı: 25

Tarixi: h.1026/1617

26. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. 828

Həcmi: 142 vərəq
Ölçüsü: 24 sm
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 36
Tarixi: h.1007/1696

27. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. 830

Həcmi: 231 vərəq
Ölçüsü: 16 sm
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 27
Tarixi: XVII əsr

28. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. 1423

Həcmi: 204 vərəq
Ölçüsü: 14 sm
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 24
Tarixi: XVII əsr

29. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. 248

Həcmi: 118 vərəq
Ölçüsü: 16 sm
Xətti: nəsx
Sətir sayı: 23
Tarixi: XVII əsr

30. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. 1195

Həcmi: 297 vərəq
Ölçüsü: 16 sm
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 25
Tarixi: 1909

31. Yenə həmin əsər
Sankt-Peterburq Saltıkov-Şedrin adına K/X. № 35

Həcmi: 231 vərəq
Ölçüsü: 23 x 12,5 sm
Katibi: Kəmaləddin əl-Hüseyni
Tarixi: h. 975/1568

32. Yenə həmin əsər
Sankt-Peterburq Saltıkov-Şedrin adına K/X. № 36

Həcmi: 174 vərəq
Ölçüsü: 25,5x18 sm

Katibi: Əhməd ibn Qulam

Tarixi: h. 980/1572

33. Yenə həmin əsər

Sankt-Peterburq Saltıkov-Şedrin adına K/X. № 37

Həcmi: 285 vərəq

Ölçüsü: 29x18,5 sm

Katibi: Məhəmməd Şərif ibn Əbdülhəq Səbzvari

Tarixi: h. 1009/1600

Əlyazmanın səhifə ardıcılığı pozulmuşdur.

34. Yenə həmin əsər

Sankt-Peterburq Saltıkov-Şedrin adına K/X. № 38

Həcmi: 152 vərəq

Ölçüsü: 23,5x14,5 sm

Tarixi: XVI əsr

Əsərin ixtisar edilmiş nüsxəsidir

35. Yenə həmin əsər

Sankt-Peterburq Saltıkov-Şedrin adına K/X. № 39

Həcmi: 5 vərəq

Ölçüsü: 22x18 sm

Katibi: Freytaq

Tarixi: 1863

Təzkirənin beşinci təbəqəsini əhatə edir.

36. Yenə həmin əsər
Sankt-Peterburq Saltıkov-Şedrin adına K/X. № 40

Bu nüsxə XVII əsrdə köçürülmüşdür. Naqisdir. Təzkiyənin ancaq sonu mövcuddur.

37. Yenə həmin əsər
İndia Ofis K/X. № 2753

Həcmi: 246 vərəq
Ölçüsü: 8 ^{3/4} in by 6 ^{3/4}
Xətti: nəsx

38. Yenə həmin əsər
İndia Ofis K/X. № 2730

Həcmi: 266 vərəq
Ölçüsü: 9 ^{3/4} in by 5 ^{3/4}
Xətti: nəstəliq

39. Yenə həmin əsər
İndia Ofis K/X. № 2337

Həcmi: 420 vərəq
Ölçüsü: 6 ^{1/8} in by 3 ^{5/8}
Xətti: nəsx

40. Yenə həmin əsər
Tacikistan Elmlər Akademiyasının K/X. № 2666

Həcmi: 252 vərəq

Ölçüsü: 18x23,5 sm

Xətti: nəstəliq

Katibi: Həmdəm Hacı Şərəf

Tarixi: h. 999/1590

Kağızı: şərq

Cild: moruğu rəngli, ornamentli, medalyonlu şərq cildi.

41. Yenə həmin əsər

Tacikistan Elmlər Akademiyasının K/X. № 192 V

Həcmi: 200+7vərəq

Ölçüsü: 17,5x25 sm

Xətti: təliq

Tarixi: XVI əsr

Kağızı: şərq

Cild: Orta Asiya istehsalı kağız

Təzkirənin mətnindən əvvəl Sədinin qəzəl, qəsidə və tərcibəndləri, Füzuli və Caminin əsərlərindən parçalar yer almışdır.

42. Yenə həmin əsər

Tacikistan Elmlər Akademiyasının K/X. № 2035

Həcmi: 146 vərəq

Ölçüsü: 18,5x24,2 sm

Xətti: səliqəsiz nəstəliq

Tarixi: XVI əsr

Kağızı: Səmərqənd

Cild: Sarı-yaşıl rəngli, medalyonlu

Əlyazmanın 1-2, 7-12 və 146-cı vərəqləri başqa bir katib tərəfindən yazılıb, yapışdırılmışdır.

43. Yenə həmin əsər

Tacikistan Elmlər Akademiyasının K/X. № 2231

Həcmi: 180 vərəq
Ölçüsü: 15,5x23,5 sm
Xətti: nəstəliq
Tarixi: h.1039/1629- cu il
Kağızı: Şərq kağızı
Cild: Yaşıl rəngli

44. Yenə həmin əsər

Tacikistan Elmlər Akademiyasının K/X. № 25

Xətti: nəstəliq
Tarixi: h.1312/1894- cü il
Cild: Yaşıl

45. Yenə həmin əsər

Tacikistan Elmlər Akademiyasının K/X. № 1418

Həcmi: 293 vərəq
Ölçüsü: 13,5x25 sm
Xətti: nəstəliq
Katibi: Mirzə Əbdül Qəyyum bin Rəhməti
Tarixi: h.1266/1850-ci il
Cild: sarı-yaşıl, medalyonlu

46. Yenə həmin əsər

Tacikistan Elmlər Akademiyasının K/X. № 1466

Həcmi: 134 vərəq

Ölçüsü: 16x25 sm

Xətti: nəstəliq

Tarixi: XVII əsr

Cild: yaşıl

Əlyazmanın mətni 9-cu vərəqdən başlayır. Əvvəli və sonu naqisdir.

47. Yenə həmin əsər

Tacikistan Elmlər Akademiyasının K/X. № 1612

Həcmi: 27 vərəq

Ölçüsü: 21,3x34,5 sm

Xətti: nəstəliq

Tarixi: XVI əsr

Cild: boz-mavi

Əlyazma ancaq təzkirənin əvvəlini əhatə edir.

48. Yenə həmin əsər

Tacikistan Elmlər Akademiyasının K/X. № 2031

Həcmi: 187+4 vərəq

Xətti: nəstəliq

Katibi: Əbdürrəhim Əli Abadi

Tarixi: XVII əsr

Cild: tünd sarı, medalyonlu

49. Yenə həmin əsər

Tacikistan Elmlər Akademiyasının K/X. № 1971

Həcmi: 148 vərəq

Ölçüsü: 12,5x19,5 sm

Xətti: təliq

Tarixi: XVI əsr

Cild: qara

Əlyazmanın əvvəli və sonu yoxdur. Nüsxə yalnız III və VII təbəqəni əhatə edir.

50. Yenə həmin əsər

Sankt-Peterburq Dövlət Universiteti, Şərq şöbəsi № 61

Həcmi: 244 vərəq

Ölçüsü: 27x16,5 sm

Xətti: nəstəliq

Sətir sayı: 15

Katibi: Mahmud Fazil ibn Hacı Feyzullah

Tarixi: h.1048/1639- ci il

51. Yenə həmin əsər

Sankt-Peterburq Dövlət Universiteti, Şərq şöbəsi № 147

Həcmi: 166 vərəq

Ölçüsü: 21,5x18 sm

Xətti: narin nəstəliq

Sətir sayı: 15

Tarixi: XVIII əsr

Cild: sadə karton

Bu əlyazma təzkiyənin ixtisar edilmiş nüsxəsidir

52. Yenə həmin əsər
AMEA Əlyazmalar İnstitutu M - 73

Həcmi: 204 vərəq

Ölçüsü: 13x22 sm

Xətti: nəstəliq

Tarixi: h.990/1582

Cild: qara meşin

Mətn qədim Şərq kağızında qara və qırmızı mürəkkəblə yazılmış, zərli ornamentlərlə bəzədilmişdir.

53. Yenə həmin əsər
AMEA Əlyazmalar İnstitutu M - 108

Həcmi: 204 vərəq

Ölçüsü: 16x24 sm

Xətti: nəstəliq

Katibi: Məcdəddin

Yer: Dizful

Tarixi: h.1018/1609

Cild: qara meşin

54. Yenə həmin əsər
AMEA Əlyazmalar İnstitutu M - 116

Həcmi: 201 vərəq

Ölçüsü: 14x23 sm

Xətti: nəstəliq

Katibi: Sadəddin ibn-Nurulla Ləngərudi

Tarixi: h.1035/1625

Təzkirənin bəzi yerləri ixtisar edilmişdir.

55. Yenə həmin əsər
AMEA Əlyazmalar İnstitutu B - 2627

Həcmi: 178 vərəq
Ölçüsü: 18x12 sm
Xətti: nəstəliq
Tarixi: XVII əsr
Nüsxə naqisdir.

56. Yenə həmin əsər
AMEA Əlyazmalar İnstitutu C - 855

Həcmi: 145 vərəq
Ölçüsü: 23x16 sm
Xətti: nəstəliq
Tarixi: XVII əsr
Nüsxənin əvvəli və sonu naqisdir.

57. Yenə həmin əsər
Orta Asiya Dövlət Universitetinin Əsaslı K/X № 69

58. Yenə həmin əsər
Kembridc Universitetinin K/X № 112-114

59. Yenə həmin əsər
Bodleian K/X № 348-359

60. Yenə həmin əsər
Bengal Asiya Cəmiyyəti Kolleksiyası № 218

61. Yenə həmin əsər
Bengal Asiya Cəmiyyəti Kolleksiya № 49-50

62. Yenə həmin əsər
Ali Sipərsalar Mədrəsəsi K/X № 1117

63. Yenə həmin əsər
Ali Sipərsalar Mədrəsəsi K/X № 1118

64. Yenə həmin əsər
Ali Sipərsalar Mədrəsəsi K/X № 1119

65. Yenə həmin əsər
Ali Sipərsalar Mədrəsəsi K/X № 1120

66. Yenə həmin əsər
İran İslami Şura Məclisi K/X № 327

67. Əliquluxan Valeh Dağıstani. Riyazü-ş-şüəra.
Berlin K/X. supenger 332

Həcmi: 20+595 vərəq

Ölçüsü: 32,5x20,5 sm

Xətti: nəstəliq

Tarixi: 14 şaban 1224 / 24 sentyabr 1809

Sətir sayı: 21

68. Yenə həmin əsər
Berlin K/X. supenger 333

Həcmi: 450 vərəq
Ölçüsü: 23x13 sm
Xətti: şikəstə
Sətir sayı: 14-18

69. Lütfəli Bəy Azər. Atəşgədə.
AMEA Əlyazmalar İnstitutu D - 20

Həcmi: 196 vərəq
Ölçüsü: 19x30 sm
Xətti: təliq
Tarixi: h.1161/1748
Katibi: Nəzər Əmənulla ibn Məhəmmədtəqi bəy Zəngəne-
yi

70. Yenə həmin əsər
AMEA Əlyazmalar İnstitutu C - 103

Həcmi: 278 vərəq
Ölçüsü: 17x21 sm
Xətti: nəstəliq
Tarixi: h.1245/1829
Katibi: Məhəmmədbağır ibn Məhəmmədismayıl
Cildi: medalyonlu, zoğalı meşin

71. Yenə həmin əsər
AMEA Əlyazmalar İnstitutu M - 238

Həcmi: 230 vərəq
Ölçüsü: 18x26 sm
Xətti: nəstəliq
Tarixi: h.1251/1835
Cildi: zər basmalı tünd qəhvəyi meşin
Əlyazmanın ilk səhifələri zərli ornamentlə bəzədilmişdir.

72. Yenə həmin əsər
AMEA Əlyazmalar İnstitutu M - 240

Həcmi: 211 vərəq
Ölçüsü: 19x28 sm
Xətti: şikəstə
Cildi: əlvan qələmdani cild
Əlyazma əlvan və nəfis ornamentlərlə bəzədilmişdir.

73. Yenə həmin əsər
İndia Ofis K/X. 2929

Həcmi: 224 vərəq
Sətir sayı: 25 sətir
Ölçüsü: $11 \frac{3}{4} \times 7 \frac{3}{8}$

74. Yenə həmin əsər
İndia Ofis K/X. 3445

Sətir sayı: 17

Xətti: nəstəliq
Ölçüsü: $8 \frac{1}{8} \times 5 \frac{3}{8}$

75. Yenə həmin əsər
Berlin K/X. 658

Həcmi: 280 vərəq
Tarixi: 1223/1808
Xətti: şikəstə
Sətir sayı: 22

76. Yenə həmin əsər
Berlin K/X. 213

Həcmi: 432 vərəq
Ölçüsü: 31,5x20 sm
Tarixi: 1235/1820

77. Yenə həmin əsər
Berlin K/X. 115

Həcmi: 273 vərəq
Ölçüsü: 29,5x20 sm
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 22-23

78. Yenə həmin əsər
Kopenhagen K/X. Add. 19

79. Yenə həmin əsər
Tehran Universiteti Mərkəzi K/X 5122

Həcmi: 310 vərəq
Ölçüsü: 22x14 sm
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 19
Tarixi: h. 1045
Cildi: karton

80. Yenə həmin əsər
Tehran Universiteti Mərkəzi K/X 462

Xətti: nəstəliq
Tarixi: h. XII / XVIII əsr

81. Yenə həmin əsər
Tehran Universiteti Mərkəzi K/X 4865

Həcmi: 301 vərəq
Ölçüsü: 24x14 sm
Kağızı: Avropa istehsalı

82. Yenə həmin əsər
Tehran Universiteti Mərkəzi K/X 38

Həcmi: 219 vərəq
Ölçüsü: 31x21 sm
Sətir sayı: 25
Kağızı: Avropa istehsalı

83. Yenə həmin əsər
Tehran Universiteti Mərkəzi K/X 158

Həcmi: 240 vərəq
Ölçüsü: 22,5x14 sm
Xətti: nəstəliq

84. Yenə həmin əsər
Tehran Universiteti Mərkəzi K/X 5054

Həcmi: 271 vərəq
Ölçüsü: 25x16 sm
Sətir sayı: 22
Kağızı: Hindistan istehsalı
Cildi: karton

85. Yenə həmin əsər
Tehran Universiteti Mərkəzi K/X 133

Həcmi: 249 vərəq
Ölçüsü: 31x19 sm
Sətir sayı: 25
Kağızı: Avropa istehsalı

86. Yenə həmin əsər
Tehran Universiteti Mərkəzi K/X 6328

Xətti: nəstəliq
Ölçüsü: 30x20 sm
Cildi: qırmızı

87. Yenə həmin əsər
Tehran Universiteti Mərkəzi K/X 5272

Həcmi: 272 vərəq
Ölçüsü: 28x19 sm
Tarixi: h. 1237
Xətti: nəstəliq
Kağızı: Avropa istehsalı

88. Yenə həmin əsər
Tehran Universiteti Mərkəzi K/X 168

Həcmi: 287
Ölçüsü: 30x21 sm
Xətti: nəstəliq
Kağızı: Avropa istehsalı

89. Yenə həmin əsər
Tehran Universiteti Mərkəzi K/X. 2169

Həcmi: 281 vərəq
Ölçüsü: 30x21 sm
Xətti: nəstəliq
Tarixi: h. 1248
Sətir sayı: 21
Kağızı: Avropa istehsalı

90. Yenə həmin əsər
Ayətullah Mərəşi K/X. 2632

Həcmi: 276 vərəq
Ölçüsü: 16x23 sm
Sətir sayı: 21
Xətti: nəstəliq
Tarixi: h. 1251

91. Yenə həmin əsər
İran Milli K/X 100

Həcmi: 238 vərəq
Ölçüsü: 220x140 mm
Sətir sayı: 25
Kağızı: Avropa istehsalı

92. Yenə həmin əsər
İran Milli K/X 1286

Həcmi: 329 vərəq
Ölçüsü: 145x90 sm
Sətir sayı: 21
Xətti: şikəstə-nəstəliq
Kağızı: Avropa
Cildi: karton

93. Yenə həmin əsər
İran Milli K/X 253

Ölçüsü: 212x135 mm

Sətir sayı: 21

94. Yenə həmin əsər
Los-Ancels K/X M 445

Həcmi: 318 vərəq
Tarixi: h. XII / XVIII əsr
Xətti: nəstəliq

95. Yenə həmin əsər
Çikaqo Universiteti A – 12074

Tarixi: h. 1223

96. Yenə həmin əsər
Kitabxaneyi-Vəzir, Yəzd 275

Həcmi: 275 vərəq
Xətti: nəstəliq

97. Yenə həmin əsər
İsfahan Universiteti Mərkəzi K/X. 474

Xətti: nəstəliq
Tarixi: h. XII / XVIII əsr

98. Yenə həmin əsər
İsfahan Universiteti Mərkəzi K/X. 43

Xətti: nəstəliq

Kağızı: Avropa istehsalı

99. Yenə həmin əsər

Şəhid Mütəhhəri Ali mədrəsəsi K/X. Tehran 2726

Həcmi: 229 vərəq

Ölçüsü: 18x12 sm

100. Yenə həmin əsər

Şəhid Mütəhhəri Ali mədrəsəsi K/X. Tehran 2674

Həcmi: 386 vərəq

Ölçüsü: 19x29 sm

Sətir sayı: 21

Tarixi: h. 1207

Kağızı: Səmərqənd istehsalı

101. Yenə həmin əsər

Şəhid Mütəhhəri Ali mədrəsəsi K/X. Tehran 2682

Həcmi: 340 vərəq

Ölçüsü: 20,5x30 sm

Sətir sayı: 15

Xətti: şikəstə-nəstəliq

102. Yenə həmin əsər

Şəhid Mütəhhəri Ali mədrəsəsi K/X. Tehran 7074

103. Yenə həmin əsər

Tacikistan Elmlər Akademiyası 53

104. Yenə həmin əsər
Tacikistan Elmlər Akademiyası 213

Tarixi: h. 1230

105. Yenə həmin əsər
Həzrət Ayətullahül-Üzma Borucerdı K/X. 176

Həcmi: 238 vərəq
Ölçüsü: 19x29 sm
Xətti: nəstəliq
Tarixi: h. 1212 şaban
Sətir sayı: 25

106. Yenə həmin əsər
İran İslami Şura Məclisi K/X. 886

Həcmi: 420 vərəq
Xətti: nəsx
Sətir sayı: 21
Kağızı: Avropa istehsalı

107. Yenə həmin əsər
İran İslami Şura Məclisi K/X. 322

Həcmi: 128 vərəq
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 20

108. Yenə həmin əsər
İran İslami Şura Məclisi K/X. 5702

Həcmi: 526 vərəq
Ölçüsü: 29x18 sm
Xətti: nəstəliq
Sətr sayı: 23
Kağızı: Avropa istehsalı

109. Yenə həmin əsər
Mərkəz-i Ehya-i Miras-i İslam, Qum 1747

Həcmi: 258 vərəq
Ölçüsü: 19,5x30 sm
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 23

110. Yenə həmin əsər
Mərkəz-i Ehya-i Miras-i İslam, Qum 138

Həcmi: 307 vərəq
Ölçüsü: 15x26,5 sm

111. Yenə həmin əsər
Mərkəz-i Ehya-i Miras-i İslam, Qum 1886

Həcmi: 280 vərəq
Ölçüsü: 18x29 sm
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 22

112. Yenə həmin əsər
Hüseyn Miftahın şəxsi kolleksiyası, Tehran 1387

113. Yenə həmin əsər
Hüseyn Miftahın şəxsi kolleksiyası, Tehran 1113

114. Yenə həmin əsər
Hüseyn Miftahın şəxsi kolleksiyası, Tehran 816

115. Yenə həmin əsər
Hüseyn Miftahın şəxsi kolleksiyası, Tehran 582

116. Yenə həmin əsər
Gülüstan K/X. 860

117. Yenə həmin əsər
Gülüstan K/X. 861

118. Yenə həmin əsər
Gülüstan K/X. 862

119. Yenə həmin əsər
Gülüstan K/X. 863

120. Yenə həmin əsər
Gülüstan K/X. 1757

121. Yenə həmin əsər
Gülüstan K/X. 622

122. Yenə həmin əsər
Gülüstan K/X. 891

123. Yenə həmin əsər
Məhəmməd Fərhad Mötəmid kolleksiyası

Həcmi: 183 vərəq
Ölçüsü: 30x19 sm
Xətti: şikəstə-nəstəliq
Tarixi: h. 1234 ramazan
Kağızı: Avropa istehsalı
Cildi: karton

124. Yenə həmin əsər
Həsən Atifi K/X.

125. Yenə həmin əsər
Nemətullahi xanəgahının K/X. 389

Həcmi: 526 vərəq
Ölçüsü: 27x15 sm
Sətir sayı: 25

126. Yenə həmin əsər
Hafiz Fərmanfərmaian K/X.

Tarixi: h. 1244 şaban

127. Yenə həmin əsər
Şəhid Mütəhhəri Ali Mədrəsəsi K/X 7190

Ölçüsü: 23x 13 sm
Xətti: nəstəliq-şikəstə
Tarixi: h. 1245
Sətir sayı: 26

128. Yenə həmin əsər
Şəhid Mütəhhəri Ali mədrəsəsi K/X. 7075

Həcmi: 299 vərəq
Ölçüsü: 29x20 sm
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 21
Kağızı: Avropa istehsalı

129. Yenə həmin əsər
İran İslami Şura Məclisi K/X. 189

Həcmi: 229 vərəq
Ölçüsü: 27x15 sm
Sətir sayı: 25
Tarixi: h. 1245
Kağızı: İsfahan istehsalı

130. Yenə həmin əsər
İran İslami Şura Məclisi K/X. 250

Həcmi: 504 vərəq

Ölçüsü: 30x21 sm

Sətir sayı: 24

Kağızı: Avropa istehsalı

131. Nəvvab Mir Möhsün Qarabaği. Təzkireyi-Nəvvab.

AMEA Əlyazmalar İnstitutu M - 67

Azərbaycan və fars dillərində

Həcmi: 524 vərəq

Ölçüsü: 14x21 sm

Xətti: təliq

Yer: Şuşa

Burada, 1913-cü ildə Bakıda nəşr olunmuş "Təzkireyi-Nəvvab"a nisbətən, XIX əsrdə yaşamış Qarabağ şairləri haqqında daha geniş məlumat vardır.

132. Musayev İbrahim Tahir. Riyazül-Arifin.

AMEA Əlyazmalar İnstitutu D - 207

Azərbaycan və fars dillərində

Həcmi: 52 vərəq

Ölçüsü: 22x34 sm

Xətti: nəstəliq

Tarixi: h.1337/1918

Cildi: üzərinə mərməri kağız çəkilmiş karton
Əlyazma ağ cizgili kağıza yazılmışdır. Əsərin mətni qara, göy, bənövşəyi sərlövhələri isə qırmızı mürəkkəblə yazılmışdır.

133. Sam Mirzə Səfəvi. Töhfeyi-Sami.

**Kayseri Rəşid Əfəndi,
Əski əsərlər K/X. № 922**

Həcmi: 202 vərəq
Ölçüsü: 185x120 (112x68) mm
Xətti: təliq
Sətir sayı: 11

134. Yenə həmin əsər

Amasya Bayəzid İl Xalq K/X. 05 Ba 1073

Həcmi: 109 vərəq
Ölçüsü: 187x125 (125x60) mm
Xətti: təliq
Sətir sayı: 19
Kağızı: birləşik hərf filiqranlı.

Əlyazmanın şirazəsi dağınıq olub cildsizdir. Sərlövhələr qırmızı mürəkkəblə yazılmışdır. Sultan Bayəzid Cami Kitabxanasına aid vəqf möhrü və Abdalzadə Məhəmməd Əfəndiyə aid vəqf qeydi var.

135. Yenə həmin əsər

Manisa İl Xalq K/X. 45 Hk 6381

Həcmi: V+164 vərəq
Ölçüsü: 245x140 (148x65) mm
Xətti: təliq
Sətir sayı: 15
Kağızı: abadi

Cildi: tünd qırmızı meşin

1 a vərəqində 1804 tarixli Hacı Hüseyn bin Əhmədə aid vəqf möhürü var.

136. Yenə həmin əsər

İstanbul Millət K/X.

Ali Əmiri Kolleksiya 34 Ae 945

Həcmi: 150 vərəq

Ölçüsü: 200x130 (136x68) mm

Xətti: ərəb təliqi

Sətir sayı: 15

Cildi: qırmızı dəri

Əlyazmanın əvvəli və sonu naqisdir.

137. Yenə həmin əsər

Milli Kitabxana, Çankırı İl Xalq K/X. 18 Hk 180

Həcmi: 181 vərəq

138. Yenə həmin əsər

Vəqflər Genel Müdürlüyü,

Safranbolu İzzət Məhəmməd Paşa Kolleksiya 65 Saf 550

Həcmi: 142 vərəq

Ölçüsü: 205x130 (140x70) mm

Xətti: İran təliqi

Sətir sayı: 17

Kağızı: birləşik hərf filiqlanlı

Cildi: qara meşin

Şair adları və cədvəllər qırmızı mürəkkəblə yazılmışdır. 2 a vərəqində qələmlə "Mustafa Umudun mülkiyyəti" yazılmışdır.

139. Yenə həmin əsər
Çarls Şeffər kolleksiyası (Paris) P 182

Həcmi: 139 vərəq
Ölçüsü: 12 sm
Xətti: təliq
Tarixi: XVII əsr
Sətir sayı: 20

140. Yenə həmin əsər
Çarls Şeffər kolleksiyası (Paris) 1144

Həcmi: 193 vərəq
Ölçüsü: 12 sm
Xətti: nəsx
Tarixi: h.1001 rəcəb/1593 aprel
Katibi: Dərviş Məhəmməd
Sətir sayı: 21

141. Yenə həmin əsər
Çarls Şeffər kolleksiyası (Paris) 1145

Həcmi: 57
Ölçüsü: 15 sm
Xətti: nəsx
Tarixi: XVI əsr

Sətir sayı: 20

142. Yenə həmin əsər
Çarls Şeffər kolleksiyası (Paris) P 151

Həcmi: 112
Ölçüsü: 13 sm
Xətti: nəsx
Tarixi: XVIII əsr
Sətir sayı: 21

143. Yenə həmin əsər
Özbəkistan EA Şərqşünaslıq İnstitutu № 57

Həcmi: 201 vərəq
Ölçüsü: 11,5x22 sm
Xətti: nəstəliq
Tarixi: h. 984/1576
Sətir sayı: 20

144. Yenə həmin əsər
Rusiya EA Şərqşünaslıq İnstitutu B - 116

Həcmi: 262 b-332 b
Nüsxə naqisdir.

145. Yenə həmin əsər
Rusiya EA Şərqşünaslıq İnstitutu B - 118

Həcmi: 77 vərəq
Naqisdir.

146. Yenə həmin əsər
Sankt - Peterburq Dövlət Universiteti
Şərqşünaslıq İnstitutu 950 e

Həcmi: 101-133
Ölçüsü: 23x16,5 (19x14) sm
Xətti: nəstəliq
Tarixi: I vərəqində əlyazmanın bərpası zamanı h.1231 /
1815-ci il yazılmışdır.
Cildi: karton
Nüsxə naqisdir. Ancaq I, V (əvvəli yoxdur), VI və VII (sonu yoxdur) fəsilləri əhatə edir.

147. Yenə həmin əsər
Sankt - Peterburq Dövlət Universiteti
Şərqşünaslıq İnstitutu 101

148. Yenə həmin əsər
Ayətullah Mərəşi Ümumi K/X. № 3674

Həcmi: 200 vərəq
Ölçüsü: 14x21 sm
Xətti: nəstəliq
Tarixi: h.979-ci il 12 ramazan / 1572-ci il 28 yanvar

149. Yenə həmin əsər
Ayətullah Mərəşi Ümumi K/X. № 7531

Həcmi: 167 vərəq

Ölçüsü: 13x20 sm

Xətti: nəstəliq

Tarixi: h. 996 ramazan /1588 avqust

Cildi: qəhvəyi

Sətir sayı: 13

150. Yenə həmin əsər

Ayətullah Mərəşi Ümumi K/X. № 12096

Həcmi: 173 vərəq

Ölçüsü: 6x12 sm

Tarixi: h. 998

Katibi: Məhəmməd Fərzəndi Əbdülkərim

151. Yenə həmin əsər

Tehran Universiteti Mərkəzi K/X. 49443

Həcmi: 127 vərəq

Ölçüsü: 20x13 sm

Tarixi: h. 976

152. Yenə həmin əsər

Tehran Universiteti Mərkəzi K/X. 169

Həcmi: 225 vərəq

Ölçüsü: 21x13 sm

Xətti: nəstəliq

Cildi: karton

153. Yenə həmin əsər
Tehran Universiteti Mərkəzi K/X. 3007

Həcmi: 45 vərəq
Ölçüsü: 124x15 sm
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 17
Kağızı: Səmərqənd istehsalı

154. Yenə həmin əsər
Məlik Milli K/X. 3848

Həcmi: 176 vərəq
Ölçüsü: 25x15 sm
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 12
Cildi: meşin

155. Yenə həmin əsər
Müctəba Minui K/X. 67

Xətti: nəsx
Tarixi: h. 1174

156. Yenə həmin əsər
İran İslami Şura Məclisi K/X. 615

157. Yenə həmin əsər
İran İslami Şura Məclisi K/X. 529

158. Yenə həmin əsər
İran İslami Şura Məclisi K/X. 15004

Həcmi: 157 vərəq
Ölçüsü: 26x16 sm
Sətir sayı: 17
Katibi: İbrahim bin Mustafa bəy
Tarixi: h. XII əsr

159. Yenə həmin əsər
İran İslami Şura Məclisi K/X. 14313

Həcmi: 116 vərəq
Ölçüsü: 16x10 sm
Tarixi: h. X / XVI əsr
Kağızı: Səmərqənd istehsalı

160. Yenə həmin əsər
İran İslami Şura Məclisi K/X. 5649

Həcmi: 247 vərəq
Xətti: nəstəliq
Tarixi: h. XIII / XIX əsr
Kağızı: ahərli Avropa kağızı
Sətir sayı: 13

161. Yenə həmin əsər
İran Milli K/X. 251

162. Yenə həmin əsər
İran Milli K/X. 805

Həcmi: 251 vərəq
Xətti: şikəstə-nəstəliq
Sətir sayı: 21
Kağızı: Avropa kağızı

163. Yenə həmin əsər
Şəhid Mütəhhəri Ali Mədrəsəsi K/X 2721

Həcmi: 174 vərəq
Ölçüsü: 14x22 sm
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15

164. Yenə həmin əsər
Şeyxülislam Arif Hikmətin kolleksiyası, Mədinə 544

Həcmi: 116 vərəq
Tarixi: h. 987
Yer: İstanbul

165. Yenə həmin əsər
İran Milli K/X. 896

Həcmi: 137 vərəq
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 17
Tarixi: h. 972 ramazan

Katibi: Əhdi Bağdadi*

Şəhər: İstanbul

Cildi: karton

166. Yenə həmin əsər
Hümayun Sənətizadə Kolleksiyası

167. Yenə həmin əsər
Ayətullah Məhəmməd Hüccət Kolleksiyası 81

Həcmi: 137 vərəq

Ölçüsü: 12x21 sm

Xətti: nəstəliq

Sətir sayı: 17

168. Yenə həmin əsər
Los-Anceles K/X. C – 103

Xətti: nəsx

Katibi: Məhəmməd bin Vardari

169. Yenə həmin əsər
İndia Ofis K/X. № 2570

Həcmi: 153 vərəq

Ölçüsü: 9 ^{1/8} düym

* “Gülşəni-şüəra” adlı təzkiyə qələmə almış Əhdi Bağdadi əsərinin ön sözündə Sam Mirzənin təzkiyəsi ilə tanış olması haqqında heç bir məlumat vermir. Çox güman ki, Əhdi öz təzkiyəsini Osmanlı sultanına təqdim etdiyi üçün orada Səfəvi şahzadəsinin əsərinin adını çəkməyi lazım bilməmişdir. Çünki o dövrdə Səfəvi – Osmanlı münasibətlərində soyuqluq və ziddiyyət mövcud idi.

Xətti: nəstəliq

Sətir sayı: 15

170. Yenə həmin əsər

İndia Ofis K/X. № 601

Həcmi: 73

Ölçüsü: $9 \frac{1}{4} \times 6 \frac{1}{8}$ düym

Xətti: nəstəliq

Katibi: Bağır Məhəmməd Hafiz

Sətir sayı: 19

171. Yenə həmin əsər

Britaniya Muzeyi Or. 490

Həcmi: 121 vərəq

Ölçüsü: $9 \frac{1}{2} \times 5 \frac{3}{4}$ düym

Xətti: nəstəliq

Tarixi: h.976/1569

172. Yenə həmin əsər

Berlin K/X. (Königlichen) № 643

Həcmi: 200 vərəq

Ölçüsü: 20x15 sm

Xətti: nəsx

Sətir sayı: 13

173. Yenə həmin əsər
Berlin K/X. (Königlichen) № 643 a

Həcmi: 137 vərəq
Ölçüsü: 20x13 sm
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 17

174. Yenə həmin əsər
Vyana K/X. Mxt. 401

Həcmi: 139 vərəq
Xətti: təliq
Sətir sayı: 15

175. Yenə həmin əsər
Bombey Universiteti K/X. № 42

Həcmi: 190 vərəq
Ölçüsü: 8,6x4,7 (6,2x3,1) sm
Xətti: nəstəliq

176. Yenə həmin əsər
Astan-i Qüds-yi Rizəvi K/X

Həcmi: 158 vərəq
Ölçüsü: 18x25 sm
Kağızı: Səmərqənd istehsalı
Cildi: parça

177. Yenə həmin əsər
AMEA Əlyazmalar İnstitutu B - 5119

Həcmi: 146 vərəq
Tarixi: h.975/1567
Ölçüsü: 19 x12 sm
Katibi: Mustafa ibn Carullah Bəyani*
Xətti: nəstəliq
Fəsillərin və şairlərin adları qırmızı mürəkkəblə verilmişdir.

178. Yenə həmin əsər
AMEA Əlyazmalar İnstitutu B - 5778

Həcmi: 134 vərəq
Ölçüsü: 23 x13 sm
Xətti: nəstəliq
Paleoqrafik əlamətlərinə görə əlyazmanı XVII əsrin axırlarına aid etmək olar. Cildsizdir, naqisdir.

* Ə.Bağirov "Töhfeyi-Sami" əsərinin Bakı nüsxələri (1987) adlı məqaləsində yazır: "Katib haqqında məlumata, onun adına başqa heç bir mənbədə, hətta nəstəliq xəttinin ustaları haqqında 3 cildlik samballı bir əsər yazmış Mehdi Bəyaninin kitabında belə bir qeydə rast gəlmirik. Çox güman ki, bu xəttatın qələmindən çıxmış başqa əsərlər də olmuşdur və gələcək tədqiqat işləri yəqin ki, onları üzə çıxaracaq" (s.26). Müəyyənləşdirdik ki, Cərrullah Bəyani XVI əsr tanınmış Osmanlı təzkirəçisidir. Bəyani (? – 1006/1598) katiblik sənətinin incəliklərini Şükrullah Xəlifədən öyrənmişdir. Qeyd edək ki, Bəyaninin Sam Mirzənin təzkirəsini köçürməsi faktı Azərbaycan və Osmanlı təzkirələri arasındakı əlaqələrin maraqlı və diqqətəlayiq bir məqamıdır (V.M).

179. Yenə həmin əsər
AMEA Əlyazmalar İnstitutu B-1118

Həcmi: 40 vərəq

Ölçüsü: 23 x15 sm

Naqisdir. Əlyazmada əsərin V fəslinin sonu və VI, VII fəsilər çatmır. Nüsxənin XX əsrdə köçürüldüyü ehtimal olunur.

180. Yenə həmin əsər
Konya Bölgə Yazma Əsərlər K/X. 44 Dar 279

Həcmi: 135 vərəq

Ölçüsü: 205x135 (130x80) mm

Sətir sayı: 15

Xətti: təliq

Kağızı: hərf filiqranlı

Cild: qəhvəyi meşin

Əlyazmada Həsən Paşanın vəqf möhürü var.

181. Yenə həmin əsər
Ayasofya K/X. (№ 1041)

182. Yenə həmin əsər
Britaniya Muzeyi K/X. Or. 3490

183. Yenə həmin əsər
Britaniya Muzeyi K/X. add 7670

184. Yenə həmin əsər
Britaniya Muzeyi K/X. add 2436

185. Yenə həmin əsər
Vyana Dövlət K/X. № 1201

186. Yenə həmin əsər
Gürcüstan Şərqşünaslıq İnstitutu 244

187. Yenə həmin əsər
Gürcüstan Şərqşünaslıq İnstitutu 166

188. Yenə həmin əsər
Leyden K/X. 831

189. Seyid Əzim Şirvani. Təzkirə.
AMEA Əlyazmalar İnstitutu Arx.5, Q - 3 (29)
Azərbaycan və fars dillərində

Həcmi: 207 vərəq
Ölçüsü: 18x22 sm
Xətti: nəstəliq, təliq
Yer: Şamaxı
Əlyazması dağınıqdır.

190. Ziyai İsa ibn Hacı Məhəmmədrəhim Sərraf
AMEA Əlyazmalar İnstitutu D - 269

Həcmi: 356 vərəq
Ölçüsü: 21x34 sm
Xətti: nəstəliq-nəsx
Tarixi: XX əsrin əvvəli

Mətn qara, sərlövhə və adlar qırmızı mürəkkəblə yazılmışdır. Yazılma tarixi məlum deyil. Seyid Əzim Şirvanidən bəhs edərkən vaxtın h.1300/1882-ci il olduğu qeyd edilmişdir. Digər tərəfdən burada Mirzə Məhəmməd Müsəvir haqqında da məlumat olduğundan əlyazmanın hər halda XX əsrin birinci on illiyində yazıldığını güman etmək olar.

Əlyazmanın birinci hissəsi eynən Lütfəli bəy Azərin “Atəşgədə” adlı təzkiyəsindən, ikinci hissəsi isə Ziyainin XX əsrin əvvəllərində qədərki şairlər haqqında öz əlavə məlumatlarından ibarətdir.

Türkçə

**191. Arif Hikmət Bəy. Təzkiyətüş-şüəra.
Millət K/X. Əli Əmiri 789.**

Həcmi: 72 vərəq
Ölçüsü: 240x170 mm
Xətti: riqə
Sətir sayı: müxtəlif
Kağızı: Venesiya istehsalı
Cildi: parça

**192. Asim Seyrəkzadə. Zeyl-i Zübdətül-əşar.
Millət K/X. Əli Əmiri 1326**

Həcmi: 55
Ölçüsü: 202x155 mm
Xətti: riqə
Sətir sayı: 19
Cildi: qırmızı parça

**193. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X Ty 1711**

**194. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X Ty 2401**

195. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X Ty 778

196. Aşiq Çələbi. Məşairüş-şüəra.
Süleymaniyə (Aşir Əfəndi) K/X. № 268

Həcmi: 390 vərəq
Ölçüsü: 250x153 (185x88) mm
Xətti: nəsx
Tarixi: h. 978/1570
Katibi: Cəfər bin Abdulla
Sətir sayı: 23
Şair sayı: 417
Cildi: qəhvəyi meşin
Kağızı: sarı

Əlyazmada çox sayda dərkənar var. 119 a vərəqindən başlayaraq yazı kiçikləşmiş, başlıqlar böyük yazılmışdır. 129 b vərəqindən başlıqlar yenidən kiçik yazılmışdır.

197. Yenə həmin əsər
Topqapı Sarayı K/X. (Xəzinə) № 1269

Həcmi: 327 vərəq
Ölçüsü: 240x141 (179x88) mm
Xətti: nəsx
Tarixi: h. 986/1578
Katibi: Dərviş Məhəmməd bin Murad
Sətir sayı: 23
Cildi: zoğalı meşin
Şair sayı: 427
Kağızı: orta qalınlıqlı, ahərli

198. Yenə həmin əsər
Topqapı Sarayı K/X. (Yenilər) № 60

Həcmi: 189 vərəq
Ölçüsü: 209x152 (180x85) mm
Xətti: təliq qırması
Tarixi: 1563
Sətir sayı: 26
Cildi: tünd şabalıdı
Kağızı: filiqranlı
Əlyazmada şair bioqrafiyalarının sıralanmasında əbcəd
sırasına əməl olunmamışdır.

199. Yenə həmin əsər
Səliməğa K/X. (Hüdayi Əfəndi) № 1157

Həcmi: 205 vərəq
Ölçüsü: 266x171 (196x96) mm
Xətti: təliq qırması
Tarixi: h. 975/1567
Sətir sayı: 28
Cildi: parlaq yaşıl, paxlava naxışlı, araxa tərəfi qara dəri
Şair sayı: 423
Kağızı: krem rəngli, ahərli
Aşıq Çələbinin avtoqrafı olduğu güman olunur.

200. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. № 171

Həcmi: 369 vərəq

Ölçüsü: 265x168 (155, 170, 180x110, 115) mm

Xətti: riqə

Sətir sayı: 20, 22, 23, 24... müxtəlif

Cildi: tünd qırmızı, çiçək motivli, meşin

Kağızı: ahərli

Əlyazma çox çətin oxunur.

201. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. 4201

Həcmi: 337 vərəq

Ölçüsü: 270x149 (180x92) mm

Tarixi: h. 986/1578

Katibi: Dərviş Məhəmməd bin Murad

Cildi: qırmızı meşin

Sətir sayı: 23

Kağızı: ahərli, krem rəngli

202. Yenə həmin əsər
Nurosmaniyə K/X. № 3719

Həcmi: 285 vərəq

Ölçüsü: 220x134 (170x80) mm

Xətti: təliq qırması

Tarixi: h. 1004/1596

Katibi: Mustafa bin İsgəndər əl-Mostari

Sətir sayı: 23

Cildi: qəhvəyi meşin

Kağızı: abadi

Mətnin ilk səhifəsində rəngli sərlövhə vardır. Güvənəcəkdir
bir əlyazma deyil.

203. Yenə həmin əsər
Millət K/X (Pertev paşa) № 440

Həcmi: 404 vərəq
Ölçüsü: 225x155 (195x100) mm
Tarixi: XVI əsrin sonu
Xətti: gözəl təliq
Sətir sayı: 21
Cildi: bir hissəsi tünd qırmızı, kənarı sarı meşin
Şair sayı: 417
Ədirnədəki Səlimiyə vəqfinin möhrünü daşması daha yeni bir nüsxə olduğunu göstərir.

204. Yenə həmin əsər
Ankara İl Xalq K/X. № 218

Həcmi: 413 vərəq
Ölçüsü: 250x170 (190x115) mm
Xətti: riqə
Tarixi: h. 1323 /1905
Katibi: Şeyx Müslüm Yəməni bin Mirzə
Sətir sayı: 21, 22, 23... müxtəlif
Cildi: qəhvəyi meşin, üzərinə qırmızı karton keçirilmişdir
Kağızı: sarı, filiqranlı
Əlyazmanın əvvəlində sonradan əlavə olunmuş föhrist var.

205. Yenə həmin əsər
Bəyazid Genel K/X. (Vəliyəddin) № 2658

Həcmi: 303 vərəq
Ölçüsü: 233x155 (210x90) mm
Xətti: nəsx-təliq
Sətir sayı: 23
Cildi: qara meşin
Kağızı: ahərli

206. Yenə həmin əsər
Britaniya Muzeyi K/X. Or. 7060

Həcmi: 339 vərəq
Xətti: çox gözəl nəsx
Tarixi: təqribən XVII əsrin birinci yarısı
Şair sayı: 411
278 b vərəqində bəzi qarışıqlıqlar vardır. Əlyazmanın sonuna Qubarinin şeirlərindən bir neçəsi əlavə olunmuşdur. Son dövrlərə aid yaxşı bir nüsxədir. Əlyazma E.C.Gibbin kolleksiyasında olmuşdur. Gibb əlyazmadan «Osmanlı şeir tarixi» adlı əsərində geniş şəkildə istifadə etmişdir.

207. Yenə həmin əsər
Britaniya Muzeyi K/X Or. 12992

Həcmi: 303 vərəq
Xətti: gözəl xırda təliq
Tarixi: XVII əsrin əvvəlləri
Şair sayı: 365
Əlyazma naqisdir.

208. Yenə həmin əsər
Upsala Universitet K/X. № 304

Həcmi: 242 vərəq
Xətti: divani qırması
Tarixi: h. 977/ 1569
Katibi: Rizvan bin Məhəmməd bin Mustafa Niğbolulu
Çox qiymətli əlyazmadır.

209. Yenə həmin əsər
Misir K/X. 8889

Həcmi: 472 vərəq
Xətti: nəsx
Tarixi: XVI əsr
Şair sayı: 414
Səhifələr düzensizdir. Buna baxmayaraq çox yaxşı nüsxədir.

210. Yenə həmin əsər
Misir K/X. 8906

Həcmi: 461 vərəq
Xətti: nəsx
Tarixi: h. 1001/1592
Katibi: Mustafa bin İsgəndər

211. Yenə həmin əsər
Türk Dil Qurumu K/X. A 551

Həcmi: 267 vərəq
Ölçüsü: 250 x155 mm
Sətir sayı: 25
Tarixi: h. 986/1578
Katibi: Rizvan Məhəmməd Niğbolulu
Şair sayı: 416

212. Yenə həmin əsər
Yapı Kredi Semet Çifter Araştırma K/X. 1112

213. Yenə həmin əsər
Çester Betti K/X. 438

214. Yenə həmin əsər
Macarıstan Elmlər Akademiyası K/X.

215. Yenə həmin əsər
Vyana K/X. 1218

Həcmi: 294 vərəq
Xətti: divani qırması
Tarixi: h.994/1585
Katibi: Rizvan bin Məhəmməd Niğbolulu
Əlyazmada Fransız imperatorluğunun kitabxana möhürü
vardır. Əlyazma çətin oxunur.

216. Yenə həmin əsər
Almanya Münhen K/X. 149

Həcmi: 522 vərəq
Xətti: böyük nəsx
Tarixi: h. 988/1580
Əlyazma çox düzensizdir.

217. Yenə həmin əsər
Britaniya Muzeyi K/X. Or. 6434

Həcmi: 299 vərəq
Xətti: xırda nəsx
Tarixi: h. 977/1569
Katibi: Məhəmməd bin Murad
Şair sayı: 424
Kağızı: sarımtıl rəngli
Hər bir şairin adı qırmızı dairəyə alınmışdır. Qeydlərin bəziləri diqqətlə düzəldilmişdir. Səhifə kənarındakı bioqrafiyalar düzensizdir. Bəzi imla xətalrı və nöqtələmə yanlışları vardır.

218. Yenə həmin əsər
Vyana K/X. 1219

Həcmi: 401 vərəq
Xətti: gözəl iri nəsx
Tarixi: XVI əsr
Şair sayı: 422
Əlyazmada çoxlu imla qüsurları var.

219. Yenə həmin əsər
Fransa Milli K/X. Surrl. turc. 1077

Həcmi: 287 vərəq
Ölçüsü: 245x140 mm
Xətti: xırda nəsx
Tarixi: h. 983/1575
Katibi: Dərviş Məhəmməd bin Murad
Şair sayı: 411
Bir çox dərkənar və boşluqlar var.

220. Yenə həmin əsər
Atatürk Universiteti, Seyfəddin Özəgə K/X. 219

Həcmi: 85 vərəq
Ölçüsü: 295x230 (230x150) mm
Xətti: riqə
Sətir sayı: 25
Cildi: üstü qara meşin, kənarları və arxası qara parça
Kağızı: ahərsiz, qalın, ağ rəngli

221. Yenə həmin əsər
Ankara Universiteti,
Dil, Tarix, Coğrafiya fakültəsi K/X. M Con B / 5

Həcmi: 288 vərəq
Ölçüsü: 250x150 (210x130) mm
Tarixi: h. 1014
Katibi: Hafiz Məhəmməd
Sətir sayı: müxtəlif
Cildi: zoğalı karton, arxası qəhvəyəngi dəri

Kağızı: bəzi vərəqlər dəftər kağızı

Səhifə nömrələri sonradan qələmlə yazılmışdır. Əlyazmanın ilk səhifəsində Hövzə kitabxanasının 1239 tarixli möhürü vardır. Xətt bəzən dəyişir.

222. Yenə həmin əsər
İstanbul Arxeologiya Muzeyi K/X. 40

Həcmi: 135 vərəq

Ölçüsü: 155x90 (145x105) mm

Sətir sayı: 23

Cildi: zoğalı, meşin

Əlyazmanın əvvəlində və sonunda müxtəlif şairlərin şeirlərindən beytlər yer almışdır. Ön söz yoxdur. Padşahlardan bəhs olunan hissədə sadəcə Sultan Səlim və Süleyman haqqında yarım səhifə həcmində məlumat vardır. Şairlər çox qarışıq şəkildə sıralanmışdır. Naqis nüsxədir.

223. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə, Murad Molla (Həmidiyə) K/X. № 1064

Həcmi: 330 vərəq

Ölçüsü: 257x143 (184x84) mm

Xətti: təliq

Sətir sayı: 23

Cildi: qəhvəyi meşin

Kağızı: ahərli

224. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə Atif Əfəndi K/X. № 2017

Həcmi: 259 vərəq
Ölçüsü: 258x146 (175x85) mm
Sətir sayı: 23
Xətti: nəsx
Cildi: yaşıl meşin
Kağızı: mavi ahərli

225. Yenə həmin əsər
Millət (Əli Əmiri) K/X. № 772

Həcmi: 389 vərəq
Ölçüsü: 245x150 (178x85) mm
Xətti: riqə
Cildi: fərdi rəngli meşin
Sətir sayı: 23

Olyazmanın ilk və onuncu vərəqi boşdur. Bu nüsxədə 74 ədəd miniatür və Əmirinin vəqf möhürü var. Əvvəldə on bir səhifəlik fəhris var. Fəhrisin xətti dəyişik olduğuna görə sonradan əlavə edildiyini düşünmək olar.

226. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. 2406

Həcmi: 365 vərəq
Ölçüsü: 272x172 (192x92) mm
Xətti: nəsx
Sətir sayı: 27
Cildi: şəmsəli, salbəkli

Şair sayı: 417

Kağızı: ahərli, orta qalınlıqda

Qədim əlyazmadır.

227. Yenə həmin əsər
Türk Tarix Qurumu K/X. Y 1/112

Həcmi: 307 vərəq

Ölçüsü: 254x153 (195x90) mm

Sətir sayı: 29

Cildi: arxası qara, üstü albalı rəngində qalın meşin

Kağızı: qalın, ahərli

228. Yenə həmin əsər
Çorum Hasan Paşa K/X. 1964

Həcmi: 424 vərəq

Ölçüsü: 255x150 (175x90) mm

Xətti: nəsx

Tarixi: h. 1014/1604

Katibi: Əbdülbaqi Məhəmməd bin Həsən Əfəndi

Sətir sayı: 23

Cildi: zoğalı meşin

Kağızı: lampa filiqranlı

229. Yenə həmin əsər
Los-Ancels Universiteti K/X B – 51*

Xətti: nəstəliq
Tarixi: h.985
Katibi: Rizvan bin Məhəmməd

230. Bəliğ İsmayıl. Nüxbətül-asar li-zeyli Zübdətil-əşar.
İstanbul Universiteti K/X. 1182

Həcmi: 119 vərəq
Ölçüsü: 272x152 (197x80) mm
Xətti: nəstəliq
Tarixi: h.1139
Sətir sayı: 25
Kağızı: noxudu rəngdə, ahərli, filiqranlı
Cildi: qəhvəyi dəri
Əlyazma müəllifin avtoqrafıdır.

231. Yenə həmin əsər
Kayseri Rəşid Əfəndi K/X. 921

Həcmi: 40 vərəq
Ölçüsü: 245x120 (175x84) mm
Xətti: təliq
Sətir sayı: 21, iki sütunlu
Nüsxə naqisdir.

* Los-Ancels Universiteti kitabxanasının kataloqunda əsər "Təzkire-yi şüəra-yi türk" başlığı ilə təsvir olunmuşdur. Ancaq verilən bilgilərə əsasən əlyazmanın Aşiq Çələbiyə aid olduğunu təxmin edirik.
bax: www.aghabozorg.ir

232. Bəqiyyeyi-təzkireyi-şüəra
Təbriz Dövlət K/X. 3616

Sadiq bəy Əfşar “Küllüyyatı”nın 627-888-ci vərəqləri arasında 138 Osmanlı şairi haqqında qısa məlumat və əsərlərindən nümunələri əhatə edən “Bəqiyyeyi-təzkireyi-şüəra” adlı əsər yer almışdır. “Bəqiyyeyi-təzkireyi-şüəra” adlı bu əsər haqqında ilk məlumatı hələ 1961-ci ildə Hacı Hüseynağa Naxçıvani⁹⁰ vermişdir. Daha sonra f.e.n. Məntiqə Muradova bu təzkirə haqqında məlumat vermiş və “türkoloqların bu qiymətli əsərdən istifadə etmədiklərini” qeyd etmişdir⁹¹.

233. Bəyani. Təzkirətüş-şüəra.
Bayəzid Ümumi K/X. (Vəliyüddin Əfəndi) № 2659

Həcmi: 128 vərəq
Ölçüsü: 180x139 (135x73) mm
Xətti: divani qırması və təliq
Yer: Tiflis
Sətir sayı: 17

234. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. Ty. 2568

Həcmi: 106 vərəq

⁹⁰ Hacı Hüseynağa Naxçıvani. Məhəmməd Naxçıvani və şərhə bəzi əz kütbi-xətti və asari vey Nəşriyyeyi-məxsusi kitabxaneyi-milliyi-Təbriz. H.1341, N 2, s. 490.

⁹¹ Muradova M. Sadiq bəy Sadiqinin həyat və yaradıcılığı. Bakı: Elm, 1999, s. 51.

Ölçüsü: 203x140 (145x95) mm

Xətti: nəsx

Tarixi: h.1073/1662

Sətir sayı: 13

235. Yenə həmin əsər

Millət k/x (Ali Əmiri Əfəndi) № 757

Həcmi: 254 vərəq

Ölçüsü: 180x230 (110x230) mm

Xətti: riqə

Tarixi: h.1017/1608

Katibi: Məhəmməd bin Əli

Sətir sayı: 17

236. Güfti. Təşrifatüş-şüəra.

Millət K/X. Əli Əmiri 1234

Həcmi: 89 vərəq

Sətir sayı: 15, iki sütunlu

Şair sayı: 86

237. Yenə həmin əsər

İstanbul Universiteti K/X. 1533

Həcmi: 59 vərəq

Sətir sayı: 29, iki sütunlu

Şair sayı: 99

238. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. 9619

Həcmi: 65 vərəq
Sətir sayı: 13, iki sütunlu
Şair sayı: 86

239. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. 462 / 11

Həcmi: 36 vərəq
Sətir sayı: 21, iki sütunlu
Şair sayı: 86

240. Əsrar Dədə. Təzkireyi-şüərayi-mövləviyyə.
Süleymaniyə K/X. Halət Əfəndi 109

Həcmi: 120 vərəq
Ölçüsü: 305x160 (203x98) mm
Tarixi: h.1211/1796
Katibi: Sinoplu Mövləvi Dərviş Hüseyn
Sətir sayı: 31
Kağızı: cilalı əsmər rəngli
Cildi: qırmızı meşin

241. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. 3894

Həcmi: 199 vərəq
Ölçüsü: 260x190 mm

Xətti: riqə

Tarixi: h.1260/1844

Sətir sayı: 19

Kağızı: müxtəlif rəngli Avropa kağızı

Cildi: tünd qırmızı meşin

242. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. 9620

Həcmi: 101 vərəq

Ölçüsü: 245x60 mm

Xətti: nəsx

Sətir sayı: 33

Kağızı: sarı rəngli, incə, ahərli

Cildi: qara rəngli meşin, üstü əbru kağız

Şərhdə köçürülmə tarixinin h.1222/1807-ci il olduğu göstərilmişdir. Süleymaniyə nüsxəsi əsasında yazılmışdır.

243. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. 89

Həcmi: 159 vərəq

Ölçüsü: 335x220 (200x115) mm

Xətti: riqə

Tarixi: h.1320/1904

Katibi: Məhəmməd Nail b. Məhəmməd Raqub Çürdükzadə

Sətir sayı: 23

Kağızı: əla növ mavi rəngli Avropa kağızı

244. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. 1247

Həcmi: 172 vərəq
Ölçüsü: 240x150 (180x80) mm
Xətti: təliq
Tarixi: h.1276/1859
Katibi: Əli Rza b. Mustafa Nuriyyul-üsküdari
Sətir sayı: 21
Cildi: arxası meşin, üstü əbrulu kağız, köhnə cild

245. Yenə həmin əsər
Millət K/X. Əli Əmiri 756

Həcmi: 204 vərəq
Ölçüsü: 210x145 (165x110) mm
Xətti: riqə
Katibi: Naci
Sətir sayı: 17
Kağızı: Venesiya istehsalı
Cildi: meşin
Əli Əmiri tərəfindən yazıldığı təxmin edilir.

246. Yenə həmin əsər
Atatürk Universitei K/X. Ağah Sırrı Levend

Həcmi: 328 vərəq
Ölçüsü: 135x210 (80x145) mm
Xətti: riqə
Tarixi: h. 1313/1895

Katibi: Zühdiyyül-Mövləvi b. Şəfiq Əli

Sətir sayı: 13

Cildi: meşin

247. Yenə həmin əsər
Əhməd Rəzmi Əfəndi Şəxsi K/X.

Həcmi: 456 vərəq

Ölçüsü: 215x145 (150x80) mm

Xətti: riqə

Tarixi: h.1347/1928

Katibi: Əhməd Rəmziyyül-Mövləvi b. Şeyx Süleyman Əta-
ullahül-Mövləvi Əhməd Rəmziyyül-Mövləvi b. Şeyx Əs-
Seyid Süleyman Turabiyyül-Mövləvi

Sətir sayı: 17

Cildi: parçadan yeni cild

248. Yenə həmin əsər
Vyana K/X. 412

Həcmi: 183 vərəq

Ölçüsü: 409x65 mm

Xətti: nəsx

Tarixi: h.1246/1830

Katibi: Mövləvi Dərvişi Mustafa

Sətir sayı: 21

Kağızı: sarı

249. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. 89

Həcmi: 150 vərəq
Ölçüsü: 225x136 mm
Xətti: nəstəliq
Tarixi: h.1224/1809
Katibi: İshaq b. Məhəmməd

250. Yenə həmin əsər
Mövlana Muzeyi K/X. Əbdülbaqi Gölpınarlı

Həcmi: 163 vərəq
Xətti: nəsx, adlar və diqqət cəlb edən hissələr sürx xətti ilə
Tarixi: h.1255/1839
Katibi: Məhəmməd İzzət
Sətir sayı: 25

251. Əhdi Bağdadi. Gülşəni-şüəra.
İstanbul Universiteti K/X.
İbnül-Əmin kitabları 3111

Həcmi: 90 vərəq
Ölçüsü: 21x13 (15x7) sm
Xətti: nəsx
Tarixi: h.1069 / m.1658-59
Kağızı: ahərli
Sətir sayı: 15
Sərlövhələr qırmızı mürəkkəblə yazılmışdır. 1 a vərəqində
üç möhür vardır. Birinci möhür Əhməd Qəbuliyə aiddir. İkin-

ci və üçüncü möhür eynidir. 1a vərəqində İbnül-Əminin möhürü var. Nüsxədə 263 şair haqqında məlumat var.

252. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. TY 9598

Həcmi: 328 vərəq
Ölçüsü: 27x17 (21x12) sm
Xətti: təliq
Tarixi: h.1166 / m.1704-05
Kağızı: ahərli
Sətir sayı: 15
Cild: meşin

253. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X. Halət Əfəndi 107

Həcmi: 234 vərəq
Ölçüsü: 20x12 (14x7) sm
Xətti: nəsx
Tarixi: h.1000 / m.1591-92
Kağızı: ahərli
Sətir sayı: 15
Cildi: Karton

Əlyazmanın 1 b vərəqində üç möhür var. Ancaq oxunmur. Bu nüsxədə 293 şairdən bəhs olunmuşdur. Bəzi yerlərdə yanlışlıqlar qırmızı rənglə düzəldilmişdir. 121 a vərəqindən etibarən xətt dəyişir.

254. Yenə həmin əsər
Topqapı Sarayı Muzeyi K/X. Xəzinə 1303

Həcmi: 151 vərəq
Ölçüsü: 20x12 (14x7) sm
Xətti: təliq
Kağızı: ahərli
Sətir sayı: 15
Cild: qara dəri

Əlyazmanın 30 b və 31 a vərəqləri boş buraxılmışdır. 77 a, 84 b, 85 a, 104 a, 145 b vərəqlərində şairlərin adları yazılmışdır. Nüsxədə 268 şairdən bəhs olunmuşdur.

255. Yenə həmin əsər
Ankara Genel Kitablığı, Adnan Ötükən 47

Həcmi: 116 vərəq
Ölçüsü: 23x13 (15x8) sm
Xətti: təliq
Tarixi: h.989/1581
Katibi: Əbdülhadi
Sətir sayı: 19
Cild: karton

Əlyazmada 257 şair haqqında məlumat var. Bu nüsxədə "ta" və "za" hərfləri yoxdur.

256. Yenə həmin əsər
İzmir Milli K/X. 1154

Həcmi: 360 b - 470 b

Ölçüsü: 19x12 (15x7,5) sm

Xətti: təliq

Kağızı: ahərli

Sətir sayı: 21

Cild: dəri

Əsər Qınalızadə Həsən Çələbi təzkirəsi ilə birlikdə cildlənmişdir. 380 b vərəqindən etibarən xətt dəyişir. 450 b vərəqindən sonra da dəyişiklik var. Təmmətül-kitab hissəsi cırılmışdır. Bu səbəbdən köçürülmə tarixini və katibini müəyyənləşdirmək mümkün deyildir. Sonuncu vərəqdə Halətinin bir şeiri var.

257. Yenə həmin əsər
Berlin K/X. Ms. or. oct 3449

Xətti: təliq

Sətir sayı: 15

Bu nüsxə Qınalızadə təzkirəsi ilə birlikdə cildlənmişdir. Əlyazmanın 84 b - 229 b vərəqlərində «Gülşəni-şüəra» yer almışdır.

258. Yenə həmin əsər
Bayəzid Dövlət K/X. 10266

Həcmi: 131 vərəq

Ölçüsü: 20,5x13,5 (14,5x7,5) sm

Xətti: nəsx

Tarixi: h.1017/ m.1608-09

Katibi: Ərzurumi Seyid Məhəmməd Saleh Rəhmi

Kağızı: ahərli

Sətir sayı: 22

Cild: üstü meşinlə örtülmüş karton

Əlyazmanın 1 a vərəqində dörd möhür var. Bunlardan birinin altında h.1267-ci (m. 1851) il tarixi qeyd olunmuşdur. 91 a vərəqində də bir möhür var. Bu əlyazma üç rövzəli nüsxələr arasında ən çox şairi əhatə edir. Belə ki, nüsxədə 313 şairdən bəhs olunmuşdur.

259. Yenə həmin əsər

Vyana K/X. 379

Həcmi: 139 vərəq

Ölçüsü: 27x17 (21x12) sm

Xətti: nəstəliq

Əlyazmada 254 şairin bioqrafiyasına yer verilmişdir və mövcud nüsxələr arasında ən az şairi əhatə edir.

260. Yenə həmin əsər

Yugoslaviya K/X.

Həcmi: 201 vərəq

Xətti: təliq

Tarixi: h.1005/1596-97

Sətir sayı: 17

261. Yenə həmin əsər

Bursa El Xalq K/X.

Həcmi: 96 vərəq

Ölçüsü: 22x132 (165x85) mm

Xətti: təliq

Katibi: Qütbəddin əl-Kirmani

262. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. Turc. 518

Təzkirənin dörd rövzədən ibarət olan nüsxələri

263. Yenə həmin əsər
Fateh Millət K/X. Əli Əmiri 774

Həcmi: 206 vərəq
Ölçüsü: 27x14 (16x8) sm
Xətti: təliq
Tarixi: h.1014 / m.1605-06
Kağızı: ahərli
Sətir sayı: 22
Cild: arxası meşinlə örtülmüş karton

264. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. Ty. 2604

Həcmi: 136 vərəq
Ölçüsü: 21x13 (15x8) sm
Xətti: təliq
Kağızı: ahərli
Sətir sayı: 17
Cild: parça
Bu nüsxədə 350 şair haqqında məlumat verilmişdir.

265. Yenə həmin əsər
Agah Sırrı Levend nüsxəsi,
Türk Dil Kurumu K/X. B-55 (A)

Bu nüsxəni Agah Sırrı Levend Hüseyn Avni Aktunca köçürtdürmüşdür.

266. Yenə həmin əsər
İstanbul Divan Ədəbiyyatı Muzeyi 669

Əlyazma dörd dəftərə yazılmışdır. XX əsrdə köçürülmüşdür. Birinci dəftərdə 95 səhifə var. İkinci dəftər 96-190, üçüncü 191-333, dördüncü dəftər isə 334-348-ci səhifələri əhatə edir. Sətir sayı müxtəlifdir. Birinci dəftərin sonunda Mustafa Ruhiyə aid möhür var. 98 b vərəqindən etibarən xətt dəyişir.

267. Yenə həmin əsər
London Britaniya Muzeyi Add. 7876.

Həcmi: 187 vərəq
Ölçüsü: 9 ³/₄ sm
Xətti: nəstəliq
Tarixi: XVII əsr
Sətir sayı: 17

268. Yenə həmin əsər
Misir Qahirə Milli K/X. M. 108

Həcmi: 151 vərəq
Ölçüsü: 23x14 sm
Xətti: təliq
Tarixi: h.991/ m.1583
Kağızı: ahərli

Sətir sayı: 19

269. Yenə həmin əsər
Sankt - Peterburq Dövlət Universiteti
Şərq bölməsi T - 16

Həcmi: 290 vərəq

Tarixi: h.1217/ m.1802

Katibi: Abdulla ibn İbrahim Üsküdarı**

270. Əlişir Nəvai. «Məcalisün-nəfais».
AMEA Əlyazmalar İnstitutu M - 107

Həcmi: 83 vərəq

Ölçüsü: 14x23 sm

Xətti: nəstəliq

Tarixi: h.965/1557

İlk səhifəsi ornamentlərlə bəzədilmiş, mətn çərçivəyə alınmışdır. Əlyazmanın içərisində dörd miniatür vardır.

271. Yenə həmin əsər
AMEA Əlyazmalar İnstitutu M - 45

Həcmi: 93 vərəq

Ölçüsü: 18x19 sm

Xətti: nəstəliq

Tarixi: XVIII əsr

Cild: medalyonlu qəhvəyi meşin.

** Nüsxəsinin fotosurəti Azərbaycan MEA Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutuna Fs-245 şifrəsi ilə mühafizə olunur.

Bu əlyazmasına Nəvainin «Nəzmül-cəvahir», «Xəmsətüt-mütəhəyyərin», «Münşəat» və «Vəqfiyyə»si daxildir. «Məcalisün-nəfais»in bu nüsxəsi ikinci - yəni təkmilləşdirilmiş variantdan köçürülmüşdür.

272. Yenə həmin əsər

Topqapı Sarayı Muzeyi K/X. (Rəvan Kitablığı) № 808

Həcmi: 802 vərəq (659 b - 693 a)

Xətti: təliq

Tarixi: h. 908 /1503

Katibi: Dərviş Məhəmməd Təqi

Sətir sayı: 27

Cild: qəhvəyi meşin.

Bu əlyazma Nəvai külliyatını təşkil edir və əlyazmanın 659 b-693 a vərəqləri arasında «Məcalisün-nəfais» yer almışdır. Əlimizdə olan məlumatlara görə, nüsxələrin ən mükəmməlidir. Əlyazmada I Mahmudun vəqf möhürü var.

273. Yenə həmin əsər

Süleymaniyə Ümumi K/X. (Fateh bölməsi) № 4056

Həcmi: 788 vərəq (657 b - 688 a)

Ölçüsü: 26,4x17,4 sm

Xətti: təliq

Sətir sayı: 27 - 29

Cild: qara meşin.

274. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə Ümumi K/X.
Kılıç Ali Paşa bölməsi № 800/2

Həcmi: 40 b - 155 b
Tarixi: h. 932 / 1526
Katibi: Pir Əhməd bin İsgəndər.

275. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə Ümumi K/X.
Ayasofya bölməsi № 2045

Yeri: Şam
Tarixi: h. 948 / 1541
Katibi: Məhəmməd bin Hacı Mahmud.

276. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə Ümumi K/X. № 4065

Bu nüsxənin tarixi və katibi məlum deyil

277. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə Ümumi K/X. (Əsad Əfəndi) № 1675

278. Yenə həmin əsər
Ankara Ümumi K/X. 06 cəb. 634

Həcmi: 86 vərəq (659 b-693 a)
Ölçüsü: 208x132 (145x70) mm
Xətti: təliq
Sətir sayı: 15

Kağızı: abadi

Cild: qırmızı meşin.

Əlyazmanın sonunda Həsən Besim Əfəndinin 10 səfər h.1238 (27 oktyabr 1822) - ci il tarixli mülkiyyət qeydi və imzası var.

**279. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. 4149**

Məcmuənin 404 b - 562 a vərəqləri arasında «Məcalisün-nəfais» yer almışdır. Nüsxə Məhəmməd Yunis Şəhri Səbzi tərəfindən Daşkənddə h.1291-95-ci illərdə köçürülmüşdür.

**280. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. № 841.**

Tarixi: h. 942 / 1535

Katibi: Bürhan bin Zeynal-Hafi.

**281. Yenə həmin əsər
İstanbul Arxeologiya Muzeyi K/X. № 178**

**282. Yenə həmin əsər
Millət K/X. (Carullah Əfəndi kitabları) № 1573**

Tarixi: h. 934 / 1528

**283. Yenə həmin əsər
Ankara Universiteti K/X.
İsmail Saib Əfəndi kitabları № 1 / 2286**

Tarixi: h. 962 / 1555

284. Yenə həmin əsər
Bayəzid Dövlət K/X.
Vəliyüddin Əfəndi № 2661

285. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. Turc. 316-317

Həcmi: 302 b - 329 b vərəq

Ölçüsü: 38x26,5 mm

Xətti: nəstəliq

Tarixi: h. 935 / 1526

Katibi: Əli Hicrani

Cild: qırmızı

Sözügedən bu Nəvai külliyyatı iki cildədən ibarətdir. Bloşenin verdiyi məlumatlara görə, çox qiymətli və gözəl nüsxədir. Külliyyatda 6 miniatür var. Nəvaişünas Prof. K. Eraslanın fikrincə, bu nüsxə böyük bir ehtimalla Türkiyədəki Rəvan nüsxəsindən köçürülmüşdür.

286. Yenə həmin əsər
Vyana Dövlət K/X. NF. 234

Həcmi: 134 vərəq

Xətti: təliq

Tarixi: h. 903 / 1497

Yeri: Herat

Sətir sayı: 12

Əlyazma təzkiyənin təkmilləşdirilmiş ikinci variantıdır.

287. Yenə həmin əsər
Sankt – Peterburq Dövlət Universiteti,
Şərqşünaslıq fakültəsi K/X. № 618

Həcmi: 94 vərəq
Ölçüsü: 28,5x18,5 sm
Tarixi: XVI əsr
Nüsxə təzkirənin ikinci variantıdır.

288. Yenə həmin əsər
Rusiya Federasiyası Elmlər Akademiyası
Şərqşünaslıq İnstitutu № 810

Həcmi: 08+128+003 vərəq
Ölçüsü: 16,5x10,5 (11,5x7) sm
Xətti: nəstəliq
Tarixi: XVI əsrin sonu
Sətir sayı: 11
Kağızı: şərq istehsalı
Cildi: karton, kötük hissəsi dəridən
Təzkirənin birinci variantıdır. İvanovun kolleksiyasındandır. 72 a, 84 a, 114 a, 121 b vərəqlərinin kənarında mətni tamamlayan qeydlər vardır. Qedlər h. 1254 / 1838 - ci ilə aiddir. Əlyazmanın əvvəlindən 5 vərəq, sonundan isə 3 səhifə yoxdur.

289. Yenə həmin əsər
Rusiya Federasiyası Elmlər Akademiyası
Şərqşünaslıq İnstitutu A 45

Həcmi: 1b - 112 b
Ölçüsü: 18x12 (12,5x6,5) sm
Xətti: nəstəliq
Tarixi: h. 1224 / 1809
Katibi: Molla Toxta Qumlu
Yeri: Yarkənd
Sətir sayı: 15
Kağızı: Çin istehsalı
Cildi: dəri

114 a-129 b vərəqlərində katib tərəfindən Hüseyninin 52 qəzəli yazılmışdır. Əlyazmanın 1 a vərəqində "Qiyasəddin 1229" yazılmış möhür vardır. Bu möhürdən əlavə 2 eyni şərq möhürü də vurulmuşdur. Əlyazma Xarici İşlər Nazirliyi Asiya departamentinin tədris şöbəsin kolleksiyasına aid olmuşdur.

290. Yenə həmin əsər
Rusiya Federasiyası Elmlər Akademiyası
Şərqşünaslıq İnstitutu № 270

Həcmi: 147 vərəq
Ölçüsü: 21x16 (15x8,5) sm
Xətti: nəstəliq
Tarixi: XIX əsrin ortası
Katibi: X.Feyzxanov
Yeri: Peterburq
Kağızı: Rusiya istehsalı

Cildi: karton

Bu əlyazma əsərin ikinci variantıdır.

291. Yenə həmin əsər
Sankt - Peterburq İmperator K/X. № 553

Həcmi: 38 vərəq

Ölçüsü: 25x17 mm

Tarixi: XVI əsr

Bu əlyazma «Məcalisün-nəfais»dən parçaları əhatə edir. 1 a vərəqində h. 1022 / 1613-cü ilə aid vəqf möhürü vardır.

292. Yenə həmin əsər
Sankt - Peterburq İmperator K/X. № 558

Bu nüsxə h. 1001-1004/1592-1595-ci illərdə köçürülmüşdür.

293. Yenə həmin əsər
Britaniya Muzeyi K/X. Add 7875

Həcmi: 129 vərəq

Xətti: nəstəliq

Sətir sayı: 12

Tarixi: h. 987 / 1579

Katibi: Molla Məhəmməd Katib Təbrizi

294. Yenə həmin əsər
Britaniya Muzeyi K/X. Or 403

Həcmi: 111 vərəq
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 15
Tarixi: h. 1232 / 1817
Yeri: Hindistan

295. Yenə həmin əsər
Britaniya Muzeyi K/X. Or 402

Həcmi: 238 vərəq
Xətti: nəstəliq
Tarixi: XVII - XVIII əsrlər
Yeri: Hindistan

296. Yenə həmin əsər
Berlin Kitabxanası K/X. № 645

Həcmi: 158 vərəq
Ölçüsü: 20x13 sm
Xətti: təliq
Sətir sayı: 14

297. Yenə həmin əsər
Tacikistan Elmlər Akademiyası
Şərq şöbəsi № 206/11

Həcmi: 98 vərəq
Ölçüsü: 14,5x25 sm

Xətti: nəstəliq
Tarixi: h. 1204 / 1790
Cild: yaşıl

298. Yenə həmin əsər
Özbəkistan Elmlər Akademiyası
Şərqşünaslıq İnstitutu № 5289

Həcmi: 142 vərəq
Ölçüsü: 16x30 sm
Xətti: nəstəliq
Tarixi: h. 1253 / 1837
Yeri: Buxara

299. Yenə həmin əsər
Özbəkistan Elmlər Akademiyası
Şərqşünaslıq İnstitutu № 35 / II

Həcmi: 60 vərəq
Ölçüsü: 20x31 sm
Tarixi: h. 1273 / 1856
Əlyazmanın sonu yoxdur

300. Yenə həmin əsər
Vatikan Apostol K/X. № 298

Həcmi: 89 vərəq
Ölçüsü: 19x12 sm
Xətti: təliq
Tarixi: h. 989 / 1581

301. Yenə həmin əsər
Gürcüstan Elmlər Akademiyası
K. Kekelidze adına Əlyazmalar İnstitutu K– 9.

Həcmi: 60 vərəq
Ölçüsü: 16,4x10,3 sm

302. Yenə həmin əsər
Gürcüstan Elmlər Akademiyası
K. Kekelidze adına Əlyazmalar İnstitutu K – 10

Həcmi: 63 vərəq
Ölçüsü: 14x7,5 sm

303. Yenə həmin əsər
İran Ayətullah Mərəşi K/X. № 4464

Həcmi: 74 vərəq
Ölçüsü: 11x17 sm
Xətti: nəstəliq
Tarixi: h. 934 / 1528

304. Faizi. Zübdətül-əşar.
Süleymaniyə k/x (Şəhid Əli Paşa) № 1877

Həcmi: 142 vərəq
Ölçüsü: 280x150 mm
Xətti: nəsx
Tarixi: h. 1033 / 1623
Sətir sayı: 29

305. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X. (Həmiddiyyə) № 1065

Həcmi: 160 vərəq
Ölçüsü: 272x145 mm
Xətti: nəsx
Cildi: meşin
Sətir sayı: 29

306. Yenə həmin əsər
Millət K/X. (Əli Əmiri) № 1325

Həcmi: 273 vərəq
Ölçüsü: 230x135 mm
Xətti: təliq
Cildi: qəhvəyi meşin
Sətir sayı: 25

307. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X. (Əsad Əfəndi) № 2726

Həcmi: 186 vərəq
Ölçüsü: 198x124 mm
Xətti: təliq
Cildi: qəhvəyi meşin
Sətir sayı: 19

308. Yenə həmin əsər
Nurosmaniyə K/X. № 3722

Həcmi: 153 vərəq
Ölçüsü: 218x120 mm
Xətti: təliq
Cildi: qəhvəyi meşin
Sətir sayı: 22

309. Yenə həmin əsər
Nurosmaniyə K/X. № 3723

Həcmi: 143 vərəq
Ölçüsü: 233x120 mm
Xətti: təliq qırması
Cildi: qəhvəyi meşin
Sətir sayı: 25
Birinci vərəqdə III Osmanın tuğralı vəqf möhürü var.

310. Yenə həmin əsər
Ankara Milli K/X. 679

311. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. T. 2472

312. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. T. 3289

313. Yenə həmin əsər
Topkapı Sarayı Muzeyi K/X. 1225 R 837

314. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X. Xosrov Paşa 573

315. Yenə həmin əsər
Bursa Eski eserler K/X. G. 2135, 810

316. Yenə həmin əsər
Bursa Eski eserler K/X. 904, 894.3

317. Yenə həmin əsər
Vyana Milli K/X. 2472

318. Əsad Əfəndi. Bağçeyi-Səfa-ənduz.
Süleymaniyə K/X.4040

Həcmi: 282 vərəq
Ölçüsü: 220x142 mm
Sətir sayı: müxtəlif

319. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. Ty. 2095

320. Fətin. Xatimətül-əşar.
Avstriya Milli K/X. H.O. 222

Həcmi: 242 vərəq
Ölçüsü: 203x127 mm
Xətti: təliq
Sətir sayı: 23

321. Yenə həmin əsər
Ədirnə Səlimiyə Yazma Əsər K/X. 22 Sel 1948

322. Fəhim Süleyman Əfəndi. Səfinətüş-Şüəra.
Ankara Adnan Ötökən El Halk K/X. 06 Hk 1621

Həcmi: 193 vərəq

Ölçüsü: 233x145 (170x75) mm

Xətti: nəsx

Sətir sayı: 27

Kağızı: fəliqranlı, rütubət ləkəli

Cildi: tünd qırmızı meşin

Əlyazmanın xatiməsində (193 b vərəqində) h.1233/1817-ci ildə tamamlandığı yazılmışdır. 1 a vərəqində Qalib Əhmədin h.1254-cü il tarixli möhürü var. Əlyazma Qalib Uluçınardan satın alınmışdır.

323. Güfti. Təşrifatüş-şüəra.
Millət K/X. Əli Əmiri № 1234

Həcmi: 89 vərəq

Sətir sayı: 15

Bu nüsxədə 86 şair, haqqında məlumat verilmişdir. Əlyazmada 2 məsnəvi şəklində hekayə, 3 qəsidə, 1 tarix, 24 qəzəl, 1 rübai, 2 müfrəd vardır.

324. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. № 1533

Həcmi: 59

Sətir sayı: 29 (iki sütun)

Nüsxədə 99 şair haqqında məlumat verilir. Bundan əlavə nüsxədə 2 məsnəvi şəklinə hekayə yer almışdır. Ən çox şairi əhatə etməsi baxımından mükəmməl nüsxədir.

**325. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. № 9619**

Həcmi: 65

Sətir sayı: 13 (iki sütun)

Nüsxədə 86 şair haqqında məlumat verilir. Bundan əlavə 2 məsnəvi şəklinə hekayə, 3 qəsidə, 1 tarix, 24 qəzəl, 1 rübai, 2 müfrəd vardır.

**326. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. № 462/11**

Həcmi: 36

Sətir sayı: 21 (iki sütun)

Bu nüsxədə 86 şair, iki məsnəvi şəklinə hekayə vardır.

**327. Qınalızadə Həsən Çələbi. Təzkirətüş-şüəra.
Süleymaniyə Fateh K/X. 4250**

Həcmi: 469 vərəq

Ölçüsü: 238x75 (160x73) mm

Xətti: təliq

Tarixi: h. 1022/1613

Sətir sayı: 21

Cildi: qəhvəyi meşin

Şair sayı: 604

Kağızı: abadi

Əlyazmada Bədinin bioqrafiyası dərkənardadır. Turabi-yi Sani, Haləti Çələbi, Hafiz Konəvi, Xürrəmi, Dai, Əzmi, Fəhmi, Fədai, Qütbi, Kəşfi, Müniri, Müniri, Nəcahi, Nadiri bioqrafiyaları nüsxədə yoxdur. Bundan başqa Cövri adı Cövhəri şəklində düzəldilmişdir. Sərvi Süruri, Ulumi Ülvi şəklində düzəldilmişdir.

328. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə Fateh K/X. 4251

Həcmi: 356 vərəq

Ölçüsü: 204x120 (138x65) mm

Xətti: nəsx

Tarixi: h. 1021/1612

Katibi: Əhməd bin Qazı Məhəmməd

Sətir sayı: 23

Cildi: qəhvəyi meşin

Şair sayı: 605

Kağızı: abadi

Əvvəldən 12 vərəqdə föhris, birinci vərəqdə I Mahmudun tuğra şəklində vəqf möhürü, föhrisdən öncəki vərəqdə «Silahdar Ağa qullarının ihdasıdır» şəklində bir qeyd vardır. Bali, Turabi Sani, Haləti Çələbi, Hafiz Konəvi, Xürrəmi, Dərviş, Dərviş Həsən, Dərviş, Əzmi, Fəhmi, Fədai, Qütbi, Kəşfi, Məhəmməd, Münirinin bioqrafiyaları əlyazmada yoxdur.

329. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə Fateh K/X. 4252

Həcmi: 364 vərəq

Ölçüsü: 250x145 (185x85) mm

Xətti: təliq

Tarixi: h. 1023/1614

Katibi: Əbdülbaqi

Sətir sayı: 21

Cildi: açıq qəhvəyi, meşin

Şair sayı: 607

Kağızı: abadi

Əlyazmanın əvvəlində 8 boş vərəq və 5 vərəq föhrist yer almışdır.

**330. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə Fateh K/X. 4253**

Həcmi: 349 vərəq

Ölçüsü: 220x134 (180x85) mm

Xətti: təliq

Tarixi: h.1020/1611

Katibi: Antalyalı Əbdülbaqi

Sətir sayı: 21

Cildi: qəhvəyi meşin, üstü yaşıl

Şair sayı: 609

Kağızı: abadi

I Mahmudun tuğra şəklində vəqf möhürü vardır. 225 və 334 vərəqlərində şair adları boş buraxılmışdır.

**331. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə Halət Əfəndi K/X. 100**

Həcmi: 327 vərəq

Ölçüsü: 203x130 (130x80) mm

Xətti: nəsx

Katibi: Məhəmməd Əminüt-Tirmizi

Sətir sayı: 23

Şair sayı: 606

Kağızı: abadi

Əlyazmanın 326 vərəqində teyzil ünvanıyla Qəzənfər Ağanın mədhinə və bu nüsxənin Ağaya təqdim olunan nüsxədən köçürüldüyünə dair bir məqalə yer almaqdadır.

332. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə Halət Əfəndi K/X. 372

Həcmi: 351 vərəq

Ölçüsü: 252x142 (186x80) mm

Xətti: təliq

Sətir sayı: 23

Şair sayı: 603

Cildi: qəhvəyi meşin

333. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə Əsad Əfəndi K/X. 3869

Həcmi: 333 vərəq

Ölçüsü: 227x130 (160x80) mm

Xətti: nəsx

Sətir sayı: 25

Cildi: qəhvəyi meşin

Şair sayı: 627

Kağızı: qalın

Birinci vərəqdə bu qeyd yazılmışdır: "Xəlifə Hacı Xəlfə deməklə məşhur Katib Çələbi mərhumun təzkirəsindən alın-

mışdır. Mərhumun kendi xətti və təshihidir. H.1076". Əlyazmada İbrahim Əmrullah, İzzət və Əbdülhəlim möhürləri, fars dilində iki möhür, 333-cü vərəqdə isə Riyazi və Sam Mirzə təzkirəsinə dair məqalə yer almışdır.

334. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə Əsad Əfəndi K/X. 3870

Həcmi: 259 vərəq
Ölçüsü: 195x120 (185x95) mm
Xətti: təliq qırması
Sətir sayı: 30
Cildi: qəhvəyi meşin
Şair sayı: 593

Nüsxənin əvvəlində nömrələnməmiş 8 vərəqdə əvvəldən Lamiyə qədər föhris və «Təzkirətüş-şüəra» Həsən Çələbi min kütüb-i Hafiz Əfəndi...be xətt-i şair Veysi Əfəndi ifadəsi və h.1070 /1659-cu ildə İstanbulun onda səkkizinin yandığına dair bir qeyd vardır. İlk vərəqdə Anadolu Ağası Məhəmməd bin İsgəndərin imza və möhürü və h. 1049 tarixi vardır. Nüsxənin son səhifələri cırılmışdır.

335. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə Xosrov Paşa K/X. 487

Həcmi: 450 vərəq
Ölçüsü: 237x130 (185x85) mm
Xətti: nəsx
Sətir sayı: 21
Cildi: qəhvəyi meşin

Şair sayı: 585

Kağızı: abadi təliqi

Nüsxənin birinci vərəqində III Mustafanın tuğra şəklindəki vəqf möhürü və Xəlil Arif və Məhəmməd Rəşid imzalı təməllük qeydi vardır.

336. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə Xosrov Paşa K/X. 488

Həcmi: 427 vərəq

Ölçüsü: 174x120 (140x65) mm

Xətti: nəsx

Tarixi: h.1025/1616

Katibi: Şeyx Əhmədi Gülşəni

Sətir sayı: 21

Cildi: qəhvəyi meşin

Şair sayı: 606

Kağızı: abadi

Əlyazmanın sonunda «Xatimətül-kitab» başlığı altında müstənsix tərəfindən yazılmış son söz yer almışdır.

337. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə Həmidiyə K/X. 1062

Həcmi: 338 vərəq

Ölçüsü: 225x135 (165x85) mm

Xətti: incə təliq

Sətir sayı: 21

Cildi: qəhvəyi meşin, üstü yaşıl

Şair sayı: 606

Kağızı: Venesiya

338. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə Yenicami K/X. 835

Həcmi: 340 vərəq
Ölçüsü: 210x127 (154x75) mm
Xətti: təliq
Sətir sayı: 21
Cildi: qəhvəyi meşin
Şair sayı: 606
Kağızı: sarımtıl, abadi

339. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə Hafid Əfəndi 229

Həcmi: 375 vərəq
Ölçüsü: 207x124 (155x77) mm
Xətti: təliq
Sətir sayı: 21
Cildi: qara meşin
Şair sayı: 606

340. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə Lala İsmayıl Əfəndi K/X. 315

Həcmi: 379 vərəq
Ölçüsü: 179x103 (138x65) mm
Xətti: gözəl nəsx
Tarixi: h. 1011/1602
Sətir sayı: 19
Cildi: qara meşin

Şair sayı: 604

341. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə Həkimoglu Əli Paşa K/X. 602

Həcmi: 340 vərəq
Ölçüsü: 225x130 (163x70) mm
Xətti: gözəl təliq
Tarixi: h. 1010/1601
Katibi: Səfər
Sətir sayı: 21
Cildi: qəhvəyi meşin
Şair sayı: 604
Kağızı: fisdıq rəngli

342. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X. Kılıç Əli 779

Həcmi: 358 vərəq
Ölçüsü: 172x102 (140x66) mm
Xətti: təliq
Tarixi: h. 1014/1605
Katibi: Ramazan Məhəmməd
Sətir sayı: 19
Cildi: meşin
Şair sayı: 605

343. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə Zühudi Bəy K/X. 499

Həcmi: 64 vərəq

Ölçüsü: 105x65 (85x45) mm
Xətti: təliq
Sətir sayı: 17
Cildi: mavi, sarı əbrulu karton
Şair sayı: 56
Nüsxə naqisdir.

344. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X. Laləli 1693

Həcmi: 352 vərəq
Ölçüsü: 205x125 (155x78) mm
Xətti: incə, gözəl təliq
Sətir sayı: 21
Cildi: qara meşin
Şair sayı: 602
Kağızı: Avropa abadisi
Nüsxədə vəqf möhürü vardır.

345. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X. Çələbi Abdulla 279

Həcmi: 400 vərəq
Ölçüsü: 210x135 (160x75) mm
Xətti: təliq
Tarixi: h. 1153/1744
Katibi: Abdulla bin Əhməd
Sətir sayı: 21
Cildi: qəhvəyi meşin
Şair sayı: 415

Kağızı: abadi

346. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X. Rəisül-küttab 624

Həcmi: 413 vərəq
Ölçüsü: 105x120 (160x85) mm
Xətti: təliq
Tarixi: h.1013/1604
Katibi: Dərviş Məhəmməd Sinəçak
Sətir sayı: 19
Cildi: qəhvəyi meşin
Şair sayı: 603
Kağızı: müxtəlif rəngli
Vəqf möhürü vardır.

347. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X. Ayasofya 3140

Həcmi: 396 vərəq
Ölçüsü: 230x140 (170x85) mm
Xətti: təliq
Tarixi: h.1022/1613
Sətir sayı: 19
Cildi: qırmızı meşin
Şair sayı: 592
Kağızı: sarı

348. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X. Yəhya Tofiq 285

Həcmi: 348 vərəq
Ölçüsü: 180x106 (150x70) mm
Xətti: təliq
Tarixi: h. 1012/1603
Sətir sayı: 24
Cildi: yalnız bir tərəfdən qəhvəyi meşin
Şair sayı: 593
Əlyazmada Məhəmməd Siddiq adıyla Yəhya Əfəndi məd-rəsəsinin vəqf möhürü vardır.

349. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. Ty 304

Həcmi: 329 vərəq
Ölçüsü: 215x130 (150x70) mm
Xətti: təliq
Tarixi: h. 1065/1655
Katibi: Əs-Seyid Ali bin Məhəmmədil-Ankaravi
Sətir sayı: 23
Cildi: qəhvəyi meşin
Şair sayı: 594

350. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. Ty 516

Həcmi: 386 vərəq
Ölçüsü: 205x120 (145x70) mm

Xətti: nəsx

Tarixi: h. 1009/ 1601

Katibi: Məhəmməd bin Əliyül-Hüseyni (İsfahanlı)

Sətir sayı: 19

Cildi: qəhvəyi meşin

Şair sayı: 607

351. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. Ty 1628

Həcmi: 248 vərəq

Ölçüsü: 229x136 mm

Xətti: təliq

Tarixi: h. 1240/1831

Sətir sayı: 29

Cildi: qəhvəyi meşin

Şair sayı: 600

352. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. Ty 1737

Həcmi: 341 vərəq

Ölçüsü: 180x205 (80x16) mm

Xətti: təliq

Tarixi: h.994/1585

Katibi: Həsən Çələbi

Sətir sayı: 19

Cildi: qəhvəyi meşin

Şair sayı: 567

Kağızı: əbrulu

Əlyazma avtoqrafdır. Bəzi itən səhifələrin yerinə yeniləri əlavə olunmuşdur. Bir yerdə eyni məlumat başqa bir yerdə təkrar yazılmışdır. Bəzi vərəqlərin dərkənarında müəllif tərəfindən əlavələr və düzəltmələr yer almışdır.

353. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. Ty 1944

Həcmi: 257 vərəq
Ölçüsü: 175x105 (140x65) mm
Xətti: təliq
Sətir sayı: 29
Cildi: qəhvəyi meşin
Şair sayı: 603

354. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. Ty 2525

Həcmi: 368 vərəq
Ölçüsü: 210x110 (150x65) mm
Xətti: təliq
Tarixi: h. 1031/1622
Sətir sayı: 27
Cildi: qəhvəyi meşin
Şair sayı: 599

355. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. Ty 2579

Həcmi: 325 vərəq

Ölçüsü: 203x133 (155x85) mm

Xətti: təliq

Sətir sayı: 21

Cildi: qəhvəyi meşin

Şair sayı: 593

356. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. Ty 6190

Həcmi: 336 vərəq

Ölçüsü: 245x155 (160x85) mm

Xətti: nəsx, oxunaqlı, hərəkəli

Sətir sayı: 19

Cildi: qəhvəyi meşin

Şair sayı: 364

357. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. Ty 9778

Həcmi: 342 vərəq

Ölçüsü: 195x110 (155x75) mm

Xətti: təliq

Sətir sayı: 23

Cildi: kənarları işləməli

Şair sayı: 598

358. Yenə həmin əsər
Topqapı Sarayı Muzeyi K/X. Xəzinə 1270

Həcmi: 341 vərəq

Ölçüsü: 243x147 (175x85) mm

Xətti: təliq
Tarixi: h. 1004/1596
Katibi: Əmir Məhəmməd Tirmizi
Sətir sayı: 25
Cildi: qəhvəyi meşin
Şair sayı: 603

359. Yenə həmin əsər
Topqapı Sarayı Muzeyi K/X. Xəzinə 1273

Həcmi: 236 vərəq
Ölçüsü: 217x124 (160x30) mm
Xətti: təliq
Tarixi: h. 1013/1604
Katibi: Seyid Əliyül Bursəvi
Sətir sayı: 25
Cildi: qəhvəyi meşin
Şair sayı: 604

360. Yenə həmin əsər
Topqapı Sarayı Muzeyi K/X. Xəzinə 1274

Həcmi: 272 vərəq
Ölçüsü: 225x127 (165x75) mm
Xətti: təliq
Tarixi: h. 1019/ 1610
Katibi: Mahmud bin Məhəmmədil-yenişəhri
Sətir sayı: 27
Cildi: qəhvəyi meşin
Şair sayı: 557

361. Yenə həmin əsər
Topqar Saray Muzeyi K/X. Rəvan 1450

Həcmi: 467 vərəq
Ölçüsü: 180x140 (142x88) mm
Xətti: nəsx
Tarixi: h. 1022/1613
Sətir sayı: 19
Cildi: qəhvəyi meşin
Şair sayı: 607

362. Yenə həmin əsər
Topqar Saray Muzeyi K/X. Rəvan 1451

Həcmi: 383 vərəq
Ölçüsü: 230x150 (168x80) mm
Xətti: nəsx
Tarixi: h. 995/1587
Katibi: Məhəmməd bin Əliyül-Hüseyni (İsfahanlı)
Sətir sayı: 21
Cildi: qəhvəyi meşin
Şair sayı: 605

363. Yenə həmin əsər
Topqar Saray Muzeyi K/X. III Əhməd 2658

Həcmi: 348 vərəq
Ölçüsü: 213x125 (163x73) mm
Xətti: təliq
Tarixi: h. 1008/1600
Katibi: Ramazan

Sətir sayı: 21
Cildi: meşin
Şair sayı: 605

364. Yenə həmin əsər
Türkiyə Arxeologiya Muzeyi K/X. 408

Həcmi: 196 vərəq
Ölçüsü: 200x125 mm
Xətti: təliq qırması
Sətir sayı: 25
Cildi: qəhvəyi meşin
Şair sayı: 397
Kağızı: incə

365. Yenə həmin əsər
Amerika Princeton K/X. 1484

Xətti: nəstəliq
Tarixi: h. 1133
Katibi: Əhməd bin Məhəmməd bəy Niğbolulu

366. Yenə həmin əsər
Türkiyə Arxeologiya Muzeyi K/X. 409

Həcmi: 265 vərəq
Ölçüsü: 200x142 (145x70) mm
Xətti: təliq
Sətir sayı: 19
Cildi: əbrulu kağızla örtülmüş naqis cild

Şair sayı: 352

Kağızı: qalın

367. Yenə həmin əsər
Millət K/X. Əli Əmiri 758

Həcmi: 264 vərəq

Ölçüsü: 235x140 (175x80) mm

Xətti: nəsx

Sətir sayı: 25

Cildi: qəhvəyi meşin

Şair sayı: 598

Kağızı: Venesiya istehsalı

368. Yenə həmin əsər
Millət K/X. Əli Əmiri 759

Həcmi: 296 vərəq

Ölçüsü: 210x110 (150x55) mm

Xətti: təliq

Tarixi: h. 1230/ 1814

Katibi: Rumeli qazıəsgəri Əbdülhəq

Sətir sayı: 27

Cildi: qəhvəyi meşin

Şair sayı: 600

Kağızı: Venesiya istehsalı

Nüsxədə vəqf möhürü də vardır.

369. Yenə həmin əsər
Millət K/X, Əli Əmiri 760

Həcmi: 242 vərəq
Ölçüsü: 210x150 (160x100) mm
Xətti: təliq
Sətir sayı: 26
Cildi: qəhvəyi meşin
Şair sayı: 597
Kağızı: Venesiya istehsalı
Nüsxənin bəzi səhifələrində vəqf möhürü vardır.

370. Yenə həmin əsər
Millət K/X. Əli Əmiri 761

Həcmi: 321 vərəq
Ölçüsü: 210x120 (155x75) mm
Xətti: təliq
Sətir sayı: 21
Cildi: arxası meşin, üstü parça
Şair sayı: 597
Kağızı: Venesiya istehsalı

371. Yenə həmin əsər
Nurosmaniyə K/X. 3716

Həcmi: 315 vərəq
Ölçüsü: 202x122 (160x77) mm
Xətti: təliq
Tarixi: h. 1014/1605

Sətir sayı: 23
Cildi: qəhvəyi meşin
Şair sayı: 603
Kağızı: abadi

372. Yenə həmin əsər
Nurosmaniyə K/X. 3717

Həcmi: 370 vərəq
Ölçüsü: 244x140 (165x72) mm
Xətti: təliq
Sətir sayı: 21
Cildi: qəhvəyi meşin
Şair sayı: 606
Kağızı: abadi

Əsərin ilk vərəqində III Osmanın tuğralı vəqf möhürü və 314, 315 vərəqləri arasında Məhəmməd Əminüt-Tirmizinin əsərə dair bir məqaləsi yer almışdır.

373. Yenə həmin əsər
Nurosmaniyə K/X. 3718

Həcmi: 353 vərəq
Ölçüsü: 242x140 (160x72) mm
Xətti: təliq
Tarixi: h. 1020/1611
Katibi: Antalyalı Əbdülbaqi
Sətir sayı: 21
Cildi: qəhvəyi meşin, üstü yaşıl parça
Şair sayı: 609
Kağızı: incə

Əsərin ilk vərəqində III Osmanın tuğralı vəqf möhürü və 351-353 vərəqləri arasında Məhəmməd Əminüt-Tirmizinin əsərə dair bir məqaləsi vardır.

374. Yenə həmin əsər

Bayəzid K/X. 4988

Həcmi: 369 vərəq
Ölçüsü: 200x140 (150x67) mm
Xətti: adi təliq
Tarixi: h. 1074/ 1663
Katibi: Hacı Məsud bin Hacı İbrahim
Sətir sayı: 23
Cildi: arxası meşin, üstü qırmızı
Şair sayı: 603
Kağızı: ahərli

375. Yenə həmin əsər

Bayəzid K/X. 14062

Həcmi: 291 vərəq
Ölçüsü: 200x130 (160x70) mm
Xətti: təliq
Sətir sayı: 25
Cildi: arxası meşin, üstü qara kağız
Şair sayı: 596
Kağızı: ahərli sarı

376. Yenə həmin əsər
Köprülü K/X. Asim Bəy 386

Həcmi: 432 vərəq
Ölçüsü: 208x140 (154x76) mm
Xətti: gözəl təliq
Tarixi: h. 1009/ 1601
Katibi: Ramazan bin Əbdül Mənnan
Sətir sayı: 19
Cildi: qəhvəyi meşin
Şair sayı: 601
Kağızı: abadi
Nüsxədə qızılı hərflərlə yazılmış bir föhris və vəqf möhürü vardır.

377. Yenə həmin əsər
Atif Əfəndi K/X. 2016

Həcmi: 280 vərəq
Ölçüsü: 200x130 (150x70) mm
Xətti: nəsx
Tarixi: h. 1010/1601
Katibi: Əs-seyid Məhəmməd Nəbizadə
Sətir sayı: 21
Cildi: qəhvəyi meşin
Şair sayı: 525
Nüsxədə vəqf möhürü də vardır.

378. Yenə həmin əsər
Ankara Milli K/X. Adnan Ötükən 97

Həcmi: 265 vərəq
Ölçüsü: 135x140 (180x85) mm
Sətir sayı: 25
Cildi: qəhvəyi meşin
Şair sayı: 557

379. Yenə həmin əsər
Ankara Milli K/X. Yz. B. 254

Həcmi: 303 vərəq
Ölçüsü: 258x150 (170x88) mm
Xətti: təliq
Sətir sayı: 17
Cildi: yaşıl parça qutuda
Şair sayı: 436
Kağızı: ox-yay filiqranlı
Nüsxə naqisdir.

380. Yenə həmin əsər
Ankara Universiteti
Dil, Tarix, Coğrafiya fakültəsi K/X. Müzəffər Ozak 600

Həcmi: 69 vərəq
Ölçüsü: 230x140 (153x85) mm
Xətti: təliq
Sətir sayı: 23
Cildi: qəhvəyi meşin

Nüsxə naqisdir.

381. Yenə həmin əsər

Bursa yazma və əski Bursa əsərlər K/X. Orxan 1007

Həcmi: 354 vərəq

Ölçüsü: 200x125 (148x68) mm

Xətti: təliq

Tarixi: h.1009/1601

Sətir sayı: 23

Cildi: qəhvəyi meşin

Şair sayı: 603

382. Yenə həmin əsər

Bursa yazma və əski əsərlər K/X. Ümumi 2133

Həcmi: 199 vərəq

Ölçüsü: 237x165 (178x103) mm

Xətti: müxtəlif

Sətir sayı: 23

Cildi: qəhvəyi meşin

Şair sayı: 602

Əlyazma Qınalızadə təzkiyəsinin xülasəsi kimidir.

383. Yenə həmin əsər

Bursa yazma və əski əsərlər K/X. (ümumi) 4364

Həcmi: 364 vərəq

Ölçüsü: 205x140 (150x85) mm

Xətti: nəsx

Tarixi: h. 999/1591

Katibi: Süruri
Sətir sayı: 19
Cildi: qəhvəyi meşin
Şair sayı: 597

384. Yenə həmin əsər
Atatürk Universiteti K/X.
Seyfəddin Özəgə № 72

Həcmi: 350 vərəq
Ölçüsü: 205x125 (157x75) mm
Xətti: təliq
Tarixi: h. 994/1585
Sətir sayı: 21
Cildi: arxası meşin, üstü qumaş
Şair sayı: 597
Kağızı: ahərli sarı
Olyazmada çatışmayan vərəqlər riqə xətti ilə sonradan əlavə edilmişdir.

385. Yenə həmin əsər
Atatürk Universiteti K/X.
Seyfəddin Özəgə № 290

Həcmi: 325 vərəq
Ölçüsü: 210x150 (163x88) mm
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 21
Cildi: arxası meşin, üstü qəhvəyi
Şair sayı: 602

Kağızı: ahərli

Nüsxənin birinci vərəqində 23.2.79 tarixində Səlamət Kitabxanasından satın alındığına dair bir qeyd vardır.

386. Yenə həmin əsər
İzmir Milli K/X. 1154, risalə 1

Həcmi: 356 vərəq

Ölçüsü: 190x120 (150x75) mm

Xətti: riqə qırması

Sətir sayı: 21

Cildi: qəhvəyi meşin

Şair sayı: 608

Əlyazma Həsən Çələbi və Əhdi təzkiyəsinə əhatə etməkdədir. Əsərdə birinci risalə Həsən Çələbi təzkiyəsi, ikinci risalə Əhdi təzkiyəsi kimi verilmişdir.

387. Yenə həmin əsər
Tehran Şəhid Mütəhhəri Ali Mədrəsəsi K/X 2720

Həcmi: 344 vərəq

Ölçüsü: 12,5x 22 sm

Xətti: nəstəliq

Sətir sayı: 21

Katibi: Rizvan

Tarixi: h. 1002

Cildi: dəri

388. Yenə həmin əsər
İzzət Qoyunoğlu Bələdiyyə Muzeyi K/X. 13307

Həcmi: 33 vərəq
Ölçüsü: 200x130 (180x100) mm
Xətti: riqə
Sətir sayı: 21
Cildi: qırmızı zəmin üzərinə yaşıl parça
Şair sayı: 37
Kağızı: adi
Əsərin əvvəlində Qoyunoğlu şəhər muzey və kitablığına
vəqf olunması haqqında möhür vardır. Naqis nüsxədir.

389. Yenə həmin əsər
İzzət Qoyunoğlu Bələdiyyə Muzeyi K/X. 13568

Həcmi: 388 vərəq
Ölçüsü: 176x113 (136x70) mm
Xətti: təliq
Sətir sayı: 19
Cildi: qəhvəyi meşin
Kağızı: adi
Əlyazma səhifələnmədiyi üçün əvvəldən neçə vərəqin ol-
madığı məlum deyil.

390. Yenə həmin əsər
Yapı Kredi Bankası K/X. 15

Həcmi: 236 vərəq
Ölçüsü: 195x120 (185x95) mm

Xətti: nəstəliq

Tarixi: h.1018/1609

Katibi: Seyid Əli Bursəvi

Sətir sayı: 30

Cildi: qəhvəyi meşin

Şair sayı: 607

Əsərin ilk vərəqində möhür var. Köprülü kitabxanasından gətirildiyi haqqında bilgi yer almışdır.

391. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X. Tərcüman qəzeti 161

Həcmi: 359 vərəq

Ölçüsü: 264x136 (166x75) mm

Xətti: təliq

Sətir sayı: 21

Cildi: son dərəcə dağınıqdır

Kağızı: ahərli qalın və incə olmaqla iki cürədir. Ay, tac, hi-lal şəkilli firiqənlər vardır. Əlyazmanın vərəqlərini qurd yediyi üçün oxunmaz şəkllə düşmüşdür.

392. Yenə həmin əsər
Kayseri Rəşid Əfəndi K/X. 934

Həcmi: 311 vərəq

Ölçüsü: 263x145 (182x81) mm

Xətti: təliq

Tarixi: h.1033/1621

Sətir sayı: 23

Cildi: qəhvəyi meşin

Şair sayı: 609

Əvvəldə və sonda Kayseri Rəşid Əfəndi kitabxanasına
vəqf edilməsinə dair möhür vardır.

393. Yenə həmin əsər

Misir Qahirə K/X.

Tarix-i türki № 14

Həcmi: 321 vərəq

Ölçüsü: 230x125 mm

Xətti: təliq

Tarixi: h. 1034/ 1625

Katibi: Əli bin Əhməd

Sətir sayı: 23

394. Yenə həmin əsər

Misir Qahirə K/X.

Tarix-i türki Tələt № 37

Həcmi: 398 vərəq

Ölçüsü: 205x130 mm

Xətti: nəsx

Katibi: Məhəmməd bin Hacı Osman (Hamidi)

Sətir sayı: 21

395. Yenə həmin əsər

Misir Qahirə K/X.

Tarix-i türki Tələt № 54

Həcmi: 360 vərəq

Ölçüsü: 197x122 mm

Xətti: təliq
Sətir sayı: 21

396. Yenə həmin əsər
Misir Qahirə K/X.
Tarix-i türki № 90

Həcmi: 342 vərəq
Ölçüsü: 195x115 mm
Xətti: farsı adi dakik
Tarixi: h. 1087/1678-79
Katibi: Əl-Hac Mustafa
Sətir sayı: 25

397. Yenə həmin əsər
Misir Qahirə K/X.
Tarix-i türki № 91

Həcmi: 298 vərəq
Ölçüsü: 210x155 mm
Xətti: nəsx
Tarixi: h. 1013/1604
Katibi: Məhəmmədül-Hüseyni (İsfahani)
Sətir sayı: 21

398. Yenə həmin əsər
Misir Qahirə K/X.
Tarix-i türki № 92

Həcmi: 232 vərəq
Ölçüsü: 205x125 mm

Xətti: farsı
Tarixi: h.1010/1601
Katibi: Əhməd Məhəmməd
Sətir sayı: 23

399. Yenə həmin əsər
Misir Qahirə K/X.
Tarix-i türki № 101

Həcmi: 392 vərəq
Ölçüsü: 285x160 mm
Xətti: farsı
Tarixi: h.1012/1603
Katibi: Əhmədül-mövləvi
Sətir sayı: 21

400. Yenə həmin əsər
Misir Qahirə K/X.
Tarix-i türki Tələt № 107

Həcmi: 312 vərəq
Ölçüsü: 265x160 mm
Xətti: təliq
Tarixi: h.1027/1618
Sətir sayı: 19

401. Yenə həmin əsər
Misir Qahirə K/X.
Tarix-i türki Tələt № 113

Həcmi: 311 vərəq
Ölçüsü: 245x140 mm
Xətti: təliq
Tarixi: h.1026/1617
Katibi: Məhəmməd Əminüt-Tirmizi
Sətir sayı: 27

402. Yenə həmin əsər
Misir Qahirə K/X.
Tarix-i türki Tələt № 135

Həcmi: 318 vərəq
Ölçüsü: 205x117 mm
Xətti: təliq
Sətir sayı: 21

403. Yenə həmin əsər
Misir Qahirə K/X.
Tarix-i türki Tələt № 152

Həcmi: 322 vərəq
Ölçüsü: 220x130 mm
Xətti: təliq
Tarixi: h.1026/1617
Katibi: Mahmud əl-Qədri
Sətir sayı: 25

404. Yenə həmin əsər
Misir Qahirə K/X.
Tarix-i türki № 415

Həcmi: 354 vərəq
Ölçüsü: 240x130 mm
Xətti: adi
Tarixi: h. 1021/1612
Katibi: Əbdülbaqi
Sətir sayı: 21

405. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. AF 246

Həcmi: 293 vərəq
Ölçüsü: 230x140 mm
Xətti: nəstəliq
Tarixi: h.1004/1595

406. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. 1145

Həcmi: 262 vərəq
Ölçüsü: 240x140 mm
Xətti: nəstəliq
Tarixi: h.1043/1634
Katibi: Leysizadə Məhəmməd

407. Yenə həmin əsər

Paris Milli K/X. 1167

Həcmi: 512 vərəq
Ölçüsü: 200x120 mm
Xətti: nəstəliq
Tarixi: h. 1010/1601
Katibi: Bünyamin bin Yusif

408. Yenə həmin əsər

Paris Milli K/X. Supp. T. 1362

Həcmi: 461 vərəq
Ölçüsü: 195x120 mm
Xətti: nəsx
Tarixi: h.XVII əsrin əvvəlləri

409. Yenə həmin əsər

Marburq K/X. Ms. or. quart 1079

Həcmi: 305 vərəq
Ölçüsü: 265x115 (175x80) mm
Xətti: nəstəliq
Tarixi: h.1040/1630
Katibi: Əli bin Məhəmməd
Sətir sayı: 25

410. Yenə həmin əsər

Marburq K/X. Ms. or. quart 3116

Həcmi: 285 vərəq

Ölçüsü: 240x145 (175x85) mm

Xətti: nəstəliq

411. Yenə həmin əsər
Berlin K/X. Ms. or. oct. 2578

Həcmi: 368 vərəq

Ölçüsü: 205x105 (155x65) mm

Xətti: təliq

Tarixi: h.1018/1609

Katibi: Həsən bin Məhəmməd

Sətir sayı: 27

412. Yenə həmin əsər
Berlin K/X. Ms. or. oct. 2579

Həcmi: 361 vərəq

Ölçüsü: 210x140 (160x85) mm

Xətti: nəstəliq

Tarixi: h.1026/1617

Katibi: Əbdülbaqi

Sətir sayı: 19

Nüsxə naqisdir.

413. Yenə həmin əsər
Zu Qotha K/X. 167

Naqis nüsxədir.

414. Yenə həmin əsər

Upsala K/X. 496

Həcmi: 346 vərəq
Ölçüsü: 25 $\frac{1}{2}$ x 14 sm
Xətti: nəsx
Tarixi: h. 1025/1616
Sətir sayı: 25

415. Yenə həmin əsər

Upsala K/X. 677

Həcmi: 346 vərəq
Ölçüsü: 210 x 120 mm
Xətti: təliq

416. Yenə həmin əsər

Britaniya Muzeyi Or. 35

Həcmi: 371 vərəq
Ölçüsü: 9 in bay 5 $\frac{1}{2}$ mm
Xətti: nəstəliq
Tarixi: h. 1010/1602
Katibi: Seyid Məhəmməd Əminüt-Tirmizi
Sətir sayı: 23

417. Yenə həmin əsər

Britaniya Muzeyi K/X. Add. 24, 957

Həcmi: 312 vərəq
Ölçüsü: 8 $\frac{3}{4}$ in 5 $\frac{1}{4}$ mm

Xətti: nəsx
Tarixi: h.1021/1612
Sətir sayı: 27

418. Yenə həmin əsər
Vyana K/X. 1228

Həcmi: vərəq
Ölçüsü: $8 \frac{3}{4} - 5 \frac{1}{2}$ mm
Xətti: nəsx, nəstəliq
Tarixi: h. 1015/1606
Katibi: Məhəmməd Əminüt-Tirmizi
Sətir sayı: 27

419. Yenə həmin əsər
Lepsiq K/X. 116

420. Yenə həmin əsər
Münhen K/X. 147

Həcmi: 369 vərəq
Ölçüsü: 24 c. h $13 \frac{1}{2}$
Tarixi: h. 1002/1694
Sətir sayı: 21

421. Yenə həmin əsər
Hamburq K/X. 281

Həcmi: 266 vərəq
Ölçüsü: 20:14, $15 \frac{1}{2} : 7 \frac{1}{2}$ mm

Xətti: nəsx, nəstəliq
Katibi: Əhməd bin Məhəmməd
Sətir sayı: 19, 22-23

422. Yenə həmin əsər
Sankt - Peterburq Əlyazmalar İnstitutu K/X. № 402

Həcmi: 1+135+1
Ölçüsü: 20 $\frac{1}{2}$ x 12 $\frac{1}{2}$
Xətti: nəstəliq
Tarixi: h. 1015/1607

423. Yenə həmin əsər
Mançestr K/X. 150

424. Yenə həmin əsər
Stokholm K/X. 51

425. Yenə həmin əsər
London K/X. № 21

426. Yenə həmin əsər
Millət K/X. (Həkimoglu Əli Paşa) 602

Həcmi: 325 vərəq
Ölçüsü: 225x130 (163x72) mm
Xətti: təliq
Tarixi: h.1010/1601-02
Katibi: Səfər
Sətir sayı: 21

427. Yenə həmin əsər
Rusiya Federasiyası EA
Əlyazmalar İnstitutu (Sankt-Peterburq) K/X. C 132

Həcmi: 01+298+002 vərəq

Ölçüsü: 29,5+18 (20,5+10,5)

Xətti: nəstəliq

Tarixi: XVII əsr

Yeri: Türkiyə

Sətir sayı: 23

Kağızı: filiqranlı Avropa istehsalı kağız

Cildi: dəri

Əlyazmanın 131 b, 132 a vərəqlərində mətnə əlavələr edilmişdir. 01 a vərəqində möhür vardır. Əlyazma Russonun kolleksiyasından daxil olmuşdur.

428. Yenə həmin əsər
Rusiya Federasiyası EA
Əlyazmalar İnstitutu (Sankt-Peterburq) B 1186

Həcmi: 01+314+002 vərəq

Ölçüsü: 20,5x12,5 (15x7) sm

Xətti: nəstəliq

Tarixi: h. 1015/1606

Yeri: Türkiyə

Sətir sayı: 25

Kağızı: Şərq istehsalı

Cildi: dəri

Əlyazma naqisdir. 1 a vərəqində Validdin yazılmış möhür vurulmuşdur. Burada fransız dilində əlyazmanın qiyməti ya-

zılmışdır "75 piatr". Xarici İşlər Nazirliyi Asiya departamentinin tədris hissəsinin kolleksiyasından daxil olmuşdur.

**429. Qulam Məmmədli. Təzkirə.
AMEA Əlyazmalar İnstitutu B-2701**

Həcmi: 1481 vərəq
Tarixi: 1954
Müəllifin avtoqrafı.

**430. Lətifi. Təzkirətüş-şüəra
Kayseri Rəşid Əfəndi K/X. № 1160**

Həcmi: 165+3vərəq
Ölçüsü: 248x150 (158x74) mm
Xətti: məğribi
Tarixi: h.957 / m.1550
Sətir sayı: 17
Kağızı: ahərli
Cildi: açıq qəhvəyi dəri
Bu əlyazma Lətifi təzkirəsinin köçürülmə tarixi məlum olan ən qədim və mükəmməl nüsxəsidir.

**431. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. № 2646**

Həcmi: 168 vərəq
Ölçüsü: 180x105 (130x60) mm
Xətti: təliq
Tarixi: h.1006 / m.1597-98
Katibi: Əbdülbaqi bin Məhəmməd

Sətir sayı: 19
Kağızı: ahərli
Cildi: qəhvəyi dəri
Şair sayı: 322

432. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X. (Fateh) № 4255

Həcmi: 214 vərəq
Ölçüsü: 195x125 (125x55) mm
Xətti: nəstəliq
Tarixi: h.1015 / m.1606
Katibi: Hüseyin bin Əhməd bin Məhəmməd
Sətir sayı: 19
Cildi: qəhvəyi dəri
Şair sayı: 313

433. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X. (Kılıç Ali Paşa) № 780/1

Həcmi: 140 vərəq
Ölçüsü: 195x130 (155x73) mm
Xətti: nəstəliq
Tarixi: h.1016 / m.1607
Katibi: Üveys ibn Səid
Sətir sayı: 21
Cildi: qəhvəyi dəri
Kağızı: ahərli sarı
Şair sayı: 309

434. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. TY 656

Həcmi: 180 vərəq
Ölçüsü: 200x130 (136x64) mm
Xətti: incə təliq
Tarixi: h. 971 / 1563-64
Katibi: Seyid Məhəmməd
Sətir sayı: 17
Cildi: qəhvəyi dəri
Kağızı: ahərli ağ
Şair sayı: 310

435. Yenə həmin əsər
Millət K/X. Əli Əmiri Tarix 776.

Həcmi: 180 vərəq
Ölçüsü: 200x150 (166x110) mm
Xətti: riqə
Sətir sayı: 19
Cildi: qəhvəyi dəri
Kağızı: ahərli sarı
Şair sayı: 308

436. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X. (Bağdadlı Vəhbi) № 1258

Həcmi: 140 vərəq
Ölçüsü: 190x125 (133x57) mm
Xətti: təliq
Sətir sayı: 19

Cildi: qəhvəyi meşin
Kağızı: ahərli ağ
Şair sayı: 313

437. Yenə həmin əsər
Konya Mövlana Muzeyi K/X. № 1504

Həcmi: 214 vərəq
Ölçüsü: 198x140 (152x95) mm
Xətti: nəsx və təliq
Tarixi: h.1221 / 1806
Sətir sayı: 19
Cildi: qəhvəyi meşin
Kağızı: ahərli sarı
Şair sayı: 308

438. Yenə həmin əsər
Üsküdar Hacı Səliməğa K/X. (Kemankeş) 388/1

Həcmi: 30 vərəq
Ölçüsü: 215x158 (122x67) mm
Xətti: təliq
Sətir sayı: 15
Cildi: qəhvəyi meşin
Kağızı: ahərli ağ
Şair sayı: 1 (Mövlana Rumi)

439. Yenə həmin əsər
Bayəzid Dövlət K/X.
Vəliyüddin Əfəndi № 2657

Həcmi: 162 vərəq
Ölçüsü: 195x140 (150x75) mm
Xətti: gözəl təliq
Sətir sayı: 17
Cildi: yaşıl meşin
Kağızı: ahərli sarı
Şair sayı: 313

440. Yenə həmin əsər
Fateh, Murad Molla K/X. № 1518

Həcmi: 19 vərəq
Ölçüsü: 190x110 (135x60) mm
Xətti: incə təliq
Sətir sayı: 21
Cildi: şəmsəli, şirazəli qəhvəyi dəri
Kağızı: ahərli sarı
Şair sayı: 6

441. Yenə həmin əsər
Üsküdar Hacı Səлмаға K/x. Hüdayi № 1029

Həcmi: 135 vərəq
Ölçüsü: 211x127 (148x75) mm
Xətti: təliq
Tarixi: h.981 / m.1573
Katibi: Qara Mehmed bin Mömin

Sətir sayı: 19
Cildi: qəhvəyi meşin
Şair sayı: 314
1 b vərəqində kitabxanaya aid vəqf möhürü var.

442. Yenə həmin əsər
Konya Qoyunoğlu Muzeyi K/X. № 13944

Həcmi: 220 vərəq
Ölçüsü: 200x130 (125x68) mm
Xətti: gözəl təliq
Sətir sayı: 17
Cildi: qəhvəyi meşin
Şair sayı: 294

443. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X. (Fateh) № 4254

Həcmi: 161 vərəq
Ölçüsü: 205x130 (142x68) mm
Xətti: gözəl təliq
Tarixi: h.971 / m.1563-64
Katibi: İsmayıl bin Kamal
Sətir sayı: 17
Cildi: qəhvəyi dəri
Şair sayı: 289

444. Yenə həmin əsər

Bursa yazma və əski əsərlər K/X. № 1090

Həcmi: 244+2 vərəq

Ölçüsü: 210x118 (152x70) mm

Xətti: siyakat

Tarixi: h.963

Yeri: Kütahya

Katibi: Xosrov bin Abdullah Bosnəvi

Sətir sayı: 17

Cildi: qəhvəyi meşin

Şair sayı: 314

Kağızı: ahərli

1b vərəqində h.1123-cü il tarixli vəqf möhürü var.

445. Yenə həmin əsər

Ankara Adnan Ötükən İl Halk K/X. № 629

Həcmi: 91+1vərəq

Ölçüsü: 195x150 (170x118) mm

Xətti: divani

Tarixi: h. 985

Katibi: Mustafa bin Hüseyin

Sətir sayı: 22

Cildi: qəhvəyi dəri

Şair sayı: 310

Kağızı: ahərli sarı

Əlyazmanın 56 a - 57b vərəqləri boş buraxılmışdır.

446. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X. (İbrahim Əfəndi) № 643

Həcmi: 181 vərəq
Ölçüsü: 170x120 (115x72) mm
Xətti: təliq
Tarixi: h. 958
Katibi: Həsən bin Əhməd bəy
Sətir sayı: 15
Cildi: qəhvəyi parça
Şair sayı: 309

447. Yenə həmin əsər
Tərcüman qəzeti K/X. № 50

Həcmi: 120+3 vərəq
Ölçüsü: 200x135 (140x75) mm
Xətti: təliq
Tarixi: h. 976-cı ildən sonra
Sətir sayı: 17
Cildi: tünd qırmızı meşin
Şair sayı: 285
Kağızı: ahərli incə və qalın olmaqla iki cürdür.

448. Yenə həmin əsər
Nurosmaniyə K/X. № 3725

Həcmi: 199 vərəq
Ölçüsü: 234x140 (165x80) mm
Xətti: nəsx

Tarixi: h.982 / m.1574

Katibi: Dərviş Məhəmməd bin Murad

Kağızı: ahərli sarı

Sətir sayı: 21

Cildi: qəhvəyi dəri

Şair sayı: 333

449. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X. (Şazəli) № 118

Həcmi: 116 vərəq

Ölçüsü: 200x140 (142x74) mm

Xətti: nəsx

Sətir sayı: 25

Kağızı: ahərli

Cildi: qəhvəyi dəri

Şair sayı: 302

450. Yenə həmin əsər
Los-Ancels Universitet K/X B – 651

451. Yenə həmin əsər
Bursa Yazma və əski basma əsərlər K/X. № 1090

452. Yenə həmin əsər
Ankara Ötükən el xalq K/X. № 2651

453. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X. (İbrahim Əfəndi) № 643

454. Yenə həmin əsər
Çorum el xalq K/X. № 2197

Həcmi: 148 vərəq
Ölçüsü: 195x132 (132x76) mm
Xətti: süls
Tarixi: 978 zilhiccə
Kağızı: sarı ahərli
Sətir sayı: 19
Cildi: açıq qəhvəyi meşin
Şair sayı: 311

455. Yenə həmin əsər
Ankara Milli K/X. № 2275

Həcmi: 99 vərəq
Ölçüsü: 215x140 (178x86) mm
Sətir sayı: 25
Cildi: qəhvəyi dəri
Şair sayı: 293

456. Yenə həmin əsər
Afyon Gedik Əhməd Paşa K/X. № 17174

Həcmi: 195 vərəq
Ölçüsü: 200x130 (122x65) mm
Xətti: təliq qırması
Sətir sayı: 15
Cildi: qəhvəyi dəri
Şair sayı: 281

457. Yenə həmin əsər
Sivas Ziya bəy K/X. № 42

Həcmi: 149 vərəq
Ölçüsü: 275x175 (170x97) mm
Xətti: məğribi
Sətir sayı: 17
Kağızı: ahərli sarı
Cildi: arxası qəhvəyi meşin, üstü əbrulu kağız
Şair sayı: 313

458. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X. (Ayasofya) № 3142

Həcmi: 251 vərəq
Ölçüsü: 210x140 (134x66) mm
Xətti: təliq
Tarixi: 960
Katibi: Sadıq Bağdadi
Sətir sayı: 13
Kağızı: ahərli ağ
Cildi: qəhvəyi dəri
Şair sayı: 306

459. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X. (Yozgat) № 426

Həcmi: 157 vərəq
Ölçüsü: 118x145 (130x80) mm
Xətti: təliq
Tarixi: 961

Katibi: Həbibulla İsfahani

Sətir sayı: 14

Kağızı: ahərli sarı

Cildi: arxası qəhvəyi meşin, üstü əbrulu kağız

Şair sayı: 308

460. Yenə həmin əsər

Bayəzid Dövlət K/X. (Vəliyüddin Əfəndi) № 2660

Həcmi: 130 vərəq

Ölçüsü: 208x135 (128x65) mm

Xətti: səliqəli təliq

Tarixi: 961

Sətir sayı: 19

Kağızı: ahərli qalın

Cildi: qəhvəyi dəri

Şair sayı: 301

461. Yenə həmin əsər

Bayəzid Dövlət K/X. № 10264

Həcmi: 171 vərəq

Ölçüsü: 180x120 (120x65) mm

Xətti: təliq

Sətir sayı: 15

Kağızı: ahərli sarı

Cildi: qəhvəyi dəri

Şair sayı: 163

462. Yenə həmin əsər
Fateh Murad Molla K/X. № 1517

Həcmi: 61 vərəq
Ölçüsü: 205x135 (140x75) mm
Xətti: təliq
Sətir sayı: 18
Kağızı: ahərli ağ
Cildi: qəhvəyi dəri
Şair sayı: 80

463. Yenə həmin əsər
İstanbul Universitet K/X. № 2511

Həcmi: 179 vərəq
Ölçüsü: 220x135 (160x78) mm
Xətti: təliq
Tarixi: 986 şaban
Sətir sayı: 19
Kağızı: rəngli
Cildi: arxası qəhvəyi meşin, üstü əbrulu kağız
Şair sayı: 306

464. Yenə həmin əsər
Kütahya Dovşanlı Xalq K/X. № 1138

Həcmi: 178 vərəq
Ölçüsü: 210x145 (145x80) mm
Xətti: təliq
Tarixi: 980
Katibi: Ümidi Sıddık

Sətir sayı: 17
Kağızı: ahərli sarı
Cildi: qəhvəyi dəri
Şair sayı: 309

465. Yenə həmin əsər
Konya Bölgə Yazmalar K/X. № 384

Həcmi: 126+44 vərəq
Ölçüsü: 218x155 (156x90) mm
Xətti: incə divani
Tarixi: h. 983
Katibi: Yazıcızadə Məhəmməd
Sətir sayı: 17
Kağızı: ahərli sarı
Cildi: arxası qəhvəyi meşin, üstü əbrulu kağız
Şair sayı: 313

466. Yenə həmin əsər
İstanbul Arxeologiya Muzeyi K/X. № 410

Həcmi: 198 vərəq
Ölçüsü: 210x165 (160x85) mm
Xətti: təliq
Tarixi: 979 şəvval
Katibi: İbrahim Müəzzin
Sətir sayı: 15
Kağızı: ahərli qalın
Cildi: qəhvəyi dəri
Şair sayı: 293

154 a vərəqindən sonra bir vərəq boş buraxılmışdır. Cild dağınıq şəkildədir, arxa qapağı yoxdur.

467. Yenə həmin əsər
Nevşehir Hacı Bektaş Xalq K/X. № 81

Həcmi: 107+2 vərəq
Ölçüsü: 188x118 (120x64) mm
Xətti: riqə
Tarixi: 978
Katibi: Sinan bin İsgəndər əl-Üskübi
Sətir sayı: 21
Kağızı: ahərli sarı
Cildi: qəhvəyi meşin
Şair sayı: 275

468. Yenə həmin əsər
Konya Yusifağa K/X. 6789

Həcmi: 158 vərəq
Ölçüsü: 206x142 (135x77) mm
Xətti: nəstəliq
Tarixi: h. 1013
Sətir sayı: 17
Kağızı: rəngli
Cildi: köhnə qəhvəyi dəri
Şair sayı: 308

469. Yenə həmin əsər
Konya Qoyunoğlu Muzeyi K/X. 13789

Həcmi: 117 vərəq
Ölçüsü: 190x125 (135x70) mm
Xətti: incə təliq
Tarixi: h.965
Katibi: Rahi
Sətir sayı: 19
Kağızı: ahərli sarı
Cildi: yaşıl plastik
Şair sayı: 294

470. Yenə həmin əsər
Atatürk Universiteti K/X. A. S. Levend 482

Həcmi: 128 vərəq
Ölçüsü: 204x135 (150x80) mm
Xətti: təliq
Tarixi: h.999
Katibi: Mustafa bin Qazı Həsən Tokadi
Sətir sayı: 19
Kağızı: ahərli
Cildi: qəhvəyi dəri
Şair sayı: 313
Əsərin 121 b-124 b vərəqləri arasındakı sonradan başqa xətlə tamamlanmışdır.

471. Yenə həmin əsər
Millət K/X. Feyzulla Əfəndi 1415

Həcmi: 176 vərəq
Ölçüsü: 186x142 (149x59) mm
Xətti: nəsx
Tarixi: h.1073
Katibi: Yəhya bin Hüseyn bin Musa əl-Bağdadi
Sətir sayı: 16
Kağızı: ahərli sarı
Cildi: qəhvəyi dəri
Şair sayı: 310

472. Yenə həmin əsər
Türk Tarix Qurumu K/X. I / 30

Həcmi: 149 vərəq
Ölçüsü: 188x115 (115x60) mm
Xətti: gözəl nəsx
Tarixi: h.1000
Katibi: Mövlana Süleyman
Sətir sayı: 17
Kağızı: ahərli sarı
Cildi: üstü sarı, arxası tünd qırmızı dəri
Şair sayı: 256
Əlyazmanın əvvəli naqisdir. Səhifə kənarlarında Səhi təz-
kirəsi verilmişdir.

473. Yenə həmin əsər
İstanbul Arxeologiya Muzeyi K/X. 414

Həcmi: 150 vərəq
Ölçüsü: 200x120 (142x70) mm
Xətti: incə təliq
Tarixi: h. 1005
Katibi: Məhəmməd bin Hüseyn
Sətir sayı: 19
Kağızı: ahərli zərif sarı kağız
Cildi: qəhvəyi dəri
Şair sayı: 309

474. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X. Hacı Mahmud 5366 / 1

Həcmi: 181 vərəq
Ölçüsü: 200x134 (130x65) mm
Xətti: təliq
Tarixi: h.1074
Katibi: Əhməd bin əl-hac Əli Amasyavi
Sətir sayı: 19
Kağızı: ahərli ağ
Cildi: üstü tünd qırmızı meşin, arxası tünd qırmızı neylon
Şair sayı: 308

475. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X. Həsən Hüsni Paşa 995

Həcmi: 148 sətir

Ölçüsü: 185x147 (150x80) mm

Xətti: təliq

Sətir sayı: 17

Kağızı: ahərli ağ

Cildi: qəhvəyi meşin

Şair sayı: 312

476. Yenə həmin əsər
Türk Tarix Qurumu K/X. Y. 336

Həcmi: 103+4 vərəq

Ölçüsü: 200x120 (140x75) mm

Xətti: riqə

Tarixi: h.1003

Katibi: Hüseyin bin Mustafa əl-Belqradi

Sətir sayı: 23

Kağızı: ahəri sarı

Cildi: qəhvəyi dəri

Şair sayı: 314

477. Yenə həmin əsər
Adana Ötüken El-xalq K/X. 1631

Həcmi: 170 vərəq

Ölçüsü: 210x155 (143x85) mm

Xətti: divani qırması

Tarixi: h.1002

Sətir sayı: 16

Kağızı: ahərli

Cildi: yaşıl karton

Şair sayı: 308

478. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X. Lala İsmayıl 313

Həcmi: 124 vərəq
Ölçüsü: 205x135 (142x70) mm
Xətti: təliq-nəsx
Tarixi: h.963
Katibi: Ətaullah bin Hacı Eyvaz
Sətir sayı: 19
Kağızı: ahərli sarı
Cildi: üstü əbru kağız, arxası və kənarları tünd qırmızı dəri
Şair sayı: 312

479. Yenə həmin əsər
Ankara Universiteti,
Dil-Tarix-Coğrafiya Fakültəsi K/X. M. Özak I 1033

Həcmi: 171 vərəq
Ölçüsü: 180x110 (150x70) mm
Xətti: təliq
Tarixi: h.990 ramazan
Katibi: Həməzə ibni Əbdürrəhman
Sətir sayı: 17
Kağızı: ahərli sarı
Cildi: əbru kağızlı qəhvəyi dəri
Şair sayı: 305

480. Yenə həmin əsər
Topqarı Sarayı Muzeyi K/X. Rəvan kollek. 1449

Həcmi: 151 vərəq
Ölçüsü: 215x140 (135x65) mm
Xətti: gözəl təliq
Tarixi: XVIII əsr
Sətir sayı: 17
Kağızı: ahərli
Cildi: tünd qırmızı dəri
Şair sayı: 312

481. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X. Fateh 4256

Həcmi: 165 vərəq
Ölçüsü: 195x125 (139x68) mm
Xətti: təliq
Tarixi: h. 980
Katibi: Məhəmməd əl-Möhtac
Sətir sayı: 17
Kağızı: ahərli
Cildi: üstü qara, arxası qəhvəyi dəri
Şair sayı: 308

482. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X. Halət Əfəndi 342

Həcmi: 167 vərəq
Ölçüsü: 245x140 (170x85) mm
Xətti: gözəl nəsx

Tarixi: h.983
Katibi: Dərviş Məhəmməd bin Murad
Sətir sayı: 23
Kağızı: ahərli sarı
Cildi: tünd qırmızı dəri
Şair sayı: 333

483. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. 2627

Həcmi: 138+2 vərəq
Ölçüsü: 195X125 (137x85) mm
Xətti: təliq
Tarixi: h.976
Katibi: Sinan bin İsgəndər əl-Üskübi
Sətir sayı: 17
Kağızı: ahərli sarı
Cildi: əbru kağız
Şair sayı: 316

484. Yenə həmin əsər
Ankara Universiteti,
Dil-Tarix-Coğrafiya Fakültəsi K/X. M. Özak 155

Həcmi: 200+7 vərəq
Ölçüsü: 200x150 (150x83) mm
Xətti: təliq
Tarixi: h.1060
Katibi: Əhməd bin Hacı Xəlifə əl-Niksari
Sətir sayı: 17

Kağızı: ahərli sarı

Cildi: tünd qırmızı dəri

Şair sayı: 307

1 a vərəqində Vəliyəddin Paşa adına bir təməllük qeydi var.

485. Yenə həmin əsər

Bəyazid Dövlət K/X.

Vəliyəddin Əfəndi 3436 (C. Paşa 139)

Həcmi: 139 vərəq

Ölçüsü: 148x105 (110x65) mm

Xətti: incə təliq

Sətir sayı: 18

Kağızı: ahərli incə kağız

Cildi: qəhvəyi dəri

Şair sayı: 313

486. Yenə həmin əsər

Ankara Universiteti,

Dil-Tarix-Coğrafiya Fakültəsi K/X. M. Özək I 1135

Həcmi: 109 vərəq

Ölçüsü: 190x130 (135x75) mm

Xətti: riqə

Tarixi: h.1002

Katibi: Məhəmməd bin Əli

Sətir sayı: 19

Kağızı: ahərli

Cildi: qəhvəyi dəri

Şair sayı: 298

487. Yenə həmin əsər
Amasya Bəyazid K/X. 61

Həcmi: 246 vərəq
Ölçüsü: 210x150 (135x90) mm
Xətti: nəsx
Tarixi: h.999
Sətir sayı: 13
Kağızı: filiqranlı
Cildi: qırmızı meşin, üstü mavi kağız
Şair sayı: 294

488. Yenə həmin əsər
Köprülü K/X. Asim Bəy 387

Həcmi: 149+7 vərəq
Ölçüsü: 190x117 (145x59) mm
Xətti: incə təliq
Sətir sayı: 19
Kağızı: ahərli ağ
Cildi: tünd qırmızı dəri
Şair sayı: 312

489. Yenə həmin əsər
Bəyazid Dövlət K/X. 5609

Həcmi: 26-57 vərəq
Ölçüsü: 192x125 (135x72) mm
Xətti: təliq

Sətir sayı: 12

Kağızı: təliq

Cildi: qara meşin, üstü əbrulu kağız

Şair sayı: 56

490. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. 546

Həcmi: 217 vərəq

Ölçüsü: 208x150 (150x76) mm

Xətti: təliq

Sətir sayı: 15

Kağızı: filiqlanlı Avropa kağızı

Cildi: qəhvəyi dəri

Şair sayı: 307

491. Yenə həmin əsər
Ankara Milli K/X. 93 / 1

Həcmi: 124 vərəq

Ölçüsü: 208x135 (156x76) mm

Xətti: siyaqat qırması

Sətir sayı: 21

Kağızı: filiqlanlı Avropa kağızı

Cildi: qəhvəyi dəri

Şair sayı: 312

492. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X. 312

Həcmi: 260 vərəq

Ölçüsü: 200x125 (146x62) mm

Xətti: təliq

Sətir sayı: 15

Kağızı: ahərli sarı

Cildi: qəhvəyi meşin

Şair sayı: 310

**493. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. 720**

Həcmi: 182 vərəq

Ölçüsü: 200x145 (130x72) mm

Xətti: riqə və nəstəliq

Tarixi: h.992 məhərrəm

Sətir sayı: 17

Kağızı: filiqranlı

Cildi: qəhvəyi müşənbə

Şair sayı: 17

**494. Yenə həmin əsər
Millət K/X. Əli Əmiri 778**

Həcmi: 157 vərəq

Ölçüsü: 205x135 (130x70) mm

Xətti: nəsx

Sətir sayı: 15

Kağızı: ahərli sarı

Cildi: tünd qırmızı kağız

Şair sayı: 259

Əlyazmanın bütün vərəqləri bərpa olunmuşdur.

495. Yenə həmin əsər
Konya Mövlana Muzeyi K/X. 1511

Həcmi: 157+1 vərəq
Ölçüsü: 200x136 (135x80) mm
Xətti: təliq
Tarixi: h. 987
Katibi: Vəli bin Müsahib
Sətir sayı: 14
Kağızı: ahəri sarı
Cildi: qəhvəyi meşin
Şair sayı: 310

496. Yenə həmin əsər
Isparta Xəlil Həmid Paşa K/X. 1808

Həcmi: 196 vərəq
Ölçüsü: 180x130 (130x80) mm
Xətti: nəsx
Sətir sayı: 13
Kağızı: ahərli
Cildi: meşin

497. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. 2411

Həcmi: 266 vərəq
Ölçüsü: 270x170 (180x105) mm
Xətti: iri nəsx
Tarixi: h. 1000
Katibi: Vəli bin Abdullah

Sətir sayı: 15
Kağızı: ahərli sarı
Cildi: qırmızı meşin
Şair sayı: 310

498. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X. Ayasofya 3142

Həcmi: 187 vərəq
Ölçüsü: 218x135 (135x65) mm
Xətti: təliq
Tarixi: h.958
Sətir sayı: 17
Kağızı: ahərli ağ
Cildi: köhnəlmiş qəhvəyi dəri
Şair sayı: 306

499. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. AF. 247

Həcmi: 79 vərəq
Ölçüsü: 200x135 mm
Xətti: nəsx
Tarixi: XVII əsrin əvvəli

500. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. AF. 297

Həcmi: 147 vərəq
Ölçüsü: 160x115 mm

Tarixi: XVI
Cildi: qırmızı meşin

501. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. suppl. T. 192

Həcmi: 164 vərəq
Ölçüsü: 210x150 mm
Xətti: divani qırması
Tarixi: XVII əsrin sonu
Cildi: qəhvəyi meşin

502. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. suppl. 494

Həcmi: 84 vərəq
Ölçüsü: 245x145 mm
Xətti: nəsx
Tarixi: h.1008 ramazan
Katibi: Eyyub bin Məhəmməd əl-Rumi

503. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. suppl. T. 495

Həcmi: 174 vərəq
Ölçüsü: 200x120 mm
Xətti: təliq
Tarixi: XVII əsr

504. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. suppl. T. 519

Həcmi: 135 vərəq
Ölçüsü: 205x135 mm
Xətti: təliq
Tarixi: h.976
Katibi: Məhəmməd bin Süleyman

505. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. suppl. T. 626

Həcmi: 152 vərəq
Ölçüsü: 220x135 mm
Tarixi: h.976 zılqədə
Katibi: Əhməd bin Hacı əl-Rumi

506. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. suppl. T. 1122

Həcmi: 129 vərəq
Ölçüsü: 205x135 mm
Xətti: təliq
Tarixi: h.969
Katibi: Dərviş Namurad

507. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. suppl. T. 1147

Həcmi: 170 vərəq

Ölçüsü: 175x105 mm

Xətti: təliq

Tarixi: XVII əsr

Cildi: qəhvəyi dəri

508. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. suppl. T.1149

Həcmi: 151 vərəq

509. Yenə həmin əsər
Vatikan Apostol K/X. № 188

Həcmi: 209 vərəq

Ölçüsü: 226x145 mm

Xətti: nəstəliq

Tarixi: XVIII əsrin sonu

Sətir sayı: 15

510. Yenə həmin əsər
Vatikan Apostol K/X. № 326

Həcmi: 154 vərəq

Ölçüsü: 195x115 mm

Xətti: nəstəliq

Tarixi: h.964 zülqədə

Katibi: Xürrəm

Sətir sayı: 19

511. Yenə həmin əsər
Vatikan Apostol K/X. № 327

Həcmi: 228 vərəq
Ölçüsü: 210x130 mm
Xətti: nəstəliq
Tarixi: XVI əsr
Sətir sayı: 15

512. Yenə həmin əsər
Bodleian K/X. № 2072

Həcmi: 174 vərəq
Ölçüsü: 8,2x6 in.
Xətti: nəsx
Tarixi: h.977
Katibi: Seyid Məhəmməd bin Seyid Mustafa bin Seyid
Nəsrəddin
Sətir sayı: 17

513. Yenə həmin əsər
Madrid Milli K/X. B. N. M. 12209

Ölçüsü: 197x125 mm
Tarixi: h. 982 rəbiül-əvvəl
Katibi: Qara Məhəmməd b. Mömin
Cildi: karton

514. Yenə həmin əsər
Misir Milli K/X. № 624

Həcmi: 165 vərəq

Ölçüsü: 21x14,5 sm

Xətti: təliq

Tarixi: h.968 rəbiül-axir

Sətir sayı: 17

Katibi: Məhəmməd bin Musa

Nüsxənin sonunda fəvaid və şeirlər yer almışdır.

515. Yenə həmin əsər

Misir Milli K/X. № 625

Ölçüsü: 21x15 sm

Xətti: nəsx

Tarixi: h. 1044 rəcəb

516. Yenə həmin əsər

Misir Milli K/X. № 626

Həcmi: 121 vərəq

Ölçüsü: 20x13 sm

Xətti: nəsx

Tarixi: h.1068 rəcəb

Katibi: Məhəmməd Ləbib Yusif bin İsmayıl əl-İstanbuli

517. Yenə həmin əsər

Misir Milli K/X. № 627

Həcmi: 127 vərəq

Ölçüsü: 21x16 sm

Xətti: nəsx

Tarixi: h.1242

Katibi: Mustafa ən-Necati

Sətir sayı: 19

518. Yenə həmin əsər
Misir Milli K/X. № 628

Həcmi: 88 vərəq
Ölçüsü: 23x17 sm
Xətti: nəsx

519. Yenə həmin əsər
Vyana Dövlət K/X. AF. 325

Həcmi: 214 vərəq
Xətti: nəsx
Sətir sayı: 16

520. Yenə həmin əsər
Vyana Dövlət K/X. HO. 135

Həcmi: 182 vərəq
Xətti: nəstəliq
Tarixi: h. 993 / 1585
Sətir sayı: 19

521. Yenə həmin əsər
Vyana Dövlət K/X. Mxt. 13

Həcmi: 118 vərəq
Xətti: divani
Tarixi: h. 994/1586

Sətir sayı: 21

522. Yenə həmin əsər
Vyana Dövlət K/X. AF. 306

Həcmi: 50 vərəq

Xətti: divani

Sətir sayı: 19

523. Yenə həmin əsər
Marburq Dövlət K/X. 968

524. Yenə həmin əsər
Marburq Dövlət K/X. 933

525. Yenə həmin əsər
Tibungen K/X. Ms.or. 1677

526. Yenə həmin əsər
Tibungen K/X. Ms.or. 3701

527. Yenə həmin əsər
Rusiya Federasiyası EA
Əlyazmalar İnstitutu K/X. (Sankt-Peterburq) B 273

Həcmi: 01+220+003 vərəq

Ölçüsü: 21x14 (12,5x7,5) sm

Xətti: nəsx

Tarixi: h. 960/1552

Yeri: Türkiyə

Sətir sayı: 15

Kağızı: fəliqranlı Avropa istehsalı kağız
Cildi: karton
Əlyazma Kunun kolleksiyasından daxil olmuşdur.

528. Yenə həmin əsər
Rusiya Federasiyası EA
Əlyazmalar İnstitutu K/X. (Sankt-Peterburq) B 1185

Həcmi: 2+181+002 vərəq
Ölçüsü: 21x13 (14x7)
Xətti: nəsx
Tarixi: h. 973/1565
Yeri: Türkiyə
Sətir sayı: 17
Kağızı: fəliqranlı Avropa istehsalı kağız
Cildi: dəri
Xarici İşlər Nazirliyi Asiya departamentinin elmi hissəsi-
nin kolleksiyasından daxil olmuşdur.

529. Yenə həmin əsər
Rusiya Federasiyası EA
Əlyazmalar İnstitutu K/X. (Sankt-Peterburq) B 272

Həcmi: 169 vərəq
Ölçüsü: 21x14 (13,5x8) sm
Xətti: nəstəluq
Tarixi: XVII əsr
Yer: Türkiyə
Sətir sayı: 15
Kağızı: fəliqranlı Avropa istehsalı, rəngli kağız

Cildi: dəri

**530. Mehmet Akif. Mirat-i şeir.
Millət K/X. Əli Əmiri 773**

Həcmi: 60 vərəq

Sətir sayı: 13, 14, 17

Mahmud Kamal İnal nüsxəsindən köçürülmüşdür.

**531. Yenə həmin əsər
Topqarı Sarayı K/X. Əmanət xəzinəsi 1522**

Həcmi: 59 vərəq

Tarixi: h. 1796

Katibi: Asaf Kılari

Sətir sayı: 15

Nüsxədə çox sayda imla xətalrı vardır.

**532. Yenə həmin əsər
İbnül Əmin Mahmud Kamal K/X.**

Müəllifin avtoqrafı.

**533. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. Ty 2538**

Həcmi: 68 vərəq

**534. Mucib. Təzkireyi-Mucib.
İstanbul Universiteti K/X. Ty 3913**

Həcmi: 45 vərəq

Ölçüsü: 21x16,5 (18x12) sm

Xətti: riqə

Sətir sayı: 16-21 müxtəlif

Kağızı: ağ xətlı

Cildi: qara

Birinci vərəqdə İstanbul Universiteti Kitabxanasının möhürü vardır.

535. Yenə həmin əsər

Nurosmaniyə K/X. T. Y. 4965 (məcmuə)

Həcmi: 327 vərəq

Ölçüsü: 22,5x13 sm

Xətti: təliq

Sətir sayı: 27-32 sm

Kağızı: sarı, mavi, qırmızı, ağ müxtəlif rəngli

Cildi: tünd qırmızı rəngli meşin

“Təzkireyi-Mucib” bu məcmuənin 287 b-293 a vərəqləri arasında yerləşir.

536. Yenə həmin əsər

Nurosmaniyə K/X. T. Y. 4741

537. Ramiz. Adab-ı Züərəfa.

Süleymaniyə K/X.

Əsad Əfəndi 3873

Həcmi: 1 b – 99 b vərəq

Ölçüsü: 312x205 (195x82) mm

Xətti: təliq

Sətir sayı: 29

Kağızı: qalın, ahərli

Cildi: qəhvəyi meşin

Müəllif avtoqrafıdır. 89 a, 93 a – 93 b, 94 a – 94 b, 95 a – 95 b, 96 a vərəqləri boş buraxılmışdır. 3 a vərəqində Əsad Əfəndinin vəqf möhürü vardır.

538. Yenə həmin əsər

Süleymaniyə K/X.

Əsad Əfəndi 3876

Həcmi: 1 a – 29 b vərəq

Ölçüsü: 210x144 (178x120) mm

Xətti: nəsx

Tarixi: XIX əsr

Sətir sayı: 20

Kağızı: ağ, incə, ahərsiz

Cildi: qəhvəyi meşin

539. Yenə həmin əsər

Millət K/X.

Əli Əmiri 762

Həcmi: V+238 vərəq

Ölçüsü: 327x210 (260x123) mm

Xətti: riqə

Tarixi: h.1318/1902

Katibi: Əli Əmiri

Sətir sayı: 20

Kağızı: ağ, ahərsiz

Cildi: tünd qırmızı meşin

**540. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. 91**

Həcmi: X+266 vərəq
Ölçüsü: 330x205 (252x130) mm
Xətti: riqə
Tarixi: h.1346/1928
Katibi: Zehni Əfəndi
Sətir sayı: 25
Kağızı: ahərsiz, qalın
Cildi: qəhvəyi meşin

**541. Yenə həmin əsər
Millət K/X. 11332**

**542. Riyazi. Riyazüş-şüəra.
Nurosmaniyə K/X. № 3724**

Həcmi: 148 vərəq
Ölçüsü: 205x113 mm
Tarixi: h. 1071/1661
Katibi: Dərviş Məhəmməd Fəzayi
Sətir sayı: 15
Birinci vərəqdə III Osmanın vəqf möhürü var. Sərlövhələr qırmızı mürəkkəblə yazılmışdır. Birinci vərəqdə III Osmanın vəqf möhürü vardır.

543. Yenə həmin əsər

Süleymaniyə K/X.

Əsad Əfəndi № 3871

Həcmi: 122 vərəq

Ölçüsü: 230x150 (160x80) mm

Xətti: təliq

Tarixi: h. 1118/1706

Katibi: Yəhya Vaqif bin Faiz-ül Hüseyni

Sətir sayı: 15

Cild: qəhvəyi meşin

Cədvəllər və sərlövhələr qırmızıdır. 1 vərəqdə "Vahib, Arif 1178 və Naşid 204" imza və tarixləri vardır.

544. Yenə həmin əsər

Millət K/X.

Əli Əmiri Əfəndi № 765

Həcmi: 151 vərəq

Ölçüsü: 235x150 mm

Xətti: gözəl nəsx

Sətir sayı: 17

Cildi: qəhvəyi meşin

Vəqf möhrü vardır.

545. Yenə həmin əsər

Adnan Ötükən El Xalq K/X. 06 Hk 1275

Həcmi: 127 vərəq

Ölçüsü: 190x112 (140x55) mm

Xətti: nəsx qırması

Sətir sayı: 19

Cild: meşin qutulu karton

546. Yenə həmin əsər
Milli K/X. 06 Mil Yz A 8807

Həcmi: 135 vərəq

Ölçüsü: 125x62(190x117) mm

Xətti: təliq

Sətir sayı: 17

Cild: tünd qırmızı meşin

Kağızı: hərf filiqranlı

Sərlövhələr qırmızı mürəkkəblə yazılmışdır. Nəm səbə-
biylə səhifələrdə mürəkkəb yayılmışdır.

547. Yenə həmin əsər
Manisa El Xalq K/X. 45 Hk 5185

Həcmi: 1b-62 vərəq

Ölçüsü: 210x 140 (140x100) mm

Xətti: nəsx

Sətir sayı: 22

Cildi: bəzəkli kağız qablı

Kağızı: hərf filiqranlı

548. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X.
Lala İsmail Efendi 314

Həcmi: 140 vərəq

Ölçüsü: 185x 116 mm

Xətti: incə təliq
Sətir sayı: 15
Cildi: qara meşin
Əlyazmada vəqf möhürü vardır.

549. Yenə həmin əsər
Avstriya Milli K/X. H.O. 136

Həcmi: 155 vərəq
Ölçüsü: 178x 127 mm
Katibi: Həmdi Əsad Raqim Əfəndi
Tarixi: 1180 / 1767
Xətti: nəsx
Sətir sayı: 15
Cildi: Venesiya istehsalı qara meşin, şəmsəli

550. Yenə həmin əsər
Madrid Milli K/X. B.N.M. 12212

Ölçüsü: 192x130 mm
Cildi: arxası meşin karton

551. Yenə həmin əsər
İngiltərə Milli K/X. Or. 7066.

552. Yenə həmin əsər
İngiltərə Milli K/X. Or. 7067

553. Yenə həmin əsər
Topqarı Sarayı Muzeyi KX. H 1276

Həcmi: 101 vərəq
Ölçüsü: 200x120 mm
Xətti: təliq
Tarixi: h. 1018/ 1610
Sətir sayı: 23
Cildi: qəhvəyi dəri
Kağızı: ahərli
Sərlövhə qızılı, cədvəllər parıltılı, zərli.

554. Yenə həmin əsər
Topqarı Sarayı Muzeyi H K/X. 1275

Həcmi: 129 vərəq
Ölçüsü: 266x150 mm
Xətti: təliq
Tarixi: h. 1194/ 1780
Sətir sayı: 31
Cildi: qırmızı dəri
Kağızı: ahərli

555. Yenə həmin əsər
Misir Milli K/X.
Ədəbi Türki Kula 56

Həcmi: 113 vərəq
Ölçüsü: 190x105 mm
Xətti: təliq

Sətir sayı: 19

556. Yenə həmin əsər
Yapı Kredi Sermet Çifter Araştırma K/X. 988

Həcmi: 156 vərəq
Ölçüsü: 328x210 (198x111) mm
Katibi: Məhəmməd Nail b. Məhəmməd Amasi
Tarixi: 1322/1904
Xətti: riqə
Sətir sayı: müxtəlif
Kağızı: ahərli

557. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. Ty. 4098

558. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. Ty. 761

559. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. Ty. 3250

560. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. Ty. 6199

561. Yenə həmin əsər
Los-Ancels Universitet K/X B – 3

Xətti: nəstəliq
Tarixi: h. 1046
Katib: Abdulla Müdərris

562. Yenə həmin əsər
Vyana Milli K/X. 1237

Həcmi: 155 vərəq
Tarixi: h. 1180/1767
Xətti: nəsx
Sətir sayı: 15

563. Yenə həmin əsər
Berlin Dövlət K/X. Or. 8. 1042

564. Yenə həmin əsər
Berlin Dövlət K/X. Or. 8. 1053

565. Yenə həmin əsər
Upsala K/X. 303

566. Yenə həmin əsər
Hamburq K/X. 282

567. Rza Zəhrimarzadə. Təzkireyi-Rza.
Millət K/X.
Əli Əmiri № 764

Həcmi: 56 vərəq
Ölçüsü: 165x100 (120x55) mm
Xətti: təliq
Tarixi: h. 1187
Katibi: Əhməd Tahir

Sətir sayı: 10

Kağızı: ahərli, filiqranlı

568. Yenə həmin əsər

Süleymaniyə K/X.

Aşir Əfəndi № 243

Həcmi: 56 vərəq

Ölçüsü: 178x100 mm

Xətti: nəsx

Sətir sayı: 21

Kağızı: Avropa kağızı, ahərli, filiqranlı

Cildi: qara meşin

569. Yenə həmin əsər

Vyana Dövlət K/X. HO 138

570. Yenə həmin əsər

İstanbul Universitet K/X. Ty 2563

Ölçüsü: 165x110 (140x65) mm

Xətti: təliq

Sətir sayı: 17

Kağızı: qalın sarı, ahərli, filiqranlı

Cildi: üstü qırmızı, arxası qəhvəyi

Əlyazma naqisdir.

571. Yenə həmin əsər

Köprülü K/X. 387

Həcmi: 48 b – 88 b səhifələri arasında

Ölçüsü: 185x115 (145x40) mm

Xətti: təliq

Sətir sayı: müxtəlif

Kağızı: ahərli, filiqranlı, gizli cədvəlli

Cildi: tünd qırmızı

572. Yenə həmin əsər

Ədirnə Səlmıyyə K/X. 2110

Həcmi: 8 vərəq

Ölçüsü: 370x140 (320x130) mm

Xətti: təliq

Sətir sayı: 29

573. Yenə həmin əsər

Los-Ancels Universitet K/X B – 2

Xətti: nəstəliq

Tarixi: h. 1052

574. Yenə həmin əsər

Millət K/X. 1347

575. Yenə həmin əsər

Millət K/X. 1348

576. Yenə həmin əsər

Üsküdar Səliməğa K/X. 1136

**577. Sadıq bəy Sadıqi. Məcməül-xəvas.
Avstriya K/X. 626=pt. 270**

Həcmi: 123 vərəq
Sətir sayı: 18
Xətti: nəstəliq

**578. Yenə həmin əsər
Yapı Kredi Sermet Çifter Araştırma K/X. 81**

Həcmi: 123
Ölçüsü: 204x120 (142x74) mm
Sətir sayı: 17
Xətti: təliq
Kağızı: ahərli

**579. Yenə həmin əsər
Rusiya Federasiyası EA
Şərq Əlyazmaları İnstitutu (Sankt-Peterburq) B 1187**

Həcmi: 120 vərəq
Ölçüsü: 20x13 (14,5x7,5) sm
Xətti: nəstəliq
Tarixi: h.1007/1598
Sətir sayı: 17
Kağızı: Avropa istehsalı
Cildi: üstü dəri ilə örtülmüş karton

**580. Yenə həmin əsər
İstanbul Universitet K/X. T 4085**

581. Yenə həmin əsər
İstanbul Universitet K/X. T 4097/42

582. Yenə həmin əsər
Nurosmaniyə K/X. 3201

583. Yenə həmin əsər
Nurosmaniyə K/X. 3202/1

584. Yenə həmin əsər
Nurosmaniyə K/X. 34 Nk 3721/1
Həcmi: 1b-79b

585. Yenə həmin əsər
Nurosmaniyə K/X. 34 Nk 3720
Həcmi: 116 vərəq

586. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. Supp. Turc 1002

587. Yenə həmin əsər
Təbriz K/X. 197/1

588. Yenə həmin əsər
Tehran Universiteti K/X. 465/2

589. Yenə həmin əsər
Sipərsalar K/X. 513/5

590. Yenə həmin əsər
Astan-i Qüds-i Rizəvi K/X. 4077

591. Yenə həmin əsər
Məlik Milli K/X. 4077

Həcmi: 173 vərəq
Ölçüsü: 25x15 sm
Xətti: nəstəliq
Tarixi: h. XI / XVIII əsr
Cildi: meşin

592. Yenə həmin əsər
Təbriz Dövlət K/X. 3616

Təzkirə Sadiqi "Küllüyyat"ının 410 – 440 vərəqləri arasında yer almışdır. Nüsxədəki şair sayı 369-dur.

"Küllüyyatın" 627 – 888-ci vərəqlərində isə "Bəqiyyeyi-Təzkireyi-Şüəra" adlı Osmanlı şairlərindən bəhs edən təzkirə vardır. Tədqiqatçılar onun Sadiqiyə aid olub-olmaması mövzusunun müqayisəli tədqiqata ehtiyacı olduğunu bildiridilər. Tərəfimizdən aparılan araşdırmalar nəticəsində deyə bilərik ki, "Bəqiyyeyi-Təzkireyi-Şüəra" Sadiq bəy Əfşara aid deyil.

593. Yenə həmin əsər
Şəhid Mütəhhəri Ali Mədrəsəsi K/X. 2729

Həcmi: 256 vərəq
Ölçüsü: 23x14 sm
Sətir sayı: 14
Katib: Məhəmməd Zaman bin Hüseyn Xatunabadi

Tarixi: h. 1231

594. Yenə həmin əsər
Şeyxülislam Arif Hikmət məktəbi, Mədinə 334

595. Səfvət Kəmiksizzadə. Nüxbətül-əsar fi Fəvaidil-Əşar.
İstanbul Universiteti K/X. Ty. 6189

596. Salim Əfəndi. Təzkirətüş-şüəra.
Süleymaniyə K/X.
Əsad Əfəndi 3872

Həcmi: 167 vərəq
Ölçüsü: 392x145 mm
Sətir sayı: 30
Şair sayı: 348

597. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X.
Lala İsmayıl 317

Həcmi: 303 vərəq
Ölçüsü: 215x140 mm
Sətir sayı: 21
Şair sayı: 415

598. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X.
Həmiddiyyə 1063

Həcmi: 208 vərəq
Ölçüsü: 270x145 mm
Sətir sayı: 27
Şair sayı: 405

599. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. Ty 2407.

Həcmi: 238 vərəq
Ölçüsü: 190x85 mm
Xətti: təliq
Tarixi: h. 1134
Sətir sayı: 27
Şair sayı: 417
Avtoqraf

600. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. Ty 6202

Həcmi: 256 vərəq
Ölçüsü: 230x150 mm
Tarixi: h. 1173
Katibi: Məhəmməd Nazif əl-İstanbuli
Sətir sayı: 25
Şair sayı: 414

601. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. Ty 1637

Həcmi: 247 vərəq
Ölçüsü: 230x140 mm

Tarixi: h. 1174
Katibi: Xəlil Kırımı ibn Murtuza
Sətir sayı: 25
Şair sayı: 412

602. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. Ty 206

Həcmi: 227 vərəq
Ölçüsü: 240x160 mm
Tarixi: h. 1281
Katibi: Əli Rza ibn İşkodravi Şərif Mustafa Paşa
Sətir sayı: 25
Şair sayı: 419

603. Yenə həmin əsər
Topqapı Sarayı Muzeyi K/X. Xəzinə 1272

Həcmi: 217 vərəq
Ölçüsü: 210x130 mm
Tarixi: h. 1150
Katibi: Müstəqimzadə
Sətir sayı: 25
Şair sayı: 420

604. Yenə həmin əsər
Topqapı Sarayı Muzeyi K/X. Xəzinə 1271

Həcmi: 264 vərəq
Ölçüsü: 230x125 mm

Tarixi: h. 1185

Katibi: Məhəmməd Nazif

Sətir sayı: 25

Şair sayı: 413

605. Yenə həmin əsər
Kayseri Rəşid Əfəndi K/X. 979

Həcmi: 259 vərəq

Ölçüsü: 240x130 mm

Sətir sayı: 27

Şair sayı: 415

606. Yenə həmin əsər
Trabzon El Xalq K/X. 505

Həcmi: 269 vərəq

Ölçüsü: 215x125 mm

Sətir sayı: 25

Şair sayı: 415

607. Yenə həmin əsər
Millət K/X.
Əli Əmiri tarix 766

Həcmi: 225 vərəq

Ölçüsü: 245x166 mm

Tarixi: h. 1282

Katibi: Seyid Əli Rza

Sətir sayı: 25

Şair sayı: 419

608. Yenə həmin əsər
Vyana Milli K/X. 1242

Həcmi: 182 vərəq
Xətti: nəsx
Tarixi: h. 1192/1778
Sətir sayı: 27
Şair sayı: 410

609. Yenə həmin əsər
Almaniya Milli K/X. Ms. or. quart 1357

Tarixi: h. 1135/1723
Katibi: Osman b. Məhəmməd

610. Yenə həmin əsər
İngiltərə Milli K/X. Or. 7068

611. Yenə həmin əsər
Avstriya Milli K/X. H.O. 140

Həcmi: 182 vərəq
Ölçüsü: 279x178 mm
Xətti: nəsx
Sətir sayı: 27

612. Yenə həmin əsər
Milli K/X. 2558

Həcmi: 31 vərəq
Ölçüsü: 195x139 mm
Sətir sayı: 23

613. Yenə həmin əsər
Qahirə K/X. 183

614. Səfayi Əfəndi. Təzkireyi-Səfayi.
Süleymaniyə K/X. Halət Əfəndi № 112

Həcmi: 204 vərəq
Ölçüsü: 210x150 mm
Xətti: müxtəlif
Sətir sayı: müxtəlif
Cildi: meşin
Kağızı: cilalı ağ rəngli
Əlyazmanın müəllif zamanında və ya müəllif tərəfin-
dən yazıldığı təxmin edilir.

615. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X.
Əsad Əfəndi 2549

Həcmi: 431 vərəq
Ölçüsü: 300x140 (213x95) mm
Xətti: nəsx
Sətir sayı: 23
Cildi: qara meşin
Kağızı: fransız abadisi

616. Yenə həmin əsər
Millət K/X.
Əli Əmiri Əfəndi 771

Həcmi: 503 vərəq
Ölçüsü: 280x200 (220x120) mm
Xətti: gözəl nəsx
Sətir sayı: 24
Cildi: arxası meşin, üstü qırmızı parça
Kağızı: hind abadisi
Vəqf möhürü vardır.

617. Yenə həmin əsər
Vyana Milli K/X. № 1241

Həcmi: 325 vərəq
Xətti: nəsx
Sətir sayı: 25

618. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. Ty 3215

Həcmi: 377 vərəq
Tarixi: 1933
Şair sayı: 476
Kağızı: böyük ölçülü dəftərə yazılmışdır

619. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. Ty 2524

Həcmi: 221 vərəq
Şair sayı: 250
Kağızı: kiçik ölçülü dəftərə yazılmışdır.
Əlyazmada təqrizlər yoxdur.

620. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. Ty 1353

Həcmi: 90 vərəq
Şair sayı: 226
Əlyazmada təqrizlər yoxdur.

621. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. Ty 9583

Tarixi: h. 1132
Kağızı: böyük ölçülü dəftərdə

622. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. Ty 6189

Həcmi: vərəq
Tarixi: h. 1235
Katibi: Safvət Əfəndizadə Mürşid Hüseyn
Cildi: qırmızı

623. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. Ty 10306

624. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. Ty 10307

625. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. Ty 10308

626. Yenə həmin əsər
Bayəzid Ümumi K/X.
Vəliyəddin Əfəndi 2585

Həcmi: 262

627. Yenə həmin əsər
Ankara Universiteti,
Dil, tarix, coğrafiya fakültəsi K/X. Fazil Yenəl 65 – B/86

628. Yenə həmin əsər
Milli K/X.
Fəxri Bilgə kitabları Y.Z. 413. 2 cilddə.

I cild

Həcmi: 321 vərəq

Ölçüsü: 254x140 (170x75) mm

Xətti: nəsx

Tarixi: h. 1129/1716

Sətir sayı: 25

Cildi: tünd qırmızı meşin

Kağızı: salxımlı tac filiqranlı

II cild

Həcmi: 268 vərəq

Ölçüsü: 248x135 mm

Xətti: nəsx

Katibi: Arifi Bəy

Sətir sayı: 16

Cildi: qəhvəyi meşin

Kağızı: ipək kağız

**629. Yenə həmin əsər
Kayseri Rəşid Əfəndi K/X. 935**

Həcmi: 5+275

**630. Yenə həmin əsər
Kayseri Rəşid Əfəndi K/X. 314**

**631. Yenə həmin əsər
Süleymaniyə K/X. 50331.**

**632. Yenə həmin əsər
Los-Ancels K/X. B – 378**

Xətti: nəstəliq

Tarixi: h. XIV əsr

**633. Səhi Bəy. Həşt behişt
Millət K/X. (Əli Əmiri Əfəndi) № 768**

Həcmi: 229

Ölçüsü: 230x180 (180x110) mm

Xətti: rıqə

Sətir: 16

Əlyazmada vəqf möhürü var.

634. Yenə həmin əsər

Berlin Dövlət K/X. Ms. or. oct 3449

Ölçüsü: 20x12 (13x6,5) sm

Xətti: təliq

Sətir:15

635. Yenə həmin əsər

Rusiya Federasiyası EA

**Şərqşünaslıq İnstitutunun Sankt-Peterburq bölməsi B-
271***

Həcmi: 01+84+002 vərəq

Ölçüsü: 20,5x13,5 (14,5x8,5) sm

Xətti: rıqə

Tarixi: h.950/1543

Sətir sayı: 15

Kağızı: şərq

Cildi: karton, kötüyü dəri

Əlyazmanın 1 a vərəqində oxunması mümkün olmayan möhür vardır. Əlyazma Russonun kolleksiyasından daxil olmuşdur.

* Bu əlyazmasının fotosurəti Azərb. MEA Əlyazmalar İnstitutunda Fs-482 şif-rəsi ilə saxlanılır.

636. Yenə həmin əsər
Berlin Universitet K/X. № 048

637. Yenə həmin əsər
Britaniya K/X. Or. 7312

638. Yenə həmin əsər
İstanbul Universitet K/X. Ty 733

639. Yenə həmin əsər
İstanbul Universitet K/X. Ty 2540

640. Yenə həmin əsər
İstanbul Universitet K/X. Ty 3732

641. Yenə həmin əsər
Macarıstan EA
Budapeşt Şərq araşdırmaları K/X. № 25

642. Yenə həmin əsər
Macarıstan EA
Budapeşt Şərq araşdırmaları K/X. № 153

643. Yenə həmin əsər
Paris Milli K/X. Supp. 1072

644. Yenə həmin əsər
Ayasofya K/X. 3544

645. Yenə həmin əsər
Süleymaniyyə K/X. Şəhit Ali Paşa 2863

646. Yenə həmin əsər
Süleymaniyyə K/X. Yazma bağışlar 589

647. Yenə həmin əsər
Türk Tarix Qurumu K/X. 1/30

648. Yenə həmin əsər
Vyana Dövlət K/X. Cod.mix. 109

649. Yenə həmin əsər
Avstrya Milli K/X. H.O. 132

Həcmi: 132 vərəq
Ölçüsü: 178x101 mm
Xətti: nəstəliq
Sətir sayı: 13

650. Yenə həmin əsər
Fransa Milli K/X.
Şefer kolleksiyası

Həcmi: 102 vərəq
Ölçüsü: 245x155 mm
Xətti: nəsx
Cildi: karton

651. Yenə həmin əsər
Misir Milli K/X.
Tarixi Türki Tələt 30

Həcmi: 155 vərəq
Ölçüsü: 235x130 mm
Sətir sayı: 13

652. Yenə həmin əsər
İstanbul Böyükşəhər Bələdiyyəsi,
Atatürk Kitablığı B 10

Həcmi: 66 vərəq
Ölçüsü: 330x210 (200x100) mm
Katibi: Çördükzadə Mehmed Nail b. Mehmed Ragib
Sətir sayı: 23
Xətti: riqə

653. Silahdarzadə Mehmed Əmin. Təzkirətüş-şüəra.
Millət K/X., Əli Əmiri 795

Həcmi: 74 vərəq
Ölçüsü: 200x150 mm
Xətti: riqə
Sətir sayı: 18
Kağızı: Venesiya istehsalı
Cildi: karton

654. Yenə həmin əsər
Millət K/X. 11319

**655. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. 2557**

**656. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti K/X. 2558**

**657. Şefkat. Təzkirətüş-şüəra.
Bayəzid Dövlət K/X.
Vəliyəddin əfəndi 130**

**658. Yenə həmin əsər
İstanbul Universiteti
Mərkəz K/X. 3916**

**659. Yenə həmin əsər
Millət K/X.
Əli Əmiri, tarix 770**

Həcmi: 210 vərəq
Ölçüsü: 230x180 mm
Xətti: riqə
Sətir sayı: 17
Kağızı: Venesiya istehsalı
Cildi: qara meşin

**660. Yümni. Təzkireyi-şüəra.
Millət K/X.
Əli Əmiri № 781**

Həcmi: 10 vərəq

Ölçüsü: 260x182 mm

Xətti: riqə

Tarixi: h. 1323/1905

Katibi: Əli Əmiri

Cildi: qırmızı dəri

Sətir sayı: 19

661. Yenə həmin əsər

Millət K/X.

Əli Əmiri № 780.

Həcmi: 26 vərəq

Ölçüsü: 216x137 mm

Xətti: riqə

Sətir sayı: 15

662. Yenə həmin əsər

İstanbul Universitet K/X. № 3948

Həcmi: 12 vərəq

Ölçüsü: 197x128 mm

Xətti: riqə

Cildi: bej rəngli dəri

Sətir sayı: 16

663. Yenə həmin əsər

Millət K/X.

Əli Əmiri 798

Azərbaycan dilində

Kitablar

664. Azərbaycan qəzəlləri / tərtibçi və ön sözün müəllifi M. Nuruoğlu. - Bakı: Azərnəşr, 1991. - 624 s.
665. Azərbaycanın şair və aşiq qadınları / tərtib ed.: Əzizə Cəfərzadə. – Bakı, 1991. - 288 s.
666. Xacə Nəsrəddin Tusi. Təzkirə («Ağazü əncam», «Məbdə və məad» - «Başlanğıc və son») / Fars və ərəb dillərindən çevir., ön söz, çıxarış və şərhlərin müəllifi.: Ə.Əmirəhmədov. - Bakı: Nurlan, 2002. - 70 s.
667. Hacıyeva A. Mir Möhsün Nəvvabın ədəbi-bədii irsi. - Bakı: Nurlan, 2004. - 211s.
668. Hacıyeva A. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyat tarixinin öyrənilməsində təzkirələrin rolu: Dərs vəsaiti. - Bakı: Nurlan, 2008.
669. İsmayılzadə Cəfər Rəmzi. Deyilən söz yadigardır. - Bakı: Yazıçı, 1987. - 350 s.
670. Qaradaği (Xan-Qaradağski) Həsənəli ağa. Fələyin bir belə dövrü olacaqmış...(şeyrlər, tərcümələr, tarixi salnamə) / Tərtib ed. R. Kərimov; ön sözün müəl.: V. Qaradağlı. - Bakı: «Azərbaycan Milli Ensiklopediyası» NPB, 2003. - 280 səh.
671. Qaradaği (Xan-Qaradağski), Həsənəli Xan. Əsərləri. – Bakı: «Şuşa» nəşriyyatı, 2004. - 168 s.

672. Qarayev N. XIX əsrin ikinci yarısında Azərbaycanın görkəmli maarifpərvər şairlərindən Həsənəli Xan Qaradaği. - Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutu Elmi Arxiv, (əlyazma, kiril əlifbası ilə, maşın çapı). 143 s.
673. Məhəmmədzadə S. H. Divan-i Qəribi və Təzkire-yi məcalis-i şüəra-yi Rum. – T ehran, 1382. (əski əlifbada).
674. Məmmədova M. Lütfəli Bəy Azər və Azərbaycan ədəbiyyatı. - Bakı: Örnək, 2001. - 139 s.
675. Muradova M. Sadıq bəy Sadiqinin həyat və yaradıcılığı. -Bakı: Elm, 1999. - 139s.
676. Musalı (Səmədova) V. XV-XVII əsrlər türk təzkirəçiliyi. - Bakı: Nurlan, 2007. - 270 s.
677. Musalı (Səmədova) V. Osmanlı təzkirələrində Azərbaycan şairləri. – Bakı: Nurlan, 2009. – 368 s.
678. Müctəhidzadə Məhəmmədəğa. Riyazül-əşiqin. - İstanbul, 1910, - 286 s.
679. Müctəhidzadə Məhəmmədəğa. Riyazül-əşiqin / Çapa haz. f.e.n. Ə.Bağırov. - Bakı: Azərbaycan, 1995. - 248 s.
680. Nəvvab Mir Möhsün. Təzkireyi-Nəvvab. Bakı: Orucov qardaşlarının mətbəəsi, 1913.
681. Nəvvab Mir Möhsün. Təzkireyi-Nəvvab / Çapa haz.: Ə.Bağırov. Bakı: Azərbaycan, 1998, 559 s .
682. Sadıq bəy Əfşar. Məcməül-xəvas / müqayisəli mətnin tərtibi, tərcümə, ön sözün müəllifi Ə.Bağırov. - Bakı: Elm, 2008. - 412 s.
683. Seyid Əzim Şirvani. Seçilmiş əsərləri (təzkirə): 3 cildə, III c., - Bakı: Elm, 1974. - 498 s.

- 684. Şah Təhmasibin təzkirəsi / Çapa haz. Ə. Rəcəbov. - Bakı: Azərbaycan Dövlət Nəşriyyatı, 1996. - 128 s.
- 685. Şahin Fazil. Təzkireyi-Şahin. - Bakı: MVM, 2006. - 812 s.
- 686. Tərbiyət Məhəmmədəli. Danışməndani–Azərbaycan: Azərbaycanın görkəmli elm, sənət adamları / fars dilindən tərcümə ed.: İsmayıl Şəms, Qafar Kəndli. - Bakı: Azər nəşr, 1987. - 464 s.
- 687. Təzkire-yi Mir Möhsün Nəvvab (Azərbaycan və fars dillərində) / Tərt.ed.: Mir Möhsün Ağamirzadə. - Bakı: Orucov qardaşlarının elektrik mətbəəsi, 1913. - 245 s.
- 688. Topalova A. Ədəbiyyat tarixinin öyrənilməsində təzki-rələrin rolu və ağa Məhəmməd Müctəhidzadənin «Riyazül- aşiqin» təzkirəsi. - Bakı: Elm, 2001. - 97 s.

Dissertasiya

- 689. Məmmədova K. Azərbaycanca təzkiyəçilik ənənəsi və Məhəmmədli Tərbiyətin «Danışməndani- Azərbaycan» təzkiyəsi: Filol.elm.nam...dis. avtoref. Bakı, 2005, 30 s.
- 690. Muradova M. Sadıq bəy Sadıqi (həyatı və yaradıcılığı): Filol.elm.nam...dissertasiya. Bakı, 1970.
- 691. Məmmədova M. Lütfəli bəy Azər Bəydilinin həyatı və yaradıcılığı: Filol.elm.nam...dissertasiya. Bakı, 1974.
- 692. Səmədova V. XX əsr Azərbaycan təzkiyəçiliyi. Magistr dissertasiyası. BDU, 2004, 80 s.
- 693. Səmədova V. XV - XVII əsrlər türk təzkiyələrinin strukturu və spesifikasi (əlyazma qaynaqları əsasında): Filol.elm. nam... dissertasiya. Bakı, 2006, 185 s.
- 694. Topalova A. Ədəbiyyat tarixinin öyrənilməsində təzkiyələrin rolu və ağa Məhəmməd Müctəhidzadənin «Riay-zül-əşiqin» təzkiyəsi: Filol.elm.nam...dis. avtoref. Bakı, 2002, 30 s.

Məqalələr

695. Araslı N. Sadıq bəy Əfşarın «Məcməül-xəvas» təzkiyəsi orta əsr Azərbaycan Türk şairləri haqqında // Prof. Dr. Mustafa İsen adına Uluslararası Klassik Türk edebiyatında Biyografi sempozyumu, Proqram və bildiri özetleri. - 6-8 may 2010. - s. 26-28.
696. Bağirov Ə., Məmmədova M. «Təzkiyətüş-şüəra»nın yeni nüsxəsi // «Elm və həyat», 1988. - № 5. - s. 20- 22.
697. Bağirov Ə. «Töhfeyi - Sami» əsərinin Bakı nüsxələri // Əlyazmalar xəzinəsində.- 1987. - VIII c. - s. 23-27.
698. Bağirov Ə. «Töhfeyi - Sami»nin türkdilli şairlər fəslə // Orta əsr əlyazmaları və Azərbaycan mədəniyyəti problemləri, elmi – nəzəri konfransın materialları. - Bakı: Elm, 1989. - s. 29 – 30.
699. Bağirov Ə. Sam Mirzə Səfəvinin «Töhfeyi-Sami» təzkiyəsi // «Bakı» qəz. – 1987. - 8 aprel
700. Bağirov Ə. «İlk dəfə» (Qulam Məmmədli dünyasına baxış // «Elm» qəz. – 1987. - 27 mart.
701. Bağirov Ə. Şərq ədəbi təzkiyələri tibb tarixinin tədqiqində mənbə kimi // Orta əsr əlyazmalarında ənənəvi tibb və əczaçılıq, I Beynəlxalq Konfransın materialları. - Bakı, 2006. - s. 10-11.

702. Cəlil N. Gökəmli təzkiyəçi // "Elm" qəzeti. - 1991. - 13 aprel.
703. Əfəndiyev Ə. Təzkiyə haqqında tədqiqat (V. Musalının "XV-XVII əsr Türk təzkiyəçiliyi" adlı monoqrafiyası haqqında rəy) // "Ədəbiyyat və incəsənət" qəzeti. - 2007. - 20 iyul.
704. Əlioğlu P., C. Yusifli. Ədəbiyyat tariximizin unikal mənbəyi (Sadıq bəy Sadıqinin "Məcməül-xəvas" təzkiyəsi haqqında rəy) // 525-ci qəzet. - 2009. - 4 aprel.
705. Əlioğlu P. Ədəbiyyat tariximizə dair əvəzsiz mənbə // "Xəzər" qəzeti. - 2009. - 17 yanvar.
706. Əlioğlu P. Ədəbiyyat tariximizin ilk qaynaqları – təzkiyələr (V.Musalının "XV-XVII əsr Türk təzkiyəçiliyi" monoqrafiyası haqqında rəy) // "Xəzər" qəzeti. - 2007. - 17 mart.
707. Əlizadə A. «Təzkiyətül-övliya» əsərinin yazılma səbəbləri // «Hikmət» elmi araşdırmalar toplusu. - 2004. - № 3. - s.13- 24.
708. Əlizadə A. Fəridəddin Əttar. «Təzkiyətül-övliya». Üveys Qərəninin zikri // Şərq tərcümə toplusu. - 2004. - № 1. - s. 89 – 101.
709. Əlizadə A. «Təzkiyətül-övliya» əsərində Adəm peyğəmbər (ə) surəti // Orta əsr əlyazmaları və Azərbaycan mədəniyyəti tarixi problemləri: IX Respublika elmi konfransının materialları. - Bakı: Nurlan, 2004. - s.256 – 258.
710. Əlizadə A. «Təzkiyətül-övliya» Əttarın yaradıcılığı kontekstində // «Hikmət» elmi araşdırmalar toplusu. - 2006. - № 8, s. 27 – 34.

711. Əlizadə L. Klassik Azərbaycan şairləri yeni təzkirə səhi-fələrində // Azərb. EA Xəbərləri. Ədəbiyyat, dil və incə-sənət seriyası. – 1986. - №3. - s. 155 – 156.
712. Əzizova F. Orta əsrlər ərəb təzkirələrində Azərbaycan bədii irsi / Şərqin aktual problemləri: tarix və müasirlik (Akademik Z. Bünyadovun 80- illiyinə həsr olunmuş el-mi-nəzəri konfransın materialları). – Bakı: Nurlan, 2003. - s. 206 – 208.
713. Feyzullayeva V. Əhdi Bağdadi və onun «Gülşəni-şüəra» təzkirəsi // Ədəbiyyat məcmuəsi. – 2000. - s.198 – 205.
714. Feyzullazadə V. Əhdi Bağdadinin şeir yaradıcılığı // Fi-lologiya məsələləri. – 2003. - N 1. - s. 14-20.
715. Fərzəli Şahin Fazil. Azərbaycandakı 130 yaşlı ədəbi bir məclisin tarixi seyri («Təzkireyi-Şahin» üzrə) / Prof. Dr. M. İsen adına Uluslararası Klassik Türk edebiyatında Bi-yografi sempozyumu, Proqram və bildiri özetleri. - 6-8 may 2010. - s. 20.
716. Hacıyeva A. Mir Möhsün Nəvvab Azərbaycan ədəbiy-yatşünaslığında // Dil və ədəbiyyat. – 1999. - № 4 (22). - s.73 – 76.
717. Hacıyeva A. «Təzkire-yi Nəvvab»da bir xəta haqqında // Tədqiqlər. - 1999. - № 1. - s. 30 – 32.
718. Hacıyeva A. «Riyazül-aşiqin» və «Təzkireyi-Nəvvab» təzkirələrinin müqayisəli təhlili // Tədqiqlər. – 1999. - № 4. - s. 194 – 200.

719. Hacıyeva A. Azərbaycan ədəbiyyatının öyrənilməsində «Təzkireyi-Nəvvab»ın əhəmiyyəti // Şərqi aktual problemləri: tarix və müasirlik. - Bakı, 2000. - s. 127 – 129.
720. Hacıyeva A. Mir Möhsün Nəvvab müasirləri haqqında // AMEA aspirantlarının elmi konfransının materialları. – Bakı, 2002. - s. 208.
721. Həmidov İ. “Yətimətüd-dəhr” təzkiyəsində Azərbaycan şairlərinin poetik irsi // Azərb. SSR EA Xəbərləri, Ədəbiyyat, dil və incəsənət seriyası. – 1976. - N 1.
722. Həsənova R. Həsənəli Ağə Xan Qaradağı haqqında yeni materiallar // S.M.Kirov adına ADU-nun Elmi əsərləri. – 1961. - № 1. - s. 15 – 23.
723. Xələfov Ə. Orta əsrlər Azərbaycan ədəbi biblioqrafiyasına dair // Kitabxanaçılıq və biblioqrafiya. – 1997. - №1. - s. 82 – 93.
724. Xələfov Ə. XVII-XVIII əsrlərdə Azərbaycan ədəbi bibliografik qaynaqları haqqında // Kitabxanaçılıq və biblioqrafiya. - 1998. - № 1. - s. 25 – 32.
725. Xələfov Ə. XIX əsr Azərbaycan maarifpərvər şair və alimlərinin bibliografik fəaliyyəti haqqında // Kitabxanaçılıq və biblioqrafiya, 1998, № 2, s. 70 – 80.
726. Xələfov Ə. XX əsr təzkiyəçiləri haqqında // Kitabxanaçılıq və biblioqrafiya. – 1999. - № 2. - s. 106 – 117.
727. Xələfov Ə. Təzkiyəçilərin bugünkü sələfləri // Kitabxanaçılıq və biblioqrafiya. – 2000. - № 1. - s.92 – 99.
728. Xəlilova S.Ə. “Təzkireyi - Şah Təhmasib” əsərində XVI əsr Azərbaycan tarixi ilə bağlı bəzi məsələlər haqqında // Azərb. SSR EA, Məruzələr. – 1978. - № 7. - s. 77 – 86.

729. Xəndan Aydan. Osmanlı təzkirələri klassik Azərbaycan ədəbiyyatı tarixinin mənbəyi kimi (V.Musalının "Azərbaycan şairləri Osmanlı təzkirələrində" adlı monoqrafyası haqqında rəy) // "Elm" qəzeti. – 2011. – 25 aprel.
730. İsmayılova J. Süxənvərani-Azərbaycan əsərində qadın şairlərimiz // "Elm" qəzeti. - 2004. - 18 mart.
731. İsmayılova J. Dövlətabadinin «Süxənvərani-Azərbaycan» təzkirəsində bir xəta haqqında // "Elm" qəzeti. - 2005. - 7 noyabr.
732. İsmayılova J. «Süxənvərani-Azərbaycan» təzkirəsinin tərtib prinsipləri // Tədqiqlər. – 2004. - s. 251 – 254.
733. Kazımova S. Haqsızlığın qurbanı və ya Cəfər Rəmzi kimdir? // Humanitar elmlərin öyrənilməsinin aktual problemləri. – 2007. - IV buraxılış. - s. 93 – 97.
734. Kəndli-Herisçi Q. Sadıq bəy Sadiqinin həyat və yaradıcılığı haqqında bəzi qeydlər // Azərbaycan ədəbiyyatı məsələləri. - Bakı, 1964. - s. 218 – 239.
735. Kərimov R.. Məhəmməd ağa Müştəri (Müctəhidzadə) // "Ulduz" jurnalı, 1988, s. 93-95.
736. Qarayev N. «Təzkireyi-Ziyai» və «Təzkireyi-Nəvvab» haqqında bəzi qeydlər // Əlyazmalar xəzinəsində. – 1976. - IV c. - s. 78- 86.
737. Qəhrəmanov C. Valeh Dağıstani və onun «Riyazüş-şüəra» əsəri // «Ədəbiyyat və İncəsənət» qəzeti. – 1982. - 17 sentyabr.

738. Qəhrəmanov C., Bağirov Ə. Məhəmmədəli Tərbiyət // «Ədəbiyyat və incəsənət» qəzeti. – 1988. - 13 may.
739. Kərimov P. Məhəmmədəli Tərbiyətin «Danışməndani-Azərbaycan» əsəri XVII əsr şairlərimiz haqqında // Filologiya məsələləri. – 2007. - № 5. - s. 17 – 28.
740. Mayılova E. Nəvvabın avtoqraflarından // Əlyazmalar xəzinəsində. – 1963. - II c. - s. 109 – 115.
741. Məhərrəmov N. Əliqulu xan Valeh Dağıstani. Şeirlər // Keçmişimizdən gələn səslər. 1984. - IV buraxılış. - s. 143 – 152.
742. Məhəmmədli N. Şeyx Fəriddədin Əttarın «Təzkiyətül-övliyə» əsəri və onun tərcümələri // Hikmət elmi araşdırmalar toplusu. - 2003. - № 1. - s. 42 – 51.
743. Məhəmmədli N. Əttar əsərlərinin türkcə tərcümələri // Azərb. MEA Xəbərləri, Humanitar elmlər seriyası. – 2005. - №1. - s. 60 – 73.
744. Məhəmmədova K. Məhəmmədəli Tərbiyətin «Danışməndani-Azərbaycan» təzkiyəsinin quruluşu və təsnifatı // AMEA-nın Xəbərləri, Humanitar və ictimai elmlər seriyası. – 2003. - № 1. - s. 216 – 223.
745. Məhəmmədova K. Məhəmmədəli Tərbiyətin «Danışməndani-Azərbaycan» təzkiyəsində təzkiyəçiliyin görünüşü // Dil və ədəbiyyat. – 2003. - № 1 (35). - s. 73 – 76.
746. Məhəmmədova K. Təzkiyələrin tədqiq tarixinə baxış // Dil və ədəbiyyat. – 2004. - № 1 (39). - s. 42 – 44.
747. Məhəmmədova K. Məhəmmədəli Tərbiyətin «Danışməndani-Azərbaycan» təzkiyəsinin ədəbiyyat tariximizdəki rolu // Dil və ədəbiyyat. – 2004. - № 1 (39). - s. 101 – 102.

748. Məmmədova K. Azərbaycan təzkiyəçilik ənənəsinin inkişaf mərhələləri // Elmi araşdırmalar. – 2004. - № 1. - s. 118 - 120.
749. Məmmədova M. «Təzkiyətüş-şüəra» və onun əlyazma nüsxələri // Azərbaycan. – 1980. - № 9. - s. 188 – 120.
750. Məmmədova M. Respublika Əlyazmalar Fondunda saxlanılan «Atəşkədə» əlyazması // Azərb. EA sessiyası materialları. - Bakı: Elm, 1974.
751. Məmmədova M. Orta əsrlər təzkiyəsi // Elm və həyat. – 1974. - № 12. - s. 24 - 25.
752. Məmmədov B. S.Ə. Şirvani “Təzkiyəsi”ndə Nizami təxəllüslü qəzəl və müəllif haqqında // “Elm” qəzeti. – 2004. - 25 may.
753. Məmmədov B. Seyid Əzim «Təzkiyə»sində İzzət Əli Paşa Rumi // Azərbaycan filologiyasının aktual problemləri. – 2008. - X kitab, , s. 133 - 137.
754. Muradova M. Sadiqinin «Məcmül-xəvas» təzkiyəsi haqqında // Azərb. EA Xəbərləri, Ədəbiyyat, dil və incəsənət seriyası. – 1969. - № 2. - s. 26 - 28.
755. Muradova M. Sadiq bəy Sadiqinin klassik irsə münasibəti və türkçə şeirləri // “Azərbaycan XXI əsr” qəzeti. – 2002. - 1 - 7 mart.
756. Muradova M. Sadiq bəy Sadiqinin müxtəlif şəxslərə məktubları // “Azərbaycan XXI əsr” qəzeti. – 2002. - 17-23 iyul.
757. Muradova M. Sadiq bəyin dostlarına məktublarından // “Elm” qəzeti. - 25 sentyabr. - 2003.

758. Muradova M. Sadiq bəy Sadiqinin "Məcmül-xəvas" təzkiyəsinin bir əlyazma nüsxəsi haqqında // Orta əsr əlyazmaları və Azərbaycan mədəniyyəti tarixi problemləri, VI elmi-nəzəri konfransın materialları. – Bakı, 1999. – s. 107 – 110.
759. Musalı (Səmədova) V. Əhdi Bağdadinin «Gülşəni-şüəra» təzkiyəsinin elmi-tənqidi mətni haqqında // «Elm» qəzeti. – 2007. – 30 aprel.
760. Musalı (Səmədova) V. XVI əsr müəllifi Qəribi və onun naməlum təzkiyəsi // Filologiya məsələləri. – 2007. – № 3. – s. 350 – 356.
761. Musalı (Səmədova) V. XVIII əsr Osmanlı şüəra təzkiyələrinin strukturu, spesifik cəhətləri və əlyazma nüsxələri // Dil və Ədəbiyyat. – 2007. – № 2 (56). – s. 192 – 196.
762. Musalı (Səmədova) V. Musiqiçilər Osmanlı təzkiyələrində // Dil və Ədəbiyyat. – 2007. – № 3 (57). – s. 146 – 150.
763. Musalı (Səmədova) V. Osmanlı təzkiyələri şərihlər və şərh ədəbiyyatı haqqında // Dil və ədəbiyyat. – 2007. – № 4 (58). – s. 208 – 211.
764. Musalı (Səmədova) V. Osmanlı təzkiyələri tərcümə sənəti haqqında // Mütərcim jurnalı. – 2007. – № 1-2. – s. 120 – 124.
765. Musalı (Səmədova) V. Osmanlı şüəra təzkiyələrində şair həkim, təbib və əttarlar // Humanitar elmlərin öyrənilməsinin aktual problemləri. – 2007. – № 5. – s. 231 – 236.
766. Musalı (Səmədova) V. Şirvanşahlar dövlətinin ədəbi mühiti Dövlətşah Səmərqəndinin «Təzkiyətüş-şüəra»

əsərində // Filologiya məsələləri. – 2007. - № 4. - s. 469 – 477 .

767. Musalı (Səmədova) V. Osmanlı təzkirələri qadın şairlər haqqında // Filologiya məsələləri. – 2007. - № 5. s.
768. Musalı (Səmədova) V. Lətifi təzkirəsində lətifə və rəvayətlər // «Ortaq türk keçmişindən orta q türk gələcəyinə» V Uluslararası Folklor Konfransının materialları. - Bakı, – 2007. - s. 716 – 717.
769. Musalı (Səmədova) V. Osmanlı təzkirəçisi Lətifinin nəzirləri // ADU Elmi xəbərlər. – 2007. - № 7. - s. 190 – 197.
770. Musalı (Səmədova) V. Türkiyədə şüara tezkirelərinin nəşrinə dair // Dil və ədəbiyyat. – 2008. - № 2 (62). - s. 149 – 154.
771. Musalı (Səmədova) V. Azərbaycan şairləri Osmanlı təzkirələrində // Humanitar Elmlərin öyrənilməsinin aktual problemləri.- 2008. - № 3. - s. 187 – 197.
772. Musalı V. Aşıq Çələbi təzkirəsinin elmi-tənqidi mətni // Orta əsr əlyazmaları və Azərbaycan mədəniyyəti tarixi problemləri, XII elmi konfransın materialları. – Bakı, 3 iyun 2011. – s. 174 – 180.
773. Musalı V. Mahmud Kamal İnal təzkirəsində azərbaycanlılar / “Azərbaycan Dünya ədəbiyyatında” Beynəlxalq konfrans. Xəzər Universiteti. – 27 - 28 may 2011.
774. Musalı V. Osmanlı təzkirələrinə görə Azərbaycan – Türkiyə ədəbi əlaqələri / “Müasir şərqşünaslığın aktual problemləri” Beynəlxalq elmi konfrans. AMEA Şərqşünaslıq İnstitutu və Rumıniya Babeş-Bolyai Universite-

tinin Türkologiya və Mərkəzi Asiya Araşdırmalar İnstitutu. 1 – 2 iyun 2011. - Bakı – Azərbaycan.

775. Musalı V. Səfəvi dövrü Azərbaycan ədəbiyyatının qaynaqlarından “Töhfeyi-Sami” təzkirəsi / “Gənc alimlərin elm festivalı” 13 – 15 iyul 2011. - Bakı – Azərbaycan.
776. Musalı V. Əhdi Bağdadinin “Gülşəni-şüəra”sının elmi-tənqidi mətni // Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic. Turkey. Volume 6/2 Spring 2011. - s. 681 - 688.
777. Musayev C. İraqda yaranmış Azərbaycan təzkirəsinin əlyazması // «Maarifçi» qəti. – 1997. - 24 sentyabr.
778. Musayeva A. Türk təzkirələrinin tədqiqində yeni mərhələ // XV-XVII əsr türk təzkirəçiliyi (ön söz), Bakı: Nurlan, 2007. - s. 5 – 10.
779. Mustafayeva Q. Türk təzkirəçiliyi haqqında maraqlı tədqiqat (V. Musalının “XV-XVII əsr Türk təzkirəçiliyi” monoqrafiyası haqqında rəy) // Onomastika, elmi-onomastik jurnal.- 2007. -N 2-3. - s. 146 – 149.
780. Mürşüdlü G. Tərbiyə yaradıcılığında təzkirəçilik ənənələrinin davamı // «Elm və həyat». – 1988. - № 9. - s. 22 – 23.
781. Nağıyeva C. Əlişir Nəvainin «Məcalisün-nəfais» təzkirəsinin iki əlyazması // Əlyazmalar xəzinəsində. – 1976. - c. 4. - s. 53 – 60.
782. Nağıyeva C. «Təzkireyi-Qəyyumi» Azərbaycan-özbək əlaqələrinin öyrənilməsində bir mənbə kimi // «Elm» qəzeti. – 2006. - 23 may.

783. Nəbiyev B. Şahinin qanadları: ("Təzkireyi-Şahin" haqqında rəy) // «Elm» qəzeti. - 2002. - 19 oktyabr.
784. Rəhimov Ə. Sam Mirzənin qətlə haqqında yeni məlumat // Azərb. EA Xəbərləri. Ədəbiyyat, dil və incəsənət seriyası. - 1990. - № 4. - s. 94 – 101.
785. Rəhimova Z. Ronəq Sənənci və onun "Hədiqeyi-Əmə-nollahi" təzkirəsi // Elmi araşdırmalar. - 2000. - N 1-2. - s. 81 – 84.
786. Rəsulov Ə. Təzkirələr ümumtürk ədəbiyyatı tarixinin qaynağı kimi (V. Musalının "XV-XVII əsr Türk təzkirəçiliyi" monoqrafyası haqqında rəy) // "Elm" qəzet. - 2007. - 24 avqust.
787. Səmədova (Musalı) V. Təzkirələr biblioqrafik informasiyanın tarixən ilkin forması kimi // Magistrların II Respublika Elmi Konfransının materialları. - Sumqayıt, 2002. - s. 283 - 284.
788. Səmədova (Musalı) V. Türkiyədə yaranmış ilk şüəra təzkirəsi - Həşt behişt // «Elm» qəzeti. - 2002. - 19 sentyabr.
789. Səmədova (Musalı) V. Bir daha Şərq ədəbiyyatında təzkirələr və təzkirəçilik // Filologiya məsələləri. - 2002. - № 3. - s. 70 - 75.
790. Səmədova (Musalı) V. Dölətşah Səmərqəndi və onun «Təzkirətüş-şüəra»sı // Filologiya məsələləri. - 2002. - № 4. - s. 97 - 102.
791. Səmədova (Musalı) V. Qəstimonulu Lətfi və onun «Təzkirətüş-şüəra»sı // Filologiya məsələləri. - 2002. - № 5. - s. 42 - 46.

792. Səmədova (Musalı) V. Azərbaycan təzkiyəçiliyinin XIX-XX əsrlər mərhələsi // Filologiya məsələləri. – 2003. - № 1. - s. 75 - 79.
793. Səmədova (Musalı) V. Azərbaycanlı şairlər Dövlətşah təzkiyəsində // Tarix və onun problemləri. – 2003. - № 3. - s. 14 -17.
794. Səmədova (Musalı) V. Azərbaycanca ilk təzkiyə – «Gülşəni-şüəra» / Şərqi aktual problemləri: Tarix və müasirlik (Akademik Z. Bünyadovun 80 illiyinə həsr olunmuş elmi-nəzəri konfransın materialları). - Bakı: Nurlan. – 2003. - s. 225 – 228.
795. Səmədova (Musalı) V. Farsdilli təzkiyəçiliyin XV-XVI əsrlər mərhələsi // Azərbaycan Elmi və Mədəniyyəti: aktual problemlər (Elmi-praktik konfrans). – 2003. - s. 12 – 13.
796. Səmədova (Musalı) V. Təzkiyələrin Bakı nüsxələri // Humanitar Elmlərin öyrənilməsinin aktual problemləri. – 2004. - s. 174 - 184.
797. Səmədova (Musalı) V. Qulam Məmmədli və «Təzkiyə»sinin əlyazması // Orta əsr əlyazmaları və Azərbaycan mədəniyyəti tarixi problemləri: IX Respublika elmi konfransının materialları. – 2004. - s. 335 - 337.
798. Səmədova (Musalı) V. «Məcalisün-nəfais» təzkiyəsi - farsca tərcümələri, əlyazma nüsxələri // Dil və ədəbiyyat. – 2005. - № 1. - s. 62 - 67.
799. Səmədova (Musalı) V. XV-XVII əsrlər türk təzkiyələrinin tədqiq və nəşr tarixi // Dil və ədəbiyyat. – 2006. - № 1. - s. 183 - 186.

800. Səmədova (Musalı) V. Həkim və təbiblər Osmanlı şüəra təzkiyələrində / Orta əsr əlyazmalarında ənənəvi tibb və əczaçılıq (I Beynəlxalq konfransın materialları). – Bakı, 2006. - s. 64 – 66.
801. Sultanov M. Əlişir Nəvəinin əlyazmaları // “Ədəbiyyat” qəzeti. – 1948. - 15 may.
802. Şərifova S. Mir Möhsün Nəvvab: müasirlik qovşağında // “Hikmət” elmi araşdırmalar toplusu. – 2006. - № 8. - s. 143 -151.
803. Şükürova J. Məhəmməd Deyhim və Əziz Dövlətabadının təzkiyələrinin müqayisəli təhlili // Yaxın və Orta Şərq: dünən, bu gün, sabah (Beynəlxalq elmi konfransın materialları). – Bakı, 2007.
804. Topalova A. Anadolu təzkiyələri Azərbaycan türkləri haqqında // Elmi axtarışlar. – 2001. - III toplusu. - s.134 - 138.
805. Topalova A. Ağ Məhəmməd Müctəhidzadə // Filologiya məsələləri. – 2001. - s. 161 - 166.
806. Topalova A. XVI əsr türk təzkiyələri // AMEA Xəbərləri, Ədəbiyyat, dil və incəsənət seriyası. 2001. - № 3-4. - s. 98 -104.
807. Topalova A. Təzkiyələr // Kontekst Məcmuəsi. - 2001. - N 1. - s. 12 - 16.

Haqqında

- 808. Araslı H. XVII-XVIII əsr Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi. - Bakı: Azərbaycan Universiteti nəşriyyatı, 1956. - 327 s.
- 809. Araslı H. Böyük Azərbaycan şairi Füzuli. - Bakı: Azərbaycan Uşaq və Gənclər ədəbiyyatı nəşriyyatı, 1958. - 312 s.
- 810. Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi: 3 cildə, I c., - Bakı: Azərb. SSR EA nəşriyyatı, 1960. - 460 s.
- 811. Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi: 3 cildə, I c., - Bakı: Elm, 2004. - s. 18 -21.
- 812. Azərbaycan klassik ədəbiyyatında işlədilən adların və terminlərin şərh / tərt. ed.: A.M.Babayev. - Bakı: Maarif, 291 s.
- 813. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutu. Bibliografiya (1950-2005) / haz.: t.e.n. A.Xəlilov. - Bakı: Nurlan, 2005. - s.15, 50 və s.
- 814. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutu nəşrlərinin bibliografiyası / haz.: t.e.n. A.Xəlilov. - Bakı: Nurlan. – 2007. - 34 s.
- 815. Azərbaycan tarixi: 7 cildə, III c. - Bakı: Elm, 1999. - 550 s.

816. Cavad H. Azərbaycan ədəbiyyatına bir baxış. - Bakı: Yazıçı, 1993. - 170 s.
817. Əliyev Z. Ümumi biblioqrafiyaşünaslıq. - Bakı: Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2001. - s. 126.
818. Əlyazmalar kataloqu: 2 cildə, I cild, Tarix, coğrafiya, ədəbiyyat, bədii ədəbiyyat nəzəriyyəsi, təzkirələr və münşəat / Tərt. ed.: M.Sultanov. - Bakı: Azərbaycan EA Əlyazmalar Fondu, 1977. - 191 s.
819. Ərəb və fars sözləri lüğəti. - Bakı: Yazıçı, 1985. - 1035 s.
820. Əski çap kitabları kataloqu. I c. Türkdilli kitablar / haz.: f.e.d. Ə.Məmmədov. - Bakı: Nurlan, 2008. - s. 235.
821. Əski çap kitabları kataloqu. II c. Farsdilli kitablar / haz. t.e.n. T.Həsənzadə. - Bakı: Nurlan, 2007. - s. 49, 20, 240, 374.
822. Hüseyni M. Ədəbiyyat tariximizdən səhifələr. - Bakı: Nurlan, 2004, 180 s.
823. Xacə Zeynalabidin Əli Əbdü Bəy Şirazi. Təkmilətül-əxbar (Səfəvi dövrü-Şah İsmayıl və Şah Təhmasib dövrləri tarixi). - Bakı: Elm, 1996. - 200 s.
824. İsmayılov N. Azərbaycan biblioqrafiyasının biblioqrafiyası. - Bakı: Mütərcim, 2003. - 111 s.
825. Qarayev N. XIX əsr Azərbaycan ədəbi məclisləri. - Bakı: Nurlan, 2010. - 324 s.
826. Qasımlı M. Şah İsmayıl Xətayinin poeziyası. - Bakı: Elm, 2002, - 175 s.

827. Qasımzadə F. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi. – Bakı: Maarif, 1974. – s. 50.
828. Qəhrəmanlı N. Milli ədəbiyyat tarixçiliyi: genesis, inkişaf, dövrləşdirmə problemləri. – Bakı: Qartal, 1997. – s. 14.
829. Mahmudov M. Piyada...Təbrizdən Şama qədər. – Bakı: Yazıçı, 1982. – 24 s.
830. Məmmədova Ş. «Xülasət-ət-təvarix» Azərbaycan tarixinin mənbəyi kimi. – Bakı: Elm, 1991. – 117 s.
831. Mirəhmədov Ə. Ədəbiyyatşünaslıq. Ensiklopedik lüğət. – Bakı: «Azərbaycan Ensiklopediyası» NPB, 1998. – 240 s.
832. Musabəyli A. Ruhi Bağdadi: mühiti, həyatı, poetikası və Divanı (əlyazma qaynaqları əsasında). – Bakı: Elm, 2005. – 952 s.
833. Musayeva A., Musayev C. Bağdadda yaranan Azərbaycan ədəbiyyatı. – Bakı: Azər nəşr, 1997. – 83 s.
834. Musayeva A. Əlyazma kitabı və XV-XVI əsrlər Azərbaycan ədəbiyyatı: problemlər, araşdırmalar. – Bakı: Nurlan, 2002. – s. 52 - 55.
835. Musayeva A. XV-XVI əsrlər Azərbaycan mühacirət ədəbiyyatı və Xəlilinin "Firqətnamə"si. – Bakı: Nurlan, 2007. – s. 8.
836. Nurəliyeva T. Azərbaycan ədəbiyyatının tədqiqində əlyazma kolleksiyalarının əhəmiyyəti. – Bakı: Şərq-Qərb, 1998. – s. 80.
837. Nurəliyeva T. Əlyazma kolleksiyaları kataloqu. – Bakı: Nurlan, 2006. – s. 27, 50, 51, 138.

- 838. Nurəliyeva T. Vəqf olunmuş əlyazmalar kataloqu. I c. - Bakı: Nurlan, 2009. - s. 259.
- 839. Rəsulov Ə. Türk sənədli-bədii nəsr. Bakı: Elm, 2004, s. 158-160.
- 840. Səfərli Ə., Yusifli X. Qədim və orta əsrlər Azərbaycan ədəbiyyatı. - Bakı: Ozan, 1998. - 632 s.
- 841. Səmədova N. Azərbaycan memuar ədəbiyyatı tarixi. - Bakı: Nurlan, 2006. - s. 37-38.
- 842. Şah İsmayıl Xətai. Əsərləri. c. I / tərtib, müqəddimə, lüğət və izahlar Ə.Məmmədov. - Bakı: Azərnəşr, 1975. - 411 s.
- 843. Şəmsizadə N. Azərbaycan ədəbiyyatşünaslığı. - Bakı: Ozan, 1991. - s. 27.
- 844. Talıbzadə K. Sənətkarın şəxsiyyəti. - Bakı, Yazıçı, 1978. - 379 s.
- 845. Talıbzadə K. Azərbaycan ədəbi tənqidinin tarixi. - Bakı: Maarif, 1984. - s. 9.

TÜRK DİLİNDƏ

Kitablar

846. Abdulkadiroğlu A. Bursalı İsmail Belig. - Ankara: Gazi Eğitim Fakültesi Yayınları, 1985. - 202 s.
847. Ahdi ve Gülşen-i şuarası (İnceleme-metin) / hazır.: S. Solmaz. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı, 2005, IX+ 626 s.
848. Ahdi. Gülşen-i Şu'ara. Dizin, inceleme, tıpkı basım / hazır.: Doç. Dr. S. Solmaz. – Ankara: Türk Tarih Kurumu Yay. 2010.
849. Ali Emiri. Tezkire-i Şu'arâ-yı Âmid, (1. Cilt, elif-ze harfleri arası). – İstanbul: Matbaa-i Âmid, 1327.
850. Ali Emiri Efendi. Esami-i şuara-yi Amid / hazır.: G. Güner, N. Güner. - Ankara: Dikmen, 2003. - 63 s.
851. Ali Şir Nevayi. Mecalisün-nefayis / hazır. H.Ayan, K.Yavuz, E.Cemalnaz, R.Toparlı, G.Ayan, Y.Akpınar. – Erzurum: Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, 1995. - 232 s.
852. Ali Şir Nevayi. Mecalisün-nefayis / hazır. K. Eraslan. 1-2. c. - Ankara: Türk Dil Kurumu, 2001. - 460s.
853. Ali Mustafa. Kühül-ahbarın tezkire kısmı / hazır.: Dr. M. İsen. Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, 1994, 396 s.

854. Aşık Çelebi. Meş'a'irü's-Şu'ara / hazır.: Prof. Dr. F. Kılıç. 3 cildde. - İstanbul: İstanbul Araştırmaları Enstitüsü, 2010.
855. Aşık Çelebi ve şairler tezkiresi üzerine yazılar / Derleyenler: Aynur H., Niyazioğlu A. - İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2011. - 192 s.
856. Ayan H. Tezkireler. - Erzurum: Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Yayınları, 1983.
857. Babacan İ. Tezkire-i Mecalis-i Şu'ara-yı Rum-Garîbî Tezkiresi. - Ankara: Ankara Vizyon Yayınevi, 2010.
858. Beyani Mustafa bin Carullah. Tezkiretüş-şuara / eleştirmeli baskıya hazır.: Dr. İ. Kutluk. - Ankara: TDK, 1997. - 90 + 345s.
859. Cevdet Paşa. Tezakir. c.1-12. - Ankara: MEB, 1963. - 347 s.
860. Coşkun M. Manzum bir şairler tezkiresi: Hasib'in Silkü'l-Le'al-i Al-i Osman'ındaki şair biyografileri. - Ankara: Bizim Büro Basımevi, 2002. - VIII + 164 s.
861. Çetindağ Y. Ali Şir Nevai. Hayatı, sanatı, eserleri. - İstanbul: Fatih Üniversitesi, 2005.
862. Çetindağ Y. Şiir ve tenkit - Türk, İran ve Arap tezkirelerinde. - İstanbul: Kitabevi, 2010. - XIX + 346 s.
863. Erdem S. Sai Çelebi. Tezkiretül-bünyan. - İstanbul, 1988. - 93 s.
864. Esad Mehmed Efendi ve Bağçe-i safa enduzu / hazır.: R.Oğraş. - Burdur, Kişisel , 2001. - 275 s.

865. Fatin Davud. Hatimetül-eşar. - İstanbul: İstihkam Alayları litoqrafya destgahları, 1271.
866. Güfti ve Teşrifatüş-şuarası / hazır.: K.Yılmaz. - Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, 2001,. - 300 s.
867. Horata O. Esrar Dede, hayatı, eserleri, şiir dünyası ve divanı. - Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 1998, XI + 666 s.
868. İbnü'lemin Mahmud Kemal İnal. Son asır Türk şairleri (Kemâlü'ş-şu'arâ), 1. baskı. 12 cüz. – İstanbul: Türk Tarih Encümeni, 1930 - 1942.
869. İbnü'lemin Mahmud Kemal İnal. Son Asır Türk Şairleri (Kemâlü'ş-şu'arâ), 2. baskı. - İstanbul: Millî Eğitim Bakanlığı, 1970.
870. İbnü'lemin Mahmud Kemal İnal. Son Asır Türk Şairleri (Kemâlü'ş-şu'arâ), 3. baskı. – İstanbul: Dergâh Yayınları, 1988.
871. İnal İbnül-Emin Mahmud Kemal. Son asır Türk şairleri (Kemalüş-şuara) / hazır.: M. Cunbur. 4 cildde. 1. c. - Ankara: AKMBY, 1999. - X+678 s.
872. İnal İbnül-Emin Mahmud Kemal. Son asır Türk şairleri (Kemalüş-şuara) / hazır.: M. Kayahan Özgül. 4 cildde. 2. c. – Ankara: AKMBY, 2000. - 544 s.
873. İnal İbnül-Emin Mahmud Kemal. Son asır Türk şairleri (Kemalüş-şuara) / hazır.: H. Özcan. 4 cildde. 3. c. Ankara: AKMBY, 2000. - VII+493 s.

874. İnal İbnül-Emin Mahmud Kemal. Son asır Türk şairleri (Kemalüş-şuara) / hazır.: İ. Baştuğ. 4 cildde. 4. c. Ankara: AKMBY, 2002. - VIII + 490 s.
875. İsen M., Kılıç F., Aksoyak İ., Eyduran A. Şair tezkireleri. - Ankara: Akçağ yayınları, 2002. - 372 s.
876. İsen M. Ötelerden bir ses (Divan edebiyatı ve Balkanlar-da Türk edebiyatı üzerine makaleler). - Ankara: Akçağ, 1997. - 581 s.
877. İsen M. Tezkireden biyografiye. - İstanbul: Kapı yayınları, 2010. - 361 s.
878. İpekten H., İsen M., Toparlı R. Tezkirelere göre divan edebiyatı isimler sözlüğü. - Ankara: Kültür ve turizm Bakanlığı, 1988. - 579 s.
879. İpekten H. Türk edebiyatının kaynaklarından Türkçe şuara tezkireleri. - Erzurum: Ankara Üniversitesi yayınları, 1991. - 169 s.
880. İsmail Belig. Nuhbetül-asar li-zeyli Zübdetil-eşar / hazır.: Doç. Dr. A. Abdulkadiroğlu. - Ankara: Gazi Üniversitesi Yayınları, 1985. - XXII + 718 s.
881. Esrar Dede. Tezkire-i şuarayi mevleviye / hazır. İ. Genç. - Ankara: AKMBY, 2000. - VI + 596 s.
882. Devletşah Tezkiresi - Tezkire-i Devletşah. C. I - IV. - İstanbul: Tercüman Yayınları, 675 s.
883. Devletşah tezkiresi / çeviren N. Luğal. - İstanbul: Kültür Bakanlığı, 1990. - 495 s.
884. Karabağlı Müctehid-zade Mehmed Aka. Tezkiretü'ş-şuara Riyazül-aşikin. - Dersaadet: Karabet Matbaası, 1328.

885. Karabağlı Müctehid-zade Mehmed Aka. Tezkiretüş-şuara Riyazü'l-aşikin / Ön söz. M. Sadi Çöğənli ve R.Toparlı*. – Erzurum: 1992.
886. Kemikli B. Arif Hikmet Bey (Hayatı, sanatı, eserleri). - Ankara: MEB. Yayınları, 2003.
887. Kılıç F. XVII. yüzyıl tezkirelerinde şair ve eser üzerine değerlendirmeler. - Ankara: Akçağ, 1998. - XXXIV + 402 s.
888. Kılıç F. Sefkat. Tezkire-i şuara. - Ankara: Bizim Büro, 2005.
889. Kınalızade Hasan Çelebi. Tezkiretüş-şuara. c. I - II. / hazırl.: İ. Kutluk. - Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1978 – 1989. - 1094 s.
890. Korkusuz Ş. Tezkire-i meşayih-i Amid. c. 1 - 2. - İstanbul: Kent, 2004. - 352 s.
891. Kutlu S. Alevilik – Bektaşilik yazuları: Aleviliğin yazılı kaynakları buyruk, Tezkire-i Şeyh Safi. – Ankara, 2006. - 254 s.
892. Latifi. Tezkire-i Latifi / Naşiri Ahmed Cevdet. – İstanbul: İkdam Matbaası, 1314.
893. Latifi. Latifi tezkiresi / hazır.: Doç. Dr. M. İsen. - Ankara: Kültür Bakanlığı, 1990. - 513 s.
894. Latifi Tezkiretüş-şuara ve Tabsiratün-nuzama (İnceleme - metin) / hazır.: R.Canım. - Ankara: AKMBY, 2000. – IX + 935 s.

* Tezkirənin h.1328-ci il nəşrinin fotofaksimilesidir.

895. Mücib Mustafa. Tezkire-i Mücib / hazırl.: K. Altun. – Ankara: AKMBY, 1997. - 84 s.
896. Mehmed Siraceddin. Mecma-i şüara ve tezkire-i üdeba. – İstanbul: Kütüphanr-i Cihan, 1325.
897. Mehmed Siraceddin. Mecmua-i şüara ve tezkire-i üdeba. – Sivas: Dilek matbaacılık, 1994. - 124 s.
898. Mehmet Tevfik. Kafiye-i şüara. – İstanbul: 1290.
899. Mustafa Safai Efendi. Tezkire-i Safayi / hazır.: P. Çapan. - Ankara: AKMBY, 2005. - 750 s.
900. Molla Cami. Baharistan / hazır.: S. Yalsızuçanlar. – İstanbul: Timaş yayınları, 2001. - 197 s.
901. Nail Tuman. Tuhfe-i Nailî / hazır.: M.Tatçı, C.Kurnaz. - c. I-II. - Ankara: Bizim Büro, 2001.
902. Nuri Osman Hanyevi. Girit Şairleri (Tezkire-i şüara-yi Girid) / hazır.: Dr. O. Kurtoğlu. - Ankara: Akçağ, 2006. - 112 s.
903. Oğraş R. Esad Mehmed Efendi ve Bağçe-i safa-enduz-u. - Burdur: Kişisel yayınlar, 2001. - 275 s.
904. Oğraş R. Esad Mehmed Efendinin hayatı, edebi kişiliği ve Şahidül-Müverrihin adlı eseri. - Edirne: 1995. - 230 s.
905. Ramiz ve Adab-ı zurafası / hazır.: S. Erdem. - Ankara: AKMBY, 1994. - XLVII+401 s.
906. Rıza. Tezkire-i Rıza / Naşiri Ahmed Cevdet. – İstanbul: İkdām Matbaası, 1316.
907. Salim. Tezkire-yi Salim. – İstanbul: İkdām Matbaası, 1315. - 337 s.

908. Salim Efendi. Tezkiretüş-şüara. İnceleme-metin / hazır.: A.İnce. - Ankara: AKMY, 2005. - 756 s.
909. Sinan Paşa. Tezkiretül-evliya / hazır.: E. Gürsoy. - Ankara: TDK, 1987. - 434 s.
910. Sehî Bey. Tezkire-i Sehi / Neşreden Mehmed Şükrü. - İstanbul: Matbaa-i Âmidi, 1325.
911. Sehi Bey. Tezkire «Heşt-bihişt» / hazır.: Doç. Dr. M. İsen. - İstanbul: Tercüman qazetesi, 1980. - 260 s.
912. Seyyid Riza Zehrimarzade. Riza tezkiresi / neşreden. Dr. S. Erdağı. - Ankara: Türk dili ve edebiyatı kitapları, 2002. - VII + 109 s.
913. Siraceddin Mehmed. Mecmai-şuara ve tezkire-i üdeba / hazır.: M.Arslan. - Sivas: Dilek matbaacılık, 1994. -124 s.
914. Süleyman Fehim. Sefînetü'ş-şu'arâ. - İstanbul: Tabhâne-i Âmire, 1259. - 352 s.
915. Tevfikoğlu M. Ali Emiri Efendi. - Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 1989. - 219 s.
916. Tolasa H. Sehi, Latifi, Aşık Çelebi tezkirelerine göre 16. yüzyılda edebiyat araştırma ve eleştirisi. - İzmir: Ege Üniversitesi yayınları, 1983. - 430 s.
917. Tolasa H. Sehi, Latifi, Aşık Çelebi tezkirelerine göre 16. yüzyılda edebiyat araştırma ve eleştirisi. - Ankara: Akçağ yayınları, 2002. - XIV+399 s. (təkrar nəşr).
918. Yavuz O. Anadolu türkçesi ile yapılan en eski Tezkiretül-evliya tercümesi ve dil özellikleri. - Erzurum: Atatürk Üniversitesi, Tablet yayınları, 2006. - 568 s.

- 919.** Yıldız M., Tatcı M. XVI. – XVIII. asırlarda İstanbul veliləri və deliləri: Tezkiretül-müteahhirin. - İstanbul: MVT Yayıncılık, 2007. – X +179 + 98 s.
- 920.** Zavotçu G. Rıza tezkiresi (inceleme-metin). – İstanbul: Sahhaflar Kitap Sarayı, 2009.

Məqalələr

921. Abdulkadiroğlu A. Bursalı Beləğin eserlerinde Tokat ve Nuhbetül-asardakı Tokatlı şairler // Türk tarihinde ve kültüründe Tokat sempozyumu, Bildiriler. – Ankara: 1987. - s. 535 - 547.
922. Abdulkadiroğlu A. Bursalı Beləğin eserlerinde Kastamonu ve kastamonulu Zevat // Türk tarihinde ve kültüründe Kastamonu: Tebliğler, Kastamonu. – 1989. - s. 65 - 70.
923. Abdulkadiroğlu A. Edebiyat tarihimizin bazı meseleleri ve Latifiye yapılan ittihamlar konusunda düşünceler // Türk bilgisi araştırmaları, Hasibe Mazıoğlu Armağanı II. - 1998, № 22. - s. 1 - 8.
924. Açıkgöz N. Riyazüş-şuara / VI. Milletlerarası Türkoloji Kongresi. – İstanbul, 19-25 Eylül, 1988.
925. Açıkgöz N. Tezkirelere göre 16. asrın sonuna kadar Türk edebi kültür hayatı // V. Milletlerarası Türkiye Sosyal ve İktisat Tarihi Kongresi. – Ankara: 1990. - s. 157 - 172.
926. Açıkgöz N. Riyazüş-şuara dibəçesi (Sadələştirilmiş mətin) // Yönelişlər. – 1990. - Kasım. - s. 87 - 96.
927. Açıkgöz N. Tezkirelere göre şehir tavsifləri ve bunun kültür tarihindeki yeri // Fırat Üniversitesi I. Tarih sempozyumu. – Elazığ, 17-19 Ekim 1993.

928. Açıkgöz N. Klâsik türk şiiri tenkid terminolojisi ve "Abdâr" örneği // Türk Kültürü İncelemeleri. – 2000. - s. 2. - s.149 - 160.
929. Açıkgöz N. Tezkirelerde yapı ve yapı terminolojisi // İlmi araştırmalar, Dil, edebiyat, tarih araştırmaları. – 2000. - Sayı 9. - s. 7 - 22.
930. Açıkgöz N. Klassik biyografi geleneğinde anekdotun önemi ve Riyazüş-şuara örneği / Prof. Dr. M. İsen adına Uluslararası Klassik Türk edebiyatında Biyografi sempozyumu, Program ve bildiri özetleri. - 6-8 mayıs 2010.- s. 32.
931. Adnan A. Tarih ve biyografiya // İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih dergisi. – 1952. - s. 1 - 6.
932. Afyoncu E. Mustafa Safayinin hayatı hakkında yeni bilgiler // Journal of Turkish Studies (Türklük Bilgisi Araştırmaları). – 2000. - Sayı: 24. - s. 1 - 7.
933. Akkuş M. Bağdat civarında yetişen şairler ve Hatibinin tezkiresi // Yedi iklim. - 1992. - Mayıs. - № 2. - c. 1. - s. 82 - 84.
934. Akkuş M. Osmanlı tezkirecilik geleneğinde tek tarih tezkire örneği: Kühül-ahbar // Yedi iklim, 1995 kasım. - c. 6. - № 68. - s. 107 - 109.
935. Akkuş M. Şagir Hatibi ve Tezkire-i Şuara-yi Bağdadi // Türk Tarih Kurumu, Belleten. c. LIX. – 1995. - Sayı: 226. - s. 621 -642.
936. Akkuş M. Osmanlı şuara tezkireleri geleneğine yeni bir halka: Edirne şairleri // Dergah. - 1996 Şubat. - Sayı: 72. - s.18 - 19.

937. Aksakla A. Ölümünün 60. yılında kitap dostu Ali Emiri Efendi // Türk kültürü. – 1984. - c. XXII / 250. - s. 25 - 28.
938. Aksoy M. XVI yüzyıl şüara tezkireleri ile Necatinin şiirlerine göre Anadolu Türk edebi dilinin gelişiminde deyim ve atasözü kullanımı // Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Sosyal Bilimler Dergisi. - 2007 Aralık. - Sayı:16. - s. 141 – 162.
939. Aksoyak İ. H. Biyografi inşasında tezkirelerin dışındaki kaynakların değer ve önemi: Kefeli Hüseyin Sevanîh adlı fal kitabı / Prof. Dr. M. İsen adına Uluslararası Klasik Türk edebiyatında Biyografi sempozyumu, Program ve bildiri özetleri. - 6-8 Mayıs 2010. - s. 29 – 30.
940. Akün Ö. Şinasinin bugüne kadar ele geçmeyen Fatin tezkiresi baskısı // Türk dili ve edebiyatı dergisi, 1961. - c. 11. - s. 67 – 98.
941. Akün Ö. Şinasinin Fatin tezkiresi baskısındaki yeni biyografik bilgiler // İstanbul Üniversitesi Edebiyat fakültesi, Türkiyat mecmuası. – 1965. - c. 14. - s. 277 – 336.
942. Akün Ö. Sehi Bey. - İslam ansiklopedisi. 10. c. - İstanbul: MEB. - s. 317 – 320.
943. Akün Ö. Ahdi. DİA. - 1. c. – Ankara, 1988. - s. 509 – 514.
944. Akün Ö. Çaylak Tefvik. - DİA. 8. c. - İstanbul, 1993. - s. 240 – 244.
945. Akün Ö. Fatin Efendi. - DİA. 12. c. - İstanbul, 1995. - s. 256 – 260.

946. Akün Ö. İbnülemin Mahmud Kemal. - DİA. 21. c. - İstanbul, 2000. - s. 249 – 262.
947. Alıcı L. Tezkirelere göre Kahraman Maraşlı divan şairleri // Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. - c. 1, S. 2, Yıl 2004, s. 56 – 63.
948. Ali Canib (Yöntem). On ikinci asır tezkirecilerinden Ramiz Efendi ve eseri // Hayat. – 1927, 2 haziran. - № 27. - s.3-4.
949. Ali Canib (Yöntem). Safayi Efendi ve tezkiresi // Hayat. - 3 Teşrin-i sani, 1927. - № 49. - s. 442 - 443.
950. Alpay G. Esrar Dede tezkiresinde Mevlana sevgisi / 7. Milli Mevlana Kongresi. – 1993, 3- 4 Mayıs. - s. 35 - 42.
951. Alpay G. Rıza. - İslam ansiklopedisi. c. IX. – Ankara, MEB, 1964. - s. 727 – 728.
952. Alpay G. Riyazi. - İslam Ansiklopedisi. c. IX. – Ankara: MEB, 1964. - s. 751 – 753.
953. Altınay A. R. Ali Emiri Efendi ve asarı // Tarih-i Osmani Encümeni mecmuası. - c.1. - s. 45 - 51.
954. Altuner N. Safayi. DİA. – İstanbul, 2008. – s. 444.
955. Altok Z. Âşık Çelebi ve edebî kanon / Aşık Çelebi ve şairler tezkiresi üzerine yazılar. – İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2011. – s. 117 – 132.
956. Anetshofer H. Meşairüş-şuarada toplum tanımaz sapkın dervişler / Aşık Çelebi ve şairler tezkiresi üzerine yazılar. – İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2011. – s. 85- 101
957. Arslan M. Ali Emiri ve Tezkire-i şua-i Amid // Yedi iklim. – 1993 şubat. – c.3. - № 35. - s. 70 – 77.

958. Ateş A. Mecma-al havas // Oriens. – 1950. - 3. c. - s. 333 – 335.
959. Ateş A. Mecma al-havas // İstanbul edebiyat fakültesi Tarih dergisi. – 1953. - s. 183 – 187.
960. Atila M. Safayı tezkiresi özelinde XVIII. yüzyıl edebiyat camiasında mizahi ortam // Turkish Studies – International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic. Turkey. - Volume 6/2. Spring 2011. – s. 95 – 104.
961. Avşar Z. Kühül-ahbarın tezkire kısmının yayınlanması münasibetiyle // Türk kültürü. - 1996 Ocak. - c. 34. - № 393. - s. 60 - 64.
962. Avşar Z. Latifi tezkiresinde şiire ilişkin kavramların söz ipine diziliş yöntemi / Abdulkerim Abdulkadiroğlu Hatırasına IV. Klâsik Türk Edebiyatı Sempozyumu, 4-5 Mayıs 2009.
963. Ayan H. Latifiye göre şiir ve şair // Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (Prof. H. İpektenin anısına). – 1993. - № 1. - s. 15 - 21.
964. Ayan G. Esrar Dede tezkiresinde Mevlana sevgisi / 7. Milli Mevlana Kongresi, Bildiriler. - Selcuk Üniversitesi. - 3-4 mayıs 1993. - s. 35 - 42.
965. Aynur H. Sehi, Latifi ve Aşık Çelebi tezkiresine göre türler / Nazımdan nesire edebi türler: 25 nisan 2008 Bildiriler. İstanbul: Turkuaz, 2009. – s. 47 – 61.
966. Aynur H. Kurgusu ve vurgusuyla kendi kaleminden Aşık Çelebinin yaşamöyküsü / Aşık Çelebi ve şairler tez-

kiresi üzerine yazılar. – İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2011. – s. 19 – 55.

967. Aynur H., Niyazioğlu A. Aşık Çelebi ve tezkiresine nüfuz etme denemesi / Aşık Çelebi ve şairler tezkiresi üzerine yazılar. – İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2011. – s. 11 – 16.
968. Aynur H. Meşairüş-şuara ve Hadaikul-Hakaike göre Aşık Çelebinin yaşamının kronolojisi / Aşık Çelebi ve şairler tezkiresi üzerine yazılar. – İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2011. – s. 167 – 170.
969. Aynur H. Aşık Çelebi ve tezkiresiyle ilgili yayılar kaynakçası / Aşık Çelebi ve şairler tezkiresi üzerine yazılar. – İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2011. – s. 171 – 176.
970. Babacan İ. 16. asırda Osmanlı sahası şairleri hakkında yazılmış «Tezkire-i mecalis-i şuara-yi Rum» adlı tanınmayan bir tezkire // «Bilig» Türk Dünyası Sosyal bilimler dergisi. - Kış 2007. - Sayı: 40. - s. 1 - 16.
971. Baltabayev H. Babür Şah ve Babüriler döneminde Türk tezkireleri / Prof. Dr. M. İsen adına Uluslararası Klassik Türk edebiyatında Biyografi sempozyumu, Program ve bildiri özetleri, 6-8 Mayıs 2010. - s. 38-39.
972. Bayram Ö. İbnülemin Mahmut Kemal İnal ve şairlerle ilgili değerlendirmeleri // Journal of Qafqaz. – 2002. - № 10. – s.
973. Bayram Ö. Son asır türk şairleri ve Tuhfe-i Naili isimli XX. yüzyıl tezkirelerinde Isparta (Hamid) şehri // Azərbaycan Milli İlimler Akademisi, Nizami Adına Edebiyat

- Enstitüsü, Edebi-Nazari Mecnua. - 2003. - 1. kitap. – s. 173 – 177.
974. Bayram Ö. Kafkasyada bir şair ve tarihçi: Seyid Azim Şirvani // Journal of Caucasian Studies. – 2004. - №1. – s.
975. Bayram Ö. Şark Tezkirecilik ananeleri içinde Seyyid Azim Şirvani'nin "Tezkiretüş-Şuara"sı / Yakın ve Orta Şark, dünü, bugünü, yarını. Uluslararası İlmi Konferans. Azərbaycan Milli İlimler Akademisi, Akad. Z. Bünyadov adına Şarkşünaslıq Enstitüsü. – Baku, 24 - 25 Ekim 2007.
976. Bayram Ö. Tezkirecilerin kaleminden Necati Beg / I. Uluslararası Türk dili ve edebiyatı sempozyumu bildirileri. – Kocaeli, 2009. - s. 663 – 670.
977. Bayram Ö. Gülüstan-ı İremin tezkire kısmı / Prof. Dr.M. İsen adına Uluslararası Klassik Türk edebiyatında Biyografi sempozyumu, Proqram ve bildiri özetleri. - 6-8 mayıs 2010. - s. 40 – 41.
978. Bayram P. XX. asır Azərbaycan edebiyatında yazılmış iki önemli biyografik kaynak: Firudin bey Köçerlinin «Azərbaycan edebiyatı» ve Mehemedeli Terbiyetin «Danışmendan-i Azərbaycan» adlı tezkiresi / Prof. Dr. M. İsen adına Uluslararası Klassik Türk edebiyatında Biyografi sempozyumu, Proqram ve bildiri özetleri. - 6-8 mayıs 2010. - s. 36 – 37.
979. Beyzadeoğlu S. Aşık Çelebi tezkiresinde şair ilişkileri I // Yedi iklim. - Ağustos 1992. - s. 10 – 14.

980. Beyzadeoğlu S. Tezkirelere göre Edirneli şairler // Bilik Vakfı, Edirne şubesi. – 1991. - 24 Mayıs.
981. Beyzadeoğlu S. Aşık Çelebi tezkiresinde şair ilişkileri II // Yedi iklim. - Eylül 1992. - s. 13 – 25.
982. Beyzadeoğlu S. Aşık Çelebi tezkiresinde şair ve şarap // Dergah. - Haziran 1992. - s. 10 – 11.
983. Beyzadeoğlu S. Aşık Çelebi tezkiresinde şair meclisleri // Yedi iklim. - Ağustos 1994. - s. 39 – 45.
984. Beyzadeoğlu S. Aşık Çelebi tezkiresinde şair meclisleri // Yedi iklim. - Eylül 1994. - s. 45 – 52.
985. Beyzadeoğlu S. 16. Yüzyıl tezkirelerinde sosyal şikayetler «Neler çeker bu gönül söylesem şikayet olur» // Dergah. -, Nisan 1996. - c. 7. - s. 15 – 18.
986. Beyzadeoğlu S. XVI. yüzyıl tezkirelerinde özürlü şairler // Trakya Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Dergisi. – Haziran 2000. - s. 127 - 138.
987. Beyzadeoğlu S. Hasan Çelebi tezkiresinde şairlerin şehirlere göre tasnifi ve şehir tasvirleri // İlmi araştırmalar. – 2001. - № 11. - s. 41 – 46 .
988. Beyzadeoğlu S. XVI. yüzyıl tezkirelerine göre Eğridir ve civarında yetişmiş şair devlet adamları // Tarihi Kültürel Ekonomik Yönleri ile Eğridir. I Eğridir Sempozyumu. – 2002. - s.189 - 196.
989. Beyzadeoğlu S. Hasan Çelebi tezkiresinde İstanbul / I Uluslararası Türk edebiyatında İstanbul sempozyumu bildirileri. – İstanbul, 2009. - s. 203 - 210.

990. Bilkan A. Tezkirelerde tenkit // Milli kültür. - mart 1986. - № 52. - s. 64 – 72.
991. Bilge M. Arif Hikmet Bey. - DİA. 3. c. - İstanbul, 1991. - s. 365 - 366.
992. Bilgen A. Muhammad Avfinin Lubab–albab tezkiresi ve üslup ile ilgili görüşleri // Doğu dilleri: Farsça, arapça, urduca, hindoloji ve sinoloji araştırmaları. - 1985. - 4 - 1. - №1. - s. 207 – 223.
993. Bilgin A. Mehmed Tevfik Efendinin Mecmuatüt-teraciminin edebiyat tarihimizdeki önemi // İlmi araştırmalar. - 2004. - № 17. - s. 83 – 88.
994. Candan N. Aşık Çelebinin şuara tezkiresinde tasvirli Trabzonlu şairler // İzzet Gündâğ Kayaoğlu Hatıra kitabı. - İstanbul: Türkiye Anıt Çevre Turizm Değerlerini Koruma Vakfı, 2005. - s. 367 – 374.
995. Canib A. On ikinci asır tezkirecilerinden Râmiz Efendi ve eseri // Hayat. - 2 Haziran 1927. - c. 2. - s. 27. - s. 3 – 4.
996. Canib A. Safâyî Efendi ve Tezkiresi // Hayat. - 3 Teşrin-i sani 1927. - c. 2. - s. 49. - s. 442 – 443.
997. Canım R. Lâtîfi tezkiresinin sadeleştirilmiş baskısı üzerine // «Kayıtlar» Edebiyat Düşünce Kültür Dergisi. - Mart 1991. - s. 61 – 62.
998. Canım R. Prof. Dr. Halûk İpekten ve Türk şuara tezkireleri // «Yedi İklim» Sanat Kültür Edebiyat Dergisi. - 1992. - 4. Cilt. - Sayı: 32. - s. 79.
999. Canım R. Latifi tezkiresinin edebiyat tarihimiz açısından önemi ve tezkireler arasındaki yeri // Atatürk Üniversi-

tesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Prof. Dr. H. İpek-
ten Özel Sayısı. - 1993. - s. 87 – 96.

1000. Canım R. Latifinin Tezkiretüş-şuarası için söylenen
«Kastamonuname» iddiası hakkında bir kaç söz // Türk
kültürü. - 1996 Aralık. - № 34. - s. 739 – 748.
1001. Canım R. Tezkiretüş-Şuara ve yazma nushaları // Gazi
Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Sosyal Bilimler der-
gisi. - 1996. - № 1. - s. 1 – 22.
1002. Canım R. Bir şuara tezkiresi olarak Kühül-ahbar //
Türk edebiyatı dergisi. - 1996, Ocak. - № 269. - s. 57.
1003. Canım R. Türk kültür ve edebiyatında Ali Şir Nevayi ve
Türkiyede Ali Şir Nevayi çalışmaları // Atatürk Üniver-
sitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü dergisi. - Yıl : 9. -
Sayı: 19. - s.137 – 146.
1004. Canım R. Latifi tezkiresinde biyografik bilginin mahiyeti
ve verilmiş biçimi üzerine bazı değerlendirmeler / Prof.
Dr. M. İsen adına Uluslararası Klassik Türk edebiyatın-
da Biyografi sempozyumu, Proqram ve bildiri özetleri,
6-8 mayıs 2010. - s. 43 – 44.
1005. Cemiloğlu İ. Mecalisün-Nefaisin dili hakkında / Prof.
Dr. M. İsen adına Uluslararası Klassik Türk edebiyatın-
da Biyografi sempozyumu, Proqram ve bildiri özetleri,
6-8 mayıs 2010. - s. 36.
1006. Coşkun M. Latifi Tezkiresinin kaynak değeri / Prof. Dr.
M. İsen adına Uluslararası Klassik Türk edebiyatında Bi-
yografi sempozyumu, Proqram ve bildiri özetleri, 6-8
mayıs 2010. - s. 22.

1007. Çapan P. Tezkire-i Safâyî dîbâcesi // Fırat Üniviversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. – 1991. - c. 5 (1). - s. 111 – 114.
1008. Çapan P. XVIII yy tezkirelerine göre edebi kültür ve gelenek bakımından şair // Fırat Şiir Akşamları Güldestesi. - Kasım 1994. - s. 112 – 114.
1009. Çapan P. Divan şairinin üslubuna dair // Tuncer Gülensoy Armağanı. – 1994. - s. 174 – 181.
1010. Çapan P. Biyografik ve edebi bir değer olarak 18. yy. tezkirelerinde vefat kaydı // I. Türk Tarihi ve Edebiyatı Kongresi, Celâl Bayar Üniversitesi. – Manisa, 11-13 Eylül 1996.
1011. Çapan P. Tezkirelerde İstanbulun ele alınışı // İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Türk dili ve edebiyatı dergisi. - 2004. - c. XXXI. - Sayı: 81. - s. 25 – 52.
1012. Çapan P. XVIII yy. Tezkirelerinde muamma ve lugazlar // Osmanlı Araştırmaları XXVI. – 2005. - s. 205 – 222.
1013. Çapan P. Mustafa Safayi Efendinin şairliğine dair // Şinasi Tekin anısına Uygurlardan Osmanlıya. - İstanbul: Simurg yayınları, 2005. - s. 296 – 304 .
1014. Çapan P. Tezkire terminolojisinde şair doğmak veya şair olmak // Uluslararası Türklük Bilgisi Sempozyumu. 25 - 27 Nisan, Atatürk Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Erzurum, 2007.
1015. Çapan P. Tezkirelerin ışığında şiire has bir yapı unsuru olarak mânâ üzerine değerlendirmeler // Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, Hüeyin Ayan Özel Sayısı. - 2009. - s. 435 - 448.

1016. Çapan P. Bir üslûp unsuru olarak Safâyî tezkiresi'nde örnek verme işlemi // Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Kongresi. İstanbul Kültür Üniversitesi. Bildiri Kitabı. – 2009. - c. 2. - s. 99 - 120.
1017. Çapan P. XVIII yy. Tezkirelerinde eseri niteleyen bir unsur olarak hayal / V. Klâsik Türk Edebiyatı Sempozyumu - Uluslararası (Prof. Dr. H. Tolasa hatırasına). – Mardin, 16-18 Ekim 2009. - 8 s.
1018. Çapan P. Safâyî Tezkiresine göre Balkanlar / Uluslararası Balkanlarda Türk Varlığı Sempozyumu - II, Celal Bayar Üniversitesi, Manisa Yöresi Türk Tarih ve Kültürünü Araştırma ve Uygulama Merkezi. - 13-15 Mayıs 2010. - 17 s.
1019. Çapan P. XVIII yy tezkirelerinde aile, soy ve akrabalık ilişkilerine dair / Prof. Dr. M. İsen adına Uluslararası Klassik Türk edebiyatında Biyografi sempozyumu, Proqram ve bildiri özetleri, 6-8 mayıs 2010. - s. 41.
1020. Çavuşoğlu M. Aşık Çelebi tezkiresindeki bazı malumat üzerine bir tenkid / IV Milletlerarası Türkoloji Kongresi. – İstanbul, 1982. İstanbul, 1983.
1021. Çavuşoğlu M. Son şüara tezkiresi ve yazarı hakkında // Son asır Türk şairleri, c. 1, İstanbul: Dergâh yayınları 1988. - s. VII - XIII.
1022. Çeltik H. XVIII yy tezkirelerinde divan şairleri // Journal of Turkish Studies (Türklük bilgisi araştırmaları), H. Mazıoğlu Armağanı II, 1997. – II. - Sayı: 22. - s. 49 – 85.

1023. Çeltik H. Halepte Kınalızade Hasan Çelebinin şairler meclisi // Gazi Türkiyat, Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi. - Güz 2007. - s. 137 – 148.
1024. Çetin N. Latifi. İslam ansiklopedisi. c. VII, İstanbul: MEB, yılsız, s. 19 – 22.
1025. Çetindağ Y. Şiir eleştirisi açısından «Devletşah tezkiresi» // Akademik araştırmalar dergisi. – 2002. - № 14. - s. 187 – 201.
1026. Çetindağ Y. Eleştiri terimleri açısından Herat mektebi tezkirelerinin Anadolu tezkirelerine tesiri // «Bilig» Türk dünyası Sosyal bilimler dergisi. - 2002 Yaz. -№ 22. - s. 109 – 132.
1027. Çetindağ Y. Mecalisün-nefaiste şiir ve şair // The Journal of Turkish Studies, Vol. 9, 2003, № 9, s.79 – 114.
1028. Çetindağ Y. Biyoqrafik bilgi ve şiir eleştirisi açısından Çehar makale // «Bilig» Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi. - 2005. - № 34. - s. 145 - 167.
1029. Çetindağ Y. Orta Asyadan Anadoluya biyografi geleneği / Prof. Dr. M. İsen adına Uluslararası Klassik Türk edebiyatında Biyografi sempozyumu, Proqram ve bildiri özetleri, 6-8 mayıs 2010. s. 23.
1030. Çınar B. XVIII yy. tezkirelerinin bilgi kaynakları: Salim ve Esrar Dede tezkireleri örneği / Prof. Dr. M. İsen adına Uluslararası Klassik Türk edebiyatında Biyografi sempozyumu, Proqram ve bildiri özetleri, 6-8 mayıs 2010. - s. 46 – 47.

1031. Çıpan M. Belig İsmail. - DİA. V c. – İstanbul, 1997. - s. 415 – 417.
1032. Dağlar A. Mehabib-i Tezakir: XVIII asır tezkirelerindeki güzeller / Abdülkerim Abdulkadiroğlu hatırasına IV. Klasik Türk Edebiyatı Sempozyumu. 4 - 5 Mayıs 2009.
1033. Dağlar A. Tezkire-i Şuara-yı Mevleviyye ile Sema-hane-i Edebi mukâyesə denemesi / Mevlana, Mesnevi, Mevlevihaneler Sempozyumu, 30 Eylül - 01 Ekim 2006. – Manisa, Bildiriler, Manisa 2007. - s. 149 - 160.
1034. Dağlar A. Mevlevi edebiyatı kaynaklarından Tezkire-i Şuara-yı Mevleviyye ile Sema-Hane-i Edeb'in mukayesesi // Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic. - Spring 2008. – Volume 3/2. – s. 229 – 277.
1035. Demirel Ş. XVII yüzyıl tezkirelerinde şair ve eser üzerine değerlendirmeler // Bilge dergisi. - Yaz 2001. - № 8 (29). - s. 54 - 56.
1036. Demiroğlu A. Devletşah. – DİA. - 9. c. – İstanbul, 1994. - s. 244 – 245.
1037. Demirtaş K.F. XVII. asır şairlerinden Edirneli Güfti ve «Teşrifatüş-şüera»sı // Türk dili ve edebiyatı dergisi. – 1948. - № 3-4. - s. 193 – 221.
1038. Durmuş – İsen T. Tezkire önsözleri, divan dibaçeleri ve sebep-i teliflerde sanatçı kendisini nasıl 'satar'? / Ulusal eski Türk edebiyatı sempozyumu, Adıyaman Üniversitesi. 15-16 mayıs 2009.
1039. Durmuş M. Ali Emirinin Tezkire-i şuara-yı Amidinin üslup özellikleri ve klasik tezkire geleneği içerisindeki

yeri // II Uluslararası Diyarbakır - Osmanlıdan Cumhuriyete sempozyumu. 15 - 18 Kasım 2006.

1040. Durmuş M. Tezkirelerin dili üzerine bazı düşünceler / Abdülkerim Abdulkadiroğlu hatırasına IV. Klâsik Türk Edebiyatı Sempozyumu 4 - 5 Mayıs 2009.
1041. Durmuş M. Şair tezkirelerindeki ölüm ifadelerinin üslup açısından değerlendirilmesi // Dil ve Edebiyat yazıları. Mustafa İsene armağan. - Ankara. 2006.
1042. Durmuş M. Türkçe şair tezkirelerinin ve klasik Osmanlı nesrinin en önemli estetik araçlarından seci ve ilişki dilleri olan arapça ile farsçadan osmanlı yazı diline sözcük kopyalama aracı oluşu / Prof. Dr. M. İsen adına Uluslararası Klassik Türk edebiyatında Biyografi sempozyumu, Program ve bildiri özetleri, 6-8 mayıs 2010. - s. 29 – 30.
1043. Durmuş M. Osmanlı sahası türkçe şair tezkirelerinin söz varlığı üzerine // Bilig. - Yaz 2010. - Sayı: 54. - s. 93 – 114.
1044. Elgin N. Sefinetüş-şuara ve Süleyman Efendi / Mevlana yillığı. - 1963. - s. 95 – 98.
1045. Eğri S. Tezkiretül-Vüzera Lamii Çelebinin bilinmeyen bir eseri mi? // Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi. - 2000. - № 9. - s. 291 – 300.
1046. Eğri S. Tezkireler ışığında Ahmed Paşa / Şair Ahmet Paşa Sempozyumu. - 26 Mart 2010.
1047. Erdem S. Mehmet Salih Yumni. Tezkire-i şuarayı - Yümni // Türk dünyası araştırmaları. – 1988 Ağustos. - № 55. - s. 85 – 112.

1048. Erdoğan M. Divan şiirinde ortak mahlas sorunu ve Kabul örneği // Erdem. – 2009. - Sayı: 53.
1049. Erünsal İ. Latifi tezkiresi: tenkitli neşri ve bu neşrin ortaya koyduğu bazı meseleler // Journal of Turkish Studies (Türklük Bilgisi Araştırmaları), G. Kut armağanı. – 2003. - Vol. 27/ II. - s. 115 – 125.
1050. Eyduran A. Biyoqrafi kaynaklarında şehir, kültür ilişkisi ve bunun Kınalızade Hasan Çelebi tezkiresinde görünüşü // Bilig – Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi. - 2000 Kış. - № 12. s. 29 – 44.
1051. Eyduran A. XVI. yüzyıl tezkirelerinde şairlerin edebi kişiliklerini değerlendirmek üzere kullanılan bazı terimler // Uluslararası V. Dil, yazın, değişim sempozyumu. – İstanbul, 24 - 25 haziran 2005.
1052. Eyduran A. Anadolu sahası tezkirelerinde ve bazı tarih kitaplarında geçen arapça dua cümleleri // Gazi Üniversitesi Fen-edebiyat fakültesi Sosyal bilimler dergisi. – 1997. - № 2. - s. 127 – 170.
1053. Eyduran A. Beyani tezkiresi // Gazi Üniversitesi Fen-edebiyat fakültesi Sosyal bilimler dergisi. – 1996. - № 1. - s. 43 – 61.
1054. Eyduran A. XVI yüzyıl Tezkiretüş-suarâ ön sözlerinde şiir ve şair kavramı / Prof. Dr. A. Karahanın anısına uluslararası Divan Edebiyatı sempozyumu. - 27-28 Mayıs 2008. - Beykoz Belediyesi Kültür Yayınları: 8, İstanbul, 2008. - s. 239 – 245.
1055. Ganiyeva S. Alişir Nevainin Mecalisün-Nefais eseri ve tezkirecilik gelenekleri / Prof. Dr. M. İsen adına Uluslar-

arası Klassik Türk edebiyatında Biyografi sempozyumu, Proqram ve bildiri özetleri, 6-8 mayıs 2010. - s. 18.

1056. Gökyay O. Ş. Aşık Çelebinin şuaara tezkiresi /Hürriyet Gösteri 2. - 1982. - № 24. - s. 78 – 79.
1057. Gökyay O. Ş. Aşık Çelebi ve Zati // Tarih ve toplum. - 18 aralık 1992. - c.18. - s. 10 – 15.
1058. Gökyay O. Ş. Aşık Çelebi tezkiresi ve nesir // Güçlük nerde? Seçme makaleler. C. 3. İstanbul: İletişim, 2002. - s. 361 – 410.
1059. Gökyay O. Ş. Meşairüş-şuaara. – DİA. c. XXIX. - Ankara: 2004. - s. 355 – 357.
1060. Güler K. Tezkirelere göre Germiyan şuarası // Doğu Akdeniz Üniversitesi, Doğu Akdeniz Dergisi. – N 1. – s. 99 – 106.
1061. Güler Z. Ahdi ve Gülşen-i şuaara bibliografyası ve yayımlanmamış şiirleri // Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü dergisi. – 1994. - s. 107 – 117.
1062. Gündüz A. Beyânî ve Ârif Hikmet tezkireleri // İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Travayı. – 1937. – Türkiyat Enstitüsü. Nu. Tr. 9.
1063. Güngör Z. Şuaara tezkirelerine göre Çorumlu divan şairleri // Gazi Üniversitesi Çorum İlahiyat Fakültesi Dergisi. – 2005. - 1-2, cilt: IV, sayı: 7-8. - s. 59 – 76.
1064. Gürlek D. İbnülemin Mahmut Kemal İnal ve Son asır türk şairleri // Hürriyet Gösteri. - Haziran 1987. - № 79. - s. 32 – 34.

1065. Horata O. Esrar Dedenin şiirlerinde tahkiye I // Türk dili (Dil ve edebiyat Dergisi). – 1997. - sayı: 544. - s. 423 – 433.
1066. Horata O. Esrar Dedenin şiirlerinde tahkiye II // Türk dili (Dil ve edebiyat Dergisi). – 1997. - sayı: 546. - s. 593 – 599.
1067. Horata O. Esrar Dede: hayatı ve eserleri // Hacettepe Üniversitesinin Emel Doğramacıya Armağanı. - s. 169 – 184.
1068. Horata O. Esrar Dedenin Lüğat-i taylan tercümesi // Türkbilig, Türkoloji araştırmaları. 2000. - sayı: 1. - s. 73 – 80.
1069. Horata O. Esrar Dedenin terkiqbent şeklinde bir devriyesi // Milli Folklor. – Kış 2002. - № 56. - s. 95 – 99.
1070. İnce A. Salim Efendi ve tezkiresi // Fırat Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Dergisi (Sosyal Bilimler). – 1981. – 1-1. - s. 107 -121.
1071. İnce A. Salim tezkiresi üzerine bir tahlil denemesi – I // Fırat Üniversitesi Dergisi (Sosyal Bilimler). – 1990. – 4-1. - s. 147 – 165.
1072. İnce A. Salim tezkiresi üzerine bir tahlil denemesi – II // Fırat Üniversitesi Dergisi (Sosyal Bilimler). – 1990. – 5-1. - s. 297 – 310.
1073. İnce A. Salim tezkiresi üzerine bir tahlil denemesi - III // Fırat Üniversitesi Dergisi (Sosyal Bilimler). – 1990. – 5-2. - s. 331 – 355 .
1074. İnce A. Tezkire-i Salim dibāçesi (1) // Yönelişler. – 1990. – 5-50. - s. 56 – 60.

1075. İnce A. Tezkire-i Salim dibāçesi (2) // Yönelişler. – 1990. – 5- 51. - s. 53 – 56.
1076. İnce A. Seci sanatı ve XVIII yy tezkirelerinde kullanımı // Fırat Üniversitesi, Prof. Dr. H. Narman Armağanı. – 2005. - s. 60 – 74.
1077. İsen - Durmuş T. Edebi hamilik ilişkileri: kaynak olarak Aşık Çelebi tezkiresi / Aşık Çelebi ve şairler tezkiresi üzerine yazılar. – İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2011. – s. 133 – 145.
1078. İsen M. Edebiyat tarihi açısından Kühül-ahbarın önemi // Ege Üniversitesi, Türk dili ve edebiyatı araştırmaları dergisi. – 1983. - c. 2. - s. 49 – 57.
1079. İsen M. Hasan Çelebi tezkiresi üzerine // Milli kültür. – 1983. - № 43. - s. 43 – 44.
1080. İsen M. Kühül-ahbarın şairlerle ilgili kısımlarının kaynakları // Ege Üniversitesi, Türk dili ve edebiyatı araştırmaları dergisi. – 1984. - c.3. - s. 87 – 120.
1081. İsen M. Anadolu sahası Türk tezkireciliğinde şekli gelişim / Milli Kültür. – 1985. S. – 49. - s. 60 – 62.
1082. İsen M. Osmanlı kültür coğrafyasına bakış // V Milletlerarası Türkoloji Kongresi tebliğleri. - Türk edebiyatı 1. İstanbul, 1985. - s. 145 – 152.
1083. İsen M. Tokatın Osmanlı kültür coğrafyasındaki yeri ve tokatlı şairler / Türk kültürü ve türk tarihinde Tokat sempozyumu. - Ankara, 1987. - s. 507 – 514.
1084. İsen M. Türk tezkireciliğinde antoloji tipi örnekler // Milli eğitim. – haziran 1989. - № 86. - s. 40 – 43.

1085. İsen M. Divan edebiyatında bir tür: tezkireler // Milli Eğitim. - Ekim 1989. - № 90. - s. 22 – 26.
1086. İsen M. Şuara tezkirelerinin ışığında divan edebiyatına bakışlar. «III Divan şairlerinin mesleki konumları» // Milli eğitim. – 1989. - № 83. - s. 35 – 41.
1087. İsen M. Tezkirelerin ışığında divan edebiyatına bakışlar. II Divan şairlerinin tasavvuf ve tarikat ilişkileri // Milli eğitim. – 1989. - № 84. - s. 21 – 27.
1088. İsen M. XVI yüzyıl sonuna kadar Osmanlılarda biyografi geleneği // Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü dergisi (H. İpekten anısına). – 1993. - № 1. - s. 41 – 55.
1089. İsen M. Osmanlı Türkiyesine göç eden Azerbaycanlı klasik edebiyat mensupları // TADİV. – Temmuz 1998. - s. 1. - Yıl: 1. – s.
1090. İsen M. Tezkireler sadece biyografi kaynakları değil aynı zamanda eleştiri tarihimizin de kaynaklarıdır // İlmî Araştırmalar. – 2000. - s. 10. - s. 157 – 159.
1091. İsen M. Türkçe şair tezkireleri // Festschrift in Honor of G. Kut – III Essays presented by her colleagues and students, JTS / TUBA. – 2004. – 28 / I. - s. 271 – 279.
1092. İsen M. Türk biyografi geleneğinde Ali Şir Nevainin yeri // Ali Şir Nevainin 560. Doğum, 500. ölüm yıldönümleri anma toplantısı bildirileri. 2004, s. 25 – 32.
1093. İsen M. Şiir tarihimizin tutanakları: tezkireler // Hece. Aylık edebiyat dergisi. Türk şiiri özel sayısı. - Sayı: 53. - s. 291-296 .
1094. İsen M. Beyani. – DİA. - c. 6. - s. 32.

1095. İsen M. Kınalızade Hasan Çelebi. – DİA. – c. 25. – 2002. - s. 417 - 418.
1096. İsen M. Bağçe-i Safa-Enduz. – DİA. – c. 4. – 1991. - s. 425.
1097. İsen M. Arif Hikmet tezkiresi. – DİA. – c. 3. – 1991. - s. 367 -368.
1098. Karaaslan M. Latifi tezkiresinde folklorik unsurlar. – Seminer çalışması / Danışman Prof. Dr. M. Macit. - Van, 2007.
1099. Karaaslan M. Latifi tezkiresinde geçen latifelerden hareketle XVI yüzyıl Osmanlı toplumuna dair folklorik ve kültürel bazı değerlendirmeler // Uluslararası Osmanlı öncesi ve dönemi Osmanlı araştırmaları sempozyumu özetleri. – Van. – 2010. - s. 60 – 61.
1100. Kaplan M. Şuara tezkirelerine göre Üsküdar şairleri // Uluslararası V Üsküdar sempozyumu, 2003.
<http://mahmutkaplan1.tripod.com/uskudar.htm>
1101. Karaca A. İbnülemin Mahmut Kemal İnalın Son asır Türk şairleri adlı eserinde Üsküdar'da yaşayan şairler / V Uluslararası Üsküdar sempozyumu, 2003.
1102. Karagözlü V. Prof. Dr. H. İpektenin biyografi sahasındaki yeri / Prof. Dr. M. İsen adına Uluslararası Klassik Türk edebiyatında Biyografi sempozyumu, Proqram ve bildiri özetleri, 6-8 mayıs 2010. - s. 44.
1103. Karahan A. Tezkire. - İslam ansiklopedisi. - c. XII / 2. – 1974. - s. 226 – 230.

1104. Karaismailoğlu A. Türk edebiyatı kaynaklarından «Tuhfe-i Sami» ve altıncı bölümünün tercümesi // Türk dünyası araştırmaları. - 1988 Aralık. - № 57. - s. 178 – 186.
1105. Karaismailoğlu A. Türk edebiyatı kaynaklarında Tuhfe-i Sami // Klassik dönem Türk şiiri incelemeleri. – 2001. - s. 147 - 170.
1106. Karateke H. Âşık Çelebide ölümün binbir yüzü // Aşık Çelebi sempozyumu. - 19 Haziran 2009.
1107. Kartal A. Sadıki-i Kitabdarın Mecmaul-Havas isimli tezkiresi ve onda yer alan Anadolulu şairler // Türk kültürü. – 1999. - Aralık. - № 440. - s. 746 - 754.
1108. Kartal A. Attarın Tezkiretül-evliya isimli eseri ve türkçe tercümeleri // Diriözler Armağanı Prof. Dr. Meserret Diriöz ve Haydar Ali Diriöz Hatıra Kitabı / hazr.: Yard. Doç. Dr. M. F. Köksal – A.N. Baykoca. – 2003. - s. 383 – 405.
1109. Kartal A. Ali Şir Nevainin Mecalisun-nefais isimli tezkiresi ve XVI. asırda yapılan farsca iki tercümesi // Bilig Türk dünyası Sosyal bilimler dergisi. - 2000 Bahar. - № 13. - s. 21 – 63.
1110. Kartal A. XVI asır Türk edebiyatı tarihi açısından önemli bir eser: Heratlı Fahrinin Ravzatüs-selatini / Prof. Dr. M. İsen adına Uluslararası Klasik Türk edebiyatında Biyografi sempozyumu, Proqram ve bildiri özetleri. 6-8 mayıs 2010. - s. 25.
1111. Kaya R. Tuhfe-i Nailide şair kimlikleri // Turkishstudies. International Periodical For the Languages, Literature

and History of Turkish or Turkic. - Winter 2009. - Volume 4 / 2. - s. 727 - 743.

- 1112.** Kazan Ş. Tezkirelerin ışığında Burdurlu iki mevlvî şâir: Servî ve Fedâyî Mehmed Dede // Burdur Araştırmaları. – Aralık 2001. - Yıl: I. - s. 2. - s. 107 - 114.
- 1113.** Kazan Ş. Tezkire geleneğinde söz arasında rivayet: Latîfî Tezkiresi örneği / A. Abdulkadiroğlu hatırasına IV. Klasik Türk edebiyatı sempozyumu. 4 - 5 Mayıs 2009.
- 1114.** Kılıç A. Rıza tezkiresinden hareketle tezkirelerde geçen terimler sözlüğüne dair / Prof. Dr. M. İsen adına Uluslararası Klassik Türk edebiyatında Biyografi sempozyumu, Proqram ve bildiri özetleri, 6-8 mayıs 2010. - s. 33.
- 1115.** Kılıç F. Beyani tezkiresinin önsözü // Yönelişler. – Temmuz 1990. - Sayı: 48. - s. 41 – 42.
- 1116.** Kılıç F. Latifi tezkiresini okurken // Milli folklor. - Mart 1991. - c. 2. - № 9. - s. 51 – 52.
- 1117.** Kılıç F, Macit M. Divan edebiyatında poetika denemeleri, tezkire önsözleri // Yedi iklim. - Haziran 1992. - c. 1. - № 3. - s. 9 - 12.
- 1118.** Kılıç F. Bir biyografi cambazı: Aşık Çelebi // Yedi iklim, Temmuz 1993. - c. 5. - № 40. - s. 106 - 107.
- 1119.** Kılıç F. Aşık Çelebi ve Meşairüş-şuara // Bay Dergisi (Prizren, Yuqoslaviya). – Ekim - kasım 1994. - № 2 – 3. - s. 31 – 35.
- 1120.** Kılıç F. Edebiyat tarihimizde bir biyoğrafi ustası: Aşık Çelebi // Yedi iklim. - Ekim 1994. - c. 8. - № 55. - s. 52 - 58.

1121. Kılıç F. Aşık Çelebi Divanı'nda atasözü ve deyimler // Bilig. – 1996. - Sayı:1. - s. 24
1122. Kılıç F. Meşairüş-şuarâ ve tenkitli metni oluşturulurken izlenen Yöntem // Gazi Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi. – 1996. - Sayı: 1. - s. 23 - 42.
1123. Kılıç F. XVI. yy tezkirelerinde şiir değerlendirmelerinde kullanılan ahengi belirten kelimeleri üzerine // IX Milli Türkoloji Kongresi. İstanbul, 15 - 19 Eylül 1997.
1124. Kılıç F. Şairler tezkiresine göre Kastamonulu divan şairleri // I Kastamonu Kültür sempozyumu, 21 - 23 Mayıs, 2000.
1125. Kılıç F. Tezkireler ışığında İstanbul – tarihi, kültürü ve sanatıyla // VII. Eyüp Sempozyumu. 9 – 11 Mayıs, 2003.
1126. Kılıç F. Tezkirelerde şiirin ahengini belirten kelimeler üzerine // Milli Folklor. - Kış 2003. – 12. - sayı: 60. - s. 110 – 115.
1127. Kılıç F., Yıldız A. Sehi, Latifi ve Aşık Çelebi tezkirelerinden hareketle XVI. yy tezkirelerinde bazı üslup özellikleri // V Uluslararası Türk Dil Kurultayı, 20-26 Eylül 2004, s. 1821-1854.
1128. Kılıç F., Yıldız A. Tezkire-i Şeyh Safiyüddin // Türk kültürü ve Hacı Bektaş araştırma merkezi dergisi. - Kış, 2006. – Sayı: 36. – s. 9 – 104.
1129. Kılıç F., Yıldız A. Sehi, Latifi ve Âşık Çelebi tezkirelerinde seci // Osmanlı Araştırmaları XXVII. Prof. Dr. M. Çavuşoğlu'na Armağan - III, İstanbul, 2006, s. 235 – 254.

1130. Kılıç F. Edebiyat tarihimizin vazgeçilmez kaynakları: Şair Tezkireleri // Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi. – 2007. - Sayı: 10. - s. 543.
1131. Kılıç F. Tezkire yazarı Şefkat ve tespit edilebilen şiirleri // International Journal of Central Asian Studies. – 2009. - Sayı: 13. - s. 355.
1132. Kılıç F. Çağdaş biyografi çalışmalarında Prof. Dr. M. İsenin yeri / Prof. Dr. M. İsen adına Uluslararası Klassik Türk edebiyatında Biyografi sempozyumu, Program ve bildiri özetleri, 6 - 8 Mayıs 2010. - s. 17.
1133. Kılıç F. Meşairüş-şuaranın nüshaları, nüshaların şeceresi oluşturulurken izlenen yöntem ve karşılaşılan zorluklar / Aşık Çelebi ve şairler tezkiresi üzerine yazılar. – İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2011. – s. 57 – 68.
1134. Kılıç F. Rıza. DİA. İstanbul, 2008, s. 59.
1135. Kılıç M. Şuara tezkireciliğinde Kastamonulu Latifi ile başlayan mahallilik tartışması ve Kastamonulu divan şairleri // II Kastamonu Kültür Sempozyumu Bildirileri. Gazi Üniversitesi, Kastamonu Eğitim Fakültesi. – 2005. - s. 189 – 194.
1136. Köksal M. Türkçe şuara tezkireleri üzerine yapılan çalışmalar bibliografyası // Gazi Üniversitesi Eğitim fakültesi dergisi, Dr. Himmet Biray özel sayısı. – 1999. - s. 544 – 567.
1137. Köksal M. Şuara tezkirelerine göre Kayserili şairler // Erciyez Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü dergisi. – 1999. - № 8. - s. 51 – 82.

1138. Köprülü F. Sam Mirza Safevi və əsəri // Azərbaycan Yurt bilgisi. – 1934. - № 3. - s. 32 – 34.
1139. Köprülü F. Aşık Çelebi. - İA. – c. 1. – 1965. - s. 694 – 701.
1140. Köprülü F. Devletşah. - İA. – c. 3. - s. 560 – 562.
1141. Köprülüəade M. F. XVI əsra ait ədəbi mənəalar: Heratlı Fahri və təzkiresi // Hayat meəmuası. – 1927. - № 26. - s. 502 - 503.
1142. Kurnaz C. İsmail Belig və Nuhbetül-əsarı // Türk költürü araştırmaları (Emel Esine armağan). – 1986. - c. 24. – 31. - s. 141 - 151.
1143. Kurnaz C. İsmail Belig və Nuhbetül-əsarı // Divan ədəbiyatı yazıları. – Ankara: Akçağ, 1997. - s. 387 - 401.
1144. Kurnaz C. Aşık Çelebiye göre Hayali bey // Türk költürü araştırmaları. Prof. Dr. İ. Kafesoğlunun hatırasına armağan. – 1985. - c. 23. - № 1 – 2. - s. 373 - 393.
1145. Kurnaz C. Eski Türk ədəbiyatında biyografik mətinlərin eleştirisi / Prof. Dr. M. İsen adına Uluslararası Klassik Türk ədəbiyatında Biyografi sempozyumu, Proqram və bildiri özetleri, 6-8 mayıs 2010. - s. 17 – 18.
1146. Kurtoğlu O. Şu'arâ təzkireciliği geleneğine yeni bir hal-ka: Nuri Osman Hanyevî və əsəri // I Kırşehir Költür Araştırmaları Bilgi Şöleni. Bildiriler. – 2004. - s. 383 - 394.
1147. Kurtoğlu O. Şuarâ təzkirelərine göre şâirlerin mahlas alma sebepleri // Kırşehir Valiliği ve Gazi Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi, II Kırşehir Költür Araştırmaları Bilgi Şöleni. - 13-14 Ekim 2005.

1148. Kurtoğlu O. Turanın bir ili var ve yalnız bir dili var (V. Musalının “Osmanlı tezkirelerinde Azərbaycan şairləri” isimli kitabı hakkında tanıtım makalesi) // Filologiya məsələləri. – 2010. - N 4. - s. 654 – 657.
1149. Kutluk İ. Sadıki Kitabdar. Macma-al-havas // Türk dili ve edebiyatı dergisi. – 1949. - № 3- 4. - s. 577 – 580.
1150. Kut G. Heşt bihiştin yeni bir nüshası ve bir düzeltme // Türklük bilgisi araştırmaları (Orhan Şaik Gökyay armağanı). – 1984. - s. 293 – 301.
1151. Kut G. Aşık Çelebinin Meşairüş-şuarada söylediği tarihler // Wiener Zeitschrift für die Kunde Morgenlandes Festschrift Andreas Tietze Zum 70. Geburtstag gewidmet von seinen Freunden und Schülern 76. - 1986, s. 209-214.
1152. Kut G. Sehî Divanı // Çevren. Priştine 1978. - Yıl 6. - Sayı 20. – s. 23 - 43.
1153. Kut G. Vefayat-i Avansarayı ve nüshaları ya da Tezkire-i Avansarayı // Türklük Bilgisi Araştırmaları, A.S. Levend hatıra sayısı III. – 2000. - 24 (24/3). - s. 151 – 277 .
1154. Kut G. Ali Şir Nevai. - DİA. – c. II. – 1989. - s. 449 – 453.
1155. Kut G. Heşt bihişt. - DİA. – c. XVII. – 1998. - s. 273 – 274.
1156. Kut G. Aşık Çelebi. - DİA. – c. III. – 1991. - s. 549 – 550.
1157. Kut G. Heşt bihişt. - DİA. – c. XVII. – 1998. - s.273 – 274.
1158. Küçük S. Latifi tezkiresi (Tezkiretüş-şuara)nın Çorum nüshası // Türk kültürü araştırmaları. - 1987 (Yıl XXV / 1). - s. 49 – 54.

1159. Küçük S. Kafzade Faizi. – DİA. – c. XXIV. – 24.c. – 2001. – s. 162 – 163.
1160. Macit M. Tezkire türünün teşekkülünde Herat tezkirelərinin rolü // Yedi iklim. – Şubat 1993. – V c. – № 35. – s. 5 – 8.
1161. Macit M. Mukaddimelere göre tezkire türünün teşekkülünde Herat tezkirelərinin rolü // Yedi iklim. – 1993 Eylül. – № 41. – s. 78 – 81.
1162. Macit M. XVII yy. tezkirelerinde şair ve eser üzerine değerlendirmeler // Türk kültürü. – Haziran 2000. – 446. – s. 383 – 384.
1163. Macit M. Osmanlı tezkire yazarları neler anlatırlardı? // Virgül. – Ekim 2000. – № 34. – s. 64 – 65.
1164. Macit M. Tezkirelere göre divan şiiri isimler sözlüğü üzerine // Milli eğitim. – Haziran 1989. – № 86. – s. 76 – 78.
1165. Macit M. Modern biyografi yazımında tezkireciliğin izleri / Prof. Dr. M. İsen adına Uluslararası Klassik Türk edebiyatında Biyografi sempozyumu. Program ve bildiri özetleri, 6-8 Mayıs 2010. – s. 38.
1166. Macit M. Bir gelenek olarak tezkire / Radikal gazetesi, 11.06.2010.
1167. Mazıoğlu H. Ahdi Bağdadi ve şiirleri // Türk dili araştırmaları yillığı. Belleten. – 1978-79. – s.95 – 150.
1168. Mehmet H. (Bayrı). Şairler tezkiresi sahibi Aşık Çelebi // Hayat mecmuası. – 1928. – s. 72.

- 1169.** Mehmet H. (Bayrı). Tezkireler ve tezkireciler // Hayat mecmuası. – 1928. - № 5 / 107. - s. 44 – 45.
- 1170.** Mehmet H. (Bayrı). Latifi ve tezkiresi // Hayat mecmuası. – 1929. - № 17 .
- 1171.** Mehmet H. (Bayrı). Bağdatlı Ahdi // Azərbaycan Yurt bilgisi. - 1933 haziran. - № 18. - s. 264 – 267.
- 1172.** Mehmet H. (Bayrı). Meşairü-şuara // Azərbaycan Yurt bilgisi. - 1934 mart. - № 27. - s. 92 – 95.
- 1173.** Mehmet H. (Bayrı). Sehi ve eseri // Dergah. 1337. - c. 4. - № 39. - s. 54 – 55.
- 1174.** Mehmet H.(Bayrı). Tezkireler ve tezkirenüvisler // Milli mecmua. – c. 7. - № 75. - s. 1218 – 1219.
- 1175.** Menzel T. Kınalızade. - İA. – c. 6. – 1967. - s. 711.
- 1176.** Musalı V. Tezkirelerin Çorum nüshaları / Uluslararası Osmanlıdan Cumhuriyete Çorum sempozyumu bildirileri. 23-25 Kasım 2007, Hitit Üniversitesi. - Çorum, 2008. - s. 829 – 834.
- 1177.** Musalı V. Tezkirelere göre Türk esnaf tarihi // Ahi Evran Üniversitesi. I Uluslararası Ahilik Kültürü ve Kırşehir Sempozyumu Bildiri Özetleri. - Kırşehir, 2008. - s. 179 – 180.
- 1178.** Musalı V. Gülşen-i şuaraya göre İstanbulun edebi muhiti // YOM (Türk dünyası medeniyet dergisi). – Bakü – İstanbul, noyabr, 2008. - s. 104 – 116.
- 1179.** Musalı V. Ahdi Bağdadi tezkire'sinde İstanbul ve İstanbullu şairler / I Uluslararası Türk Edebiyatında İstanbul

sempozyumu bildirileri. 3-5 Nisan 2008. – İstanbul: Beşir Kitabevi, 2009. - s. 809 – 822.

- 1180.** Musalı V. Necati Bey şiirlerine yazılmış nazireler (Latifi tezkiresi esasında) / I Uluslararası Türk dili ve edebiyatı sempozyumu bildiri özetleri. Kocaeli Üniversitesi. – 2009. - s. 26.
- 1181.** Musalı V., Musalı N. Osmanlı tezkirelerine göre Azerbaycan edebiyatının araştırılmamış sayfaları / Prof. Dr. M. İsen adına Uluslararası Klassik Türk edebiyatında Biyografi sempozyumu, Proqram ve bildiri özetleri, 6-8 mayıs 2010. - s. 37 – 38.
- 1182.** Musalı V. Osmanlı tezkirelerine göre Bergama ve Bergamalı şairler / Uluslararası Bergama sempozyumu, 7-9 Nisan 2011.
- 1183.** Musalı V. Şuara tezkirelerine göre şairlerin hac yolculuğu öyküleri / CİEPO Uluslararası Osmanlı öncesi ve Osmanlı tarihi çalışmaları. IV ara dönem sempozyumu. Bildiri özeti kitabı. – 14-17 nisan 2011. – Uşak Üniversitesi. - s. 85 – 86.
- 1184.** Niyazioğlu A. Rüyaların söyledikleri / Aşık Çelebi ve şairler tezkiresi üzerine yazılar. – İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2011. – s. 71 – 84.
- 1185.** Oğraş R. Şair tezkirelerinin Bağçe-i safa-enduza etkileri // Kastamonu eğitim dergisi. - Ekim 2006. - c. 14. - № 2. - s. 359 – 370.
- 1186.** Osmanlı Divan Şiiri Üzerine Metinler / haz. M.Kalpaklı. – İstanbul: YKY, 1999. - 502 s.

1187. Öger A. Uygur türkleri arasında tezkirecilik geleneği ve XVIII yüzyılda yazılmış bir tezkire örneği: Tezkire-i Ezi-zan / Prof. Dr. M. İsen adına Uluslararası Klassik Türk edebiyatında Biyografi sempozyumu, Proqram ve bildiri özetleri, 6-8 mayıs 2010. - s. 34 – 36.
1188. Özyıldırım A. E. Garib manalar, acib hayaller: Latifi ve Aşık Çelebiye göre “garîb” şiirler "acîb" manalar / Aşık Çelebi ve şairler tezkiresi üzerine yazılar. – İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2011. – s. 147 – 165.
1189. Paksoy K. Tezkire-yi Şuara-yı Mevleviyye'de yer alan anekdotlar // Neşvegah-ı Sufiyane: Mevlana, Mevlevilik ve Mesnevi sempozyumu, 25-27 haziran 2010. - Yozgat – Sorgun.
1190. Pala İ. Türkiye gündemini işgal eden bir kelime: Tezkere / «Zaman» qəz. - Türkiyə, 2003. - 4 may.
1191. Pekin E. Aşık Çelebi'de hanendeler, sazandeler / Aşık Çelebi sempozyumu. - 19 haziran 2009.
1192. Robinson J. S. Osmanlı şâir biyografileri / çev.: M. Kalpaklı. - Osmanlı divan şiiri üzerine metinler. – İstanbul, 1999. - s. 142.
1193. Schmidt J. Aşk, aşıklar ve maşuklar: Meşairüş-şurada aşk ilişkileri / Aşık Çelebi ve şairler tezkiresi üzerine yazılar. – İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2011. – s. 103 – 113.
1194. Selçuk B. XVIII yüzyıl tezkirelerinde şâirlerin mahlaslarına göndermeler // V. Uluslararası Klasik Türk edebiya-

tı sempozyumu. Prof. Dr. H. Tolasa hatırasına. 16 - 18
ekim 2009.

1195. Sevgi A. Âşık Çelebi tezkiresinin neşri dolayısıyla //
„Yeni Çağ“ qazetesi. - 24 eylul 2010.

<http://www.yg.yenicaggazetesi.com.tr>

1196. Sevgi A. Garibi tezkiresi // „Yeni Çağ“ qazetesi. - 22
ekim 2010.

<http://www.yg.yenicaggazetesi.com.tr>

1197. Sevgi A. Latifi. - DİA. – c. XXVII. - Ankara, 2003. - s. 111
- 112.

1198. Solmaz S. Gülşei-şuarada şiir ile ilgili bilgi ve deęerlen-
dirmeler / IX. Milli Türkoloji Kongresi. - İstanbul, 1997.

1199. Solmaz S. Gülşen-i Şuarada yeni tertipler ve bu tertiple-
rin şair biyografisine kazandırdıkları / Prof. Dr. M. İsen
adına Uluslararası Klassik Türk edebiyatında Biyografi
sempozyumu, Proqram ve bildiri özetleri, 6-8 mayıs
2010. - s. 37 – 38.

1200. Solmaz S. XVI. asır şuaara tezkirelerinde nükte // Turkish
Studies - International Periodical For The Languages, Li-
terature and History of Turkish or Turkic. Turkey. Volu-
me 6 / 2 Spring 2011. - s. 17 – 32.

1201. Şahin Ö. Latîfî tezkiresinde eserlere ilişkin deęerlendir-
me ölçütleri // Abdülkerim Abdulkadiroğlu hatırasına
IV klâsik Türk Edebiyatı sempozyumu. 4 - 5 Mayıs 2009.

1202. Şimşek T. Dr. Rıdvan Canımla Latîfî'de şiir tenkidi üze-
rine bir konuşma // Yedi İklim: Sanat Kültür Edebiyat
Dergisi. - 1992. - sayı: 24 + 6. - s. 33.

- 1203.** Şığva B. Biyografi yazma açısından Latîfî ve İbnü'l-Emin Mahmud Kemal İnal üzerine bir mukayese // Abdulkerim Abdulkadiroğlu hatırasına IV klâsik Türk Edebiyatı sempozyumu. - 4-5 Mayıs 2009.
- 1204.** Tamir F. XVI yüzyıl tezkirelerine göre Prizrenli şair Şemi // Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi dergisi. – 1987. - c. III. - № 1. - s. 83 – 87.
- 1205.** Tan N. Bir Şuara Tezkiresi Nuhbetü'l-asar li Zeyli Zübdetü'l- Eş'ar (tanıtım) // Bilge. - kış 2000. - Sayı 23. – s. 77 – 79.
- 1206.** Tatcı M. Tezkireler ışığında Amasyada yaşayan erenler //I. Amasya araştırmaları sempozyumu bildirileri. – Amasya 2007. - s. 685 – 720.
- 1207.** Tatcı M. Türk mutasavvıflarıyla ilgili gözden kaçan önemli bir eser: İbrahim Hasın Tezkiresi / Milletler Arası Türk Halk Kültürü Kongresi. - Gaziantep, 2006.
- 1208.** Tatcı M. Enfî Hasan Ağa ve Ahmed Tevfik Halvetî'nin tezkirelerinde üsküdarlı mutasavvıf ve meczûplarla ilgili notlar / Uluslararası V Üsküdar sempozyumu bildiriler. - 2008. - c. 2. - s. 251 – 274.
- 1209.** Tatcı M. Tuhfe-i Naili ve unutulmuş bir biyografi yazarı Mehmet Nail Tuman ve Tuhfe-i Nailisi / Prof. Dr. Mustafa İsen adına Uluslararası Klassik Türk edebiyatında Biyografi sempozyumu, Proqram ve bildiri özetleri, 6-8 mayıs 2010. - s. 40-41.

- 1210.** Tatçı M. İbrahim Hasın Tezkiresinde Somuncu Baba ile ilgili yeni bilgiler / Uluslararası Somuncu Baba ve Kültür Çevresi Sempozyumu. 23-25 Eylül 2011.
- 1211.** Tayşi M. S. Aşık Çelebi ve Millet Kütüphanesinin Ali Emiri vakıf kitapları arasında bulunan minyatürlü Meşairüş-şuara adlı eseri // Kültür Bakanlığı dergisi. – Haziran 1977. - № 6. - s. 77 – 89.
- 1212.** Tezkire-i şuarâlar. Başlangıçtan günümüze kadar büyük Türk klasikleri. Tarih-antoloji-ansiklopedi. - c. I. – İstanbul: Ötüken-Söğüt Yayınevi, 1985. - s. 251.
- 1213.** Timurtaş F.K. XVII. asır şairlerinden Güfti ve Teşrifatüş-suvarası // Türk dili ve edebiyatı dergisi. – 1948, c. 2-3. – s. 193 – 221.
- 1214.** Tolasa H. Tezkire. - Türk ansiklopedisi. - c. XXXI. İstanbul: MEB, 1982. - s. 161 – 163.
- 1215.** Tolasa H. Şair tezkirelerinde örnek verme işlemi // Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi dergisi, 1980. - c.1. - № 1. - s. 199 – 230.
- 1216.** Tokel D. A. Divan edebiyatında eleştiri (Divan edebiyatında eleştiri kaynağı olarak tezkireler // Hece dergisi, Eleştiri özel Sayısı. – 2003. - s. 77.
- 1217.** Topalova A. Yolunuz açık olsun (M. Məmmədovanın “Sadiq Bəy Sadiqinin həyat və yaradıcılığı” adlı monoqrafiyası haqqında rəy) // Bilge. – 1999. - Sayı 22. - s. 112 - 114.
- 1218.** Tuncor F.R. İbnülemin Mahmut Kemal İnal // Size. – Ocak 1988. - № 171. - Yıl 9. - s. 7-8.

1219. Tümer G. İki Osmanlı klasiği: «Tezkiretül-bünyan» ve «Tezkiretül-Enbiye» (Sai Mustafa Çelebinin Yapılar kitabı «Tezkiretül-bünyan» ve «Tezkiretül-enbiya» (Mimar Sinanın anıları) adlı eseri üzerine // Mimarlık (311). – 2003. - № 5 - 6. - s. 60 – 61.
1220. Ünver İ. Tuhfe-i Nailiyi yayıma hazırlarken // Milli kültür. - Nisan 1991. - № 83. - s.60.
1221. Üstüner K. Şair tezkireleri (Kitap tanıtımı) // Türk Kültürü. - Haziran 2002. - Sayı 470. - Yıl XL. – s. 373 – 375 .
1222. Yazıcı T. Ateşkede. DİA. c. IV. s. 58 – 59.
1223. Yazıcı T. Lutf Ali Beg. DİA. c. XXVII. s. 230.
1224. Yetiş K. Tezkire geleneğimiz içerisinde İbnülemin Mahmut Kemal İnal / Ölümünün 50. yılında Mahmut Kemal İnal. - İstanbul Üniversitesi Fen edebiyat fakültesi, Türk dili ve edebiyatı bölümü. - 16 Mayıs 2007,
1225. Yıldırım A. Tezkirelerin ışığında divan edebiyatında mahlas / Erdem. - Mayıs 2000. – 12. - Sayı: 36. - s. 1054 – 1117.
1226. Yıldız A. Filiz Kılıç. Âşık Çelebi Meşairü’ş-Şuarâ, İstanbul Araştırmaları Enstitüsü Yayınları, İstanbul 2010, 3 C, 1739 S. (kitap tanıtımı) // Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 5/3 Summer 2010. - s. 2064 – 2067.
1227. Yıldız A. Paralel yaşamlardan şair tezkirelerine: Doğu ve Batı biyografi yazarının kaleminden insan / Prof. Dr. M. İsen adına Uluslararası Klassik Türk edebiyatında Bi-

yografi sempozyumu, Proqram və bildiri özetleri, 6-8 mayıs 2010. - s. 21-22.

1228. Yılmaz A. Tanınmayan bir evliya tezkiresi: Bahrül-vela-ye // İlim ve sanat. – 1987. - sayı: 13. - s. 70 – 73.
1229. Yılmaz A. Tezkirelere göre divan edebiyatı isimler sözlüğü // Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi dergisi. 1989. - cilt 31. - s. 491 – 500.
1230. Yılmaz K. Edirneli Güfti Ali ve Teşrifatüş-şuarası // Yedi iklim, Sanat-Kültür-Edebiyat dergisi. - Şubat 1997. - c. XVI. - № 47. - s. 166.
1231. Yılmaz K. H. Meşairüş-şuaranın tezkire geleneğindeki yeri / Prof. Dr. M. İsen adına Uluslararası Klassik Türk edebiyatında Biyografi sempozyumu, Proqram və bildiri özetleri, 6-8 mayıs 2010. - s. 31 – 32.
1232. Yılmaz K. Güfti. - DİA. – c. XIV. – İstanbul, 1996. - s. 218 – 219.
1233. Yılmaz Z. Esad Efendi. – DİA. – c. XI. - İstanbul, 1995. - s. 341 – 345.
1234. Yöntem A. C. Safayi Efendi ve tezkiresi // Ali Canip Yöntemin Türk edebiyatı üzerine makaleleri / hazır.: A. Sevgi ve M. Özcan). - İstanbul, 1996.
1235. Yöntem A.C. XII asır tezkirecilerimizden Ramiz Efendi ve eserleri // Ali Canip Yöntemin Türk edebiyatı üzerine makaleleri / hazır.: A. Sevgi ve M. Özcan. - İstanbul, 1996.
1236. Yücel B. Karabağ şairleri tezkiresi Riyazül-şikin üzerine // Kızılırmak. - Temmuz 1992. - c.1. - № 7. - s. 11 – 19.

1237. Yücel B. Rıza tezkiresinde Edirneli şairler // Yedi İklim. – Şubat 1994. - s. 47, s. 102 – 105.
1238. Yücel B. Zehrimarzade Seyid Mehmed Rıza ve tezkiresi // Yedi iklim. - Haziran 1994. - s. 51. - s. 34 – 38.
1239. Yücel B. Rıza tezkiresinde Edirneli şairler // Yedi iklim. - şubat 1994. - s. 47. - s. 102 – 105.
1240. Zavotçu G. Türkçe şüara tezkirelerinin yazılış sebepleri / Prof. Dr. M. İsen adına Uluslararası Klassik Türk edebiyatında Biyografi sempozyumu, Proqram ve bildiri özetleri, 6-8 mayıs 2010. - s. 39 – 40.
1241. Zavotçu G. Rızâ Tezkiresi'nde Kütahyalı Şairler, 1.Uluslararası Kütahyalı Şairler Sempozyumu I. - Bildiri Kitabı. – Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi, 2000. - s.108 – 116.
1242. Zavotçu G. Rıza Tezkiresinde edirneli şairler // Yedi İklim. Aylık sanat, edebiyat ve kültür dergisi. - Şubat 1994. - s. 47. - s. 102 – 105.
1243. Zavotçu G. Zehrimâr-zâde Seyyid Mehmed Rızâ ve tezkiresi // Yedi iklim. Aylık sanat, edebiyat ve kültür dergisi. - Haziran 1994. - s. 51. - s. 34 – 38.

Haqqında

- 1244.** Açıkgöz N. Riyazi Divanından seçmeler. - Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 1990. - 245 s.
- 1245.** Ateş A. İstanbul kütüphanelerinde farsca manzum eserler. I c. - İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1968. - 712 s.
- 1246.** Babinger F. Osmanlı tarih yazarları ve eserleri / Çeviren: Ç.Uçok. 3. bsk. - Ankara: Kültür Bakanlığı, 2000. - XVIII + 502 s.
- 1247.** Başlangıçtan günümüze kadar büyük Türk klasikleri. – Tarih – Antoloji - Ansiklopedi, “Tezkire-i Şuarâlar”. - c. I. - İstanbul: Ötüken - Söğüt Yayınevi, 1985.
- 1248.** Banarlı N. S. Resimli Türk edebiyatı tarihi: destanlar devrinden zamanımıza kadar. c. I-II. - İstanbul: 1987. - 1366 s.
- 1249.** Gibb V. Osmanlı şiir tarihi / çeviren: A. Çavuşoğlu. c. 3 – 4 - 5. - Ankara: Akçağ, 1999. - 582 s.
- 1250.** Gölpınarlı A. Mevlana Müzesi yazmalar kataloğu, c. III. - Ankara, 1967 - 72.
- 1251.** Eski Türk edebiyatı el kitabı / haz. M. İsen, M. Macit, O. Horata, F. Kılıç. - Ankara: Akçağ, 2002. - 411 s.
- 1252.** Eski Türk edebiyatı el kitabı / Editör M.İsen. – Ankara: Grafiker, 2009. – 464 s.

1253. İstanbul kitaplıkları tarih-coğrafiya yazmaları katalogları / Türkçe tarih yazmaları, 7. faksül, bioqrafiye ait eserler. - İstanbul: Maarif matbaası, 1947.
1254. Kabaklı A. Türk edebiyatı: sözlü ve yazılı edebiyat. 3 cildde. - İstanbul, 1967.
1255. Karatay F. E. Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi farsça yazmalar katalogu. - İstanbul: Küçükaydın matbaası, 1961. - 391 s.
1256. Karatay F. E. Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi türkçe yazmalar katalogu. c. II. - İstanbul, 1961.
1257. Karahan A. Eski türk edebiyatı incelemeleri. - İstanbul, 1980.
1258. Katip Çelebi Mustafa b. Abd-Allah, Keşfü'z-Zunun an Esami'l-Kutub ve'l-Funûn / yayınlayan: Ş. Yaltkaya ve R. Bilge. 2 cilt. - İstanbul, 1341-1344 (1925-1928).
1259. Kılıç F. Klasik Türk edebiyatının peşinden. - Ankara: Grafiker Yayınları, 2011. - 381 s.
1260. Kurnaz C. Divan edebiyatı yazıları. - Ankara: Akçağ, 1997. - 467 s.
1261. Kocatürk V. M. Türk edebiyatı tarihi. - Ankara, 1964
1262. Levend A.S. Türk edebiyatı tarihi. - Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1984. - 666 s.
1263. Levend A.S. Ali Şir Nevai: divanlar ve hamse dışındaki eserler. - Ankara: Türk Dil Kurumu, 1968. - 310 s.

1264. Osmanlı devleti ve medeniyeti tarihi / hazır.: N. Yüce, E. İhsan oğlu. - c. II. - İstanbul, İslam tarih, sanat ve kültür araştırma merkezi, 1998. - 849 s.
1265. Osmanlıca - türkce ansiklopedik lughat / Eski ve yeni harflerle hazırl.: F. Devellioğlu. - Ankara: Aydın Kitabevi yayınları, 2003, s. 1107.
1266. Pala İ. Divan şiiri sözlüğü. - Ankara: Akçağ, 1989. - s. 494-497.
1267. Pala İ. Efsane güzeller. - Ankara, 2002. - s.51 – 57.
1268. Şentürk A., Kartal A. Eski Türk edebiyatı tarihi. – İstanbul: Dergah, 2007. – 640 s.
1269. Timurtaş Faruk, Tarih içinde Türk edebiyatı. - İstanbul: Vilayet yayınları, 1981. - s. 193 – 239.
1270. Türkiye dışındaki Türk edebiyatları antolojisi: Özbek edebiyatı (II). c. XV. - Ankara: Kültür bakanlığı, 2000. - 448 s.
1271. Türk Dil Kurumu Kütüphanesi yazma eserler kataloğu / hazır.: Dr. M. Cunbur, D. Kaya, N. Ünver. – Ankara, 1999.
1272. Türkiye yazmaları toplu kataloğu / yayınlayan: T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü. - Ankara, 1979.
1273. Zülfikar H. Doğru yazalım, doğru konuşalım // Türk dili. - 2002 Mart. - № 615. - s. 328 – 329.
1274. Volin S. Leninqrada kitaplıklarındaki Nevai yazmaları hakkında // Türk dili araştırmaları yillığı. – 1955. - s. 99 – 141.

Dissertasiyalar

1275. Acar A., Gündüz A., Kocakaya M. Fatin - Hâtimetül-eşar (İstanbul 1271) Çeviriyazısı. - Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Mezuniyet Tezi, Erzurum 1969.
1276. Açıkgöz N. Riyazi hayatı, eserlerive edebi kişiliği, Divan, sakiname ve Düsturül-amelin tenkidli metni. - DT. Fırat Üniversitesi, Elazığ, 1986.
1277. Ahmet S. Latifi, hayatı ve eserleri. - DT. Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1982.
1278. Ak Ç., Karabey T. Meşairüş-şuara. İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi TY. 2406 yazmasının çeviriyazısı. Mezuniyet tezi. Atatürk Üniversitesi. 1969.
1279. Akdemir O. F., Türkmen A. Ç. Esrâr Dede Tezkiresi, Süleymaniye Kütüphanesi Halet Efendi Eki 109 nüshasının transkripsiyonu. - Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Mezuniyet Tezi, Erzurum 1967.
1280. Albayrak A. Tezkire-i şuara-i Şefkat. - YLT. Ankara Üniversitesi, Ankara, 1986. - 96 s.
1281. Altun K. Mustafa Mucib. Tezkire-i Mucib. YLT. - İstanbul Üniversitesi, İstanbul, 1986.
1282. Altuner N. Safayi tezkiresi. - DT. İstanbul Üniversitesi. İstanbul, 1989, (3 cild). - 1161 s.

1283. Alyılmaz C. Latifi tezkiresinin sentaks yönünden incelenmesi. - YLT. Atatürk Üniversitesi, Erzurum, 1988. - 167 s.
1284. Arakcı C. Aşık Çelebi. Meşairüş-şuara. - YLT. Ankara Üniversitesi. Ankara, 1989.
1285. Aras N. K. Esrar Dedenin Tezkire-i Şuara-yı Mevleviyesi. - YLT. Ankara Üniversitesi, Ankara, 1987.
1286. Arıcı K. Rıfki D. Ramiz Tezkiresi, İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi TY. 91 nüshasının çeviriyazısı. - Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Mezuniyet Tezi, Erzurum, 1976.
1287. Aşık M. Safayinin Tezkiretüş-şuarası. - Ankara Üniversitesi, DTCF. Mezuniyet tezi. 1979.
1288. Ayan G., Karacan T. Esrar Dede tezkiresi. - Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Mezuniyet Tezi, Erzurum, 1967.
1289. Aynagöz P. Mustafa Safayi Efendi. Tezkire-i Safayi. İnceleme-metin-indeks. - YT. Fırat Üniversitesi. Elazığ, 1988. - 752 s.
1290. Aziz B. Herat mektebi tezkireçiliği. - İstanbul Üniversitesi, Edebiyat fakültesi bitirme tezi. İstanbul, 1924.
1291. Banuoğlu T. Türkçe şuara tezkireleri. - İstanbul Edebiyat Fakültesi, mezuniyet tezi, 1930.
1292. Barak F. Aşık Çelebinin hayatı, sanatı, eserleri ve Divanının transkripsiyonu. - Bitirme tezi. Ankara Üniversitesi, 1972.

1293. Batur H. Sehi Bey tezkiresinin transkripsiyonu ve edisyon kritiği. – Ankara Üniversitesi, DTCF. Mezuniyet tezi. 1947.
1294. Bayraktutan L., Emir Mahmutoğlu S., Çolak V. Latifi tezkiresi, Kayseri Raşid Efendi Kütüphanesi 1160 numaralı yazmanın transkripsiyonu. - Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Mezuniyet Tezi, Erzurum, 1968.
1295. Bayram Ö. Azerbaycan sahası tezkireleri ve Seyid Azim Şirvaninin tezkiresi. - DT. Ankara, 2005. - XCIX+519 s.
1296. Bedri H. Ramiz tezkiresi. – Ankara Üniversitesi DTCF. Mezuniyet tezi. 1975.
1297. Berber F. Hatimetül-eşar Fatin tezkiresi. - YLT. Ankara Üniversitesi. Ankara, 1981. - 161 s.
1298. Beyzadeoğlu S. Aşık Çelebi tezkiresini tedkik. Mezuniyet tezi. İstanbul Üniversitesi, 1968.
1299. Bilgici M. Tezkire-i şuara-yi Amid. – İstanbul Üniversitesi mezuniyet tezi. 1975.
1300. Börekçi M. Aşık Çelebi tezkiresinin sentaksis bakımından incelenmesi. - YLT. Atatürk Üniversitesi, Erzurum, 1988. - 185 s.
1301. Bulut S., Elitok B. Salim tezkiresi Süleymaniye Kütüphanesi Esad Efendi 2872 nüshasının transkripsiyonu ve basılmış nüsha ile karşılaştırılması. - Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Mezuniyet Tezi, Erzurum, 1975.
1302. Burmacıoğlu H. Rıza tezkiresi Süleymaniye Kütüphanesi Aşir Efendi 243 nüshasının transkripsiyonu ve basıl-

- muş nüsha ilə karşılaştırılması. – Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Mezuniyet Tezi, Erzurum, 1970.
1303. Bütün E. Ahdi tezkiresi. - YLT. Ankara, 1985. - 98 s.
1304. Canatay Ş. Silahdar ve Mucib tezkirelerinin tavsifi. – İstanbul Üniversitesi travayı, 1936-37.
1305. Canım R. Latifi tezkiretüş-şuarası ve tabsıratün-nüzema. - DT, Atatürk Üniversitesi, Erzurum, 1991. - 179 s.
1306. Cankanat R., Güzeldir M., Peker M. Safayi tezkiresi Süleymaniye Kütüphanesi Esad Efendi 2547 nüshasının transkripsiyonu. Atatürk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Mezuniyet tezi, 1970.
1307. Ceylan A. Ramiz tezkiresi. – Ankara Üniversitesi, DTCF. Mezuniyet tezi. 1974.
1308. Civelek L. Riyazi ve tezkiresi . – Ankara Üniversitesi, DTCF. Mezuniyet tezi, 1946.
1309. Coşar İ., Güven K. Riyazi tezkiresi Nurosmaniye Kütüphanesi 3724 yazmasının çeviriyazısı. – Atatürk Üniversitesi, Edebiyat fakültesi, mezuniyet tezi, 1968.
1310. Coşkun A. Seyrekzade Mehmed Asım. Hayatı, Zeyli-zübdetül-eşar adlı eseri. - YLT. Gazi Üniversitesi, Ankara, 1985. - 185 s.
1311. Coşkun F. Tezkire-i Sehinin tedkiki. – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat fakültesi, mezuniyet tezi, 1947.
1312. Çağırıcı M. Hasan Rizayi ve Tezkiretüş-salikin ile Mahmudiyye adlı eserleri tahkik ve değerlendirilmesi. - YLT. Marmara Üniversitesi, 2006. - 222 s.

1313. Çalışkan İ. Enderuni Mehmet Akif. Mirat-i şiir. – Atatürk Üniversitesi, Edebiyat fakültesi, mezuniyet tezi, 1968.
1314. Çanakçı S., Öncel R. Belîğ Nuhbetül-asar li zeyli Zübde-til-eşar. İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi Ty 1182 nüshasının çeviriyazısı. – Atatürk Üniversitesi, Edebiyat fakültesi, mezuniyet tezi, 1970.
1315. Çapan P. 18 yy. tezkirelerinde edebiyat araştırma ve tenkidi. - DT. Fırat Üniversitesi, 1993. - 551 s.
1316. Çelebican N. 16. yy tezkirelerinde bilgi akışı. - YLT. Kırıkkale Üniversitesi, 2006. - 229 s.
1317. Çetin M. Anadolu sahasında yazılmış ilk dört şuara tezkiresinin tetkiki üzerinde bir çalışma. – İstanbul Üniversitesi, Edebiyat fakültesi, mezuniyet tezi. 1947.
1318. Çetin N. Safayi tezkiresi indeksi. – Ankara Üniversitesi, DTCF. Mezuniyet tezi. 1967.
1319. Çınarcı N. Şeyhülislam Arif Hikmet Beyin Tezkiretüşuarası ve transkripsiyonlu metni. - YLT. Gaziantep Üniversitesi. 2007. - 140 s.
1320. Çoban H., Fazlıoğlu F. Hasan Çelebi tezkiresi Millet Kütüphanesi Hekim Ali Paşa 602 yazmasının çeviriyazısı. – Atatürk Üniversitesi, Edebiyat fakültesi. Mezuniyet tezi. 1972.
1321. Dizibüyük M. Künhü'l-ahbâr'ın Kanunî devri şairler kısmının transkripsiyonu. - Ankara Üniversitesi D.T.C.F. Mezuniyet Tezi, Ankara 1971.

1322. Duran C. Ali Emiri-Esami-i Şuara-yı Amidin Millet Kütüphanesi Ali Emîrî 781 nüshasının çeviriyazısı. – Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Mezuniyet Tezi, Erzurum 1978.
1323. Düzyol A., Güler Z., Köksal-H., Güleç S. Ahdi Tezkiresi Millet Kütüphanesi Ali Emiri 774 nüshasının transkripsiyonu. – Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Mezuniyet Tezi, Erzurum 1967.
1324. Emerikçi S. H. Hatimetül-eşar. - Ankara Üniversitesi D.T.C.F. Mezuniyet Tezi, Ankara 1982.
1325. Erdem S. Ramiz ve Adab-ı Zurafâsı / İnceleme tenkitli metin. - DT, İstanbul Üniversitesi, İstanbul, 1986.
1326. Eren E. K. Mecalîsü'n-nefayis. Topkapı Sarayı Kütüphanesi Revan 808 Nüshasının çeviriyazısı. - Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Mezuniyet Tezi, Erzurum, 1970.
1327. Eskigüzel N. XVII Yüzyıl tezkirelerinden Tezkire-i Rızâ. – Çukurova Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Mezuniyet Tezi, Adana, 1994.
1328. Eydurân A. Kınalızade Hasan Çelebi. Tezkiretüş-şuara. - DT. Gazi Üniversitesi, Ankara, 1999. - 2189 s.
1329. Genc İ. Esrar Dede. Tezkireyi-şuarayı mevleviyye. - DT. Erzurum, 1986. - 605 s.
1330. Gündüz H. Mehmet Nail Tuman ve Tuhfe-i Nailisi (sayfa 1-100) / İnceleme-metin-indeks. - YLT. Balıkesir Üniversitesi, 2009. - 300 s.
1331. Günal P. Şafayi. Tezkiretüş-şuara. - YLT. Ankara Üniversitesi, Ankara, 1979. - 256 s.

1332. Gür N. Latifinin eleştirel perspektifinden Osmanlı divan şiirinin poetikası. – YLT. Bilkent Üniversitesi, Ankara, 2009 . – 143 s.
1333. Gürbüz H. Meşairüş-şuara. - YLT. Atatürk Üniversitesi, Ankara, 1989. - 68 s.
1334. Gürsoy H. Riyâzî ve Riyâzü’ş-şu’arâ. - İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Mezuniyet Tezi, İstanbul, 1956.
1335. Güvenç N. XIX yüzyıl tezkirelerinden Tezkire-i Üdebâ Mehmed Sirâceddîn. - Çukurova Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Mezuniyet Tezi, Adana, 1995.
1336. Güzübüyük F. Aşık Çelebi ve tezkiresi. Mezuniyet tezi. İstanbul Üniversitesi, 1952.
1337. Hayber K. Tezkire-yi şuara-yi Amid. - YLT. Erciyez Üniversitesi, Kayseri, 1996. - 525 s.
1338. İnce A. Salim tezkiresi. - DT. Ankara Üniversitesi, Ankara, 1977.
1339. İsen M. Kühül-ahbarın tezkire kısmı. - DT. Atatürk Üniversitesi. Erzurum, 1979. - 298 s.
1340. İzzettin Ümit Cemal. Tercümei-manzumei-Feruddidin Attar. - YLT. Atatürk Üniversitesi, Ankara, 1979.
1341. Işık S. Sehî tezkresi indeksi. - Ankara Üniversitesi D.T.C.F. Mezuniyet Tezi, Ankara, 1967.
1342. İzgöer R. Âşık Çelebi tezkiresi ve şair Zatî, Bursalı Gazalî (Tahirü’l-Mevlevî). - İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Mezuniyet Tezi, İstanbul, 1982.

1343. Karabaşoğlu C. Salim ve Safayi tezkireleriyle Vakayiul-Fuzaladakı musikişinaslara dair bilgiler. - YLT. - 2003, 166 s.
1344. Karabey T. Âşık Çelebi Meşâ'irü's-şu'arâ açıklamalı isimler ve indeksi. – Erzurum, 1978.
1345. Karacan T. Sehi Bey Tezkiresi Süleymaniye kütüphanesi Hamidiye 1503 numaralı yazmanın transkripsiyonu. - Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Mezuniyet Tezi, Erzurum, 1967.
1346. Karaküçük B. Latifi tezkiresi üzerine bir sentaks çalışması. - YLT. – 1998. - 167 s.
1347. Kaya M. Beyânî Tezkiresi'nin Millet Kütüphanesi Ali Emiri Tarih 757 nüshasının transkripsiyonu. - Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Mezuniyet Tezi, Erzurum, 1969.
1348. Kayabaşı B. Kafzade Faizinin Zübdetül-eşarı. - DT. İnönü Üniversitesi. Malatya, 1996.
1349. Kılıcı M. Enderunlu Mehmed Akif. Mirat-i şiir. - YLT. Çukurova Üniversitesi. - Adana, 2001. - 135 s.
1350. Kılıç A. Tezkire-i Riza. - YT. Ege Üniversitesi, İzmir, 1987.
1351. Kılıç F. Aşık Çelebi Divanı. – YT. Gazi Üniversitesi. 1988.
1352. Kılıç F. Aşık Çelebi tezkiresinin edisyon kritiği. - DT. Gazi Üniversitesi. Ankara, 1994.
1353. Kılıç M. Sehi tezkiresi üzerinde bir sentaks çalışması. - YLT. 1999. - 146 s.

1354. Kırımhan N. XIV yüzyıla ait anonim bir evliya tezkiresinin yüz varakının çevirisi üzerine bir araştırma. - YLT. Atatürk Üniversitesi. Erzurum, 1988. - 204 s.
1355. Kocaaslan H. Mehmet Nail Tuman ve Tuhfe-i Nailisi (İnceleme-metin-indeks, sayfa 1-233). YT. Cumhuriyet Üniversitesi, 2009. - 360 s.
1356. Koçgündüz T. Aşık Çelebinin şuara tezkirelerindeki portreler ve üslup özellikleri üzerinde bir çalışma. Mezuniyet tezi. İstanbul Üniversitesi, 1963.
1357. Köroğlu U. Ali Şir Nevayinin Mecalisün-nefais adlı tezkiresindeki türk edip ve şairler. - YLT Atatürk Üniversitesi, Erzurum, 2002. - 70 s.
1358. Kuğu M. Tezkiretül-evliya. - YL. Marmara Üniversitesi. 2006. - 850 s.
1359. Okan S. Tezkire sahibi Aşık Çelebinin hayatı ve Divanının transkripsiyonu. - Mezuniyet Tezi. İstanbul Üniversitesi. 1950.
1360. Oktürk Ş. İstanbul kütüphanelerinde bulunan Osmanlı şuara tezkireleri. - İstanbul Üniversitesi, Edebiyat fakültesi, mezuniyet tezi, 1945.
1361. Orak B. Aşık Çelebi tezkiresi: Meşairüş-şuara: Mukaddime. - Mezuniyet tezi. Ege Üniversitesi, 1985.
1362. Önder M. Şefkat ve Tezkire-i Şuarası. - YLT. Hocatepe Üniversitesi, Afyon, 2006. - 292 s.
1363. Özçelik S. Mecalisün-nefais. - YLT. Gazi Üniversitesi, Ankara, 1986.

1364. Öz Ö. Değişik bir Tezkiretül-evliya metni. - YLT. 1992. - 439 s.
1365. Nureski D. Tezkirelere göre bugünkü Makedonya şehirlerinden yetişen divan şairleri. - YLT. Trakya Üniversitesi. 2006. - 204 s.
1366. Sarıkaya O. Tezkirecilik geleneği içerisinde Fatim tezkiresi. - YLT. İstanbul Üniversitesi. 2007. - 799 s.
1367. Seymen E. Sehi Bey ve Latifi tezkirelerinde istitrad. - YLT, Çukurova Üniversitesi, 2008. - 216 s.
1368. Solmaz S. Gülşen-i şuara. - DT. Gazi Üniversitesi, Ankara, 1994.
1369. Sungurhan A. Beyani tezkiresi. - YLT. Gazi Üniversitesi, Ankara, 1994. - 540 s.
1370. Şahin B. Süleyman Fehimin Sefinetüş-şuarası. - YLT. Erciyez Üniversitesi. Kayseri, 1996.
1371. Şentürk A. XVI. yüzyıl Anadolu sahası Şu'arâ tezkireleri ışığında Bursalı şairler. - YLT. Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009. - 543 s.
1372. Taku M. Kühül-ahbârdaki alim ve şairler. - İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Mezuniyet Tezi, Türkiye Enstitüsü Nu. T.90.
1373. Tarikdaroglu A. Kinalizade Hasan Çelebinin Tezkiretüş-şuarası üzerine bir sentaks çalışması. - YLT. Atatürk Üniversitesi, Erzurum, 1988. - 93 s.
1374. Tekin H. Şeyhülislam Esad Efendi ve Atrabül-Asar fi Tezkiret-i Urefail-edvar. - YLT. Erciyez Üniversitesi, 1993. - 166 s.

1375. Toluay İ. Tezkirecilikten edebiyat tarihçiliğine geçiş ve Abdülhalim Memduhun tarih-i edebiyat-i osmaniyyesi (İnceleme-metin). - YLT. Sakarya Üniversitesi, 2006. - 243 s.
1376. Topalova A. Karabağlı Muhammed Aka Müctehidzade. Riyazül-aşikin. - YLT. Gazi Üniversitesi, Ankara, 1999.
1377. Yavuz O. Anadolu türkcesi ile yapılan en eski Tezkire-tül-evliya tercümesi ve dil özellikleri. 2 c. - DT. Atatürk Üniversitesi, Erzurum, 1986. - 355 s.
1378. Yıldırım F. Mehmet Nail Tuman ve Tuhfe-i Nailisi / İnceleme-metin-indeks, sayfa 101-200). – YT. Balıkesir Üniversitesi, 2009. - 297 s.
1379. Yılmaz K. Güfti, hayatı, eserleri, edebi kişiliği. - DT. Atatürk Üniversitesi. Erzurum, 1983. - 534 s.
1380. Yılmaz S. Sehi Bey (Heşt Bihişt). - Fırat Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Mezuniyet Tezi, Elazığ 1981.
1381. Yılmaz Z. Esad Efendi. Hayatı ve eserleri. - YLT. Marmara Üniversitesi. İstanbul, 1984.
1382. Yılmaztürk H. Esami-i Şuara-yi Amidin tenkitli metni. - YLT. 1999. - 605 s.
1383. Yolcu N. Davud Fatin ve eserleri. – YLT. Gazi Üniversitesi, 2001. - 357 s.
1384. Yontar H. Güftî, Teşrifatüş-şuara.- İstanbul Üniversitesi TY. 1533 nüshasının çeviriyazısı. - Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Mezuniyet Tezi, Erzurum 1968-69.

1385. Yüceışık Z.S. Şeyhülislam Esat Efendi Atrabül-asar fi Tezkireti Urefail-Edvar (Giriş-metin-tercüme-terimler-dil notları). - DT, 1990. - 304 s.
1386. Zavotçu G. Riza tezkiresi / İnceleme-metin. - YLT. Atatürk Üniversitesi, Erzurum, 1993. - 171 s.
1387. Zübeyiroğlu R. Mecmuatüt-teracim. Mehmed Tevfik Efendi. - DT. İstanbul Üniversitesi, İstanbul, 1989.

Elektron kitablar

1388. Ahdi - Gülşen-i Şu'arâ / haz.: S.Solmaz. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay. (e-kitap), Ankara.
1389. Beyânî - Tezkiretü's-Şu'arâ. / haz.: A.Eyduran. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay. (e-kitap), Ankara, 2008.
1390. Esad Mehmed Efendi. Bağce-i Safâ-endûz / haz.: R.Oğraş. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay. (e-kitap), Ankara.
1391. Esad Mehmed Efendi - Şâhidü'l-Müverrihîn / haz.: R.Oğraş. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay. (e-kitap), Ankara.
1392. Fatîn Davud - Hâtimetü'l-Eş'ar / haz.: Ö.Çiftçi. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay. (e-kitap), Ankara.
1393. Kınalızâde Hasan Çelebi - Tezkiretü's-Şu'arâ / haz.: A.Eyduran. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay. (e-kitap), Ankara.
1394. Sâlim Efendi - Tezkîretü's-Şu'arâ / haz.: A.İnce. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay. (e-kitap), Ankara.
1395. Şefkat-i Bağdâdî – Tezkire-i şuara-yi Şefkat-i Bağdadi. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay. (e-kitap), Ankara.
1396. Seyyid Azim Şirvânî - Tezkîretü's-Şu'arâ / haz.: Ö.Bayram. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay. (e-kitap), Ankara.

- 1397.** Zehrizarzade Seyyid Mehmed Rızâ - Tezkîre-i Rızâ. ,
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay. (e-kitap), Ankara.

Fars dilində

Kitablar

1398. احمد گلچين معانى . تاريخ نكره هاى فارسى . جلد اول . تهران: انتشارات دانشگاه تهران، 1348.
1399. احمد گلچين معانى . نويخ نكره هاى فارسى . جلد دوم . تهران: انتشارات دانشگاه تهران، 1350.
1400. اميرنظام الدين عيشير نوائى . تذكره مجالس النفائس ، به سعى و اهتمام على اصغر حكمت، تهران، 1363
1401. اميرخيزى تبريزى . لا ادرى صادقى، مجله "ارمغان"، سال 12، شماره 3، تهران، 1310، ص.185-199.
1402. نثوة الشعراء، تأليف امير دولتشاه سمرقندى، باحتمام ادوارد براون . لندن، 1901
1403. نكره "مجمع الخواص" بزبان تركى چغتائى (تأليف صادقى كتابدار و ترجمه آن بزبان فارسى بخامه دكتور عبدالرسول خيامپور). تبريز: چاپخانه اختر شمال، 1327.
1404. حاج لطفعلی بیگ آذر بیگدلی. آتشکده آذر. بمبئی، 1277، 1299.
1405. حاج لطفعلی بیگ آذر بیگدلی. آتشکده آذر. لندن، 1844.
1406. حاج لطفعلی بیگ آذر بیگدلی. آتشکده آذر. طهران، 1347.
1407. دولتشاه سمرقندى ، كتاب تذكرة الشعراء ، چاپ ادوارد براون ، ليدن . 1900/1318
1408. دولتشاه سمرقندى. نثوة الشعراء، بمبئی، 1305، 1318.
1409. سام ميرزاى صفوى ، تذكرة تحفه سامى ، چاپ ركن الدين همايون . فرخ ، تهران، 1348

1410. سام میرزای صفوی . تهفه سامی (با تصحیح و مقابله وحید دستگردی). طهران: مطبعه ارمغان، 1314.
1411. شاملو، ولی قلی بیگ بن داودقلی: قصص الخاقانی، تصحیح: سید حسن سادات ناصری، سازمان چاپ و انتشارات وزارت ارشاد، جلد اول، (تهران 1371)، 21 + 524، جلد دوم (تهران 1374) 202 ص.
1412. عبد الرسول خیام پور. انتقاد بر انتقاد // نشریه دانشکده ادبیات تبریز، سال 4، شماره 1 و 2، ص. 88-83.
1413. عبد الرسول خیام پور. مجمع الخواص // نشریه دانشکده ادبیات تبریز، سال 6، ص. 117-128.
1414. عزیز دولتابادی. سخنوران آذربایدان. تبریز، 1377.
1415. غلامرضا ستوده. مرجع شناسی و روش تحقیق در ادبیات فارسی . تهران، 1371.
1416. محمد دیهیم. تذکره شعرای آذربایجان (تاریخ زندگی و آثار). جلد اول. تبریز: چاپ آذربادگان، 1367.
1417. محمد دیهیم. تذکره شعرای آذربایجان (تاریخ زندگی و آثار). جلد دوم. تبریز: چاپ آذربادگان، 1367.
1418. محمد دیهیم. تذکره شعرای آذربایجان (تاریخ زندگی و آثار). جلد سوم. تبریز: چاپ آذربادگان، 1368.
1419. محمد دیهیم. تذکره شعرای آذربایجان (تاریخ زندگی و آثار). جلد چهارم. تبریز: چاپ آذربادگان، 1369.
1420. محمد دیهیم. تذکره شعرای آذربایجان (تاریخ زندگی و آثار). جلد پنجم. تبریز: چاپ آذربادگان، 1371.
1421. محمد علی تربیت. صادقی افشار، مجله "ارمغان"، سال 12، شماره 1، تهران، 1310، ص. 15-21.
1422. محمد طاهر نصرآبادی، تذکره نصرآبادی، چاپ وحید دستگردی، تهران، 1361.

Rus dilində

Məqalələr

1423. Алиоглу П. Антология Садиг бека Афшара // Каспи, 2009.
1424. Алиоглу П. Османские тазкиры (Ценное исследование Азербайджано-Турецких литературных связей // Каспий, 2010, 9 января.
1425. Болдырев А. Персидские переводы «Маджалис-ан-нафаис» Навои // Ученые записки ЛГУ. – 1952. - № 128. - вып. 3.
1426. Боровков А. «Маджалис-ун-нафоис» («Собрание редкостных») // Известия АН СССР, Отделение литературы и языка. – 1947. - т. VI. - вып. 6.
1427. Гаибли Г. Автограф «Тазкира-и Навваб» как литературно-поэтический источник / Средневековые рукописи и проблемы истории культуры Азербайджана. Материалы научно-теоретической конференции. - Баку: ЭЛМ, 1989. - с. 32 - 34.
1428. Камолов Х.Ш. Некоторые сведения о жизни Саммирза Сефеви // Известия Академии наук Республики Таджикистан (Отделение общественных наук). - Душанбе, 2006. - № 2. - с. 3 – 16.

1429. Козлова А. Новое об Али Кули Хане Валехе и его духовном наследии / [КНКО: Вести. Вып. № 6-7, 2001, Махачкала](#). www.kumuks.ru
1430. Муршидди Г. Антология Мухаммада Тарбийата как источник для изучения Азербайджанской литературы / Средневековые рукописи и проблемы истории культуры Азербайджана. Материалы II научно-теоретической конференции. – Баку, 1989. - с. 63 – 64.
1431. Мусалы В. «Мешаир аш-шуара» как источник по истории классической азербайджанской литературы / XXVI Международная Конференция источниковедение и истография стран Азии и Африки «Модернизация и традиции». – Санкт-Петербург, 2011. - с. 67.
1432. Стюарт-Робинсон Дж. Ахди и его биография поэтов/ перевели: Т.Багирзаде, Ф.Гусейнов // «Елм». - Баку, 2006, 29 апрел.

Haqqında

- 1433.** Дмитриева Л. Каталог тюркских рукописей Института Востоковедения Российской Академии Наук. – Москва: Восточная литература, 2002.
- 1434.** Каталог Восточных рукописей АН Таджикской ССР / под ред. А.Мирзоева, А.Болдырева. Том 2. – Душанбе: Дониш, 1968. - 315 с.
- 1435.** Каталог арабских, тюркских и персидских рукописей Института рукописей им. К.С.Кекелидзе / сост.: Ц.Абуладзе, Р.Гварамия, М.Мамацашвили. – Тбилиси: Мецниерба, 1969. - 200 с.
- 1436.** Каталог персидских рукописей. Том 1. Сост: Н.Геюшев, М.Мамедова, М.Нагиев и др. - Баку: Элм, 1994. - с. 347.
- 1437.** Крымский А. История Персии, ее литературы и дервишской теософии, II том, № 4. - Москва, 1915, с.277 – 568.
- 1438.** Миклухо–Маклай. Персидские и таджикские рукописи института Востоковедения Российской Академии Наук. Част II. - Нью Йорк. Норман Росс. публицин Инъ. 1998. - 632 с.
- 1439.** Рипка Я. История персидской и таджикской литературы. Москва, Прогресс, 1970, 440 с.

- 1440.** Садиг-бек Афшар. Ганун ос-совар (Трактат о живописи) / введения, перевод, комментарии и примечания, доц. А.Казиева. - Баку: Изд. АН Азерб. ССР, 1963. - 85 + 60 с.
- 1441.** Семенов А. Каталог рукописей исторического отдела Бухарской Центральной библиотеки. - Ташкент: 1925.
- 1442.** Собрание Восточных рукописей Академии Наук Узбекской ССР / под ред. А.Семенова. том. 1. – Ташкент: Изд. АН Уз. ССР, 1952. - 429 с.
- 1443.** Стори Ч.А. Персидская литература: био-библиографический обзор в трех частях (перевел с английского, переработал и дополнил Ю.Э.Брегель). - Москва: Наука, 1972. - 1884 с.

Dissertasiya və autoreferat

- 1444.** Ганиева С. «Маджалисун-нафаис» Алишера Навои (литературно-исторический анализ и критический текст III-IV маджлисов). Автореф. канд. дисс. Ленинград: 1956, 15 стр.
- 1445.** Кабулова Р. Традиции «Маджалис ун-нафаис» Алишера Навои в тюрко-язычной литературе (на материале антологии Садикбека Садика «Маджма ул-хавас», Автореф. диссерт. на соиск. кандидата филол. наук, Ташкент, 1979, 24 с.
- 1446.** Моттаки-Фар Х. Традиции создания персидских тазкире и проблемы их библиографирования. Диссертация ... кандидата педагогических наук : 05.25.03 Санкт-Петербург, 1997 134 с. :
- 1447.** Сатторов А. «Тухфаи-Соми» Соммирзо Сафави как первоисточник для изучения персидского-таджикского литературы XV первой половины XVI вв., Автореф. диссерт. на соиск. кандид. филол. наук, Душанбе: 1972, 25 с.

Digər dillərdə

Kitablar

(İngilis və Alman dillərində)

- 1448.** Chabert Theodor V. Latifi, oder Biographische Nachrichten von Vorzüglichen Türkischen Dichtern, nebst einer Blumenlese aus Ihren Werken. – Zürich, 1800.
- 1449.** Gamm N. Riyazi's Riyaz uş-şu'ara. Ph.D. Disserdation, University of Chicago, Chicago 1976.
- 1450.** Guilford A. The Tezkere-i Şuara of Latifi as A Source for the critical evaluation of Ottoman poetry. - The University of Michigan, 1970. - 199 p.
- 1451.** Heşt bihişt: The tezkire by Sehi Beg. Work on ottoman poets witha critical edition based Mus. Suleymaniye Library, Ayasofya O.3545 / by G. Kut. - Harward-Cambridge, 1978. - 423 p.
- 1452.** Meşair üş-şuara or Tezkere of Aşık Çelebi / by G.M.Meredith-Ovens. – London, 1971. - 66 + 299 a.

Məqalələr

(İngilis və Alman dillərində)

1453. Aynur H. Autobiographical elements in Aşık Çelebis dictionary of poets / Many ways of speaking the Self: Middle eastern ego-documents in Arabic, persian, and turkish: 14 th – 20 th century. Wiesbaden, 2010 s. 17 – 26.
1454. Bland N. Account of the Atesh Kedah, a Bibliographical work of the Persian Poets, by Haji Lutf Ali Beg, of Ispahan // from Journal of the Royal Asiatic Society, VII. - London: Royal Asiatic Society, 1843. – 345 - 392 pp.
1455. Durmus M. Stylistic Variations of 'dead' in the Ottoman Poet Biographie Lâtif's Tezkere // The 13th International Conference on Turkish Linguistics, 16-20 Ağustos. – Uppsala, 2006.
1456. Engelke I. Алишер Навоий. "Мажолис ун-нафоис" (рәу)./Илмий танқидий матн. Тайёрловчи С.Ғаниева.- 1961. Berlin Oriental-istische Tiferaturzeitung. - 1962.
1457. Flemming B. Glimpses of Turkish Saints: Another Look at Lami'i and Ottoman Biographers // Annemarie Schimmel Festschrift Essays presented to Annemarie Schimmel on the occasion of her retirement from Harvard University by her Colleagues, Students and Friends. - 1994 *JTS / TUBA* 18. p. 59 – 73.
1458. Gamm N. Riyazi's Tezkire as a source of information on Ottoman Poets // Journal of the American Oriental Society.- Oct. - Dec., 1979. - Vol. 99. - No. 4. - p. 643 – 652.

- 1459.** Kazi M.İ. Sam Mirza and his "Tuhfa-i Sami" // *İndo-İranica* xiv / 1. – 1960. - p. 18 – 39.
- 1460.** Robinson J. S. The tezkere genre in İslam // *Journal of Near Eastern Studies*. – 1964. - Vol. XXIII.
- 1461.** Robinson J. S. The Ottoman Biographies of Poets // *Journal of Near Eastern Studies*. – 1965. - Vol. XXIV. - Nos. 1 and 2.
- 1462.** Robinson J. S. Ahdi and his biographies of poets // *İran and İslam*. – Edinburgh. - 1971.
- 1463.** Robinson J.S. The Ottoman biographies of poets and Mustafa Mucib // *Michigan Oriental Studies in Honor of George G. Cameron*. - ed. Louis L. Orlin, The University of Michigan, Ann Arbor, 1976.
- 1464.** Yar-Shater E. Safavid Literature: Progress or Decline // *Iranian Studies*. – 1974. - Vol. 7. - No. 1/2. - Massachusetts, p. 217 – 270.

Haqqında

(İngilis və Alman dillərində)

- 1465.** A descriptive catalogue of the arabic, persian and urdu manuscripts in the library of the University of Bombay. - Bombay: Printed at the Qayyimah Press, 1935. - 430 p.
- 1466.** Browne E.G. A History of Persian Literature in the Modern Times (A.D.1500-1924). - Cambridge University Press, 1924. - 490 p.
- 1467.** Gibb E.Y.W. A History of Ottoman Poetry in 6 vols. - London, 1953-1965.
- 1468.** Blochet E. Catalogue de la collection de la manuscrits orientaux arabes, persians et turcs. - Paris, 1900. - 233 p.
- 1469.** Blochet E. Bibliotheque nationale catalogue des manuscrits Turcs. 2 cilt. - Paris 1932-33.
- 1470.** Ethe H. Catalogue of Persian manuscripts in the India Office library. - London, 1980. - 1374 p.
- 1471.** Flemming B. Türkische handschriften. Teil - I, band XIII / 1. - Wiesbaden, 1968. - 392 s.
- 1472.** Flügel G. Die arabischen, persischen und türkischen handschriften der kaiserlich-königlichen Hofbibliothek zu zweiter band. - Wien, 1865.
- 1473.** Gibb E.J. A History of Ottoman poetry. Volume I. - London: Printed for the trustees of the E.J.Gibb memorial, 1958. - 454 p.

- 1474.** Götz M. Türkische Handschriften, teil 2. - Wiesbaden, 1968.
- 1475.** Minorsky V. The Chether Beatty library: a catalogue of the Turkish manuscripts and miniatures. - Dublin, 1958. - 145 p.
- 1476.** Rieu C. Catalogue of the Turkish manuscripts in the British Museum. - London, 1888. - 345 p.
- 1477.** Rieu C. Supplement to the catalogue of the Persian manuscripts in the British Museum. - London, Sold at the British Museum, 1895. - 307 p.
- 1478.** Rescher O. Türskische Dichterbiographien II, Latifis Tezkire. - Tübingen, 1950.
- 1479.** Rossi E. Elenco de manoscritti turchi della biblioteca Vaticana / Vaticani-barbeermani-borgiani rossiani-chigiani. - Gitta del Vaticano, 1953.- 253 p.
- 1480.** Savory R. Iran under the Safavids. - Cambridge University Press, 1980. - 277 p.
- 1481.** The Cambridge History of Iran, vol. VI: The Timurid and Safavid Periods (Edited by P.Jackson and L.Lockhart). - Cambridge University Press, 1986. - 1087 p.
- 1482.** Zettersteen K. Die arabischen, persischen und türkischen handschriften der Universitätsbibliothek zu Upsala, vol. III. - Upsala, 1930. – 337 p.

Kitablar

(Özbək və Tacik dillərində)

1483. Ғаниева С. Мажолис ун-нафоис / Ўзбек адабиёти тарихи. 5 томлик. II том. - Т.: Фан, 1977. —s. 357 – 373.
1484. Ғаниева С. «Мажолис ун-нафоис»га изоҳ ва таржималар. Алишер Навоий. Мукаммал асарлар тўплами. 20 томлик. 13-том. - Т.: Фан, 1997.
1485. Ғаниева С. Мажолис ун-нафоис»дан / Ўзбек адабиёти, 4 томлик, 2-том. - Т.: Ўздададабийнашр, 1959.
1486. Ғаниева С. Алишер Навоий. Мажолис ун-нафоис (изоҳ ва таржима, сўнгсўз) / Алишер Навоий. Асарлар, 15 томлик, 12-том. - Т.: Бадиий адабиёт, 1966.
1487. Ғаниева С. Мажолис ун-нафоис. Илмий-танқидий матндан. 8-мажлис. - Кобул, 1967.
1488. Ғаниева С. Алишер Навоий. Мажолис ун-нафоис / Алишер Навоий. Мукаммал асарлар тўплами, 20 томлик, 13-том. – Т.: Фан, 1997.
1489. Сатаров А. Тухфаи Соми ва хусусиятҳои он. - Душанбе: 1972. - 133 с.

Məqalələr

(Özbək və Tacik dillərində)

- 1490.** Абдуллаев А., Валихужаев Б. «Мажолис ун-нафоис» тинидаги бир тазкира // Ўзбек тили ва адабиёти. – 1965. - № 5. - с. 32.
- 1491.** Дустматов З. Китоблар оламинда // Совет Тожикистони. – 1972. - № 237.
- 1492.** Ғаниева С. "Мажолис ун-нафоис" таъсирида ёзилган тазкира // Ўзбек тили ва адабиёти. – 1963. - № 6.
- 1493.** Ғаниева С. «Мажолис ун-нафоис»нинг форсий таржималаридаги баъзи бир иловалар ҳақида // Ўзбек тили ва адабиёти. - 1964, № 2.
- 1494.** Ғаниева С. "Мажолис ун-нафоис" ҳақида: сўнгсўз / Алишер Навоий. Асарлар. 15 томлик. 12 том. —Т.: Бадиий адабиёт, 1966. - s. 211 – 214.
- 1495.** Ғаниева С. Алишер Навоийнинг «Мажолис ун-нафоис» тазкираси ва самарқандлик шоирлар // Ўзбек тили ва адабиёти. – 1970. - № 6.
- 1496.** Ғаниева С. Алишер Навоийнинг "Мажолис ун-нафоис" тазкираси ва туркман адабий ҳаёти // Совет адабиёти, Ашхабад. – 1987. - № 6.
- 1497.** Ғаниева С. Нусхаи «Мажолис ун-нафоис» аз музеи Британия // Овози тожик. – 1998. - 30 май.

1498. Ғаниева С. Жавоҳир ул-ажойиб» - шоирлар ҳақида-
ги тазкира // Шарқ мағъали. – 2000. - № 2.
1499. Ғаниева С. «Мажолис ун-нафоис»нинг форсий тар-
жималари / Алишер Навоӣ ва форс-тоҷик ада-
биёти конференцияси тезис материаллари. - 2002, 13
март.
1500. Ғаниева С. «Мажолис ун-нафоис» ва «Замима» таз-
киралар // Имом ал-Бухорий сабоқлари. – 2003. - № 1
– 2 .
1501. Ғаниева С. Тазкира ва Замима тазкираларда Навоӣ
сиймоси // Имом ал-Бухорий сабоқлари. – 2004. - №
1.
1502. Ғаниева С. «Мажолис ун-нафоис»нинг Туркия наш-
ри // Ўзбекистон адабиёти ва санъати. – 2006. - 3
март.
1503. Ғаниева С. Фаҳрий Ҳиротийнинг «Жавоҳир ул-ажо-
йиб» тазкираси. - ТошДШИ, 1999.
1504. Ғаниева С. «Мажолис ун-нафоис» / Навои, как источ-
ник для изучения литературы XV в. – Международ-
ный конгресс востоковедов. - Москва, 1960 (мәғузә).
1505. Ғаниева С. Мажолис ун-нафоис"ни текстологик ўрга-
ниш. - 1957 (мәғузә).
1506. Ғаниева С. "Мажолис ун-нафоис"ни форсийга Қазви-
ний таржимаси. - 1959 (мәғузә).
1507. Ғаниева С. Содик Китобдорнинг "Мажмаъ ул-ҳаввос"
тазкираси. - 1961 (мәғузә).

1508. Ғаниева С. Гадоий қасидаси ва "Мажолис ун-нафоис"нинг ёзилган йили. - 1972 (məruzə).
1509. Ғаниева С. Навоийнинг "Мажолис ун-нафоис" таржималарида туркман адабий муҳити. - 1986 (məruzə).
1510. Ғаниева С. Ҳазрати Фотимаи Заҳро сиймосига чизгилар (тазкиралардан) // Эрон Ислом Жумҳурияти Ўзбекистондаги элчихонаси, 1999 (məruzə).
1511. Ғаниева С. "Мажолис ун-нафоис"нинг учинчи форсий таржимаси. - 1998 (məruzə).
1512. Ғаниева С. Фаҳрий Ҳиротийнинг "Равзат ус-салотин" тазкирасида туркғўй шоирлар. - 1999 (məruzə).
1513. Ғаниева С. Фаҳрий Ҳиротийнинг "Жавоҳир ул-ажойиб" тазкираси. - 2000 (məruzə).
1514. Ғаниева С. "Мажолис ун-нафоис" анъаналарини давом этдирган ики тазкира. - 2002 (məruzə).
1515. Ғаниева С. "Мажолис ун-нафоис" форсий таржималарида "замима" тазкиралар. 2003 (məruzə).
1516. Ғаниева С. Тазкира ва замима тазкираларда Навоий сиймоси. - 2004 (məruzə).
1517. Ғаниева С. Латифий тазкираси. - 2007 (məruzə).
1518. Кабулова Р. Антология Садикбека Садики «Маджма ул-хавас» // Адабий мерос. – 1976. - № 4.
1519. Кабулова Р. Некоторые тюркоязычные поэты в антологии Садики «Маджма ул-хавас» // Адабий мерос. – 1976. - № 5.

1520. Кабулова Р. Принципы строения антологии Садики «Маджма ул-хавас», ее структура и содержание глав // Адабий мерос. – 1976. - № 6.
1521. Кабулова Р. Некоторые Азербайджанские поэты в антологии Садики «Маджма ул-хавас» // Адабий мерос. – 1977. - № 8.
1522. Носов В. Дустлик натижасида туғилган кашфиёт (Навоийнинг "Мажолис ун-нафоис" тазкирасининг илмий-танқидий матни ҳақида). //Қизил Ўзбекистон, 1963, 24 январь.
1523. Сатаров А. Чараёни зиндагии Соммирзо // Мактаби Совети. – 1972. - № 9.
1524. Сатаров А. Речъ ба як тазкираи муҳим // Садои Шарк. - 1972. - № 10.
1525. Шейхзода М. Тазкирачилик тарихиндан // Навоийга армуган. - Ташкент, 1968.

Göstəricilər**Şəxs adları****A**

Abdalzadə Məhəmməd
 Əfəndi 85
 Abdulla ibn İbrahim
 Üsküdari 128
 Abdulla bin Əhməd 151
 Abdulla Müdərris 226
 Abdulkadiroğlu A. 275,
 278, 283, 287, 296, 297, 305,
 314, 315
 Açıkgöz N. 7, 20, 283, 284,
 320, 323
 Adilov M. 7
 Adnan A. 284
 Adnan Ötükən 123, 142,
 165, 188, 222
 Adnan Menderes 7
 Afyoncu E. 284
 Ahdi 24, 30, 275, 285, 299,
 310, 311, 326, 328, 335, 353
 Ahmed Paşa 297
 Ahmed Təvfik Halveti 315
 Akkuş M. 284
 Akpınar Y. 275
 Aksakla A. 285
 Aksoy M. 285

Aksoyak İ. 31, 44, 45, 278,
 285
 Akün Ö. 285, 286
 Albayrak A. 323
 Ali Canib (Yöntem) 286,
 318
 Ali Emiri 275, 281, 285, 286,
 296, 316, 328, 330
 Ali Mustafa 13, 275
 Ali Şir Nevayi 275, 276,
 292, 302, 304, 309, 321, 331
 Alıcı L. 286
 Alpay G. 286
 Altınay A. 286
 Altok Z. 286
 Altun K. 280, 323
 Altuner N. 286, 323
 Alyılmaz C. 324
 Anetshofer H. 286
 Antalyalı Əbdülbaqi 145,
 162
 Arakçı C. 324
 Araslı H. 268
 Araslı N. 255
 Arif Hikmet Bey 45, 93,
 101, 233, 279, 291, 303, 327
 Arifi Bəy 242

Arslan M. 281, 286	Bali 144
Asaf Kilari 218	Baltabayev H. 288
Asim Bəy 40, 42, 101, 164, 205, 326	Banarlı N.S. 320
Aşir Əfəndi 53, 102, 228, 325	Banuoğlu T. 324
Aşık Çelebi 23, 38, 276, 281, 286-291, 294, 299, 301, 304-310, 312, 313, 316, 324, 325, 329, 330, 331, 351, 352	Baştuğ İ. 46, 278
Aşiq Çələbi 19, 38, 102, 103, 114, 263	Baykoca A.N.304
Aşiq Hüseyn 14	Bayram P. 8, 289
Ateş A. 287, 320	Bayram Ö. 8, 34, 288, 289, 325
Atif Əfəndi 112,164	Berber F. 325
Attar 304, 329	Beyzadeoğlu S. 289, 290, 325
Ayan G. 324	Bəliğ İsmayıl 18, 44, 114, 275, 278, 283, 296, 308, 327
Ayan H. 293	Bəyani Mustafa 17, 39, 97, 115, 276, 298, 302, 305, 332
Aynagöz P. 324	Bilgə Fəxri 241
Aziz B. 287	Bilge M. 291
Avşar Z. 287	Bilgen A.291
	Bilgin A.291
	Bilkan A. 291
	Bland N. 352
B	Bloch E. 354
	Börekçi M. 325
Babacan İ. 8, 29, 276, 288	Browne E.G. 18, 44, 275, 283, 329
Babayev A.M. 268	Bursalı Belig 18, 44, 275, 283, 329
Babinger F. 320	Bürhan bin Zeynal-Hafi 131
Babür Şah 288	Bütün E. 326
Bağdatlı Ahdi 311	
Bağırov Ə. 97, 252, 255, 260	
Bağır Məhəmməd Hafiz 95	

Bünyamin bin Yusif 176	Çaylak Təvfik 285
	Çelebican N. 327
C	Çeltik H. 294
	Çetin M. 327
Canib A. 286, 291	Çetin N. 11, 295, 327
Canım R. 38, 279, 291, 292, 314, 326	Çetindağ Y. 4, 10, 12, 19, 21, 276, 295
Cavad H. 269	Çınar B. 295
Сатторов A. 347, 356, 360	Çınarcı N. 327
Cemalnaz E. 275	Çıpan M. 296
Cemiloğlu İ. 292	Çördükzadə Mehmed Nail 246
Cevdet Paşa 276	
Cəfər Təbrizi 31	
Cəfər bin Abdulla 102	D
Cəfər Rəmzi 251, 259	
Cəfərzadə Əzizə 37, 251	Dai 144
Cəlil N. 256	Dağlar A. 296
Chabert Theodor V. 351	Demirel S. 285
Coşkun A. 326	Demirel Ş. 322
Coşkun F. 326	Demiroğlu A. 296
Coşkun M. 276, 292	Demirtaş K. F. 296
Cunbur M. 46, 277, 322	Devellioğlu F. 322
	Dərviş Həsən 144
Ç	Dərviş Məhəmməd 87
	Dərviş Məhəmməd Təqi 87, 129
Çağırıcı M. 326	Dərviş Məhəmməd bin Murad 102, 104, 110, 190, 203
Çapan P. 7, 43, 45, 280, 293, 294, 327	
Çavuşoğlu A. 9, 41, 320	
Çavuşoğlu M. 294, 306	

Dərviş Məhəmməd Fəzayi 221	Eyduran A. 8, 31, 44, 45, 278, 298, 328, 335
Dərviş Məhəmməd Sinə-çak 152	Eyyub bin Məhəmməd əl-Rumi 210
Dərviş Namurad 211	
Diriöz M. 304	Ə
Dövlətşah Səmərqəndi 4, 6, 14, 19, 21, 25-28, 32, 37, 51, 262, 266	Əbdülbaqi 145, 175, 177
Durmuş – İsen T. 301	Əbdülbaqi Antalyalı 162
Durmuş M. 296, 297	Əbdülbaqi G.121
	Əbdülbaqi bin Məhəmməd Əhməd 182
E	Əbdülhadi 123
	Əbdülbaqi Məhəmməd bin Həsən Əfəndi 113
Edirneli Güfti 296, 318	Əbdülhəq 160
Eğri S. 297	Əbdürrəhman Cami 25
Elgin N. 297	Əbdürrəhim Əli Abadi 65
Engelke I. 352	Əbu Nuaym əl-İsfahani 10
Enfi Hasan Ağa 315	Əbül Həsən Hüsəməddin 24
Eren E. 328	Əbül-Fərəc əl-İsfahani 11
Eraslan Kemal 132, 275	Əfəndiyev Ə. 256
Erdem S. 42, 276, 280, 297, 328	Əfəndiyev O. 13
Erdoğan M. 298	Əhdi Bağdadi 3, 4, 29, 30, 31, 94, 121, 168, 257, 262, 264
Erünsal İ. 298	Əhməd bin Məhəmməd 180
Esad Mehmed 276, 280, 318, 325, 326, 332, 333, 335	Əhməd bin Qazı Məhəmməd 144
Eskigüzel N. 328	
Esrar Dede 45, 277, 278, 286, 287, 295, 300, 324, 328	
Ethe H. 354	

Əhməd bin Hacı əl-Rumi 211	Əli bin Mahmud 25
Əhməd bin Hacı Xəlifə əl- Niksari 203	Əli Rza b. Mustafa 119
Əhməd bin Qazı Məhəmməd 144	Əlioğlu P. 256
Əhməd Qəbuli 121	Əlizadə A. 256
Əhməd Qolçin Məani 13, 26, 29	Əlizadə L. 257
Əhməd Məhəmməd 173	Əliyev Z. 7, 269
Əhmədül-mövləvi 173	Əlişir Nəvai 6, 19, 21, 27, 28, 37, 128, 264, 267
Əhməd bin əl-hac Əli Amasyavi 199	Əli bin Əhməd 171
Əhməd ibni Qulam 61	Əl-Hac Mustafa 172
Əhməd bin Məhəmməd bəy Niğbolulu 159	Əmin Əhməd Razi 19, 26
Əhməd Rəmziyyül- Mövləvi b. Şeyx 120	Əmirəhmədov Ə. 251
Əhməd Paşa 52, 191	Ərzurumi Seyid Məhəmməd Saleh Rəhmi 124
Əhməd Tahir 227	Əsad Əfəndi 146, 147, 220, 222, 233, 238
Əli bin Əhməd 171	Əs-Səalibi 11
Əli Əmiri 4, 46, 101, 112, 116, 119, 126, 139, 142, 160, 161, 184, 207, 218, 220, 222, 227, 236, 239, 242, 246-248	Əli Rza ibn İşkodravi Şərif Mustafa Paşa 235
Əl-Mərzubani 11	Əs-Seyid Ali bin Məhəmməd dil-Ankaravi 153
Əliquluxan Valeh 31, 69, 260	Əs-Seyid Məhəmməd Nə- bizadə 164
Əli bin Məhəmməd 176	Əs-Seyid Süleyman Tura- biyyül-Mövləvi 120
Əli bin İsa 16	Ətaullah bin Hacı Eyvaz 201
	Əzizova F. 257
	Əzmi 144

F

Fatin Davud 4, 46, 141, 277,
285, 323325, 332, 333
Fehim Süleyman Əfəndi
281, 332
Feyzخانov X. 134
Feyzullayeva V. 4, 257
Fə dai 144
Fə hmi 144
Fəxrəddin Hüseyn 25
Fəridəddin Əttar 16, 256
Fərzəli Şahin Fazil 257
Firudin bey Köçerli 289
Flemming B. 352, 354
Flügel G. 354

G

Garibi 29, 276, 314
Gamm N. 351, 352
Ganiyeva S. 298
Genc İ. 278, 328
Gibb E.C.V. 9, 41, 106, 320
Gökyay O.Ş. 299, 309
Gölpınarlı A. 121, 320
Götz M. 355
Guilford A. 351
Güfti 19, 40, 42, 116, 142,
277, 296, 316, 318, 333
Güler K. 299

Güler Z. 299, 328
Güenal P. 328
Gündüz A. 299, 323
Gündüz H. 328
Güngör Z. 299
Güner G. 275
Güner N. 275
Gürbüz H. 329
Gürlek D. 299
Gürsoy E. 281
Gürsoy H. 329
Güvenç N. 329

H

Hacı Məsud bin Hacı İbra-
him 163
Hacı Hüseyn bin Əhməd
86
Hacı Məsud bin Hacı
İbrahim 163
Hacıyeva A. 33, 251, 257,
258
Hafiz Konəvi 144
Hafiz Məhəmməd 110
Haləti Çələbi 144
Halət Əfəndi 117, 122, 145,
146, 202, 238
Hasib 276
Hayali bey 308
Hayber K. 329

Haydar Ali Diriöz 304	X
Heratlı Fəhri 304, 308	
Həbibulla İsfahani 193	Xacə Nəsrəddin Tusi 16,
Həmidov İ. 258	251
Həmzə ibni Əbdürrəhman 201	Xan-Qaradağski 33, 251, 252, 258
Həsən Çələbi 17, 21, 39, 124, 143, 147, 154, 168	Xələfov Ə. 5, 8, 258
Həsən Arifi 82	Xəlil Arif 148
Həsən Paşa 98	Xəlil Həmid Paşa 208
Həsən Besim Əfəndi 131	Xəlil Kırımı ibn Murtuza 235
Həsən bin Əhməd bəy 189	Xəlili 270
Həsən bin Məhəmməd 177	Xəlilov A. 268
Həsənova R. 258	Xəlilova S. 17, 258
Həsənzadə T. 269	Xəndan Aydan 259
Həmdi Əsad Rəqim Əfəndi 224	Xətib Bağdadi 10
Həmdullah Mustovfi Qəzvinini 12	Xosrov Paşa 141, 147, 148
Horata O. 277, 300	Xosrov bin Abdullah Bosnəvi 188
Hüdayi Əfəndi 103, 186	Xürrəm 212
Hüseyn bin Əhməd bin Məhəmməd 86, 183	Xürrəmi 144
Hüseyn bin Mustafa əl-Belqradi 200	
Hüseyni M. 269	İ
Hüsni Paşa 199	İbrahim Has 315, 316
	İbrahim Mirzə13, 30
	İbrahim Müəzzin 195
	İbn Qüteybə 11, 12

İbn Səllam əl-Cümahi 11	K
İbnülemin Mahmud Kemal	
286, 288, 299, 303, 316, 317	Kabaklı A. 321
İhsan oğlu E. 322	Kalpaklı M. 313
İnal 46, 218, 263, 277, 278,	Kaplan M. 303
288, 299, 303, 315-317	Karaaslan M. 303
İnce A. 44, 300, 301, 329,	Karabaşoğlu C. 330
335	Karabey T. 323, 330
İpekten H. 278, 287, 291,	Karacan T. 324, 330
292, 302, 303	Karaca A. 303
İsen M. 13, 17, 30, 31, 37,	Karahan A. 298, 303, 321
38, 44, 45, 5, 13, 17, 255,	Karaküçük B. 330
257, 275, 278, 279, 281, 284,	Karagözlü V. 303
285, 288, 289, 292, 294, 295,	Karatay F.E. 321
297, 298, 301-305, 307, 308,	Karateke H. 304
310, 312-315, 317-320, 329,	Kartal A. 8, 304, 322
İsen T. 296, 301	Kaya D. 322
İsgəndər bəy Türkman 1,	Kaya M. 330
13	Kaya R. 304
İshaq b. Məhəmməd 121	Kayabaşı B. 330
İsmayıl Beliğ 275, 278, 283,	Kayahan Ö. M. 46, 277
296, 308	Кабулова Р. 347
İsmayılova J. 259	Kazan Ş. 305
İsmayılzadə Cəfər Rəmzi	Kazi M.İ. 353
251	Kazımova S. 259
İsmayıl bin Kamal 187	Kekelidze K. 138
İsmayıl Şəms 35, 253	Kemikli B. 279
İsmayılov N. 7, 269	Kərimov P. 260
Işık S. 329	Kərimov R. 251, 259
İzzettin Ü. C. 329	Kəndli-Herisçi Q. 31, 35,
İzgöer R. 329	253, 259

Kəşfi 144	Qalib Əhməd 142
Kılıcı M. 330	Qalib Uluçınar 142
Kılıç Ali Paşa 130, 183	Qara Məhəmməd b.
Kılıç A.305, 330	Mömin 213
Kılıç F. 7, 21, 31, 43, 279,	Qaradaği Həsənəli ağa 33,
305-307, 321, 330	251, 252, 258
Kılıç M. 307, 330	Qaradağlı V. 251
Kınalızadə Həsən Çələbi	Qarayev N. 252, 259, 269
39, 279, 295, 298, 303, 311,	Qasımlı M. 269
328, 332	Qasımzadə F. 3, 33, 270
Kırımhan N. 331	Qəhrəmanlı N. 270
Kocaaslan H. 331	Qəhrəmanov C. 32, 259,
Kocatürk V. M. 321	260
Korkusuz Ş. 279	Qəzənfər Ağa 146
Köroğlu U. 331	Qubari 106
Köksal M.F. 6, 8, 304, 307	Qütbi 144
Köprülü M.F. 25, 28, 164,	Qütbəddin əl-Kirmanı 126
170, 205, 228, 308	
Kuğu M. 331	L
Kurnaz C.280, 308, 321	
Kurtoğlu O. 8, 280, 308, 309	Lala İsmayıl Efendi 149,
Kut G. 298, 302, 309, 351	201, 223
Kutluk İ. 39, 276, 279, 309	Lami Çelebi 147, 297, 352
Kutlu S. 279	Leysizadə Məhəmməd 175
Küçük S. 309, 310	Lətfi 4, 19, 21, 37, 182, 263,
	265
Q	Liqayi 21, 22
	Luğal N. 15, 28, 278
Qafar Kəndli 35, 235	Lütfəli Bəy Azər 32, 34,
Qafzadə Faizi 18, 41, 42, 44	70, 100, 252, 254

M	Məhəmməd bin Hüseyn 199
Macit M. 21, 303, 305, 310, 320	Məhəmməd əl-Möhtac 202 Məhəmməd bin Əli 116, 204
Mahmud əl-Qədri 174	Məhəmməd bin Hacı Osman (Hamidi) 171
Mahmudov M. 10, 270	Məhəmməd Siddiq 153
Mahmud bin Məhəmməd- dil-yenişəhri 157	Məhəmməd Əminüt-Tir- mizi 146, 157, 162, 163, 174, 178, 179
Mahmud əl-Hüseyni 25	Məhəmməd Bağır ibn-Mə- həmmədismayıl 70
Mahmud Fazil ibn Hacı Feyzullah 66	Məhəmməd bin Hacı Mah- mud 120
Məhəmməd Nazif əl-İstan- buli 234, 236	Məhəmməd İzzət 121
Mayılova E. 260	Məhəmməd bin Əli 116, 204
Mazıoğlu H. 283, 294, 310	Məhəmməd Nail b. Mə- həmməd Raqub Çürdükza- də 118, 226
Mehmet Akif 218, 327	Məhəmməd bin Musa 214
Mehmet H. (Bayırı) 310, 311	Məhəmməd bin Süleyman 211
Mehmet N. 328, 331, 333	Məhəmməd Ləbib Yusif bin İsmayıl əl-İstanbuli 214
Mehmet Salih Yumni 42, 297	Məhəmməd N. 234, 236
Mehmet Siracəddin 250, 329	Məhərrəmov N. 260
Mehmedeli Terbiyə 289	Məhəmməd Nail b.
Mehmet Təvfik 280	Məhəmməd Vardari 94
Menzel T. 311	Məhəmməd Övfi 25
Məcdəddin 67	
Məhəmməd Amasi 118, 226	
Məhəmmədül-Hüseyni (İsfahani) 154, 172	

Məhəmməd Yunis Şəhri	Musalı (Səmədova) V. 2, 3,
Səbzı 131	5, 8, 46, 252, 259, 262-267,
Məmmədli Q. 4, 33, 36, 182,	309, 311, 312
255, 266	Musabəyli A. 270
Məmmədli N. 260	Musayev C. 264, 270
Məmmədov B. 3	Musayev İbrahim Tahir 36,
Məmmədov Ə. 269, 271	84
Məmmədova K. 35, 254	Musayeva A. 2, 5, 7, 264,
Məmmədova M. 32, 252,	270
254, 255, 260, 261	Mustafa bin Hüseyn 188
Məmmədova Ş. 270	Mustafa ən-Necati 214
Məmmədzadə B. 261	Mustafa Safai 43, 280
Mir Möhsün Nəvvab 33,	Mustafa ibn Carullah
34, 84, 251, 252, 253, 257,	Bəyani 97
258, 267	Mustafa bin İsgəndər 107
Minorsky V. 355	Mustafa bin İsgəndər əl-
Mirəhmədov Ə. 251, 270	Mostari 104
Mirzə Məhəmməd Mü-	Mustafa Ruhi 127
səvir 100	Mustafa Səfayi 43, 280, 284,
Molla Cami 280	293, 324
Molla Məhəmməd Katib	Mustafa Umud 87
Təbrizi 135	Mustafa bin Qazı Həsən
Molla Toxta Qumlu 134	Tokadi 197
Моттаки-Фар Х.	Mustafayeva Q. 264
Mövlana Süleyman 198	Müci Mustafa 43, 280
Mövləvi Dərvişi Mustafa	Müctəhidzadə M. 5, 33-35,
Müstəqimzadə 120, 235	252-254, 259, 267
Muradova M. 316	Müniri 144
Murad Molla 111, 186, 194	Mürşüdlü G. 264
Musalı N. 13, 312	

- N**
- Naci 119
Nadiri 144
Nağıyeva C. 264
Narman H. 301
Naşid 222
Necati 214, 285, 289, 312
Nəbiyev B. 265
Nizami Əruzi 24
Nuri Osman Hanyevi 280, 308
Nuruoğlu Məmməd 37, 251
Nəzər Əmənulla ibn-Məhəmmədtəqi bəy Zəngəneyi 70
Nəcəhi 144
Nureski D. 332
- O**
- Oğraş R. 276, 280, 312, 335
Oktürk Ş. 331
Osman b. Məhəmməd 237
- Ö**
- Önder M. 331
Öz Ö. 332
Özcan H. 46, 277
- Özcan M. 318
Özçelik S. 331
Özak M. 201, 203, 204
Özyıldırım A.E. 313
- P**
- Paksoy K. 313
Pala İ. 14, 313, 322
Pekin E. 313
Pir Əhməd bin İsgəndər 130
- R**
- Ragib 246
Rahi 197
Ramazan bin Əbdil-mənnan 164
Ramazan Məhəmməd 150
Ramiz 44, 219, 280, 286, 318, 324-326, 328
Rəşid Əfəndi 114, 325
Rescher O. 355
Rəhimov Ə. 17, 253, 265
Rəhimova Z. 265
Rəsulov Ə. 18, 265, 271
Rəşid Əfəndi 85, 170, 182, 236, 242
Rieu C. 355
Ripka Yan 18

- Rizvan bin Məhəmməd bin
Mustafa 107, 108, 114
Robinson J. S. 313, 383
Rossi E. 355
Ruhi Bağdadi 270
Russo 181, 243
- S**
- Səfvət Əfəndizadə 240
Sadəddin ibn-Nurulla
Ləngərudi 67
Sadıq bəy Əfşar 3, 13, 30,
31, 35, 115, 230, 232, 252,
254, 255, 256, 259, 261, 262,
304, 309, 316
Sadıq Bağdadi 192
Sarıkaya O. 332
Səfayi 22, 43, 44, 238
Sai Mustafa Çelebi 31, 276
Saib Əfəndi 131
Salim Efəndi 4, 44, 46, 47,
233, 280, 281, 295, 300, 301,
325, 329, 330
Sam mirzə 3, 4, 19, 29, 31,
32, 35, 85, 94, 97, 147, 255,
265
Savory R. 355
- Sehi Bey 23, 37, 281, 285,
287, 306, 311, 325, 326, 330,
332, 351
Selçuk B. 313
Sevgi A. 314, 318
Seyid Məhəmməd Əminüt-
Tirmizi 146, 157, 162, 178,
163, 174, 179
Seyid Məhəmməd Nəbiza-
də 164
Seyid Azim Şirvani 33, 34,
99, 100, 289, 325
Seyid Əli Bursəvi 157, 170
Seyid Əli bin Mahmud əl-
Hüseyni 25
Seyid Əli Rza 236
Seyid Əliyül Bursəvi 157,
170
Seyid Əzim Şirvani 4, 252,
261, 289, 325
Seyid Məhəmməd bin
Seyid Mustafa bin Seyid
Nəsrəddin 213
Seyid Məhəmməd 184
Seyid Riza Zehrmarzade
41, 281, 319, 336
Seyid Süleyman Türabiy-
yül-Mövləvi 120
Seymen E. 332
Səfər 150, 180

Səfərli Ə. 271	Şah Təhmasib 13, 16, 17, 253, 258, 269
Səliməğa 103, 185, 229	Şahin Fazil 37, 253, 257
Səmədova N. 271	Şahin B. 332
Səmədova V. 2, 252, 254, 262, 263, 265-267	Şahin Ö. 314
Sinan bin İsgəndər əl-Üskübi 196, 203	Şefkat-i Bağdadi 247, 307, 323, 331, 335
Sinan paşa 16, 281	Şeyx Əhmədi Gülşəni 148
Sinoplu Mövləvi Dərviş Hüseyn 117	Şeyx Müslüm Yəməni bin Mirzə 105
Solmaz S. 24, 30, 275, 314, 332, 335	Sefkat 247, 307, 323, 331, 335
Sultanov M. 267, 269	Şemi 315
Sultan Bəyazid 22, 85, 115, 124, 132, 163, 186, 193, 241, 247	Şentürk A. 322, 332
Sultan Səlim Xan 21	Şeyx Əttar 14
Sungurhan A. 332	Şəhid Əli Paşa 138
Süleyman Efəndi 297	Şəmsizadə N. 271
Süleyman Demirel 285	Şərafəddin Əli bin İsa 16
Süleyman Ətaullahül-Mövləvi Əhməd 120	Şərifova S. 267
Süruri 144, 167	Şinasi 285
Sütçü İmam 286	Şimşək T. 314
	Şinasi T. 293
	Şığva B. 315
	Şükürova J. 267
Ş	T
Şagir Hatibi 284	Talıbzadə K. 271
Şah İsmayıl Xətai 13, 16, 29, 30, 269, 271	Tamir F. 315
	Tan N. 315
	Tarikdaroglu A. 332

Tatçı M. 8, 280, 282, 315,
316

Tayşi M. S. 316

Tekin H. 332

Təhmasib Şah 13, 16, 17,
253, 258, 269

Tərbiyə Məhəmmədəli 33,
35, 253, 254, 260, 264

Timurtaş F. 316, 322

Tokel D.A. 316

Tolasa H. 16, 17, 23, 281,
294, 314, 316

Toluay İ. 333

Toparlı R. 35, 275, 278, 279

Topalova A. 35, 253, 254,
267, 316, 333

Tuman Nail 47, 280, 315,
328, 331, 333

Tuncor F.R. 316

Turabi Sani 144

Turabiyyül-mövləvi 120

Turabi-yi Sani 144

Tusi Nəsirəddin 16, 251

Tümer G. 317

U

Uçok Ç. 320

Ü

Ümidi Sıddık 194

Ünver İ. 317

Ünver N. 322

Üstüner K. 317

Üveys ibni Səid 183

Üveys Qərə 256

V

Vahib 222

Validdin 181

Vəli bin Abdullah 208

Vəli bin Müsahib 208

Vəliyüddin Əfəndi 106,
204, 241

Vəliyəddin Paşa 204

Volin S. 322

Y

Yalsızuçanlar S. 280

Yar-Shater E. 353

Yavuz K. 275

Yavuz O. 281, 333

Yazıcızadə Məhəmməd 195

Yetiş K. 317

Yəhya bin Hüseyn bin

Musa əl-Bağdadi 198

Yəhya Vaqif bin Faizül	Z
Hüseyni 222	
Yəhya Tofiq 153	Zati 299
Yıldırım A. 317	Zavotçu G. 8, 41, 282, 319, 334
Yıldırım F. 333	
Yıldız A. 306, 317	Zehni Əfəndi 221
Yıldız M. 282	Zettersteen K. 355
Yılmaz A. 318	Ziyai 33, 34, 99, 100, 259
Yılmaz K. 42, 277, 318, 333	Zühdiyyül-Mövləvi b.
Yılmazer Z. 318, 333	Şəfiq Əli 120
Yılmaztürk H. 333	Zübeyiroğlu R. 334
Yolcu N. 333	Zülfikar H. 322
Yöntem A.C. 286, 318	
Yücel B. 318, 319	
Yüceışık Z.S. 334	
Yusifli C. 256	
Yusifli X. 271	
Yüce N. 322	

Coğrafi adlar

A

Adana 200, 328-330
 Adıyaman 296
 Afyon 52, 191, 331
 Almaniya 109
 Amasya 85, 199, 205, 315
 Amid 46, 275, 279, 286, 296, 325, 328, 329, 333
 Anadolu 21, 37, 38, 147, 267, 281, 285, 295, 298, 301
 Ankara 5, 9, 13, 16, 23, 24, 29, 30, 31, 34, 38, 39, 41-46, 105, 110, 123, 130, 131, 140, 142, 153, 165, 188, 190, 191, 201, 203, 204, 206, 241, 275-281, 283, 285, 286, 297, 299, 301, 308, 314, 318, 320-330, 332, 333, 335, 336
 Apostol 137, 212
 Avstriya 141, 224, 230, 237
 Ayasofya 37, 98, 130, 152, 192, 209, 244, 351
 Azərbaycan 2-7, 10, 13, 16, 21, 26-33, 35-37, 45-47, 84, 99, 249, 251-264, 266-271

B

Bağdad 4, 10, 30, 284, 335
 Bakı 2, 3, 5, 13, 16-18, 31-35, 37, 84, 97, 115, 251-259, 261-264, 266-271
 Balıkesir 328, 333
 Balkan 38, 278, 294
 Bergama 312
 Berlin 55, 56, 69, 70, 72, 95, 96, 124, 136, 177, 227, 243, 244, 352
 Beykoz 298
 Bodlean 68, 213
 Bombay 29, 354
 Bombey 96
 Britaniya 95, 98, 106, 109, 127, 135, 136, 178, 244
 Budapeşt 244
 Burdur 16, 276, 280, 305
 Bursa 18, 44, 125, 141, 166, 188, 190, 275, 283, 329, 332

C

Cambridg 37, 351, 354, 355
 Cənubi Azərbaycan 32

Ç

Çorum 113, 191, 299, 309, 311

D

Dublin 355

Dumlupınar 319, 332

E

Edinburgh 353

Edirne 280, 284, 290, 296, 318, 319

Ege 281, 301, 316, 330, 331

Eğridir 290

Erzurum 275, 276, 278, 279, 281, 293, 323-326, 328-334

Ə

Ədirnə 42, 105, 142, 229

Əndəlus 11

Ərdəbil 29, 31, 36, 51

F

Fransa 110, 245

G

Gaziantep 315, 327

Germiyan 299

Gəncə 26, 31

Girit 280

Gürcüstan 99, 138

H

Hamburq 179, 227

Hamid 288

Herat 6, 26, 28, 31, 37, 132, 295, 304, 308, 310, 324

Hindistan 26, 31, 32, 74, 136

X

Xarəzm 11

Xorasan 11, 28

İ

İngiltərə 224, 237

İran 16, 18, 24-26, 32, 69, 76, 79

İsfahan 11, 52, 56, 77, 83, 154, 158, 172, 193

İstanbul 5, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 28, 34, 37, 53,

86, 93, 94, 101-104, 111, 112,
114-119, 121, 122, 126, 127,
131, 140-143, 147, 153, 155,
156, 182, 184, 194, 195, 199,
203, 206, 207, 208, 214, 219,
221, 226, 228, 230, 231, 233-
235, 239-241, 244, 246-248,
252, 275-291, 293-296, 298,
299, 301, 306, 307, 311-314,
316-318, 320-329, 331-334
İzmir 23, 123, 168, 281, 330

I

Isparta 208, 288

K

Kahraman Maraş 286
Karabağ 278, 279
Kastamonu 283, 292, 306,
307, 312
Kayseri 85, 114, 170, 171,
182, 236, 242, 307, 325, 329,
332
Kemankeş 185
Kembric 68
Kırşehir 308, 311
Kocaeli 8, 289, 312

Konya 16, 54, 98, 185, 187,
195-197, 208
Kırım 185
Kütahya 53, 188, 194, 319

Q

Qahirə 127, 171-175, 238
Qarabağ 34, 84
Qoyunoğlu 169, 187, 197

L

Lepsiq 179
London 127, 180, 351, 352,
354, 355

M

Macarıstan 108, 244
Madrid 213, 224
Malatya 330
Mançestr 180
Manisa 16, 85, 223, 293,
294, 296
Marburq 176, 216
Marmara 326, 331, 333
Michigan 351, 353
Misir 107, 127, 171-175,
213-215, 225, 246

Muğla 7	S
Münxen 109, 179	Sankt-Peterburq 4, 60-62,
N	66, 89, 128, 133, 135, 180,
Nevşehir 5, 7, 8, 196	181, 216, 217, 230, 243
O	Sakarya 333
Orta Asiya 3, 32, 63, 68	Sicistan 11
Ö	Sivas 192, 280, 281
Özbəkistan 6, 88, 137, 264,	Sorgun 313
377	Stokholm 180
P	T
Paris 56-60, 87, 88, 121, 126,	Tacikistan 62-66, 78, 79, 136
132, 175, 176, 209-212, 231,	Tehran 13, 26, 29, 35, 73-75,
244, 354	78, 81, 90, 91, 168, 231
Priştine 309	Təbriz 13, 31, 36, 51, 115,
Prizren 305, 315	135, 231, 232, 270,
R	Tibungen 216
Rumıniya 263	Tokat 283, 301
Rusiya 88, 133, 134, 181,	Topqarı 51, 52, 102, 103,
216, 217, 230, 243	123, 129, 156-158, 202, 218,
	225, 235
	Trabzon 236, 291
	Trakya 290, 332
	Türkiyə 4-7, 14, 28, 34, 40,
	47, 54, 132, 159, 181, 216,
	217, 263, 265, 31

U

Upsala 107, 178, 227, 355

Urmiya 36

Uşak 312

Ü

Üsküdar 119, 128, 185, 186,
229, 303, 315

V

Van 303

Vatikan 137, 212

Vyana 54, 96, 99, 108, 109,
120, 125, 132, 141, 179, 215,
216, 227, 228, 237, 239, 245

Y

Yozgat 192, 313

Yuqoslaviya 125, 305

Əsər adları	Beyani tezkiresi 39, 298, 305, 332
A	Bəqiyyəyi-təzkireyi-şüəra 115, 232
Adab-ı zurafa 44, 219, 280, 328	Bəzm-aray 25
Ağazü əncam 16, 251	Ç
Ahdi tezkiresi 326, 328	Çəhar məqalə 24
Arif Hikmet tezkiresi 303	D
Atəş Kədəh 352	Danışməndan-i
Atəşkədə 32, 34, 261	Azərbaycan 35, 36, 253, 254, 260, 289
Aşık Çelebi tezkiresi 23, 38, 276, 281, 286-291, 294, 299, 301, 306, 307, 310, 313, 325, 329, 331, 351	Devletşah tezkiresi 15, 27, 28, 266, 278, 295
Atrabül-asar fi Tezkireti	Düsturül-amel 323
Urefail-Edvar 332, 334	E
Azərbaycan edebiyatı 289	Esami-i şüara-yi Amid 275, 328, 333
Azərbaycan qəzəlləri 37, 251	Ə
Azərbaycan təzkiyəçiliyi 5, 28, 254	Ədəbi-zürəfa 44
B	Əş-şə`r və şüəra 11
Baharistan 25, 280	
Bahrül-velaye 318	
Bağçe-yi Səfa-ənduz 141, 276, 280, 303, 312	
Başlangıç və son 16, 251	

F	Kemalü'ş-şuara 46, 277, 278
Fatin tezkiresi 46, 284, 285, 325, 332	Kitabül-əğani 11
Fərhəngi-İbrahim 30	Kühül-ahbar 13, 30, 275, 284, 287, 292, 301, 329, 332
G	L
Girit Şairleri 280	Latifi tezkiresi 38, 279, 287, 291, 292, 298, 303, 305, 309, 312, 324-326, 330, 332
Gülşəni-şüəra 3, 4, 30, 31, 94, 121, 124, 257, 262, 264, 266	Lübabül-əlbab 25
Gülüstan-ı İrem 289	Lubab-albab 291
H	M
Hatimetül-eşar 277, 325, 328	Маджалис-ан-нафаис 343, 347
Hədiqeyi-Əmənollahi 265	Mahmudiyye 326
Həft iqlim 26	Мешаир аш-шуара 344
Həşt behişt 37, 242, 265	Mecalisün-nefais 275, 276, 288, 292, 295, 298, 304, 328, 331
Hilyətül-övliya 10	Месма-ал havas 287, 304, 309
X	Mecmua-i şuara ve tezkire-i üdeba 280
Xatimətül-əşar 46, 141, 148	Mecmuatüt-teracim 291, 334
K	
Kamalüş-şüəra 46	

Meşairüş-şuara 276, 279, 286, 288, 299, 305-307, 309, 311, 313, 316-318, 323, 324, 329, 330, 331	Riyazül-arifin 36, 84 Riyazül-aşiqin4, 34, 252, 254 Riyazüş-şüəra 31, 32, 40, 69, 221, 259
Mehabib-i tezakir 296	
Məbdə və məad 16, 25	
Məcalisün-nəfais 28, 128, 129, 131, 135, 264, 266	S
Məcməül-füsəha 36	Safayi tezkiresi 280, 286, 293, 318, 323, 324, 326, 327
Məcməül-xəvas 3, 4, 31, 230, 252, 255, 256, 261, 262	Sehi Bey Tezkiresi 330
Məcmuəün-nəvadir 24	Sefinetüş-şuara 297, 332
Məşairüş-şüəra 38, 102	Sema-hane-i edeb 296
Miratül-şeyr 45	Sevanih 285
Mucəməş-şüəra 11	Seyid Azim Şirvani tezkirəsi 34, 289, 325
N	Silkü'l-Le'al-i Al-i Osman 276
Nuhbetül-asar 44, 278, 283, 308, 327	Son asır Türk şairləri 46, 277, 278, 288, 294, 299, 303
Nuxbətül-əsar li zeyli zübdətül-əşar 18	Süxənvərani-Azərbaycan 4, 259
O	Ş
Osmanlı şeyri tarixi 9	Şeyx Səfi təzkirəsi 16, 279, 306
R	Şükürnameyi-şahənşahi 32
Ramiz təzkirəsi 44	T
Ravzatüs-seltin 304	

Tarix-i aləməra-yi Abbasi 13	Tezkire-i Şeyh Safiyüddin 306
Tarix-i qozide 12	Tezkire-i şüara-yi Bağdadi 284
Tarixi-Bağdad 10	Tezkire-i şüara-yi Girid 280
Tarixi-təzkirehayi-farsi 26	Tezkire-i şüara-i Şefkat 247, 323
Тазкира-и Навваб 343	Tezkire-i şüara-yi Mevleviyye 328
Tercümei-manzumei- Feruddidin Attar 329	Tezkiretül-Vüzera 297
Teşrifatüş-şüara 19, 42, 142, 277, 296, 316, 318	Tezkiretüş-şüara 23, 38, 39, 276, 279, 289, 292, 309, 324, 326-328, 332
Təbəqatüş-şüərail-müh- dəsin 11	Təzkireyi-Qəyyumi 264
Təkmilətül-əxbar 269	Təzkireyi-Qəribi 29, 252, 262
Təzkirətüş-şüəra və təbsirətün-nüzəma 37	Təzkireyi-Məhəmmədşahi 32
Tezkiretül-bünyan 276, 317	Təzkireyi-Nəvvab 33 34, 84, 252, 253, 257-259, 260, 267
Tezkiretül-Enbiye 317	Təzkireyi-Şahin 4, 37, 253, 257, 265
Tezkire-i Ezizan 313	Təzkireyi-şüərayi Amid 286, 296, 325, 329
Tezkire-i meşayih-i Amid 279	Təzkireyi-şüərayi- Azərbaycan 36
Tezkire-i mecalis-i şüara-yi Rum 29, 252, 276, 288	Təzkirətül-övliya 14, 16, 35, 256, 260
Tezkire-i Mücib 43, 280, 218, 219, 323, 326, 353	
Tezkire-i Safayi 43, 280, 324, 326, 327	
Tezkire-yi Salim 233, 280, 281, 295, 300, 301, 330, 329	
Tezkiretüş-salikin 326	

Təzkireyi-şüərayi möv-ləviyyə 45, 117	Tuhfe-i Sami 304
Təzkirətüş-şüəra 4, 10, 15, 25, 27, 37, 39, 44, 45, 51, 101, 115, 143, 147, 182, 233, 246, 247, 255, 261, 262, 265	Тухфәи-Сәми 347, 356
Təzkireyi-Qaradaği 33	Türk təzkirəçiliyi 6, 252, 256, 264, 265
Təzkireyi-Ziyai 34, 99, 259	V
Təzkireyi-xəttatin 15	Vakayiul-Fuzala 330
Təzkireyi-elmiyyə 15	Vefayat-i Avansarayi 309
Təzkireyi-kəhhalin 16	Y
Təzkireyi-xəlvətiyyə 15	Yətimətüd-dəhr 11, 258
Təzkireyi-musiqişinasan 15	Yusif ü Züleyxa 22
Təzkireyi-Şah Təhmasib 17, 253, 258	Z
Təzkireyi-şüəra-yi Yümni 42, 247, 297	Zeyli-zübdətül-əşar 101
Töhfeyi-Sami 3, 4, 29, 85, 97, 255, 264, 304, 353	Zübdətül-əşar 18, 41, 42, 44, 138, 330
Töhfeyi-Naili 47, 288, 304, 315, 317, 328, 331, 333	

QISALTMALAR

AKMBY – Atatürk Kültür Merkezi Bakanlığı Yayınları

AMEA – Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası

BDU – Bakı Dövlət Universiteti

DİA – Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi

DT – Doktora tezi

DTCF – Ankara Universiteti Dil, Tarix, Coğrafiya fakültəsi

EA – Elmlər Akademiyası

Haz. – hazırlayan

İA – İslam Ansiklopedisi

K/X. – kitabxana

MEB – Milli Eğitim Bakanlığı

YLT – Yüksek Lisans Tezi

MÜNDƏRİCAT

Ön söz.....	3
Türk xalqları ədəbiyyatında təzkiyəçilik ənənəsi	
Təzkiyələrin mənşəyi.....	9
Təzkiyələrin strukturu.....	18
İran təzkiyəçiliyi.....	24
Herat təzkiyəçilik məktəbi.....	26
Azərbaycan təzkiyəçiliyi.....	28
Osmanlı təzkiyəçiliyi.....	37
Əlyazmalar	
Fars dilində əlyazmalar.....	51
Türk dillərində əlyazmalar.....	101
Azərbaycan dilində	
Kitablar.....	251
Dissertasiyalar.....	254
Məqalələr.....	255
Haqqında.....	268
Türk dilində	
Kitablar.....	275
Məqalələr.....	283
Dissertasiyalar.....	323
Elektron kitablar.....	335
Haqqında.....	320
Fars dilində	
Kitablar.....	339

Rus dilində

Məqalələr.....	343
Haqqında.....	345
Dissertasiyalar.....	347

Digər dillərdə

Kitablar (İngilis və Alman dillərində).....	351
Məqalələr (İngilis və Alman dillərində).....	352
Haqqında (İngilis və Alman dillərində).....	354
Kitablar (Özbək və Tacik dillərində).....	356
Məqalələr(Özbək və Tacik dillərində).....	357

Göstəricilər

Şəxs adları.....	361
Yer adları.....	377
Əsər adları.....	382

Qısaltmalar.....	
------------------	--

